

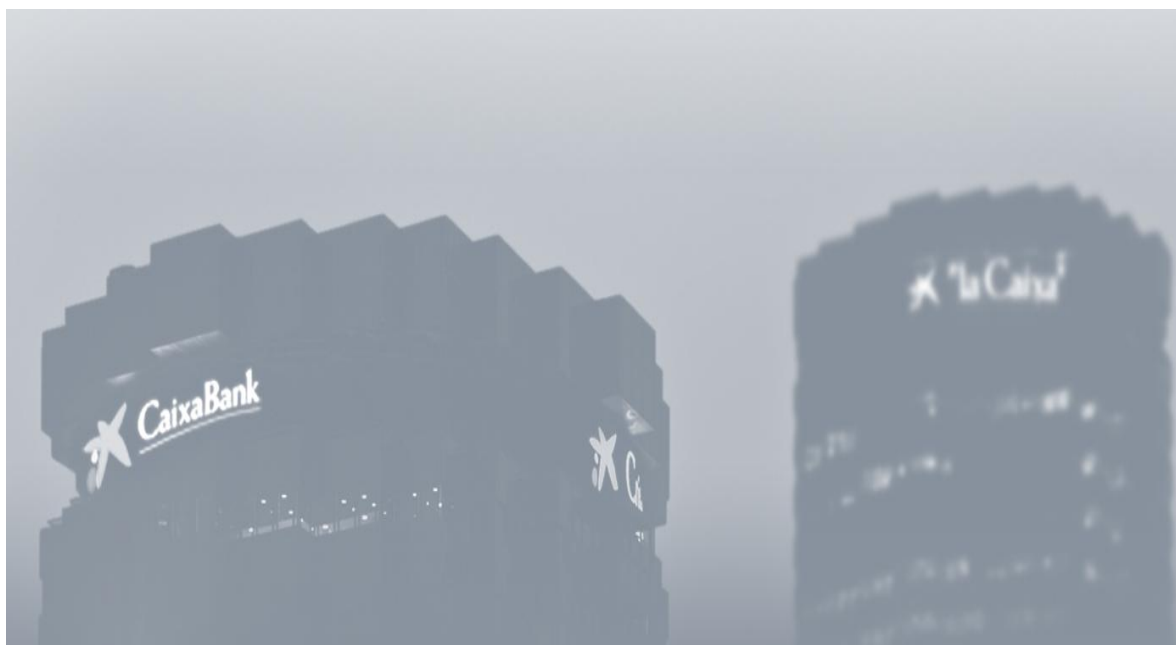

CaixaBank

Informació amb rellevància prudencial

Grup CaixaBank

Corresponent a 31 de desembre de 2014

Índex

	Introducció	5
A.	Aspectes generals	7
1.	Requeriments generals d'informació	
2.	Informació sobre els recursos propis computables	
3.	Informació sobre els requeriments de recursos propis	
B.	Informació qualitativa i quantitativa de riscos	112
1.	Informació sobre els riscos de crèdit i dilució	
2.	Informació sobre el risc associat a les participacions accionaries	
3.	Informació sobre el risc de mercat de la cartera de negociació	
4.	Informació sobre el risc operacional	
5.	Informació sobre el risc estructural de tipus d'interès	
6.	Actius que garanteixen operacions de finançament (“ <i>asset encumbrance</i> ”)	
7.	Informació sobre remuneracions	
C.	Annexos	238
I	Principals característiques dels instruments de capital	
II	Informació sobre fons propis transitoris	

Introducció

Aquest informe constitueix el document “Informació amb rellevància prudencial”, que té com a objectiu el compliment dels requisits de divulgació d’informació al mercat que han estat establerts pel Parlament Europeu i el Consell de 26 de juny de 2013 a través del Reglament 575/2013 sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit i les empreses d’inversió.

La informació continguda en l’informe adjunt compleix amb els requisits establerts en el Reglament (UE) 575/2013. A l’hora d’elaborar-lo s’ha considerat el que indica el seu article 432.2, sobre la confidencialitat de la informació. El Grup CaixaBank manifesta que no ha omès cap de les informacions requerides per raons de confidencialitat ni per tenir caràcter reservat.

Aquest informe té com a finalitat facilitar als agents del mercat l’avaluació de la suficiència de capital del Grup CaixaBank, a 31 de desembre de 2014. En concret, conté la informació sobre els recursos propis, les exposicions i els processos d’avaluació del risc.

En la seva sessió del 22 d’abril de 2015 el Consell d’Administració de CaixaBank ha aprovat l’adaptació de les polítiques de divulgació al Reglament (UE) 575/2013, així com també ha aprovat aquest document d’“Informació amb rellevància prudencial” un cop feta la verificació per la Comissió d’Auditoria i Control.

A. Aspectes generals

1. Requeriments generals d'informació	9
1.1. Àmbit d'aplicació	9
1.1.1. Descripció del grup consolidable	11
1.1.2. Conciliació balanç públic i balanç reservat	18
1.1.3. Altra informació de caràcter general	21
1.2. Polítiques i objectius de la gestió de riscos	22
1.2.1. Objectius, cultura corporativa i organització en la gestió de riscos	22
1.2.1.1 Objectius en la gestió de riscos	23
1.2.1.2 Cultura de riscos: principis generals de gestió de riscos	24
1.2.1.3 Estructura organitzativa de la funció de riscos	26
1.2.1.4 Mapa de riscos corporatius	35
1.2.1.5 Marc d'apetit al risc	37
1.2.1.6 Auditoria, Control Intern	43
1.2.1.7 Compliment Normatiu	47
1.2.2. Risc de crèdit	48
1.2.2.1 Risc de crèdit	49
1.2.2.2 Risc de contrapart	56
1.2.3. Risc associat a les participacions accionaries	59
1.2.4. Risc de mercat	65
1.2.5. Risc operacional	68
1.2.6. Risc estructural de tipus	74
1.2.6.1 Risc estructural de tipus d'interès	74
1.2.6.2 Risc estructural de tipus de canvi	80
1.2.7. Risc liquiditat	82
1.2.8. Risc reputacional	84
1.2.9. Risc actuarial i del negoci assegurador	86
1.2.10. Risc legal i polític	90
1.2.11. Risc de compliment	92
2. Informació sobre els recursos propis computables	93
2.1. Marc normatiu	93
2.2. Gestió de capital	94
2.3. Recursos propis computables	95
2.4. Coixins de capital	99
2.5. Indicadors d'importància sistèmica global	99

3. Informació sobre els requeriments de recursos propis computables.....	100
3.1. Requeriments de recursos propis mínims per risc de crèdit i de contrapart.....	100
3.2. Requeriments de recursos propis mínims per risc associat a la cartera de participacions accionaries.....	106
3.3. Requeriments de recursos propis mínims per risc de mercat	107
3.4. Requeriments de recursos propis mínims per risc operacional	108
3.5. Procediment aplicat per a l'avaluació de la suficiència del capital intern	109

1. Requeriments generals d'informació

1.1. Àmbit d'aplicació

La informació financera que es presenta en aquest informe correspon a Grup CaixaBank. CaixaBank, SA i les seves societats dependents integren el Grup CaixaBank (d'ara endavant, «Grup CaixaBank» o el «Grup»). CaixaBank, SA (d'ara endavant, «CaixaBank»), amb NIF A08663619 i domicili social a Barcelona, avinguda Diagonal, 621, és l'entitat sorgida del procés de transformació de Critería CaixaCorp, SA, que va culminar amb la inscripció de CaixaBank en el Registre de Bancs i Banquers del Banc d'Espanya el dia 30 de juny de 2011, i l'inici de la seva cotització en borsa, ja com a entitat de crèdit, des de l'endemà, 1 de juliol de 2011.

Així mateix, CaixaBank és el banc a través del qual la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona "la Caixa" (d'ara endavant, «"la Caixa"») exercia la seva activitat com a entitat de crèdit de manera indirecta d'acord amb els seus Estatuts. En el marc de l'entrada en vigor de la Llei 26/2013, de 27 de desembre, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, l'Assemblea General Ordinària de "la Caixa" va aprovar, en la reunió celebrada el 22 de maig de 2014, dur a terme la transformació de "la Caixa" en fundació bancària (d'ara endavant, la «Fundació Bancària "la Caixa"»), que es va fer efectiva el 16 de juny de 2014 mitjançant la inscripció en el Registre de Fundacions. En conseqüència, "la Caixa" ha cessat en l'exercici indirecte de la seva activitat financera i ha perdut la condició d'entitat de crèdit. L'Assemblea General també va aprovar la reorganització del Grup amb:

- o la dissolució i liquidació de l'antiga Fundació "la Caixa" (i l'aportació a la Fundació Bancària "la Caixa" del seu patrimoni social), i
- o la segregació, que es va fer efectiva l'octubre de 2014, a favor de Critería CaixaHolding, SAU —en la qual participa íntegrament la Fundació Bancària "la Caixa"— (d'ara endavant, «Critería»), dels actius i passius no subjectes a l'Obra Social (bàsicament, de la participació de la Fundació Bancària "la Caixa" en CaixaBank, així com dels instruments de deute de què era emissor). D'aquesta manera, la Fundació Bancària "la Caixa" ha passat a tenir la seva participació en CaixaBank de manera indirecta a través de Critería CaixaHolding.

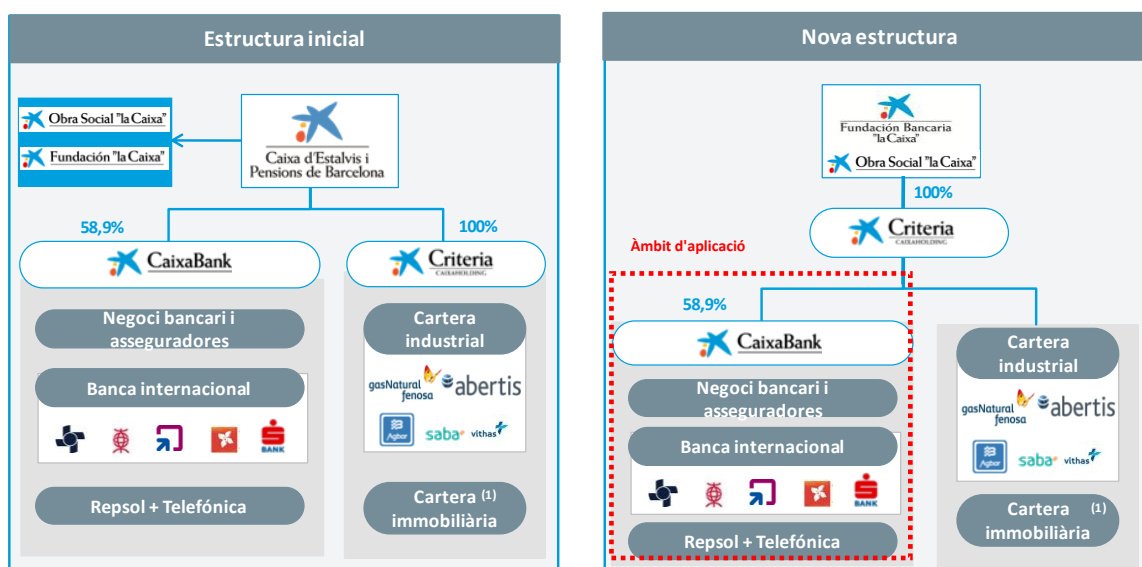
En aquest context, la Junta General Ordinària d'Accionistes de CaixaBank de 24 d'abril de 2014 va aprovar, subjecte a la posterior aprovació per part de l'Assemblea General Ordinària de "la Caixa" esmentada anteriorment, la modificació dels seus estatuts socials, suprimint la referència

a l'exercici indirecte de l'activitat bancària, de manera que CaixaBank ha deixat de ser el banc a través del qual "la Caixa" exercia la seva activitat com a entitat de crèdit de forma indirecta.

L'objecte social de CaixaBank consisteix principalment en:

- a) la realització de tota classe d'activitats, operacions, actes, contractes i serveis propis del negoci de banca en general, incloent-hi la prestació de serveis d'inversió i serveis auxiliars, i la realització d'activitats d'agència d'assegurances;
- b) la recepció de fons del públic en forma de dipòsit irregular o en altres d'anàlogues, per a la seva aplicació per compte propi a operacions actives de crèdit i de microcrèdit, i a altres inversions, prestant a la clientela serveis de gir, transferència, custòdia, mediació i altres; i
- c) l'adquisició, tinença, gaudi i alienació de tota classe de títols valor i la formulació d'oferta pública d'adquisició i venda de valors, així com de tota classe de participacions en qualsevol societat o empresa.

A 31 de desembre de 2014, Criteria és, doncs, l'accionista majoritari de CaixaBank, amb una participació econòmica del 58,96% i una participació en drets de vot del 57,24%. Addicionalment, la Fundació Bancària "la Caixa" té 6.119 accions de CaixaBank a aquesta data. A 31 de desembre de 2013, "la Caixa" tenia una participació del 64,37% en el capital social de CaixaBank.

(1) Activos inmobiliarios procedentes de la cartera existente en el momento de la Reorganización del Grupo en 2011.

1.1.1. Descripció del grup consolidable

A l'efecte del que disposa la normativa comunitària vigent, Directiva 2013/34/UE, de 26 de juny de 2013, article 2 i 22 ("Definicions" i "Requisit de preparació d'estats financers consolidats", respectivament), existeix un "grup" de societats quan una entitat dominant exerceix el control, directe o indirecte, respecte a la resta de les entitats (dependents), és a dir, si l'empresa en qüestió (societat matriu):

- a) té la majoria dels drets de vot dels accionistes o socis d'una altra empresa (empresa filial);
- b) té el dret de designar o cessar la majoria dels membres de l'òrgan d'administració, de direcció o de supervisió de l'altra empresa (empresa filial) i és alhora accionista o sòcia d'aquella empresa;
- c) té el dret a exercir una influència dominant sobre una empresa (empresa filial), de la qual és accionista o sòcia, en virtut d'un contracte formalitzat amb ella o en virtut dels seus estatuts o d'una clàusula estatutària d'aquesta empresa, quan el Dret de què depengui l'empresa filial permeti que quedi subjecta a tals contractes o clàusules estatutàries.

Les principals diferències relatives al perímetre i als mètodes de consolidació aplicats a l'efecte de l'elaboració de la informació del Grup CaixaBank continguda en aquest informe, i a l'efecte de l'elaboració dels comptes anuals consolidats dels dos grups, es resumeixen a continuació:

1. Per a l'elaboració dels comptes anuals consolidats del Grup CaixaBank, totes les entitats filials (empreses controlades per la societat matriu) han estat consolidades pel mètode d'integració global. Les entitats multigrup (empreses subjectes a una direcció conjunta) es consoliden pel mètode de la participació, llevat de les tenidores d'accions, que es consoliden mitjançant el mètode d'integració proporcional.
2. A l'efecte de solvència, aquelles entitats filials dependents amb diferent activitat a la d'entitat de crèdit o la d'empresa d'inversió, tal com es defineixen en la Directiva 2013/36/UE i en el Reglament (UE) 575/2013, els dos de 26 de juny de 2013, es valoren mitjançant el mètode de la participació. En el cas de les entitats multigrup que són entitats financeres, es consoliden pel mètode d'integració proporcional, independentment del mètode que s'utilitzi en comptes anuals.

A la taula 1 es detalla el tractament aplicat a cadascuna de les entitats que constitueixen els dos perímetres a l'efecte de la determinació de la solvència i a l'efecte de l'elaboració dels seus comptes anuals consolidats.

Taula 1. Perímetre de consolidació del Grup CaixaBank a l'efecte de solvència i comptable

Denominació social	Descripció de l'activitat	% participació		Tractament a l'efecte d'elaboració de comptes anuals consolidats		
		Directa	Total	Global	Proporcional	Participació
Entitats consolidables globalment a l'efecte de solvència (1/2)						
Arquitrabe Activos, SL	Tenidora d'actius immobiliaris	100,00	100,00	✓		
Bavacun, SL	Tinença de participacions i assessorament empresarial	0,00	100,00	✓		
BuildingCenter, SAU	Serveis Immobiliaris	100,00	100,00	✓		
Caixa Capital Biomed, SCR de Régimen Simplificado, SA	Societat de capital risc	90,91	90,91	✓		
Caixa Capital Fons, SCR de Règim Simplificat, SA	Societat de capital risc	100,00	100,00	✓		
Caixa Capital Micro, SCR de Régimen Simplificado, SAU	Societat de capital risc	100,00	100,00	✓		
Caixa Capital TIC, SCR de Règim Simplificat, SA	Societat de capital risc	80,65	80,65	✓		
Caixa Card 1 EFC, SAU	Financera	100,00	100,00	✓		
Caixa Corp, SA	Tinença d'accions	100,00	100,00	✓		
Caixa Emprendedor XXI, SA	Foment d'iniciatives empresarials i emprenedores	99,26	100,00	✓		
Caixa Innvierte Industria SCR de Régimen Simplificado, SA	Societat de capital risc	37,34	37,34	✓		
Caixa Preference, SAU	Financera	100,00	100,00	✓		
CaixaBank Electronic Money, EDE, S.L.	Entitat de pagament	0,00	80,00	✓		
CaixaRenting, SA	Arrendament vehicles i maquinària	100,00	100,00	✓		
Caixa Guadalajara Participacions Preferents, SA	Financera	100,00	100,00	✓		
Caja San Fernando Finance, SA	Financera	100,00	100,00	✓		
Cajasol Inversions Immobiliàries, SA	Tinença i compravenda de béns mobles i immobles	0,00	100,00	✓		
Cajasol Participacions Preferents, SAU	Financera	100,00	100,00	✓		
Corporació Hipotecària Mutua, EFC SA	Crèdit hipotecari	100,00	100,00	✓		
Corporació Urbanística i de Béns Immobles de CAN	Promoció immobiliària	0,00	100,00	✓		
Unión de Crédito para la Financiación Mobiliaria e Inmobiliaria, EFC, SA - CREDIFIMO	Crèdit hipotecari	100,00	100,00	✓		
El Monte Capital, SA	Financera	100,00	100,00	✓		
El Monte Participacions Preferents, SA	Financera	100,00	100,00	✓		
e-la Caixa 1, SA	Gestió de canals electrònics	100,00	100,00	✓		
FinConsum, EFC, SA	Finançament al consum	100,00	100,00	✓		
GDS-CUSA, SA	Serveis	100,00	100,00	✓		
GestiCaixa, SGFT, SA	Gestora de Fons de Titulització	91,00	100,00	✓		
Habitat 2018, SL	Immobiliària	0,00	55,56	✓		
HipoteCaixa 2, S.L.	Societat gestora de crèdits hipotecaris	100,00	100,00	✓		
Hiscan Patrimonio, SAU	Hòlding de participacions	100,00	100,00	✓		
Hodefi, SAS	Societat de cartera	0,00	100,00	✓		
Holret, SAU	Serveis Immobiliaris	100,00	100,00	✓		
InverCaixa Gestión, SGIIC, SA	Gestora Institucions d'Inversió Col·lectiva	100,00	100,00	✓		
Inverjico 2005, SL	Tinença de participacions societàries	0,00	100,00	✓		
Inversiones Valencia Capital, SA	Hòlding de participacions	100,00	100,00	✓		
Mediburgos XXI, SAU	Promoció i serveis immobiliaris	100,00	100,00	✓		
MediCaixa, SA	Serveis financers	100,00	100,00	✓		
Negocio de Finanzas e Inversiones II, SL	Financera	100,00	100,00	✓		
Nuevo MicroBank, SAU	Finançament de microcrèdits	100,00	100,00	✓		
Recouvrements Dulud, SA	Financera	0,00	100,00	✓		
SegurCajasol Operador de Banca-assegurances Vinculat, SLU	Societat d'agència d'assegurances	0,00	100,00	✓		
Sercapgu, SL	Hòlding de participacions	100,00	100,00	✓		
Servei de Prevenció Mancomunitat del Grup la Caixa, CB	Assessoria i prevenció de riscos laborals i desenvolupament de l'activitat preventiva	70,00	83,33	✓		

Denominació social	Descripció de l'activitat	% participació		Tractament a l'efecte d'elaboració de comptes anuals consolidats		
		Directa	Total	Global	Proporcional	Participació
Entitats consolidables globalment a l'efecte de solvència (2/2)						
Silc Inmobles, SA	Explotació, gestió i administració d'immobles	0,00	100,00	✓		
Silk Aplicaciones, SL	Prestació de serveis informàtics	100,00	100,00	✓		
Suministros Urbanos y Mantenimientos, SA	Gestió d'obres, manteniment, logística i compres	100,00	100,00	✓		
Telefónica Consumer Finance EFC, SA	Finançament al consum i a transaccions comercials	0,00	50,00	✓		
Tenedora de Vehículos, SA	Renting	0,00	65,00	✓		
Valenciana de Inversiones Participadas, SLU	Tenedora d'accions	100,00	100,00	✓		
Vipcartera, SL	Explotació de béns mobles i immobles	0,00	84,22	✓		

Denominació social	Descripció de l'activitat	% participació		Tractament a l'efecte d'elaboració de comptes anuals consolidats		
		Directa	Total	Global	Proporcional	Participació
Entitats consolidables proporcionalment a l'efecte de solvència (1 / 1)						
Banco Europeo de Finanzas, SA	Activitats pròpies de la banca a l'engròs o banca d'inversió	39,52	39,52		✓	
Cartera Perseidas, SL	Societat de cartera	40,54	40,54		✓	
Compañía Andaluza de Rentas e Inversiones, SA	Administració i tinença d'inversions	46,61	66,61		✓	

Denominació social	Descripció de l'activitat	% participació		Tractament a l'efecte d'elaboració de comptes anuals consolidats		
		Directa	Total	Global	Proporcional	Participació
Entitats amb Participació en Entitats Financeres i en Asseguradores > 10% (1 / 1)						
Agenciaixa, SA, Agencia de Seguros	Agència d'assegurances	0,00	100,00	✓		
Banco BPI, SA	Banca	44,10	44,10			✓
Boursorama, SA	Direct Banking	1,31	20,49			✓
GDS-Risk Solutions, Correduría de Seguros, SL	Corredoria d'assegurances	20,00	20,00			✓
Inpsa, SGPS, SA	Societat de cartera	0,00	40,00			✓
Inversiones Alaris, SA	Hòlding de participacions	33,33	66,67			✓
Monty & Group, SL	Societat captadora de transferències	20,47	20,47			✓
SegurCaixa Adeslas, SA Assegurances Generals i Reassegurances	Assegurances	0,00	49,92			✓
Self Trade Bank, SA	Banca	49,00	49,00			✓
Telefónica Factoring do Brasil, LTDA	Factoring	20,00	20,00			✓
Telefónica Factoring España, SA	Factoring	20,00	20,00			✓
Tenedora de Acciones de ITV de Levante, SL	Tinença de participacions	12,00	40,00			✓
The Bank of East Asia, Ltd.	Banca	18,68	18,68			✓
VidaCaixa Mediació, Soc. Agència d'Assegurances Vinculada, SAU	Agència d'assegurances	0,00	100,00	✓		
VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros Sociedad Unipersonal	Assegurances directes de vida, reassegurances i gestió de fons de pensions	100,00	100,00	✓		

Denominació social	Descripció de l'activitat	% participació		Tractament a l'efecte d'elaboració de comptes anuals consolidats		
		Directa	Total	Global	Proporcional	Participació
Entitats no consolidables ni globalment ni proporcionalment a l'efecte de solvència (1 / 4)						
Acuigroup Mare Mar, SL	Aqüicultura	0,00	99,98	✓		
Aris Rosen, SAU	Serveis	100,00	100,00	✓		
Biodiesel Procesing, SL	Investigació, creació, desenvolupament i comercialització de projectes per a la fabricació de biocarburants. Producció i comercialització de biodièsel i tot tipus d'olis.	0,00	100,00	✓		
Bodega Sarría, SA	Elaboració i comercialització de vins	0,00	100,00	✓		

Denominació social	Descripció de l'activitat	% participació		Tractament a l'efecte d'elaboració de comptes anuals consolidats		
		Directa	Total	Global	Proporcional	Participació
Entitats no consolidables ni globalment ni proporcionalment a l'efecte de solvència (2/4)						
Cestainmob, SL	Explotació de béns mobles i immobles	0,00	100,00	✓		
Estugest, SA	Activitats de gestoria i serveis	100,00	100,00	✓		
Grupo Aluminios de precisión, SL	Fosa	65,00	65,00	✓		
Guadalcorchos, SA	Indústria de la fusta i del suro; excepte mobles, cistelleria i esparteria	0,00	100,00	✓		
Inversions Corporatives Digitals, SL	Hòlding de participacions	0,00	100,00	✓		
Inversiones Inmobiliarias Oasis Resort, SL	Serveis	60,00	60,00	✓		
Inversiones Inmobiliarias Teguisse Resort, SL	Serveis	60,00	60,00	✓		
Inversions Vitivinícoles, SL	Elaboració i comercialització de vins	0,00	100,00	✓		
PromoCaixa, SA	Comercialització de productes	99,99	100,00	✓		
Puerto Triana, SA	Promoció immobiliària especialitzada en centres comercials	100,00	100,00	✓		
Riu Sevilla 98 Promocions Immobiliàries, SL	Promoció immobiliària	0,00	51,01	✓		
Saldañuela Residencial, SL	Immobilària	68,60	68,60	✓		
Servicaican, SA (L)	Promoció i serveis immobiliaris	100,00	100,00	✓		
Societat de Gestió Hotelera de Barcelona (abans Sihabe Inversions)	Operacions amb béns immobles	0,00	100,00	✓		
Tenerife Desenvolupament Exterior, SA	Promoció d'activitats econòmiques a l'arxipèlag	100,00	100,00	✓		
VIP Desarrollos, SLU	Promoció immobiliària	100,00	100,00	✓		
Abaco Iniciativas Inmobiliarias, SL	Adquisició, construcció i promoció immobiliària	0,00	40,00			✓
Acciona Solar, SA	Producció, distribució, comercialització i instal·lació d'energia	0,00	25,00			✓
Aceitunas de Mesa, SL	Elaboració i comercialització d'olives de taula	0,00	30,00			✓
Ag Inmuebles	Promoció immobiliària	0,00	28,85			✓
Agua y Gestión de Servicios Ambientales, SA	Gestió cicle integral de l'aigua	0,00	24,26			✓
Ape Software Components, SL	Desenvolupament Business Intelligence	0,00	21,99			✓
Apia Real Estate, SARL	Promoció immobiliària	0,00	25,00			✓
Arena Comunicación Audiovisual, SL	Arts escèniques. Activitats de producció cinematogràfica i de vídeo	0,00	50,00			✓
Asoma TV Multimedia, SL	Gestió i explotació de qualsevol mitjà de comunicació per a anunciants	0,00	25,12			✓
AT4 Wireless, SA	Serveis relacionats amb les telecomunicacions sense fil	0,00	24,52			✓
Best TV Labs	Projecte tecnològic per a la concessió de llicències	0,00	32,30			✓
Celeris, Servicios Financieros, SA	Serveis financers	26,99	26,99			✓
Cementiri de Girona, SA	Serveis funeraris	30,00	30,00			✓
Centro de transportes aduana de Burgos, SA	Emmagatzematge, manipulació de mercaderies. Explotació de les autoritzacions duaneres referides a dipòsit franc	22,96	22,96			✓
Chival Promociones Inmobiliarias, SL	Promoció immobiliària	0,00	40,00			✓
Creación de Suelo e Infraestructuras, SL (L)	Promoció immobiliària	0,00	25,00			✓
Delta R-Tecnologías de Decisión, SL	Construcció i desenvolupament de models predictius de risc	0,00	30,37			✓
Desarrollos Industriales Prado Marina, SL	Immobilària	0,00	30,00			✓
Desarrollos Urbanísticos Veneciola, SA (L)	Promoció immobiliària	0,00	20,00			✓
Drembul, SL	Promoció immobiliària	0,00	25,00			✓
EITWO International Investment, SL	Promoció immobiliària	0,00	33,33			✓
Ensanche Urbano, SA	Promoció immobiliària	0,00	49,30			✓

Denominació social	Descripció de l'activitat	% participació		Tractament a l'efecte d'elaboració de comptes anuals consolidats		
		Directa	Total	Global	Proporcional	Participació
Entitats no consolidables ni globalment ni proporcionalment a l'efecte de solvència						(3/4)
Erste Group Bank AG (C)	Banca	9,92	9,92			✓
Eurocel, Centro Europeo de Empresas e Innovación, SA (L)	Creació, captació i desenvolupament de projectes empresarials	0,00	45,95			✓
Europea de Desarrollos Urbanos, SA	Promoció immobiliària	0,00	20,00			✓
Extraice, SL	Disseny i fabricació de pistes de gel sintètiques	0,00	7,47			✓
Forest Chemical Group, SL	Química	0,00	13,33			✓
Genmedica Therapeutics, SL	Desenvolupament de fàrmacs	0,00	12,89			✓
Geotexan, SA	Fabricació, comercialització, transport, emmagatzematge, distribució, manipulació i venda de tot tipus de geotèxtils i geocompostos	0,00	20,00			✓
Gescap Urbana, SA	Promoció immobiliària	0,00	30,00			✓
Gestión de Aguas de Alcolea, SA (L)	Enginyeria i concessions	49,00	49,00			✓
Girona, SA	Captació, potabilització i distribució d'aigua	34,22	34,22			✓
Groupalia Venta Online, SL	Oferta d'oci	0,00	30,77			✓
Grupo Financiero Inbursa, SAB de CV (C)	Banca	9,01	9,01			✓
Grupo Luxiona, SL	Fabricació, muntatge, transformació, compravenda i distribució d'aparells i útils d'enllumenat	0,00	20,00			✓
Guadapelayo, SL	Promoció immobiliària	0,00	40,00			✓
Hispanergy del Cerrato (L)	Producció d'oli vegetal i biodièsel	0,00	33,12			✓
I-Neumáticos on line franquicias, SL	Venda de pneumàtics per internet	0,00	20,88			✓
Inmojasan, SA	Promoció immobiliària	0,00	35,00			✓
Integrated Microsystems for Quality of Life	Desenvolupament, producció i comercialització de kits per a la detecció de patògens i toxines	0,00	21,03			✓
Inversiones Patrimoniales La Marina, SL	Promoció immobiliària	0,00	25,00			✓
OlInversiones Resorts Mediterráneos, SL	Promoció immobiliària	0,00	23,05			✓
Investbya Holding, SL	Indústria de l'alimentació	0,00	24,99			✓
Ircio inversiones, SL	Promoció d'edificacions industrials	35,00	35,00			✓
IT Now, SA	Serveis informàtics	49,00	49,00			✓
J Apia Polska Sp Zoo	Promoció immobiliària	0,00	25,00			✓
Justinmid, SL	Desenvolupament de sistemes informàtics	0,00	16,98			✓
Kalite Desarrollo, SA	Promoció immobiliària	0,00	40,00			✓
Kider, SA (L)	Producció, disseny, comercialització i muntatge de productes destinats a cobrir les necessitats funcionals de tot tipus de botigues	0,00	48,45			✓
Laboratorios Sanifit, SL	Descobriments i desenvolupament de compostos nous que regulin els processos de calcificació que tenen lloc a l'organisme	0,00	26,49			✓
Lexdir Global, SL	Consultoria	0,00	24,66			✓
Medlumics, SL	Producció de sistemes de tomografia	0,00	31,82			✓
Mimoryx Therapeutics, SL	Desenvolupament tractament malalties	0,00	7,45			✓
Mondragón Navarra, SPE, SA	Tenidora de cartera	0,00	25,00			✓
Motive Television, SL	Importació, exportació i comercialització de productes electrònics i informàtics	0,00	32,33			✓
Muchavista Sur Inversiones, SL	Promoció immobiliària	0,00	33,33			✓
Nlife Therapeutics, SL	Desenvolupament d'agents terapèutics	0,00	37,18			✓
Nou Biourbanisme, SA (L)	Promoció immobiliària	0,00	20,00			✓

Denominació social	Descripció de l'activitat	% participació		Tractament a l'efecte d'elaboració de comptes anuals consolidats		
		Directa	Total	Global	Proporcional	Participació
<i>Entitats no consolidables ni globalment ni proporcionalment a l'efecte de solvència</i>						<i>(4/4)</i>
Nucli, SA	Immobil·liària	0,00	49,51			✓
Obenque, SA	Promoció immobiliària	0,00	21,25			✓
Oesia Networks, SL	Consultoria d'IT i electrònica de defensa	6,29	47,16			✓
Omnia molecular	Descobriments i desenvolupament de nous compostos	0,00	30,42			✓
Palacio de la Merced, SA	Explotació industrial hostalera	0,00	47,00			✓
Parque científico tecnológico de Córdoba, SL	Explotació i gestió parc científic	15,49	35,49			✓
Parque Industrial el Pla, SL	Promoció immobiliària	0,00	25,00			✓
Peníscola Green, SA	Promoció immobiliària	0,00	33,33			✓
Pevesa Biotech, SA	Obtenció d'aïllats, hidrolitzats, pèptids i aminoàcids	0,00	8,30			✓
Picanya Sud, SL	Promoció immobiliària	0,00	20,00			✓
Porta de les Germanies, SA	Promoció immobiliària	0,00	33,33			✓
Promociones al desarrollo Bumari, SL	Tinença de participacions	48,00	48,00			✓
Promociones Guadavila, SL	Promoció immobiliària	0,00	30,00			✓
Promociones Navarra Madrid, SA	Promoció immobiliària	0,00	47,50			✓
Promotora Damas Ocho (L)	Promoció immobiliària	0,00	40,00			✓
Proretina Therapeutics, SL	Desenvolupament de fàrmacs	0,00	21,05			✓
Repsol, SA (C)	Explotació del mercat d'hidrocarburs	11,89	11,89			✓
Residencial Alameda	Promoció immobiliària	0,00	41,00			✓
Residencial Golf Mar, SL	Promoció immobiliària	0,00	21,53			✓
Sagetis Biotech, SL	Desenvolupament de fàrmacs	0,00	28,51			✓
Sanifit Merdtech, SL	Desenvolupament d'implants i altres productes sanitaris	0,00	35,40			✓
Servihabitat Servicios Inmobiliarios, SL	Serveis immobiliaris	49,00	49,00			✓
Smart Solutions Technologies	Producció i comercialització de solucions biomètriques	0,00	10,51			✓
Societat Catalana per a la Mobilitat, SA	Implantació de noves tecnologies en el transport	25,00	25,00			✓
Sofiland, SA	Promoció immobiliària	0,00	35,00			✓
Suministros Integrales del acero, SL	Subministrament integral de l'acer	0,00	12,21			✓
Tecalum, SL	Subministrament de peces i productes	0,00	9,65			✓
Terminal polivalente portuaria Sagunto, SA	Desenvolupament de dues concessions	0,00	25,00			✓
Uncro, SL	Promoció immobiliària	0,00	25,00			✓
Urbanizadora Experiencia Inmobiliaria, SL	Promoció immobiliària	0,00	50,00			✓
Valenciana de Viviendas 2010, SL	Promoció immobiliària	0,00	45,44			✓
Vanios Consulting, SL	Tecnologia informàtica i comunicacions	0,00	29,92			✓
Vía 10, Sociedad Mixta de Viviendas de Alquiler, SL	Immobil·liària	0,00	49,00			✓
Yaap Digital Services, SL (abans Ecosistema Virtual)	Financera	0,00	33,33			✓
Comercia Global Payments, Entidad de Pago, SL	Entitat de pagament	49,00	49,00			✓
Cubican Infema, SL	Promoció immobiliària	0,00	50,00			✓
Cubican XXI, SL	Promoció immobiliària	0,00	50,00			✓
Desarrollos Albero, SA	Immobil·liària	0,00	50,00			✓
Global Payments South America, Brasil – Serviços de Pagamentos, SA ⁽¹⁾	Sistemes de pagament	50,00	50,00			✓
Montealcobendas, SL	Immobil·liària	0,00	50,00			✓
Numzaan, SL	Immobil·liària	0,00	21,47			✓
Vitalia Sur, SL	Holding mitjançant la participació en el capital d'entitats residents i no residents	0,00	50,00			✓
Vivienda Protegida y Suelo de Andalucía, SA	Promoció immobiliària	0,00	50,00			✓

1.1.2. Conciliació balanç públic i balanç reservat

Tal com es preveu a l'annex I del Reglament d'Execució (UE) 1423/2013 de la Comissió, la taula següent mostra la conciliació entre les partides del balanç que s'utilitzen per calcular els fons propis i els fons reglamentaris, comparant la informació comptable que es publica a la memòria amb la regulatòria que es mostra en aquest informe.

Taula 2. Conciliació balanç públic i reservat

Actiu	Perímetre Públic	Entitats del Segment Assegurador	Altres Entitats No Financeres	Ajustos i Eliminacions	Perímetre Reservat
Caixa i dipòsits en bancs centrals	4.156.781	0	31	-62	4.156.750
Cartera de negociació	12.256.760	0	0	3.906.551	16.163.311
Valors representatius de deute	2.049.774	0	0	0	2.049.774
Instruments de capital	32.616	0	0	0	32.616
Derivats de negociació	10.174.370	0	0	3.906.551	14.080.921
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	937.043	1.360.686	0	-2.297.729	0
Dipòsits en entitats de crèdit	0	423.643	0	-423.643	0
Valors representatius de deute	549.070	549.070	0	-1.098.140	0
Instruments de capital	387.973	387.973	0	-775.946	0
Actius financers disponibles per a la venda	71.100.537	43.348.451	3.859	-86.235.155	28.217.692
Valors representatius de deute	67.205.087	43.348.150	0	-86.226.880	24.326.357
Altres instruments de capital	3.895.450	301	3.859	-8.275	3.891.335
<i>Promemòria: Prestats o en garantia</i>	<i>3.049.202</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>3.049.202</i>
Inversions creditícies	195.731.456	12.206.011	636.663	-1.102.066	207.472.064
Dipòsits en entitats de crèdit	4.377.197	11.754.539	581.104	-12.497.907	4.214.933
Crèdit a la clientela	188.761.864	451.472	55.559	11.395.841	200.664.736
Valors representatius de deute	2.592.395	0	0	0	2.592.395
<i>Promemòria: Prestats o en garantia</i>	<i>59.642.121</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>11.897.494</i>	<i>71.539.615</i>
Cartera d'inversions a venciment	9.608.489	0	0	2.910	9.611.399
<i>Promemòria: Prestats o en garantia</i>	<i>299.878</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>299.878</i>
Ajustos a actius financers per macrocobertures	138.812	0	0	0	138.812
Derivats de cobertura	5.155.973	0	0	0	5.155.973
Actius no corrents en venda	7.247.941	0	0	1.026.268	8.274.209
Participacions	9.266.397	717.855	0	1.470.964	11.455.216
Entitats associades	8.110.608	21.701	0	-21.701	8.110.608
Entitats multigrup	1.155.789	692.012	0	-1.730.863	116.938
Entitats del Grup	0	4.142	0	3.223.528	3.227.670
Contractes d'assegurances vinculats a pensions	0	0	0	2.172.543	2.172.543
Actius per reassurances	451.652	451.652	0	-903.304	0
Actiu material	6.404.416	19.908	48.990	-167.550	6.305.764
Immobilitzat Material	3.144.819	19.908	15.173	-99.915	3.079.985
<i>D'ús propi</i>	<i>3.144.819</i>	<i>19.908</i>	<i>15.173</i>	<i>-99.915</i>	<i>3.079.985</i>
Inversions immobiliàries	3.259.597	0	33.817	-67.635	3.225.779
Actiu intangible	3.634.566	736.350	2.223	-1.477.134	2.896.005
Fons de comerç	3.050.845	583.870	0	-1.167.740	2.466.975
Altres actius intangibles	583.721	152.480	2.223	-309.394	429.030
Actius fiscals	10.097.557	303.521	25.947	-438.191	9.988.834
Corrents	707.311	0	12.813	-16.482	703.642
Diferits	9.390.246	303.521	13.134	-421.709	9.285.192
Resta d'actius	2.435.069	91.892	166.560	-1.483.851	1.209.670
Existències	1.197.035	0	171.938	-1.333.528	35.445
Resta	1.238.034	91.892	-5.378	-150.323	1.174.225
Total Actiu	338.623.449	59.236.326	884.273	-85.525.806	313.218.242
Promemòria					
Riscos contingents	10.241.836	0	0	65.463	10.307.299
Compromisos contingents	50.706.226	0	0	15.851.597	66.557.823

Passiu	Perímetre Públic	Entitats del Segment Assegurador	Altres Entitats No Financeres	Ajustos i Eliminacions	Perímetre Reservat
Cartera de negociació	11.974.880	0	0	3.906.550	15.881.430
Derivats de negociacion	10.105.414	0	0	3.906.550	14.011.964
Posicions curtes de valors	1.869.466	0	0	0	1.869.466
Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	1.442.391	1.442.391	0	-2.884.782	0
Passius financers a cost amortitzat	247.538.656	12.196.165	645.525	-182.790	260.197.556
Dipòsits de bancs centrals	12.156.872	0	0	0	12.156.872
Dipòsits d'entitats de crèdit	13.762.059	11.899.919	588.112	-12.545.968	13.704.122
Dipòsits de la clientela	180.200.450	0	14.276	12.562.277	192.777.003
Dèbits representats per valors negociables	32.920.219	0	0	462.282	33.382.501
Passius subordinats	4.396.075	0	0	1	4.396.076
Altres passius financers	4.102.981	296.246	43.137	-661.382	3.780.982
Ajustos a passius financers per macrocobertures	3.242.925	0	0	0	3.242.925
Derivats de cobertura	876.116	0	0	3	876.119
Passius per contractes d'assegurança	40.434.093	42.296.926	0	-82.731.019	0
Provisions	4.370.507	0	1.645	8.001	4.380.153
Fons per a pensions i obligacions similars	2.964.457	0	0	0	2.964.457
Provisions per a impostos i altres contingències legals	396.589	0	0	0	396.589
Provisions per a riscos i compromisos contingents	563.597	0	0	0	563.597
Altres provisions	445.864	0	1.645	8.001	455.510
Passius fiscals	1.671.832	560.530	11.014	-922.700	1.320.676
Corrents	265	218.464	2.786	-221.474	41
Diferits	1.671.567	342.066	8.228	-701.226	1.320.635
Resta de passius	1.839.481	40.616	25.470	197.513	2.103.080
Total Passiu	313.390.881	56.536.628	683.654	-82.609.224	288.001.939
Patrimoni net	Perímetre Públic	Entitats del Segment Assegurador	Altres Entitats No Financeres	Ajustos i Eliminacions	Perímetre Reservat
Fons propis	23.372.983	2.695.114	200.619	-2.895.733	23.372.983
Capital o fons de dotació	5.714.956	1.347.462	114.189	-1.461.651	5.714.956
Prima d'emissió	12.032.802	0	182.601	-182.601	12.032.802
Reserves	5.069.833	1.205.240	-85.498	-1.119.742	5.069.833
Menys: Valors propis	-11.013	0	0	0	-11.013
Resultat atribuït al Grup	620.020	872.412	-10.673	-861.739	620.020
Menys: Dividends i retribucions	-53.615	-730.000	0	730.000	-53.615
Ajustos per valoració	1.821.656	4.584	0	-4.584	1.821.656
Actius financers disponibles per a la venda	1.601.142	-8.186	0	16.372	1.609.328
Cobertures dels fluxos d'efectiu	-20.872	0	0	0	-20.872
Diferències de canvi	174.915	0	0	0	174.915
Entitats valorades pel mètode de la participació	66.471	12.770	0	-20.956	58.285
Interessos minoritaris	37.929	0	0	-16.265	21.664
Ajustos per valoració	560	0	0	0	560
Resta	37.369	0	0	-16.265	21.104
Total Patrimoni net	25.232.568	2.699.698	200.619	-2.916.582	25.216.303
Total Passiu i Patrimoni net	338.623.449	59.236.326	884.273	-85.525.806	313.218.242

1.1.3. Altra informació de caràcter general

A 31 de desembre de 2014, CaixaBank, tant des d'un punt de vista individual com consolidat, compleix sobradament amb els requisits mínims de recursos propis.

D'altra banda, la resta de filials bancàries del grup consolidable (FinConsum, EFC, SA, Corporació Hipotecària Mutual, EFC, SA, CaixaCard, EFC, SA, Nou MicroBank, SA i Credifimo, EFC, SA) estan exemptes des d'un punt de vista individual del compliment dels requisits mínims de recursos propis.

Així mateix, totes les entitats dependents no incloses en el grup consolidable i subjectes a requeriments de recursos propis mínims en termes individuals, compleixen amb els requeriments de recursos propis establerts per les diferents normatives que els són aplicables.

1.2. Polítiques i objectius de la gestió de riscos

1.2.1. Objectius, cultura corporativa i organització en la gestió de riscos

Reorganització del Grup el 2014¹

Segons el que disposa la Llei 26/2013, de caixes d'estalvis i fundacions bancàries, i un cop feta l'aprovació per part de l'Assemblea General de "la Caixa" celebrada el 22 de maig de 2014, amb data 16 de juny de 2014, va quedar inscrita en el Registre de Fundacions l'escriptura pública de transformació de Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", en fundació bancària, que va donar lloc a la transformació d'aquesta Entitat i, per tant, al cessament de l'exercici indirecte de l'activitat financera de "la Caixa" a través de CaixaBank, SA. La nova fundació bancària es denomina Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", i està subjecta a la supervisió del Banc d'Espanya en relació amb la seva participació en CaixaBank en els termes que resulten de la Llei de caixes d'estalvis i fundacions bancàries.

La transformació de "la Caixa" en fundació bancària s'ha dut a terme en el marc d'un procés de reorganització del Grup "la Caixa" que ha suposat: d'una banda, la segregació a favor de Criteria —en la qual participa íntegrament l'actual Fundació Bancària "la Caixa"— de la participació que tenia l'actual Fundació Bancària "la Caixa" en CaixaBank, de manera que la Fundació Bancària ha passat, a partir del 14 d'octubre de 2014, a ostentar la seva participació en CaixaBank a través de Criteria, i dels instruments de deute de què era emissor "la Caixa", i de l'altra, la dissolució i liquidació de l'anterior Fundació "la Caixa" mitjançant la cessió global dels seus actius i passius a l'actual Fundació Bancària "la Caixa" (la liquidació ha estat inscrita en el Registre de Fundacions de Catalunya amb data 16 d'octubre de 2014).

D'aquesta manera, la Fundació Bancària "la Caixa", un cop finalitzat el procés de reorganització, té com a activitats principals: la gestió directa de l'Obra Social i, a través de Criteria, la gestió tant de la seva participació en CaixaBank com de les inversions en sectors diferents del financer (principalment en Gas Natural i Abertis).

CaixaBank és el grup financer líder del mercat espanyol, tant en el sector bancari com assegurator, i desenvolupa una estratègia de diversificació en participacions de bancs internacionals i en empreses líders de serveis (Telefónica i Repsol). L'essència i tret diferencial del Grup és la seva implicació i ferm compromís amb la societat.

¹ Vegeu presentació de resultats de CaixaBank apartat "Fets rellevants" corresponent a l'exercici 2014.

² Vegeu per ampliar informació de la Nota 3 de la Memòria dels comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a

CaixaBank aposta per un exercici del negoci bancari basat en els valors de lideratge, confiança i compromís social.

Estructura de govern i organització de la funció de riscos

El Consell d'Administració de CaixaBank és l'òrgan de representació de l'Entitat i, al marge de les matèries reservades a la Junta General, és el màxim òrgan de decisió de CaixaBank. El Consell d'Administració ha delegat algunes matèries en comissions delegades. Concretament, al setembre de 2014 va ser creada la Comissió de Riscos, encarregada del seguiment recurrent de la gestió de riscos.

La funció de riscos a CaixaBank es fa a través d'una Direcció General responsable dels riscos financers i independent de les àrees de negoci, tant des del punt de vista jeràrquic com funcional.

1.2.1.1 Objectius en la gestió de riscos

En aquest capítol es descriuen els principis bàsics dins la gestió del risc a Grup CaixaBank.

La gestió adequada del risc és essencial per al negoci de qualsevol entitat de crèdit i, en especial, per a aquelles que, com CaixaBank, desenvolupen la seva activitat principalment en el segment detallista i defineixen la confiança de clients i accionistes com un valor fonamental.

El control dels riscos està plenament integrat en la gestió i l'Entitat està implicada en la posada en pràctica. L'Alta Direcció participa directament en aquesta obstinació, en el manteniment del marc de control intern, que l'Entitat assegura en una execució prudent, i en processos continus de gestió i planificació del capital i de la liquiditat, que garanteixen l'adequació al perfil i apetit de risc de l'Entitat. El Sistema de Gestió de Riscos funciona de manera integral, i consolida així aquesta gestió en el pla corporatiu. D'aquesta manera, es configura un perfil de risc afí amb els objectius estratègics del Grup. El model de delegacions té com a eixos bàsics tant les variables fonamentals de risc com l'import de les operacions, i permet quantificar els riscos a través d'escenaris de consum de capital i pèrdua esperada.

El Sistema de Gestió de Riscos està format pels elements següents:

- La cultura de riscos, que, entre d'altres, s'articula a través dels principis generals de gestió del risc, la formació a empleats i la participació de la Direcció General de Riscos en altres processos de Recursos Humans relacionats amb àrees de negoci.

- L'estructura de govern i l'organització.
- Mapa de riscos corporatius.
- El marc d'apetit al risc, aprovat pel Consell d'Administració el 2014.
- El marc de control intern.

1.2.1.2 Cultura de riscos: principis generals de gestió de riscos

El Consell d'Administració del Grup CaixaBank és l'òrgan màxim que determina la política de risc del Grup. Es resumeixen a continuació els principis generals de gestió del risc², aprovats pel Consell d'Administració:

- El risc és inherent a l'activitat del Grup.
- El Consell d'Administració ostenta l'última responsabilitat en la gestió del risc, funció en què està implicada la Direcció.
- El perfil de risc objectiu del Grup és mitjà-baix.
- Tota l'organització ha d'estar i està implicada a adequar el risc assumit al perfil desitjat.
- La gestió del risc comprèn el cicle complet de les operacions: des de l'anàlisi prèvia a la concessió, el seguiment de la solvència del client de la contrapartida i la rendibilitat, al reemborsament o la recuperació dels actius deteriorats.
- La funció de riscos és independent de les unitats de negoci i operatives.
- Les decisions de negoci són conjuntes entre un mínim de dos empleats, amb línies de dependències organitzatives diferents.
- La integració en els sistemes del quadre de facultats facilita la descentralització de les decisions, per adoptar-les tan a prop del client com es pugui i assegurar a la vegada l'autorització dels riscos per nivell adequat.
- La concessió es basa en la capacitat de devolució del titular i té en compte l'obtenció d'una rendibilitat adequada.
- Els criteris i les eines utilitzats són homogenis en tota l'organització.
- El mesurament i anàlisi dels riscos s'efectua amb eines i mètodes avançats, d'acord amb les millors pràctiques del sector. Totes les actuacions en l'àmbit del mesurament, seguiment i gestió del risc es duen a terme d'acord amb la recomanació del Comitè de Supervisió Bancària de Basilea i la normativa que estableixen les directives europees i la legislació espanyola vigent.

² Vegeu per ampliar informació de la Nota 3 de la Memòria dels comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2014.

- Dotació de recursos adequats: els recursos humans i tècnics assignats a la funció de gestió del risc són suficients en nombre i qualitat per complir els seus objectius.

Formació

La Direcció General de Risc i la Direcció General de Recursos Humans defineixen els continguts de formació en l'àmbit de riscos, tant en les funcions de suport al Consell d'Administració / Alta Direcció, amb continguts específics que facilitin la presa de decisions a alt nivell, com a la resta de l'organització, especialment pel que fa a professionals de la xarxa d'oficines. Tot això es fa amb l'objectiu de facilitar la descentralització de la presa de decisions, formar els professionals en l'anàlisi de riscos, potenciar la cultura de riscos de l'Entitat, optimitzar la gestió del cicle del risc i millorar la qualitat del risc.

Dins el marc de formació en matèria de riscos, CaixaBank està estructurant la seva oferta formativa a través de l'Escola Corporativa de Riscos, una eina estratègica orientada a donar suport a les àrees de negoci alhora que canal de transmissió de les polítiques de riscos de la companyia oferint formació, informació i eines per a tots els professionals de l'Entitat.

Durant el 2014 s'han dut a terme més de 7.000 hores de formació en matèria de riscos distribuïdes en diferents programes de formació, que s'han ofert a empleats de la xarxa d'oficines i de serveis centrals de CaixaBank. Hi destaquen els següents:

- Formació Analistes de Riscos, que té com a objectiu conèixer els criteris i polítiques de gestió del risc, l'anàlisi economicofinancera i els aspectes jurídics relacionats amb el risc.
- Formació en risc operacional, amb l'objectiu de conscienciar de la importància del risc operacional, explicar el projecte d'evolució a models avançats i la formació de les diferents eines i marc de gestió definit.

Adicionalment, també s'han finançat activitats de formació externa en diversos àmbits, com per exemple: apetit al risc, risc operacional i adaptació a la nova normativa europea.

Finalment, l'extensió de la cultura de riscos es materialitza en diferents iniciatives dins el Grup CaixaBank; el 2014, es destaca el desenvolupament d'unes jornades de formació sobre els canvis regulatoris en matèria de risc i consum de capital en la filial CaixaCard, en què s'ha recalcat la necessitat de tenir en compte el risc com un element més de gestió per part de tota l'organització; es preveu que s'estengui a altres empreses del Grup durant el 2015.

Perspectiva sobre la gestió de riscos en els processos de recursos humans de les àrees de negoci

L'anàlisi dels reguladors i altres organismes influents en el sector bancari, com ara el Comitè de Basilea i el Financial Stability Board, permet constatar que la interiorització per part de directius i responsables de les àrees de negoci de l'impacte a llarg termini de les decisions comercials ha estat fins ara una millor pràctica en el sector, però s'ha convertit ja en una exigència i en estàndards de bona gestió.

A CaixaBank, com a exemple il·lustratiu de la rellevància i consolidació de la cultura de riscos, des de 2011 la Direcció General de Recursos Humans sol·licita opinió a la Direcció General de Riscos sobre la qualitat de la gestió del risc de crèdit realitzada per part d'empleats específics de la xarxa d'oficines, de les direccions territorials i dels segments de negoci, tot això emmarcat en un procés més ampli d'avaluació de tots els candidats a ascendir o a consolidar-se en llocs de responsabilitat.

1.2.1.3 Estructura organitzativa de la funció de riscos

1. El Consell d'Administració de CaixaBank³

És l'òrgan de representació de l'Entitat i, al marge de les matèries reservades a la Junta General, és el màxim òrgan de decisió de CaixaBank.

Corresponen al Consell, entre d'altres, les funcions d'aprovar l'estratègia de la Societat, l'organització per a la seva posada en pràctica i la supervisió i control de la direcció de la Societat amb la intenció d'assegurar que aquella compleix els objectius marcats i respecta l'objecte i l'interès social.

De manera especial cal assenyalar que correspon al Consell d'Administració l'aprovació de la política general de Control i Gestió dels Riscos, així com el seguiment periòdic dels sistemes interns de formació i control.

Així mateix, el Consell ha fixat les seves pròpies funcions en matèria de risc, i s'ha reservat una sèrie de matèries per a la seva decisió pròpia. La taula següent mostra les matèries pròpies de decisió del Consell relacionades amb la gestió del risc, així com les seves principals funcions:

³ Per a més informació, vegeu Reglament Consell d'Administració de CaixaBank, SA d'octubre 2014, publicat al web.

Taula 3. Consell d'Administració: matèries pròpies de decisió relacionades amb la gestió del risc, així com principals funcions

Matèries de decisió pròpies del Consell d'Administració relacionades amb la gestió del risc	Funcions de caire general
<ul style="list-style-type: none"> • Adopció i seguiment dels mètodes per mesurar els riscos i calcular els requeriments regulatoris de capital que comporten. • Organització al màxim nivell de les funcions de control. • Establiment de límits globals de risc. • Dictamen de les polítiques generals d'actuació de l'Entitat en matèria de riscos i coneixement de la seva evolució. • Definició, actualització i supervisió del compliment del marc d'apetit al risc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Definir els principis generals de gestió del risc. • Establir la distribució de funcions al si de l'organització i els criteris per a la prevenció de conflictes d'interès. • Aprovar i revisar periòdicament les estratègies i polítiques d'acompliment, gestió, control i reducció dels riscos. • Aprovar les estratègies i procediments generals de control intern. • Conèixer els resultats de la funció de gestió i control dels riscos i de la situació de control intern, pel que fa a: risc de crèdit i contrapartida, risc de mercat, risc de liquiditat, risc estructural de tipus d'interès, risc operacional i risc associat a la cartera de participades.

Segons allò que estableix l'article 32.4 del Reglament del Consell, els Consellers de CaixaBank hauran de tenir en compte les limitacions pel que fa a la pertinença a consells d'administració que estableixi la normativa vigent de les entitats bancàries. Actualment, la normativa estableix certa casuística que depèn de la naturalesa del càrrec que exerceixi i la seva combinació amb els altres càrrecs de Conseller que ostenti⁴.

En compliment de les obligacions que estableix l'article 2 del Reial decret 1245/1995, de 14 de juliol, sobre creació de bancs, activitat transfronterera i altres qüestions relatives al règim jurídic de les entitats de crèdit, en la redacció donada pel Reial decret 256/2013, de 12 d'abril, pel qual s'incorporen a la normativa de les entitats de crèdit els criteris de l'Autoritat Bancària Europea de 22 de novembre de 2012, sobre l'avaluació de l'adequació dels membres de l'òrgan d'administració i dels titulars de funcions clau, CaixaBank va aprovar en l'exercici 2013 un

⁴ Vegeu per a més informació sobre els càrrecs d'administrador exercits pels Consellers de CaixaBank en altres entitats, curriculum vitae de cada membre del Consell d'Administració disponible en el web corporatiu de CaixaBank –www.caixabank.com/informacioncorporativa/consejoadministracion_es.html– així com el que es declara a l'Informe anual de govern corporatiu 2014 de CaixaBank sobre càrrecs exercits en societats del Grup i en altres societats cotitzades (apartats C.1.11 i C.1.12, respectivament).

“Protocol de Procediments de Selecció i Avaluació de la Idoneïtat de Càrrecs” (el “Protocol”), en el qual s’estableixen les unitats i procediments interns de la Societat per dur a terme la selecció i avaluació contínua de, entre d’altres, els membres del seu Consell d’Administració, els Directors Generals i assimilats, els responsables de les funcions de control intern i altres llocs clau de CaixaBank, SA, tal com aquests es defineixen en la legislació aplicable.

D’acord amb el “Protocol”, és al Consell d’Administració en ple a qui correspon avaluar la idoneïtat per a l’exercici del càrrec de Conseller, que ho fa sobre la base de la proposta d’informe que elabora la Comissió de Nomenaments. En la valoració de la idoneïtat, CaixaBank té en compte els tres àmbits recollits a l’article 24 de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d’ordenació, supervisió i solvència d’entitats de crèdit, això és, l’honorabilitat comercial i professional, els coneixements i experiència i la disposició per exercir un bon govern de la Societat, que estan actualment desenvolupats en el Reial decret 84/2015, de 13 de febrer, que va derogar el RD 1245/1995, de 14 de juliol, que va estar vigent durant l’exercici 2014.

Correspon a la Comissió de Nomenaments, entre altres funcions, la d’informar el Consell sobre l’equilibri de coneixements, capacitat, diversitat i experiència del Consell d’Administració així com sobre les qüestions de diversitat de gènere i establir un objectiu de representació per al sexe menys representat en el Consell d’Administració i elaborar les orientacions sobre com s’ha d’assolir aquest objectiu.

A l’hora d’analitzar i proposar els perfils de candidats per proveir els llocs del Consell d’Administració, la Comissió de Nomenaments té en compte els criteris d’honorabilitat, coneixements i experiència professional per complir amb les exigències d’idoneïtat per al lloc de membre de Consell d’Administració d’una entitat de crèdit, tal com s’estableix a la normativa vigent, a més de les qüestions de diversitat de gènere, malgrat que en aquest moment encara està pendent de fixar-se l’objectiu de representació per al sexe menys representat en el Consell d’Administració.

Així mateix, cal ressaltar que CaixaBank es va adherir l’any 2012 a la Carta de la Diversitat. Un codi que signen amb caràcter voluntari les empreses i institucions per fomentar el seu compromís envers els principis fonamentals d’igualtat, el comportament respectuós al dret d’inclusió de totes les persones a l’entorn laboral i social, el reconeixement dels beneficis que brinda la diversitat cultural, demogràfica i social en les organitzacions, la implementació de

polítiques concretes per afavorir un entorn laboral lliure de prejudicis en matèria d'ocupació, formació i promoció i el foment de programes de no discriminació envers grups desafavorits.

Fins al 25 de setembre de 2014 hi havia tres comissions del Consell d'Administració, a saber: Comissió de Nomenaments i Retribucions, Comissió d'Auditoria i Control i Comissió Executiva. A partir d'aquesta data i per acomplir el que disposa la Llei 10/2014, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats de crèdit, el Consell d'Administració de CaixaBank va acordar la transformació de la fins llavors Comissió de Nomenaments i Retribucions en Comissió de Nomenaments, la creació de la Comissió de Retribucions, la creació de la Comissió de Riscos i la modificació del Reglament del Consell per tal de recollir en seu de normativa interna el que disposa la nova llei i establir les funcions de les noves comissions del Consell. D'aquesta manera queda fixat en 5 el nombre de comissions del Consell, a saber: Comissió de Nomenaments, Comissió de Retribucions, Comissió de Riscos, Comissió d'Auditoria i Control i Comissió Executiva.

2. Comissió de Riscos

El Consell d'Administració ha delegat algunes matèries en comissions delegades. Concretament, al setembre de 2014 va ser creada la Comissió de Riscos⁵, encarregada del seguiment recurrent de la gestió de riscos.

La Comissió de Riscos dóna compte al Consell d'Administració dels acords presos en cada sessió. Així mateix, en les sessions del Consell d'Administració el President de la Comissió informa, a petició del President del Consell, de l'activitat de la Comissió, així com dels treballs efectuats i l'opinió de la Comissió respecte de temes que hagin estat prèviament tractats al si d'aquesta i que hagi de resoldre el Consell.

Per tal de reforçar les relacions de l'Àrea de Riscos amb els òrgans de govern, el Comitè Global de Riscos reporta directament a la Comissió de Riscos, de la qual depèn.

La Comissió de Riscos està composta per membres del Consell d'Administració que no exerceixen funcions executives i que tenen els oportuns coneixements, capacitat i experiència per entendre plenament i controlar l'estratègia de risc i la propensió al risc de l'Entitat, en el nombre que determini el Consell d'Administració, amb un mínim de tres i un màxim de sis.

⁵ Vegeu, per a més informació sobre els membres que componen la Comissió de Riscos, l'Informe anual de govern corporatiu 2014 en el seu apartat C.2.1.

Almenys un terç d'aquests membres, i en tot cas el President, han de ser Consellers Independents.

La Comissió de Riscos es reuneix amb la freqüència que calgui per al compliment de les seves funcions i és convocada pel President, a iniciativa pròpia o a requeriment del President del Consell d'Administració o de dos membres de la mateixa Comissió.

Des de la seva creació el 26 de setembre i durant l'exercici 2014, la Comissió de Riscos s'ha reunit en 8 ocasions⁶.

Com a principals funcions trobem⁷:

- Assessorar el Consell d'Administració sobre la propensió global al risc, actual i futura, de l'Entitat i la seva estratègia en aquest àmbit, informar sobre el marc d'apetit al risc, assistir en la vigilància de l'aplicació d'aquesta estratègia, vetllar per tal que les actuacions del Grup siguin consistents amb el nivell de tolerància del risc prèviament decidit i efectuar el seguiment del grau d'adequació dels riscos assumits al perfil establert.
- Proposar al Consell la política de riscos del Grup.
- Proposar al Consell d'Administració la naturalesa, la quantitat, el format i la freqüència de la informació sobre riscos que ha de rebre el Consell d'Administració i fixar la que ha de rebre la Comissió.
- Revisar regularment exposicions amb els clients principals, sectors econòmics d'activitat, àrees geogràfiques i tipus de risc.
- Examinar els processos d'informació i control de riscos del Grup, així com els sistemes d'informació i indicadors.
- Valorar el risc de compliment normatiu en el seu àmbit d'actuació i decisió, entès com la gestió del risc de sancions legals o normatives, pèrdua financera, material o reputacional, que la Societat pugui tenir com a resultat de l'incompliment de lleis, normes, estàndards de regulació i codis de conducta; detectar qualsevol risc d'incompliment, i dur a terme el seu seguiment i l'examen de possibles deficiències amb els principis de deontologia.
- Informar sobre els nous productes i serveis o sobre canvis significatius en els existents.

⁶ Vegeu per a més informació l'Informe anual de govern corporatiu (IAGC) 2014, en el web corporatiu de CaixaBank i de la CNMV. Per a més informació sobre el Sistema de Control i Gestió de Riscos de CaixaBank, vegeu l'apartat E de l'IAGC de 2014.

⁷ Vegeu per a més informació funcions establertes en el Reglament del Consell d'Administració de data 23 d'octubre de 2014, en el seu article 13 publicat al web de CaixaBank.

- Examinar, sens perjudici de les funcions del Comitè de Remuneracions, si els incentius previstos en els sistemes de remuneració tenen en consideració el risc, el capital, la liquiditat i la probabilitat i l'oportunitat dels beneficis.

3. Direcció General de Riscos

Sota la supervisió del Consell d'Administració i de la Comissió de Riscos, la Direcció General de Riscos depèn organitzativament del Conseller Delegat.

Aquesta Direcció General és la principal responsable dels riscos financers del Grup i és independent de les àrees de negoci, tant des del punt de vista jeràrquic com funcional. En depenen:

- la Direcció Corporativa d'Anàlisi i Concessió de Particulars, amb responsabilitat en l'anàlisi i la concessió de crèdit a clients detallistes;
- la Direcció Corporativa d'Anàlisi i Concessió d'Empreses, amb responsabilitat en l'anàlisi i la concessió de risc a la resta de segments de negoci i a sectors especialitzats (empreses i pimes, corporativa, sector públic-sobirà, entitats financeres, immobiliari, *project finance*, sector turisme i agroalimentari). Així mateix, també es dirigeixen i unifiquen de manera transversal els analistes de riscos als centres d'admissió de riscos, ubicats a les diferents direccions territorials;
- la Direcció Executiva, que presideix el Comitè Permanent de Crèdits, un òrgan col·legiat que té facultats delegades pel Consell per a l'aprovació d'operacions;
- la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc, amb responsabilitat en la coordinació i implantació del marc d'apetit al risc, així com en la gestió dels riscos de crèdit, de mercat i operacional des del punt de vista corporatiu. En aquest àmbit es defineixen les metodologies, polítiques, infraestructures i models de risc i es determinen els requeriments de consum de capital regulatori i econòmic;
- la Direcció de Validació de Models de Risc, unitat que assegura que els models avançats interns són adequats per determinar les necessitats de capital regulatori, independentment de les unitats de gestió i del desenvolupament d'aquells.

Les àrees i funcions dependents de les direccions responsables del control dels riscos actuen organitzativament i funcionalment de forma independent a les àrees prenedores del risc, per tal de reforçar l'autonomia de les tasques de gestió, seguiment i control, en una tasca orientada a la gestió integral dels riscos.

La funció de riscos s'adapta a l'organització descentralitzada de la xarxa d'oficines de CaixaBank, sense renunciar a l'especialització i l'eficiència, tal com demostra la creació dels Centres d'Admissió de Risc (CAR). Al seu torn, la Xarxa Territorial s'estructura en nivells jeràrquics amb diferents facultats d'aprovació: Oficines, Direccions d'Àrea de Negoci, Delegacions Generals i Direccions Territorials. Hi ha, a més de la xarxa de Banca Universal, una xarxa especialitzada per a altres segments: Centres d'Empreses, Centres de Promotors, Oficines Corporatives i Centres d'Institucions.

Quan una operació excedeix les facultats de les Direccions Territorials o dels analistes especialitzats segons cada segment, la seva aprovació correspon, si escau, al Comitè Permanent de Crèdits i, en darrera instància, al Consell d'Administració.

4. Comitès de Risc

L'Alta Direcció de CaixaBank sota la supervisió de la Comissió de Riscos, en el marc de les atribucions delegades pel Consell, configura els diversos comitès de gestió del risc, que estableixen polítiques generals d'actuació, concedeixen operacions al màxim nivell i gestionen els riscos de negoci del Grup.

- Comitè Global del Risc

Aquest Comitè té la missió de gestionar, controlar i monitorar de manera global els riscos que afecten l'Entitat i els específics de les participacions financeres més rellevants, així com les implicacions de tots ells en la gestió de la solvència i el capital.

També és objectiu del Comitè Global del Risc adequar l'estratègia de CaixaBank en matèria de risc al que estableixi el Consell d'Administració en el marc d'apetit al risc, aclarir i fixar els dubtes d'interpretació del marc d'apetit al risc, i mantenir informat el Consell de CaixaBank a través de la seva Comissió de Riscos de les principals línies d'actuació i de la situació en els àmbits de riscos del Grup CaixaBank.

Igualment, analitza el posicionament global de riscos del Grup i defineix les línies mestres d'actuació que permetin optimitzar la gestió de riscos en el marc dels seus reptes estratègics.

És responsabilitat de tots els membres del Comitè Global del Risc informar el Comitè dels aspectes de la seva responsabilitat que puguin afectar la gestió global de riscos del Grup.

○ Comitè Permanent de Crèdits

Analitza i, si escau, aprova les operacions dins el seu nivell d'atribucions i eleva al Consell d'Administració les que l'excedeixen. És l'última instància en l'esquema de facultats delegades; més enllà d'aquestes, la potestat de concessió retorna al Consell d'Administració.

○ Comitè de Polítiques de Risc

Aprova les polítiques de risc de crèdit i mercat de CaixaBank. S'entén per polítiques les directrius que regeixen l'actuació de l'Entitat, així com els procediments que les hagin de sustentar.

El Comitè de Polítiques de Risc té la responsabilitat de fixar polítiques que estiguin alineades amb el marc d'apetit al risc establert per al Grup CaixaBank i suportin aquest marc. Les seves competències, per delegació del Comitè Global de Risc, inclouen la definició i l'aprovació de polítiques de concessió i de seguiment de riscos, així com les polítiques de morositat i de recuperacions.

El Comitè de Polítiques de Risc, per delegació del Comitè de Transparència, ha d'analitzar i aprovar els productes d'actiu, i s'ha d'assegurar que el disseny o modificació d'aquests productes s'ajusta a la normativa que en regula la comercialització.

○ Comitè de Polítiques de Risc de Filials

Aprova polítiques de risc de crèdit i mercat relacionades amb les filials del Grup CaixaBank. El Comitè de Polítiques de Risc de Filials té les mateixes responsabilitats i competències que el Comitè de Polítiques de Risc per al perímetre d'empreses filials.

Al seu torn, al si del Comitè de Polítiques de Risc de Filials s'informa les filials de l'evolució de principals magnituds de risc, canvis legislatius, en l'organització i en circuits de risc que les puguin afectar. Així mateix, les filials han d'informar de l'evolució de riscos dels seus negocis.

○ Comitè de Risc Operacional

S'ocupa, dins el marc integral de gestió de risc operacional, d'aplicar, revisar i transmetre aquest marc, així com de la identificació dels punts crítics, i establir procediments de control i mitigació del risc operacional.

○ Comitè de Models i Paràmetres

El Comitè de Models i Paràmetres revisa i aprova formalment els models i paràmetres del risc de crèdit i mercat (incloent-hi el risc de contrapart-crèdit en l'activitat de tresoreria i operacional), així com qualsevol metodologia derivada de la funció de control que exerceix.

○ Comitè de Seguiment del Risc

El Comitè de Seguiment de Risc defineix l'estratègia de seguiment, alineada amb el marc global de gestió de riscos. Defineix i implanta les polítiques de seguiment. A més, analitza l'evolució de les exposicions de riscos més rellevants.

○ Comitè de Recuperacions i Morositat

Analitza els objectius de morositat traslladats per l'Alta Direcció i els trasllada a les carteres gestionades i als actors del procés. Fa el seguiment i monitoració del nivell de compliment dels objectius marcats i coordina amb les diferents àrees les mesures necessàries per corregir-los en cas de desviacions.

Defineix i fa el seguiment de les polítiques i els procediments de recuperacions, la implantació dels quals s'ha de presentar al Comitè de Polítiques perquè l'aprovi. Efectua el *reporting* al Comitè Global de Risc sobre les competències transferides.

○ Comitè de Nous Productes d'Inversió

Comitè que aprova la comercialització de nous productes financers i vetlla perquè la publicitat, comunicació i informació contractual en la comercialització de nous productes financers d'inversió, tant els generats per la mateixa Tresoreria com els gestionats per terceres entitats, compleixin la normativa legal.

○ Comitè de *Rating* Corporatiu

Aprova i/o modifica les qualificacions corporatives internes, proposades pels analistes, així com els seus venciments, tant en la modalitat estàndard com en *pre-rating*.

○ Comitè de Grans Subhastes

Estudia i autoritza l'adjudicació d'actius immobiliaris amb un deute superior als 600.000 €. Especialment, la concreció de la postura de subhasta i la presa de decisions de qualsevol tipus amb relació a les subhastes (p.e. paralització de la subhasta).

- Comitè de Seguiment de Grans Clients

S'encarrega de posar en pràctica la comunicació, reflexió i intercanvi d'idees i opinions entre les àrees de Seguiment del Risc i Negoci. Estableix un marc de reflexió sobre les conclusions dels informes de seguiment de grans clients i informa sobre tots els canvis profunds que motiva el canvi de supervisor.

- Comitè de Dacions

Estableix les polítiques d'actuació necessàries per a cada cas en el supòsit de dació, o el que és el mateix, adquisició de béns immobles posats en garantia d'operacions creditícies de particulars i la seva posterior subrogació a BuildingCenter.

- Comitè de Valoració i Adquisició d'Actius Immobiliaris

Analitza i, si escau, aprova, a proposta de la Direcció Territorial corresponent, les operacions de compra d'actius immobiliaris acceptats en pagament d'operacions de crèdit, concedides a promotors immobiliaris, tenint en compte els aspectes legals de l'operació, el valor de taxació i les expectatives de la inversió.

També aproven la compra d'actius immobiliaris procedents d'empreses en concurs de creditors i excepcionalment quan és la millor opció de recuperació d'una inversió.

- Comitè ALCO

El Comitè ALCO (Asset and Liability Committee) estableix la política i la gestió dels riscos estructurals de liquiditat, de tipus d'interès i de canvi.

1.2.1.4 Mapa de riscos corporatius

L'entorn actual d'evolució del sistema financer i la transformació del marc regulatori han posat de manifest la creixent rellevància de l'avaluació dels riscos i del seu entorn de control.

L'Àrea de Control Intern de CaixaBank està coordinant el Projecte «mapa de riscos corporatius» (MRC) per a la identificació, mesurament, seguiment, control i *reporting* dels riscos. El mapa de riscos corporatius ofereix una visió integral dels riscos associats a les activitats corporatives i del seu entorn de control.

El Projecte MRC de CaixaBank ha inclòs la formalització d'un Catàleg de Riscos Corporatius, que facilita el seguiment i *reporting*, intern i extern, dels riscos del Grup, agrupats en dues categories

principals: riscos associats a l'activitat financera de l'Entitat i riscos associats a la continuïtat de l'activitat.

Els principals riscos que es reporten de manera periòdica a la Direcció i els òrgans de govern de CaixaBank són:

- Riscos associats a l'activitat financera de l'Entitat
 - ✓ **Liquiditat:** dèficit d'actius líquids, per sortida de fons o tancament de mercats, per satisfer els venciments contractuals dels passius, els requisits regulatoris o les necessitats del negoci.
 - ✓ **Crèdit:** pèrdua de valor dels actius del Grup CaixaBank davant una contrapartida pel deteriorament de la capacitat d'aquesta per fer front als seus compromisos.
 - ✓ **Mercat:** pèrdua de valor dels actius o increment de valor dels passius de la cartera de negociació del Grup CaixaBank, per fluctuacions dels tipus o els preus en els mercats on aquests actius i passius es negocien.
 - ✓ **Estructural de tipus (interès i canvi):** efecte negatiu sobre el valor econòmic del balanç o sobre els resultats, derivat de canvis en l'estructura de la corba de tipus d'interès o fluctuacions del tipus de canvi.
 - ✓ **Actuarial:** increment del valor dels compromisos contrets per contractes d'assegurança amb clients i per pensions amb empleats arran de la divergència entre les estimacions de sinistralitat i tipus i l'evolució real d'aquestes magnituds.
 - ✓ **Situació de recursos propis:** restricció de la capacitat del Grup CaixaBank per adaptar el seu volum de recursos propis a les exigències normatives o a la modificació del seu perfil de risc.
- Riscos associats a la continuïtat de l'activitat
 - ✓ **Legal/Regulatori:** pèrdua o disminució de rendibilitat del Grup CaixaBank a conseqüència de modificacions en el marc regulatori o de sentències judicials desfavorables per a l'Entitat.
 - ✓ **Compliment:** deficiències en els procediments que originin actuacions o omissions no ajustades al marc jurídic, regulatori o als codis i normes internes, de les quals es puguin derivar sancions administratives o danys reputacionals.

- ✓ **Operacional:** pèrdues derivades de la inadequació o fallada de processos interns, persones i sistemes, o degudes a successos externs. Inclou les categories de risc que estableix la normativa.
- ✓ **Reputacional:** menyscabament de la capacitat competitiva per deteriorament de la confiança en CaixaBank d'alguns dels seus grups d'interès, a partir de l'avaluació que aquests grups efectuen de les actuacions o omissions, realitzades o atribuïdes, de l'Entitat, la seva Alta Direcció o els seus òrgans de govern.

El Grup CaixaBank ha posat el focus en la solvència i la qualitat com a prioritats estratègiques per reforçar la confiança dels clients en el Grup. A més, en els darrers anys s'han reforçat les estructures de control intern, compliment normatiu i prevenció de blanqueig de capitals, per minimitzar la probabilitat que s'esdevinguin actuacions o omissions com les que l'any 2014 han aflorat en entitats financeres globals, amb una creixent repercussió mediàtica i en la imatge del sector.

1.2.1.5 Marc d'apetit al risc

1. Context

De manera creixent els reguladors i els organismes consultius del sector financer han assenyalat la conveniència de definir i implantar un marc d'apetit al risc, com a suport en la presa de decisions i en l'adopció conscient dels riscos.

En particular, es destaquen els principis rectors publicats pel Financial Stability Board (novembre 2013), que els considera requisit per al bon govern, i la gestió i supervisió adequades dels grups financers. L'European Banking Authority i el Banc d'Espanya subscriuen aquestes recomanacions, que encara no tenen caràcter normatiu.

En el Grup CaixaBank, la cultura de riscos ha constituït sempre un element diferenciador del negoci. Aquesta cultura, juntament amb les polítiques i la infraestructura de Riscos i les capacitats del seu equip humà, han permès mantenir un perfil de risc moderat i una solvència destacada en el mercat espanyol.

Fruit de la seva vocació de lideratge i excel·lència, el Grup CaixaBank ha adoptat aquest marc d'actuació, considerat entre les millors pràctiques en el govern intern dels riscos.

2. Descripció i estructura

El marc d'apetit al risc (d'ara endavant, el «marc») és una eina integral i prospectiva, amb què el Consell d'Administració determina la tipologia i els llindars de risc que està disposat a acceptar, en la consecució dels objectius estratègics i de rendibilitat del Grup.

En la formalització d'aquest marc, el novembre de 2014, el Consell ha fixat quatre dimensions prioritàries que expressen l'aspiració del Grup en relació amb els riscos més rellevants que poden afectar l'Entitat. Són les següents:

- **Protecció davant pèrdues:** CaixaBank es marca com a objectiu mantenir un perfil de risc mitjà-baix i una confortable adequació de capital, per tal d'enfortir la seva posició com una de les entitats més sòlides en el mercat bancari europeu. Aquest objectiu es trasllada als elevats nivells de solvència *common equity tier 1* (CET1) mantinguts per l'Entitat, tal com ha succeït al tancament de 2014 amb un 13,1% de CET1 en el Grup CaixaBank.
- **Liquiditat i finançament:** CaixaBank vol tenir la certesa d'estar permanentment en condicions de complir les seves obligacions i necessitats de finançament de manera oportuna, fins i tot sota condicions adverses de mercat, i es marca com a propòsit tenir una base de finançament estable i diversificada, per preservar i protegir els interessos dels seus dipositants. N'és una prova la ràtio *liquidity coverage ratio* (LCR), que supera amb escreix el 100%, quan el llindar regulatori és del 60% a partir de l'octubre de 2015.
- **Composició de negoci:** CaixaBank aspira a mantenir la seva posició de lideratge en el mercat de banca detallista i la generació d'ingressos i de capital de manera equilibrada i diversificada. En conseqüència, es monitoren i mitiguen diferents tipus de concentració, com és la de grans riscos, en què el Grup aspira a mantenir-se significativament per sota de la referència regulatòria del 25% dels recursos propis computables.
- **Franquícia:** CaixaBank es compromet en la seva activitat amb els estàndards més alts ètics i de governança: fomentant la sostenibilitat i l'acció social responsable, i assegurant-ne l'excel·lència operativa. A tall il·lustratiu, en aquest àmbit el Consell d'Administració ha establert una tolerància zero a l'incompliment normatiu.

En línia amb les millors pràctiques del sector financer, l'estructura del marc complementa aquestes declaracions amb mètriques i palanques de gestió, per traslladar-les de manera coherent i eficaç a la gestió del negoci i dels riscos.

A continuació es representa el marc com una estructura piramidal que culmina amb els principis i les mètriques de primer nivell, sustentades alhora en mètriques de més detall (segon nivell) i impacte en l'activitat diària mitjançant les palanques de gestió.

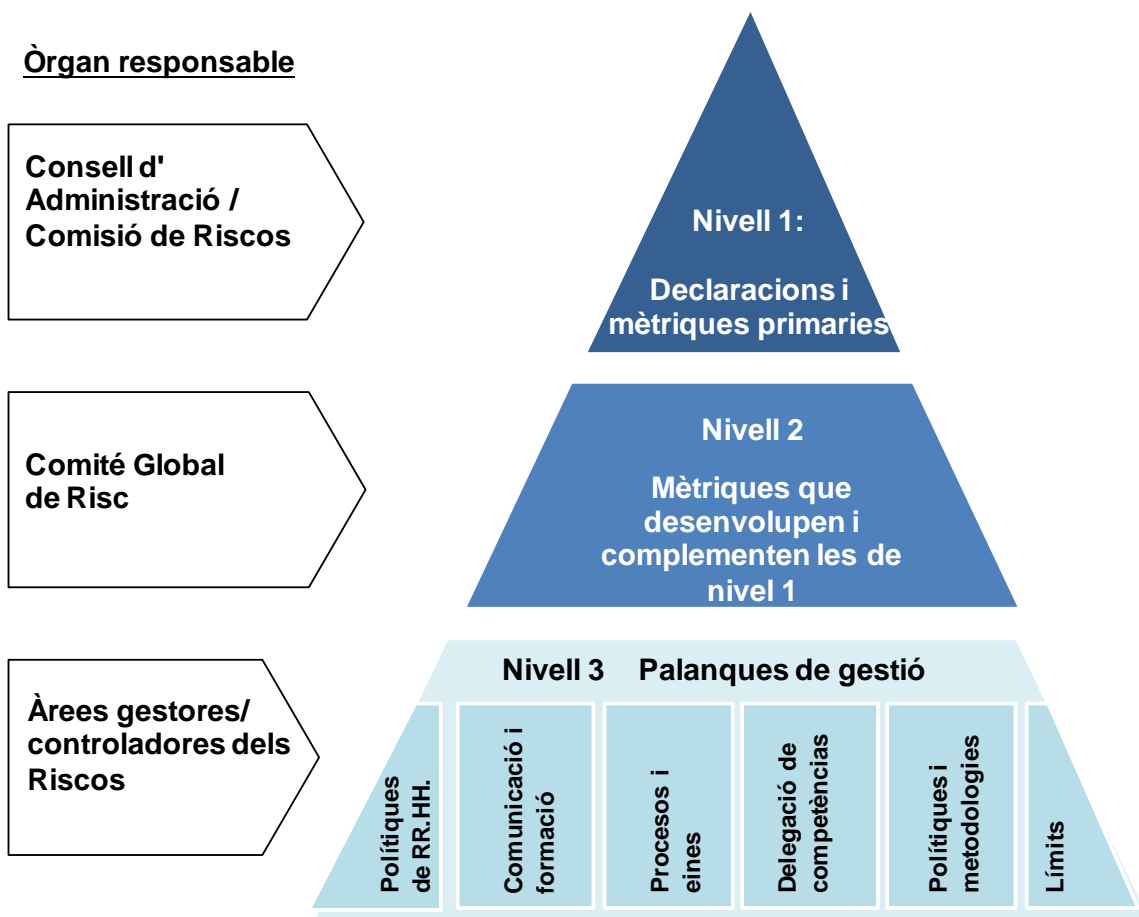

Figura 1

El **nivell 1** engloba tant la **Declaració d'apetit al risc** com les **mètriques fonamentals**, a les quals s'assignen llindars d'apetit i de tolerància. És el **Consell d'Administració** qui defineix, aprova, monitora i pot modificar aquest nivell amb la periodicitat definida en el mateix reglament de govern del marc, amb assessorament especialitzat i seguiment recurrent per part de la Comissió de Riscos.

Es fixen **nivells d'«apetit»** i de «**tolerància**» per a cadascuna de les mètriques a través d'un **sistema de semàfors d'alerta**:

- “Semàfor verd”: objectiu de risc
- “Semàfor ambre”: alerta precoç
- “Semàfor vermell”: incompliment

Adicionalment, i per a una selecció de mètriques recollides en el *Recovery Plan*, s'ha definit un "semàfor negre" que, si s'activés, desencadenaria uns processos de comunicació i de governança propis, en concordança amb la gravetat de les situacions així definides.

Amb això, s'assegura un procés integral de monitoració i escalat de potencials deterioraments en el perfil de risc de l'Entitat.

Com a exemple, s'esmenten algunes de les mètriques considerades per a cadascuna de les dimensions:

- **Protecció davant pèrdues.** Ràtios de solvència regulatòria, càlculs basats en els models i metodologies avançades (pèrdua esperada, VaR) i magnituds de l'àmbit comptable, com ara el cost del risc.
- **Liquiditat i finançament.** Mètriques externes (ràtios regulatòries) i internes (de gestió).
- **Composició de negoci.** Indicadors que fomenten la diversificació (per acreditat, sectorial...) i minimitzen l'exposició a actius no estratègics.
- **Franquícia.** S'integren els riscos no financers (operacional, reputacional...), tant amb mètriques quantitatives com amb compromisos de tolerància zero davant l'incompliment.

El **nivell 2** recull mètriques de major detall, que són monitorades per l'equip directiu i, en particular, pel Comitè Global de Riscos. Aquests indicadors solen derivar de la descomposició factorial dels de nivell 1 (per exemple, la pèrdua esperada en PD i LGD) o d'un major desglossament de la contribució al nivell d'agregació superior per carteres de risc o segments de negoci. També incorporen elements de mesurament del risc més complexos i especialitzats que permeten traslladar les mètriques de primer nivell a la presa de decisions de les unitats gestores dels riscos.

D'aquesta manera, el Consell d'Administració té la certesa que l'equip directiu monitora els mateixos riscos, més detalladament, per identificar i prevenir possibles desviacions en el perfil de risc que ha definit.

Finalment, el **nivell 3** representa les palanques de gestió que l'equip directiu, a través de les diferents unitats de negoci i de les àrees responsables de l'admissió, seguiment i control de cada risc, defineix i implementa, per alinear l'execució amb el marc establert.

Aquests mecanismes inclouen:

- Les polítiques de recursos humans, com ara incentius o nomenaments en les àrees de negoci.
- La comunicació i la formació en riscos, aspectes que, com l'anterior, són clau en la consolidació i difusió d'una cultura de riscos eficaç.
- Els processos i eines de risc per estandarditzar, monitorar i garantir que l'execució es desenvolupi de manera coherent en tota l'Entitat.
- La delegació de competències per assegurar que les decisions convergeixen en diversos nivells que uneixen la informació, els incentius i les capacitats necessàries, sense comprometre l'eficiència i l'oportunitat.
- Les polítiques i metodologies en sentit ampli, per alinear-les amb el perfil de risc desitjat i evitar maximitzar la seva coherència i el seu àmbit d'aplicació, així com el mesurament i la valoració correctes dels riscos del marc.
- La definició de límits de concentració agregada que assegurin que la suma de les parts compleixi els lílindars de nivell 1.

3. Seguiment i governança del marc d'apetit al risc en el Grup CaixaBank

El **Consell d'Administració** és l'òrgan responsable de definir i supervisar el perfil de risc del Grup, actualitzar anualment el marc i monitorar el perfil de risc efectiu. La formalització del marc el 2014 ha permès articular l'orientació al risc en una plataforma única i integral d'estratègia, gestió i control a les mans dels òrgans de govern i de direcció del Grup CaixaBank, amb la perspectiva del conglomerat financer.

La **Comissió de Riscos** assessora el Consell d'Administració sobre la propensió global de l'Entitat al risc, quant a la situació actual i a la previsible, i sobre les línies estratègiques en aquest àmbit. Informa el Consell sobre el marc d'apetit al risc, l'assisteix en la vigilància de la seva aplicació, i vetlla perquè les actuacions del Grup CaixaBank siguin consistents amb els nivells de tolerància i el perfil de risc establerts.

El **Comitè Global del Risc** és un òrgan executiu que reporta directament a la Comissió de Riscos. Monitora amb periodicitat mínima mensual el compliment efectiu del marc. Si s'excedeixen els nivells establerts, s'adopten en la gestió les mesures necessàries per reconduir la situació.

Per atendre les necessitats d'informació, gestió i control dels òrgans abans esmentats, s'ha definit el sistema de *reporting* mínim següent:

- **Presentació mensual** en el **Comitè Global de Riscos**, indicant tant la situació del mes anterior i la tendència de les mètriques de primer nivell. En cas que els nivells de riscos siguin superiors al llindar de:
 - ✓ **Apetit:** s'assigna un "semàfor ambre o alerta precoç" a l'indicador, i es designa el responsable o Comitè directiu encarregats de preparar un pla d'acció per tornar a la "zona verda", amb indicació del calendari.
 - ✓ **Tolerància:** s'assigna un "semàfor vermell", amb una explicació del motiu de la ineficàcia del pla d'acció anterior, així com una proposta d'accions correctives o mitigants per reduir l'exposició, que ha d'aprovar la Comissió de Riscos.
 - ✓ **«Recovery Plan»:** es desencadenaria el procés de governança del Pla, que preveu un conjunt de mesures per:
 1. Reduir la possibilitat que l'Entitat faci fallida, o entri en un procés de resolució.
 2. Minimitzar l'impacte en cas de fallida, tractant d'evitar el rescat des del sector públic ("bail out").

En aquest cas, hi ha l'obligació d'informar el supervisor dels incompliments severs i dels plans d'acció que es preveuen adoptar.
- **Presentació trimestral** a la **Comissió de Riscos**, sobre la situació, plans d'acció i previsions per a les mètriques de primer nivell.
- **Presentació al Consell d'Administració amb periodicitat semestral**, sobre la situació, plans d'acció i previsions per a cadascuna de les mètriques de primer nivell. En aquestes sessions, el Consell podria establir la modificació o actualització de les mètriques i dels llindars prèviament assignats, segons el que estipula el reglament de govern del marc d'apetit al risc (periodicitat mínima anual). Així mateix, i en cas que en algun dels riscos se superi el nivell de tolerància definit i això pugui suposar una amenaça per a la viabilitat del Grup, el Consell podria activar alguna de les accions que estableix el *Recovery Plan*.

La gestió i el control global dels riscos que exerceix l'Entitat garanteix un perfil de risc que estigui en concordança amb els objectius estratègics, preserva els mecanismes de solvència i de liquiditat, permet optimitzar la relació rendibilitat-risc i cerca l'excel·lència en el servei a clients, amb processos àgils i transparents.

1.2.1.6 Auditoria, Control Intern

L'evolució del sistema financer, l'entorn macroeconòmic i la transformació del marc regulatori posen de manifest la importància creixent de l'avaluació del nivell de risc i de l'entorn de control de les entitats, amb més exigència i responsabilitat de l'Alta Direcció i els òrgans de govern.

CaixaBank disposa d'un marc de control intern que proporciona un grau de seguretat raonable en la consecució dels objectius del Grup. L'entorn de control de CaixaBank està alineat amb les directrius del regulador i les millors pràctiques del sector, i s'estructura d'acord amb el model de les tres línies de defensa:

- La primera línia de defensa està formada per les unitats de negoci i de suport del Grup, responsables d'identificar, mesurar, controlar, mitigar i comunicar els principals riscos que afecten el Grup en l'exercici continu de la seva activitat.
- La segona línia de defensa actua de manera independent de les unitats de negoci, i té la funció d'identificar, valorar, monitorar i reportar tots els riscos materials del Grup, així com establir i desenvolupar els sistemes per fer-ne la gestió i control, i dissenyar les polítiques de compliment. La segona línia de defensa inclou, entre d'altres, les funcions de Gestió de Riscos, Compliment Normatiu i Control Intern.
- La tercera línia, constituïda per Auditoria Interna, es responsabilitza de l'avaluació de l'eficàcia i l'eficiència de la gestió de riscos, i dels sistemes de control intern, aplicant-hi els principis d'independència i objectivitat.

La Direcció General Adjunta d'Auditoria i Control Intern es responsabilitza d'assegurar la gestió i supervisió adequades del model de control intern del Grup. Reporta de manera sistemàtica i periòdica al Conseller Delegat de CaixaBank, així com a la Comissió d'Auditoria i Control, òrgan supervisor de les funcions de control i responsable de la integritat del marc de control intern en el Grup.

Les àrees de Control Intern i Auditoria Interna, integrades en aquesta Direcció General Adjunta, actuen sota el principi d'independència entre elles i respecte de la resta d'àrees de

l'organització i societats del Grup CaixaBank, d'acord amb les directrius que estableixen les autoritats de regulació i supervisió.

1. Control Intern

L'Àrea de Control Intern té la missió d'analitzar i garantir, raonablement, a la Direcció i als òrgans de govern, l'existència i el disseny adequat dels controls necessaris per a la gestió dels riscos del Grup.

Les seves principals funcions són:

- La coordinació del mapa de riscos corporatius (vegeu-ne més detall a l'apartat 1.2.1.4 Mapa de riscos corporatius).
- L'assessorament a l'Alta Direcció en relació amb els protocols de control i plans d'actuació adequats per solucionar les eventuais deficiències de control.
- El *reporting* sistemàtic i periòdic a l'Alta Direcció i als òrgans de govern sobre l'entorn de control del Grup.

En l'exercici de les seves funcions proporciona una visió transversal dels principals riscos assumits pel Grup i avalua el seu entorn de control.

2. Auditoria Interna

Auditoria Interna proporciona una seguretat raonable a l'Alta Direcció i als òrgans de govern sobre el compliment dels objectius del Grup CaixaBank avaluant l'eficàcia i eficiència dels processos de gestió de riscos, de controls i de govern corporatiu.

Sota els principis d'independència i objectivitat, i aplicant un enfocament sistemàtic i disciplinat, Auditoria Interna realitza serveis d'assegurament i consulta que agreguen valor al Grup, actuant com a tercera línia de defensa en el marc de control intern del Grup.

Les principals funcions d'Auditoria Interna inclouen:

- Avaluar l'eficàcia i eficiència dels sistemes de control intern establerts per mitigar els riscos associats a l'activitat del Grup, amb especial atenció a:
 - ✓ el compliment de la legislació externa vigent, els requeriments dels organismes supervisors i l'aplicació adequada dels marcs de Gestió Global del Risc definits per les directrius europees en matèria de solvència per als sectors bancaris i assegurador;

- ✓ el compliment de les polítiques i normatives internes, i l'alineació amb les millors pràctiques i bons usos sectorials;
- ✓ la fiabilitat i integritat de la informació financera i operativa, incloent-hi l'efectivitat del Sistema de Control Intern de la Informació Financera (SCIF);
- ✓ l'ús econòmic i eficient dels recursos per part del Grup.
- Aportar valor mitjançant la formulació de recomanacions proposades per solucionar les debilitats detectades en les revisions efectuades i el seguiment del seu grau d'implantació per part dels centres responsables.
- Reportar de manera periòdica a l'Alta de Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control informació rellevant sobre les conclusions dels treballs realitzats, les debilitats detectades i les recomanacions formulades.

Auditoria Interna del Grup CaixaBank disposa d'un Pla Estratègic específic les línies directrius del qual, vinculades al Pla Estratègic 2011-2014 de CaixaBank, es resumeixen a continuació:

- Planificació anual de l'activitat d'Auditoria, centrada en els principals riscos identificats en el Grup, que es presenta a la Comissió d'Auditoria i Control perquè en faci la revisió i aprovació.
- Resposta als requeriments dels supervisors locals/globals i a les sol·licituds específiques i singulars que rep dels òrgans de govern i la Direcció.
- Ús eficient dels recursos a través de la millora de l'Auditoria Contínua amb l'explotació d>alertes de gestió avançada, la formació continuada dels auditors, i una adequada política de contractació de serveis especialitzats.

Pel que fa als riscos inclosos en aquest document "Informació amb rellevància prudencial", Auditoria Interna supervisa l'entorn de control de la gestió dels riscos, proporcionant una visió objectiva sobre l'eficàcia i eficiència del marc de control aplicat per les diferents àrees gestores.

- Per al risc de crèdit i participacions accionaries, verifica els principals processos de gestió implantats en aquest àmbit, l'ús dels models avançats de risc de crèdit i el compliment dels requeriments regulatoris establerts, en especial:
 - ✓ La revisió dels principals processos d'admissió i concessió, gestió de la morositat, seguiment dels acreditats i recuperacions.
 - ✓ La revisió de l'adequada integració dels models de risc en la gestió diària de l'Entitat, tant en la concessió d'operacions, com en la gestió i seguiment posteriors.

- ✓ El seguiment de la gestió del risc de concentració.
- ✓ La verificació de la integritat i consistència de les bases de dades utilitzades: de construcció dels models crediticis, del calibratge dels paràmetres de risc i de les exposicions actuals.
- ✓ La comprovació de la veracitat de les dades que alimenten els sistemes corporatius de l'Entitat i l'existència i suficiència de controls.
- ✓ La comprovació del compliment de la normativa interna i externa de l'Entitat en relació amb la gestió del risc de crèdit.
- ✓ La revisió de la implementació dels models de risc, dels procediments de càlcul de capital regulatori i de les eines de mesura i gestió de riscos en els sistemes d'informació.
- ✓ La supervisió de l'entorn de control de la gestió de riscos, comprovant anualment els processos de validació interna dels models.
- Per al risc operacional:
 - ✓ Revisar els aspectes descrits en el quadern AMA per a l'adopció dels mètodes avançats (AMA) per al càlcul dels requeriments mínims de capital, com ara:
 - La integració en la gestió: verificar l'adaptació i evolució del model AMA a la gestió diària del risc operacional.
 - Els usos del model: verificar la implantació efectiva del model en la gestió diària del risc operacional.
 - Els procediments i eines de gestió: verificar el compliment de la normativa interna.
 - El sistema de mesurament: verificar la bondat de la integritat de les dades, principalment.
 - Entorn tecnològic i les aplicacions: en els seus vessants d'integritat i confidencialitat de la informació, així com la disponibilitat dels sistemes i la continuïtat del negoci, tant amb revisions planificades com amb l'auditoria contínua mitjançant el seguiment dels indicadors de risc definits.
 - ✓ Revisar l'adequat compliment i implantació del marc de gestió del risc operacional en tot el Grup.
- Per al risc de mercat, liquiditat i estructural de tipus:
 - ✓ La verificació dels requeriments regulatoris, respecte als sistemes de gestió del risc, pel que fa a la implantació en la gestió, metodologia, integritat de les dades utilitzades, correcta estructuració dels sistemes de control i adequació dels procediments escrits.

- ✓ La revisió de l'entorn tecnològic i dels processos de càrrega de les aplicacions informàtiques utilitzades per mesurar el risc.
- Per al risc legal i regulatori:
 - ✓ Revisió dels principals riscos derivats de l'entorn legal del Grup CaixaBank, principalment en relació amb l'adequació a les modificacions en el marc regulatori i la gestió de processos judicials.
- Per al risc de compliment:
 - ✓ Verificació que les polítiques i procediments establerts en el Grup CaixaBank s'ajusten al marc jurídic, regulatori, o als codis i normes internes.

Adicionalment a la supervisió dels riscos de Pilar I del marc de gestió global del risc definit per Basilea, Auditoria revisa el procés d'autoavaluació de capital (Pilar II) i aquest document "Informació amb rellevància prudencial" (Pilar III), un cop feta l'aprovació pel Consell d'Administració.

1.2.1.7 Compliment Normatiu

L'objectiu de Compliment Normatiu és la supervisió del risc de compliment, definit aquest com el risc de patir deficiències en els procediments que originin actuacions o omissions no ajustades al marc jurídic, regulatori, o als codis i normes internes, de les quals es puguin derivar sancions administratives o danys reputacionals.

L'Àrea de Compliment Normatiu realitza la supervisió del risc de compliment mitjançant l'establiment de controls de segon nivell, que permeten detectar possibles deficiències en els procediments implantats a l'Entitat per assegurar el compliment de la normativa, segons el seu àmbit d'actuació. En cas de detecció de deficiències, s'insta les àrees de gestió afectades a desenvolupar i aplicar propostes d'accions de millora per esmenar-les i se'n fa un seguiment periòdic fins que queden efectivament implantades.

A causa de l'amplitud dels potencials riscos normatius derivats de l'activitat del Grup CaixaBank, resulta essencial delimitar amb claredat l'àmbit d'actuació de l'Àrea de Compliment Normatiu partint de l'aplicació d'un enfocament basat en riscos. Com a resultat d'una primera anàlisi realitzada ad hoc, que ha inclòs una anàlisi comparativa amb les millors pràctiques en el mercat financer espanyol, i sens perjudici de futurs àmbits de control, el programa de Compliment situa el seu focus, entre d'altres, en els àmbits operatius següents: Previsió del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, Llei del Mercat de Valors, Transparència dels serveis

bancarís, Productes i serveis, incloent-hi el llançament dels nous, Integritat i normes de conducta de l'Entitat (Codi Ètic, Codi Telemàtic, Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del Mercat de Valors, Normes de conducta del Procés de contribució a l'euríbor, Política d'actuació en matèria d'anticorrupció), Govern Corporatiu, Protecció a la clientela, Protecció de dades de caràcter personal, Solvència, Riscos penals corporatius, Publicitat i comunicació comercial i Requeriments de reguladors en les matèries relacionades.

Per a una millor avaluació del risc de compliment i una eficient assignació de recursos al control i gestió dels riscos més rellevants en aquest àmbit, s'ha treballat en l'elaboració del mapa de riscos de compliment normatiu, i està previst dur a terme els treballs d'inclusió d'aquest últim en el mapa de riscos corporatius al llarg de 2015.

També cal destacar que l'Àrea de Compliment Normatiu és interlocutor, en matèries de la seva competència, dels principals organismes supervisors (principalment CNMV i Banc d'Espanya) i, si escau, coordina els requeriments que aquests organismes puguin remetre: l'elaboració de les respostes correspon a les àrees implicades i a l'Assessoria Jurídica.

L'Àrea de Compliment fa el report periòdic a l'Alta Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control sobre les seves activitats de control, amb la independència funcional i professional necessària per desenvolupar la seva activitat de supervisió i report, i sense intervenir en cap cas en les decisions de gestió ni en l'operativa de les activitats que supervisa.

Dins l'Àrea de Compliment Normatiu, i com una unitat independent, hi ha la Unitat Operativa de Prevenció de Blanqueig de Capitals i Finançament del Terrorisme (UOPB), que vetlla amb dedicació exclusiva pel compliment de les obligacions de prevenció de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme que estableix la Llei, facilitant a les àrees comercials instruments per al coneixement dels clients, així com per al control i report de les operacions sospitoses. La UOPB és dirigida i supervisada per la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i del Finançament del Terrorisme i les seves actuacions es reporten a l'Alta Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control.

1.2.2. Risc de crèdit

El risc de crèdit és el més significatiu del balanç de Grup CaixaBank i es deriva de l'activitat bancària i asseguradora, de l'operativa de tresoreria i de la cartera de participades.

Tal com s'ha descrit a l'apartat anterior A.1.2.1.5, amb la formulació i revisió periòdica del marc d'apetit al risc, els òrgans de govern i l'equip directiu monitoren que el perfil de risc segueix sent el que el Grup està disposat a assumir, dedicant un especial focus als potencials impactes en solvència i en rendibilitat derivats de l'activitat creditícia.

1.2.2.1 Risc de crèdit

1. Descripció i política general

La concessió d'operacions d'actiu a CaixaBank segueix com a criteri bàsic l'avaluació de la capacitat de devolució de l'acreditat; no és política de l'Entitat l'aprovació d'operacions per la mera existència de garanties. Si aquest criteri es compleix, també són importants l'obtenció de garanties addicionals, sobretot en operacions de llarga durada, i la fixació d'un preu d'acord amb les dues condicions anteriors.

Respecte a l'activitat ordinària, CaixaBank orienta la seva activitat creditícia a la satisfacció de les necessitats de finançament a les famílies i a les empreses. La gestió del risc de crèdit es caracteritza per una política de concessió prudent i de cobertures adequades. La inversió creditícia, consolidada en particulars i crèdit hipotecari per a l'adquisició de primer habitatge, presenta una estructura amb un nivell de risc significativament baix pel seu alt grau de diversificació i atomització. De conformitat amb allò que estableix el Pla Estratègic, el Grup CaixaBank té la voluntat de mantenir el seu lideratge en el finançament de particulars i reforçar posició en el segment d'empreses. Pel que fa a la distribució geogràfica, el seu negoci se centra bàsicament a Espanya.

Amb l'objecte de garantir l'adequat nivell de protecció dels clients, persones físiques, d'entitats de crèdit, l'actual marc legal (Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible, i Ordre EHA/2899/2011, de 28 d'octubre, de transparència i protecció del client de serveis bancaris) obliga totes les entitats a establir polítiques, mètodes i procediments que assegurin l'estudi i concessió correctes de les operacions de crèdit. El nou concepte de «préstec responsable» estableix la necessitat de dur a terme una avaluació adequada de la solvència dels clients i de fomentar les pràctiques dirigides a garantir la concessió responsable de les operacions.

Per fer-ho, CaixaBank ha detallat les polítiques, els mètodes i els procediments d'estudi i concessió de préstecs o crèdits responsables segons el que exigeix l'Annex 6 de la Circular 5/2012, de 27 de juny, del Banc d'Espanya, a entitats de crèdit i proveïdors de serveis de

pagament, sobre transparència dels serveis bancaris i responsabilitat en la concessió de préstecs.

El document elaborat va ser aprovat pel Consell d'Administració el mes de febrer de 2014, acomplint el que determinen les Circulars 5/2012 i 3/2014 del Banc d'Espanya, i, entre d'altres, estableix les polítiques següents:

- Una relació adequada entre els ingressos i les càrregues que assumeixen els consumidors.
- La verificació documental de la informació facilitada pel prestatari i la seva solvència.
- La informació precontractual i protocols d'informació adequats a les circumstàncies i característiques personals de cada client i de l'operació.
- Una valoració adequada i independent de les garanties immobiliàries.
- No és política de l'Entitat concedir crèdit en moneda estrangera a particulars.

El moment particular del cicle econòmic exigeix establir polítiques que ofereixin certes ajudes a clients, dins un marc d'actuació aprovat per la Direcció de l'Entitat i amb vigilància de l'ortodòxia dels processos de refinançament. En aquest sentit, CaixaBank també s'ha adherit al Codi de Bones Pràctiques per a la reestructuració viable dels deutes amb garantia hipotecària sobre l'habitatge habitual inclòs en el Reial decret llei 6/2012, de 9 de març, de mesures urgents de protecció de deutors hipotecaris sense recursos, i modificat per la Llei 1/2013, de 14 de maig, de mesures per reforçar la protecció als deutors hipotecaris, reestructuració de deute i lloguer social.

Adicionalment, en l'actual context economicosocial, CaixaBank ha desenvolupat un Pla d'Ajudes a persones físiques amb hipoteca sobre l'habitatge habitual, per ajudar els clients vinculats que es troben amb dificultats econòmiques de caràcter conjuntural. Amb el desenvolupament d'aquest Pla d'Ajudes es persegueixen tres objectius:

- Ser proactius en la prevenció de la insolvència.
- Oferir ajuda a les famílies amb bon comportament històric en la seva relació com a clients de l'Entitat, que estiguin en risc d'entrar en mora a causa de situacions d'atur d'algun dels titulars, malaltia, reducció temporal d'ingressos o altres circumstàncies de caràcter conjuntural.
- Reduir la taxa de morositat.

2. Estructura i organització de la funció de gestió del risc de crèdit

Com s'ha esmentat anteriorment, el Comitè Global del Risc de CaixaBank, integrat per membres de l'Alta Direcció, té com a funció principal analitzar i fixar les estratègies i polítiques generals de concessió de crèdits en l'àmbit de l'actuació de la xarxa.

Per tal de reforçar les relacions de l'Àrea de Riscos amb els òrgans de govern, el Comitè Global de Riscos reporta directament a la Comissió de Riscos, de la qual depèn⁸.

La Direcció Corporativa de Gestió Global de Riscos de CaixaBank es responsabilitza de les polítiques i procediments d'admissió, així com de l'elaboració i el seguiment dels models de risc de crèdit. En depenen els àmbits següents:

- **Models i polítiques de risc**, que integra:
 - **Polítiques i infraestructures de risc**, responsable de l'adopció de les polítiques aplicables a les noves operacions: facultats internes, preus i rendibilitat, documentació dels expedients, mitigació del risc per acceptació de garanties, i la integració de les eines de mesurament en els sistemes de decisió.
 - **Models i paràmetres de risc de crèdit**, responsable de la construcció, manteniment i integració en la gestió dels models interns (IRB) de risc de crèdit, del càlcul dels principals paràmetres (per exemple: PD, LGD...) i de la metodologia, càlcul i anàlisi de l'evolució del consum de capital econòmic.
 - **Informació de gestió global de riscos**: aquesta unitat transversal és responsable de l'agregació, processament, validació i anàlisi d'informació interna i externa (a reguladors, agències de *rating*, etc.), així com de la metodologia, càlcul i anàlisi de l'evolució del consum de capital regulatori. Des de 2014, també ha coordinat el disseny i implantació del marc d'apetit al risc.
- **Seguiment del risc de crèdit i recuperacions**, responsable del seguiment dels acreditats i integració dels seus resultats en els sistemes d'admissió, i de la gestió de la morositat i les recuperacions.

⁸Vegeu apartat A.1.2.1.3 d'aquest mateix document.

3. Cicle del risc de crèdit

El cicle complet de gestió del risc de crèdit comprèn tota la vida de l'operació, des de l'anàlisi de la viabilitat i l'admissió del risc segons criteris establerts, el seguiment de la solvència i de la rendibilitat i, eventualment, la recuperació dels actius deteriorats. La diligència en la gestió de cadascuna d'aquestes etapes propiciarà l'èxit en el reemborsament.

4. Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació

CaixaBank utilitza models interns de qualificació des de l'any 1998, *scorings* i *ratings*, amb què mesura la qualitat creditícia dels clients i operacions.

El 25 de juny de 2008, el Banc d'Espanya va autoritzar a CaixaBank la utilització de mètodes basats en models de qualificació interna (IRB) per al càlcul dels requeriments de recursos propis per risc de crèdit.

El risc de crèdit quantifica les pèrdues derivades de l'incompliment de les obligacions financeres per part dels acreditats sobre la base de dos conceptes: la pèrdua esperada i la pèrdua inesperada.

- **Pèrdua esperada.** És la mitjana de les pèrdues possibles i es calcula com el producte de les tres magnituds següents: probabilitat d'incompliment (PD), exposició (EAD) i severitat (LGD).
- **Pèrdua inesperada.** Són les pèrdues potencials imprevistes, produïdes per la variabilitat que pot tenir el càlcul de la pèrdua esperada, que poden succeir per canvis sobtats de cicle, per variació en els factors de risc i per la correlació natural entre el risc de crèdit dels diferents deutors. Les pèrdues inesperades són poc probables i d'import elevat i han de ser absorbides pels recursos propis de l'Entitat. El càlcul de la pèrdua inesperada es basa també en la probabilitat d'incompliment (PD), l'exposició (EAD) i la severitat (LGD) de l'operació.

L'estimació dels paràmetres del risc de crèdit es basa en l'experiència històrica d'impagament de l'Entitat. Per fer-ho, CaixaBank disposa d'un conjunt d'eines i tècniques d'acord amb les necessitats particulars de cadascun dels riscos; d'aquesta manera, la PD s'estima sobre la base de les entrades en *default* associades a les puntuacions de *rating* i *scoring* de les operacions; l'LGD es basa en els ingressos i les despeses observats en el procés de recuperació actualitzats al

moment actual i en els costos indirectes d'aquest procés i l'estimació de l'EAD es basa en l'observació de l'ús dels límits de crèdit en els mesos previs del *default*.

CaixaBank disposa d'eines per mesurar la probabilitat d'incompliment de cada acreditat i operació, cobrint gairebé la totalitat de l'activitat creditícia. En els segments encara no coberts, pel que fa a exposició global, es fa la captura d'informació rellevant per construir en el futur eines de càlcul de la probabilitat d'incompliment.

A més de l'ús regulatori per a la determinació dels recursos propis mínims de l'Entitat, els paràmetres de risc de crèdit (PD, LGD i EAD) intervenen en diverses eines de gestió com la del càlcul de rendibilitat ajustada al risc, sistema de bonus ajustat al risc, eina de *pricing*⁹, preclassificació de clients, eines de seguiment i sistemes d'alertes.

5. Admissió i concessió

La concessió d'operacions actives a CaixaBank es basa en una organització descentralitzada que permet l'aprovació per part de les oficines d'un elevat percentatge d'operacions. Als empleats amb càrrec de responsabilitat el sistema els assigna de manera automàtica els nivells de tarifa i de risc que la Direcció delega com a estàndards associats a càrrec seu. Quan les facultats d'aprovació d'un empleat no són suficients, el sistema exigeix aprovació de nivell superior. L'aprovació de qualsevol operació requereix almenys la concurrència de dos empleats amb facultats suficients.

Hi ha dos sistemes alternatius per calcular el nivell de risc d'una operació:

1. En base a la pèrdua esperada acumulada de totes les operacions del client i del seu grup econòmic. S'aplica a les sol·licituds que tenen com a primer titular una empresa privada o promotora immobiliària (per regla general, empreses amb facturació anual fins a 200 milions d'euros).
2. En base a l'import nominal i les garanties de tots els riscos del client o del seu grup econòmic. S'aplica a la resta dels segments: persones físiques, empreses molt grans, sector públic, entre d'altres.

El procés d'admissió i concessió de noves operacions es basa en l'anàlisi de quatre punts bàsics: anàlisi dels intervinents, finalitat de l'operació, capacitat de devolució i característiques de l'operació.

⁹ Vegeu Nota 3.1.3.2 "Admissió i concessió" dels comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2014 per a un major grau de detall.

En l'avaluació de la capacitat de devolució de l'acreditat, és peça essencial la probabilitat d'incompliment (paràmetre de risc definit en el marc de gestió proposat pel Comitè de Supervisió Bancària de Basilea) que assignen els sistemes de *scoring* i *rating*. Aquestes eines s'han desenvolupat tenint en compte l'experiència històrica de morositat de l'Entitat i incorporen mesures per ajustar els resultats al cicle econòmic.

Tal com s'esmenta anteriorment, el control de les facultats d'aprovació és automàtic i els empleats no poden aprovar operacions per a les quals no tenen autorització.

6. Concentració riscos¹⁰

En línia amb els Principis que va publicar el Comitè de Supervisors Bancaris Europeus (CEBS en les seves sigles en anglès) el setembre de 2010, poc abans de la seva dissolució i de l'assumpció de les seves funcions per part d'EBA, la concentració de riscos és una de les principals causes de pèrdues significatives i de potencial destrucció de la solvència d'una entitat financera, fet evidenciat ja en el període de 2008 a 2009.

Així mateix, tal com especifica el 7è principi de CEBS, CaixaBank ha desenvolupat metodologies, processos i eines per identificar de forma sistemàtica l'exposició agregada en relació amb un mateix client, tipus de producte, ubicació geogràfica i sector econòmic. Allà on s'ha estimat necessari, també s'han definit límits a l'exposició relativa en cadascun d'aquests eixos, dins del marc d'apetit al risc, com en concentració per sectors econòmics, diferenciant la posició amb les diferents activitats econòmiques del sector privat empresarial i el finançament al sector públic. En línia amb la política de comunicació interna del marc d'apetit al risc, es presenta l'evolució d'aquestes magnituds de forma mensual al Comitè Global de Riscos, trimestral a la Comissió de Riscos i semestral al Consell d'Administració (com a mínim).

7. Polítiques de cobertura i tècniques de mitigació

La mitigació del risc de crèdit s'aconsegueix mitjançant l'aportació de garanties per part de l'acreditat. En aquest sentit és pràctica habitual que les operacions a llarg termini disposin de garanties sòlides, tant en l'àmbit de banca detallista (per exemple: hipoteca, aval, pignoració de productes de passiu, fiança dels socis), com en banca d'empreses i corporativa (per exemple: fiança de la matriu, cobertures per asseguradores de crèdit o agències estatals), ja que la

¹⁰ Vegeu per a un major grau de detall les Notes 3.1.3.3 "Límits a Grans Riscos" i 3.1.4 "Concentració de riscos" dels comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2014.

capacitat de devolució està sempre subjecta a la contingència del pas del temps i a la dificultat d'avaluar i controlar els projectes d'inversió¹¹.

8. Seguiment del risc de crèdit¹²

La gestió adequada del risc de crèdit fa imprescindible un seguiment continuat dels acreditats durant tota la vida de les seves operacions. El resultat de l'actuació de seguiment és establir una conclusió que determini el grau de satisfacció amb el risc assumit amb un acreditat i les accions que cal dur a terme, si escau. L'objectiu del seguiment de risc és la cartera d'inversió creditícia de manera global.

El Departament de Seguiment i Gestió Preventiva del Risc en l'Entitat depèn de la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc. La seva funció té un doble vessant: d'una banda, l'elaboració d'informes de seguiment sobre acreditats individuals o grups econòmics amb nivells de risc més elevats o grans riscos, i, de l'altra, el seguiment dels titulars de risc que presenten símptomes de deteriorament en la seva qualitat creditícia, segons el *rating* i la qualificació de seguiment, basada en alertes de risc de cada acreditat.

Una altra característica del sistema d'alertes és la seva absoluta integració en els sistemes d'informació de clients, fins i tot en totes les sol·licituds d'operacions d'actiu relacionades amb aquest client. Les alertes s'assignen individualment a cada acreditat, i mensualment se n'estableix una classificació de manera automàtica.

El resultat de l'acció de seguiment és l'establiment de plans d'acció sobre cadascun dels acreditats analitzats. Aquests plans complementen la qualificació per alertes i alhora són una referència per a la política de concessions futures.

En el marc europeu de la migració al procés de supervisió bancària únicament i especialment com a conseqüència de l'exercici d'*asset quality review* (AQR), l'execució del seguiment del risc de crèdit també facilitarà a l'Entitat quantificar el corresponent deteriorament per a aquells actius que siguin individualment significatius.

¹¹ Vegeu apartat 1.2.4 "Tècniques de reducció del risc de crèdit" de la part B d'aquest mateix document, per a un major grau de detall.

¹² Vegeu apartat 3.1.3.5 "Seguiment del risc de crèdit" dels comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2014 per a un major grau de detall.

9. Gestió de la morositat i recuperacions¹³

La funció de morositat i recuperacions és l'últim pas del procés de gestió del risc de crèdit, i està alineada amb les directrius de gestió de riscos de CaixaBank.

L'activitat recuperatòria es concep com un circuit integral de gestió que s'inicia fins i tot abans de l'incompliment, o exigibilitat de l'obligació, mitjançant el sistema de prevenció implementat per CaixaBank, i acaba amb la recuperació o situació de falliment definitiu d'aquesta.

És responsabilitat de la xarxa d'oficina aquesta activitat recuperatòria. L'àmplia xarxa de què disposa l'Entitat permet cobrir tot el territori nacional, assegurant proximitat i coneixement del client, punts que són explotats sota criteris d'eficàcia i eficiència.

L'objectiu és actuar des del primer moment que es detecten indicis de deteriorament de la solvència del deutor i d'aquesta manera adoptar, amb la màxima diligència, les mesures oportunes per fer el seguiment de les operacions i de les seves garanties associades i, si escau, iniciar les reclamacions per aconseguir la ràpida recuperació del deute.

1.2.2.2 Risc de contrapart

1. Descripció i política general

El principal objectiu en la gestió del risc de contrapart a CaixaBank és l'alineament de la seguretat amb els objectius de negoci de l'Entitat. Es tracta de configurar un perfil de riscos que, d'una banda, faciliti la consecució dels pressupostos de rendibilitat i creació de valor i, de l'altra, garanteixi la solvència a mitjà i llarg termini de la institució.

Atès que la concessió d'operacions a entitats financeres s'emmarca principalment en el context de l'operativa en mercats financers, l'Entitat ha de tenir un marc predefinit que permeti una presa de decisions immediata respecte a l'assumpció de risc de contrapart. En aquest sentit, CaixaBank disposa d'un sistema de concessió de línies aprovat pel Comitè de Direcció, en el qual la màxima exposició autoritzada de risc de crèdit amb una contrapart es determina mitjançant un càlcul complex, basat fonamentalment en els *ratings* de les entitats i en l'anàlisi dels seus estats financers. Addicionalment, es fa un seguiment constant dels senyals del mercat

¹³ Vegeu apartats 3.1.3.6 "Gestió de la morositat" i 3.1.3.7 "Recuperacions" dels comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2014 per a un major grau de detall.

mitjançant l'anàlisi de la cotització dels *credit default swap* (d'ara endavant, «CDS») i les accions de cadascuna de les contrapartides.

2. Estructura i organització de la funció de gestió del risc

Hi ha fonamentalment tres àrees a CaixaBank amb responsabilitats directes sobre la quantificació, seguiment i control del risc de contrapartida, que es detallen a continuació:

- El **Departament de Risc Sector Financer i Risc de País**, integrat en la Direcció d'Anàlisi i Concessió, és la unitat que té la responsabilitat sobre tots els riscos de contrapart d'institucions financeres assumits per CaixaBank, independentment del tipus d'operativa i àmbit d'activitat que els genera. Les principals funcions que té assignades són:
 - ✓ Determinació dels límits de risc per contrapart.
 - ✓ Anàlisi i seguiment de contraparts i riscos.
 - ✓ Control de la utilització de límits i excedits.
 - ✓ Seguiment del risc legal.
 - ✓ Elaboració d'informació de riscos per a òrgans interns, Banc d'Espanya, agències de *rating*, etc.
- La **Direcció de Departament de Risc de l'Operativa en Mercats**, integrada en la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc, és la unitat responsable de l'estimació del risc de contrapartida associat a l'activitat de CaixaBank en els mercats financers. Les principals funcions que li són assignades són:
 - ✓ Definició i implantació de les metodologies de càlcul d'estimació de l'exposició creditícia equivalent.
 - ✓ Valoració diària dels contractes de col·laterals ISDA (derivats OTC), GMRA (*repos*) i GMSLA (préstecs de valors).
- L'**Àrea de Serveis Operatius a Mercats**, integrada en la Subdirecció General de Serveis Bancaris, és la unitat responsable de la gestió operativa diària (especialment de la conciliació de posicions, seguiment de les liquidacions i comptabilitzacions associades) dels contractes de col·laterals ISDA (derivats OTC), GMRA (*repos*) i GMSLA (préstecs de valors).

3. Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació

La quantificació i la gestió del risc de crèdit derivat de l'operativa de tresoreria presenten, bàsicament pel tipus d'instruments financers utilitzats i pel grau de rapidesa i de flexibilitat exigint per les transaccions de tresoreria, certes particularitats.

El control del risc de contrapart del Grup CaixaBank es fa mitjançant un sistema integrat que permet conèixer, en temps real, el límit d'exposició disponible amb qualsevol contrapartida, producte i termini, per a qualsevol entitat del Grup.

El risc de contrapart relatiu a les operacions de derivats va associat quantitativament al seu risc de mercat, ja que la quantitat deguda per la contrapart s'ha de calcular en funció del valor de mercat de les operacions contractades més el seu valor potencial (possible evolució del seu valor en una situació extrema de preus de mercat, d'acord amb la sèrie històrica coneguda d'evolució dels preus i dels tipus de mercat).

4. Polítiques de cobertura i tècniques de mitigació

Les principals polítiques i tècniques de mitigació de risc emprades com a part de la gestió diària de les exposicions bancàries són:

- **Contractes ISDA/CMOF.** Contractes marc estandarditzats per a l'empara de l'operativa global de derivats amb una contrapart. Preveuen explícitament en el seu clausulat la possibilitat de compensar els fluxos de cobrament i pagament pendents entre les parts per a tota l'operativa de derivats coberta per aquests. Hi ha 152 contractes signats amb entitats financeres, amb un grau de col·lateralització superior al 99%.
- **Contractes CSA (dipòsits col·laterals).** Són acords pels quals les parts es comprometen a fer un dipòsit d'efectiu com a garantia per cobrir la posició neta de risc de crèdit originada pels productes derivats contractats entre elles, basant-se en un acord de compensació previ inclòs a les clàusules dels contractes ISDA o CMOF.
- **Contractes GMRA (col·lateral sobre operacions repo).** Són acords pels quals les parts es comprometen a fer un dipòsit d'efectiu com a garantia per cobrir la posició neta de risc de crèdit originada per la desviació que es pugui produir entre el valor de l'import meritat per la compravenda simultània de títols i el seu valor de mercat.
- **Clàusules break-up.** Permeten, a partir d'un determinat termini de la vida del contracte, la resolució anticipada d'aquest últim per decisió lliure d'una de les parts. Així, permeten

mitigar el risc de contrapart en reduir la durada efectiva dels derivats subjectes a aquesta clàusula.

- **Sistemes de liquidació entrega contra pagament.** Permet eliminar el risc de liquidació amb una contrapart ja que la compensació i liquidació d'una operació es fan simultàniament i de forma inseparable. És especialment rellevant el sistema de liquidació CLS, que permet assegurar entrega contra pagament quan hi ha fluxos simultanis de cobrament i pagament en diferents divises.
- **Utilització d'entitats de contrapartida central (ECC).** Permet mitigar el risc de contrapartida dels contractes de derivats OTC, és a dir, aquells en què en la seva execució no ha mitjançat un mercat regulat d'acord amb la MiFID. La normativa EMIR i el Reglament del Parlament Europeu sobre els requisits prudencials de les entitats de crèdit, estableixen l'obligació de compensar els contractes de derivats OTC en aquestes entitats de contrapartida central i alhora notificar totes les operacions realitzades.

1.2.3. Risc associat a les participacions accionaries

1. Definició i política general

El risc associat a les participacions accionaries (o "participades") radica en la possibilitat d'incórrer en pèrdues o minorar la solvència del Grup, com a conseqüència de moviments adversos dels preus de mercat, de possibles vendes o de la insolvència de les inversions realitzades a través d'instruments de capital.

En aquesta cartera s'inclou tant les inversions de caràcter estratègic, amb un horitzó de mitjà-llarg termini i on el Grup CaixaBank desenvolupa una gestió activa de la participació, com la tinença d'accions en filials, que fan alguna funció instrumental o complementària en l'àmbit financer.

En coherència amb la gestió activa esmentada anteriorment, cal destacar que en els bancs internacionals participats hi ha acords d'inversió amb els accionistes de referència i acords estratègics entre els bancs respectius, per llançar oportunitats de negoci conjuntes (model *joint-ventures*), col·laborar en el servei a clients en les respectives regions d'influència i capturar sinergies de costos i de coneixement. Amb això es busca crear valor per als accionistes (no replicable a través del mercat de capitals) i avançar en l'expansió internacional del Grup

CaixaBank, aprofitant oportunitats de negoci emergents i adoptant les millors pràctiques d'altres mercats.

2. Estructura i organització de la funció de gestió del risc

Al Grup CaixaBank, les participacions accionaries són objecte d'un seguiment i anàlisi especialitzats, amb major profunditat en aquelles que tenen caràcter permanent, i/o amb import d'inversió i impacte en capital més materials.

A l'estructura organitzativa del Grup hi ha diversos nivells i tipus de control:

- **Presència en els òrgans de govern de les participades:** en funció del percentatge de participació i de l'aliança estratègica amb els accionistes majoritaris (quan no és Grup CaixaBank), solen ser membres del Consell o de l'Alta Direcció els qui són nomenats com a membres del Consell d'Administració de les empreses participades. A vegades això inclou també comissions delegades, com poden ser les Comissions de Riscos o d'Auditoria.

D'aquesta manera, aquests Consellers poden estar informats, participar i influir en la presa de decisions més rellevants d'aquestes empreses, aportant a títol individual la seva experiència i coneixement en el sector financer.

- **Controlling i anàlisi financera**, mitjançant especialistes dedicats en exclusiva a monitorar l'evolució de les dades econòmiques i financeres, així com entendre i alertar davant canvis normatius i dinàmiques competitives als països i sectors en què operen aquestes participades. D'aquesta manera, a l'àrea de Banca Internacional (responsable de les participacions bancàries), a l'àrea Financera (per a les participades industrials) o a l'àrea de Control de Societats Instrumentals (per a les filials) s'acumula i es comparteix el coneixement sobre aquestes participacions.

Com a norma general en les participacions més rellevants, s'actualitzen de forma recurrent tant les previsions com les dades reals de la contribució de les participades en el compte de resultats i en els fons propis (en els casos que pertoqui). En aquests processos, es comparteix amb l'Alta Direcció una perspectiva sobre els valors borsaris, la perspectiva dels analistes (recomanacions, preus-objectiu, *ratings*, etc.) sobre les empreses cotitzades, que faciliten un contrast recurrent amb el Mercat.

En línia amb la normativa comptable, aquests equips fan amb periodicitat semestral les proves de deteriorament del valor comptable de les participacions, per tal d'avaluar el valor de les seves participacions i contrastar l'adequació del seu registre en el balanç. S'utilitzen mètodes de valoració generalment acceptats, com per exemple models de descompte de fluxos de caixa (DCF), corbes de regressió, models de descompte de dividends (DDM) i altres d'equivalents. Fruit de tot això es determina la necessitat de reforçar o d'alliberar fons de provisions assignat a les participacions.

Aquests analistes financers també porten la interlocució amb els departaments de Relació amb Inversors de les participades cotitzades i recullen la informació necessària, incloent-hi informes de tercers (p.e. bancs d'inversió, agències de *rating*), per tal de tenir una perspectiva global de possibles riscos en el valor de les participacions.

Les conclusions sobre els resultats comptables i les principals alertes sobre canvis en la contribució de les participacions són elevades al Comitè de Direcció i compartides amb els òrgans de govern de CaixaBank, amb periodicitat mínima trimestral, com a norma general.

- **Registre comptable:** l'àrea d'Intervenció i Comptabilitat assegura que tota la informació necessària sigui integrada en qualitat i terminis preceptius en els sistemes informàtics de l'Entitat, així com el posterior *reporting* extern. Aquest procés disposa dels controls i compleix la normativa de Control Intern d'Informació Financera (SCIIF). També en l'àmbit de l'àrea Financera es comptabilitzen les variacions en fons propis que generen les societats integrades pel mètode de la participació.

3. Gestió del risc de participades en CaixaBank

Com a conseqüència de la normativa bancària, la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc monitora l'exposició i el consum de capital regulatori associats a les participades de CaixaBank, en funció de la classificació de l'empresa participada.

S'utilitzen, entre d'altres, eines sorgides dins el marc de la nova regulació europea de requeriments de capital: la Directiva de Requeriments de Capital (CRD IV) i el Reglament de Requeriments de Capital¹⁴.

¹⁴ Reglament 575/2013 Parlament UE i Consell de 26 de juny de 2013 (d'ara endavant, «CRR»)

Aquesta unitat col·labora amb altres àrees de l'Entitat, fent directament el procés de càlcul i *reporting* regulatori de l'estat de solvència de la cartera de participades del Grup, així com altres tasques relacionades amb la gestió del risc en el grup d'empreses participades.

També des de la mateixa Direcció Corporativa es fan funcions vinculades a la quantificació i seguiment del risc de les participacions: en primer terme, la integració diària del risc de mercat dels derivats i el risc de tipus de canvi associats a la cartera de participades dins el risc global de mercat del Grup; en segon lloc, la monitoració recurrent dels riscos de les carteres resultants de l'operativa en mercats financers de les participades financeres. A continuació, s'amplia aquest aspecte metodològic.

4. Sistemes de mesurament i d'informació

El mesurament del risc de les posicions que formen la cartera de participacions es fa amb les eines regulatòries disponibles sota el marc Basilea III i les seves evolucions posteriors, tenint en compte els diferents desenvolupaments de la indústria, això és:

- Des del punt de vista del risc implícit en la volatilitat dels preus de mercat, utilitzant models VaR (estimació estadística de les pèrdues màximes potencials a partir de dades històriques sobre l'evolució dels preus dels actius cotitzats).
- Des del punt de vista de l'eventualitat de *default*, aplicant models basats en l'enfocament PD/LGD.
- Aplicant el model estàndard de càlcul en cas que cap dels dos anteriors es pugui aplicar.

Tota la informació necessària és bolcada a les bases de dades corporatives utilitzades per l'àrea de Riscos, amb les consegüents validacions i mesures per tal de garantir la fiabilitat de les dades.

5. Criteris d'assignació dels diferents enfocaments de mesurament del risc

Dins els marges que estableix el Supervisor, i atès l'incentiu de l'adopció dels mètodes avançats més sensibles al risc establerts a Basilea III, s'exposa a continuació el criteri d'assignació dels diferents enfocaments de mesurament del risc a les participacions accionaries no inclosa a la cartera de negociació.

L'elecció entre l'enfocament PD/LGD i un enfocament de mercat (model VaR) dependrà de la classificació comptable de la participació:

- Per a aquelles participacions no classificades com a disponibles per a la venda, el risc més rellevant és el *default* i, per tant, s'aplicarà l'enfocament PD/LGD. En cas de no disposar de PD, s'aplica el mètode simple de ponderació de risc.
- Conseqüentment, per a aquelles inversions considerades disponibles per a la venda, el risc més rellevant és el de mercat i, per tant, s'aplicarà l'enfocament de mercat (model VaR). Per a aquelles participacions que no disposin de suficient històric de cotització en mercats organitzats i, amb això, el seu risc no pugui ser mesurat pel model VaR, s'aplicarà l'enfocament PD/LGD en la mesura que sigui possible. En cas de no disposar de PD, s'aplicarà el mètode simple de ponderació de risc.

No obstant això, en aquelles participacions disponibles per a la venda, que siguin de caràcter estratègic per al Grup CaixaBank i en les quals hi hagi una vinculació a llarg termini en la seva gestió, s'aplica l'enfocament PD/LGD. La seva aplicació també depèn del fet que es disposi de suficient informació sobre la posició accionarial per poder avaluar un *rating* intern i assignar una PD fiable, degudament fonamentada, a aquesta posició accionarial. En cas contrari, s'utilitza el model simple de ponderació per risc.

El resultat obtingut de l'ús de models interns de mesurament del capital consumit (VaR, PD/LGD) és bàsic a l'hora de determinar la quantitat i la qualitat del risc assumit, sens perjudici de l'anàlisi d'un altre tipus de mesures que complementen les requerides per la regulació, que busquen determinar el valor de mercat de les participacions, la seva liquiditat, així com previsions d'aportació en termes de resultat i capital al Grup.

A tall il·lustratiu, es detallen a continuació alguns dels informes que la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc genera i distribueix als comitès pertinents:

- Informe de risc de mercat, que incorpora tant el seguiment del risc (VaR) dels derivats de negociació del Grup CaixaBank vinculats a les participacions estratègiques de CaixaBank, com el seguiment del risc de tipus de canvi associat a aquestes participacions.
- Informe de posicionament del Grup CaixaBank, com a part de la monitoració global de les posicions que engloben l'operativa en mercats, que recull les posicions en renda fixa i renda variable del Grup CaixaBank, incorporant fins i tot les posicions en VidaCaixa, i en fons de pensions o d'inversió garantits.

6. Polítiques de cobertura i tècniques de mitigació

- **Risc tipus de canvi¹⁵**

La política de l'Entitat és cobrir els elements que afecten el compte de resultats. Per tant, es procedeix a cobrir els fluxos d'efectiu però no cobreix les posicions accionaries en divisa, ja que les considera participacions amb caràcter permanent.

¹⁵ Vegeu per a més informació l'apartat A.1.2.4.2 "Risc estructural de tipus de canvi" d'aquest mateix document.

1.2.4. Risc de mercat

1. Definició i política general

El Grup CaixaBank està subjecte al risc de mercat de la cartera de negociació per moviments desfavorables dels factors de risc següents: tipus d'interès i tipus de canvi, preu de les accions i mercaderies, taxes d'inflació, i moviments en els diferencials de crèdit de les posicions en renda fixa privada.

Els factors de risc són gestionats en funció de la relació rendibilitat-risc determinada per les condicions i expectatives del mercat, dins l'entorn de l'estructura de límits i el marc operatiu autoritzat.

Per a la gestió d'aquest risc, el Grup CaixaBank aplica models interns per al càlcul de recursos propis regulatoris per risc de mercat de la cartera de negociació, risc de tipus de canvi i or, i risc de preu de matèries primeres, des del dia 13 de desembre de 2007 en què el Banc d'Espanya va autoritzar-ne l'aplicació, aprovació que durant l'exercici 2012 es va estendre al càlcul de recursos propis regulatoris per risc incremental d'impagament i migracions (IRC) i VaR estressat mitjançant models interns.

2. Estructura i organització de la funció de gestió del risc

El Departament de Risc de l'Operativa en Mercats de CaixaBank és responsable de la valoració dels instruments financers, així com d'efectuar el mesurament, control i seguiment dels seus riscos associats, de l'estimació del risc de contrapartida i del risc operacional associat a l'activitat en mercats financers.

Per al compliment de la seva tasca, aquesta àrea fa diàriament un seguiment de les operacions contractades, el càlcul del resultat que suposa l'afectació de l'evolució del mercat en les posicions (resultat diari *marked to market*), la quantificació del risc de mercat assumit, el seguiment del compliment dels límits i l'anàlisi de la relació entre el resultat obtingut i el risc assumit. D'aquesta manera, diàriament es reporta un informe de control a l'Alta Direcció, als responsables de gestió i a Auditoria Interna.

Per la seva banda, la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc, en la qual s'engloba el Departament de Riscos de l'Operativa en Mercats, actua organitzativament i funcionalment de forma independent de les àrees prenedores del risc per tal de reforçar l'autonomia de les

tasques de gestió, seguiment i control d'aquest últim que realitza, i busca facilitar, des d'una visió general, una gestió integral dels diferents riscos. Així mateix, la seva tasca s'orienta envers la configuració d'un perfil de riscos concordant amb els objectius estratègics del Grup.

3. Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació¹⁶

La mesura de risc de mercat de referència és el VaR al 99% amb un horitzó temporal d'un dia. El VaR diari es defineix com el màxim de les tres quantificacions següents:

- VaR paramètric amb una matriu de covariàncies calculada amb 75 dies efectius i allisatge exponencial, donant més rellevància a les observacions més recents.
- VaR paramètric amb matriu de covariàncies derivada d'un històric d'un any i pesos iguals.
- VaR històric amb una finestra temporal d'un any.

Adicionalment, atès que l'empitjorament de la qualificació creditícia dels emissors dels actius pot motivar una evolució desfavorable dels preus cotitzats en el mercat, es completa la quantificació del risc amb una estimació de les pèrdues derivades de moviments del diferencial de crèdit de les posicions en renda fixa privada i derivats de crèdit (*spread VaR*), que constitueix una estimació del risc específic atribuïble als emissors dels valors. Aquest càlcul es fa mitjançant metodologia històrica tenint en compte la potencial menor liquiditat d'aquests actius i amb un interval de confiança del 99%.

Per tal de verificar la idoneïtat de les estimacions de risc, es fan dues proves de *backtest* (brut i net), consistents en una comparació dels resultats diaris amb la pèrdua estimada pel VaR. Adicionalment, es duen a terme exercicis de *stress test* sobre el valor tant de les posicions de Tresoreria com de les posicions incloses en el perímetre del model intern, que permeten estimar les possibles pèrdues de la cartera en situacions extraordinàries de crisi.

4. Polítiques de cobertura i tècniques de mitigació

Amb la formulació i actualització de l'apetit al risc que es presenta als òrgans de govern competents, es delimita i es valida que les mètriques de risc de mercat definides per al Grup CaixaBank són consistents amb els nivells de tolerància establerts. El marc d'apetit al risc aprovat pel Consell de l'Entitat defineix un límit per al VaR a l'horitzó temporal d'un dia i amb un interval de confiança del 99% per a totes les activitats de negociació de l'Entitat de 20

¹⁶Vegeu per ampliar informació la Nota 3.2 "Risc de Mercat", de la Memòria dels comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2014.

milions d'euros. Addicionalment, tant les posicions en la cartera de negociació com en la cartera bancària queden restringides als límits de concentració que estipula el marc d'apetit al risc (p.e. concentració en grans riscos, en sector públic o en sector econòmic).

Com a part del necessari seguiment i control dels riscos de mercat assumits, el Consell d'Administració i, amb la seva delegació i de forma més restringida, el Comitè Global del Risc de CaixaBank i la Direcció Executiva Financera aproven una estructura de límits globals de VaR i sensibilitats per a l'activitat d'assumpció de risc de mercat. En aquest sentit s'estableixen les tipologies de límits següents:

- **Límit global.** El Consell d'Administració és l'òrgan responsable de la determinació del nivell màxim de risc de mercat assumible per a l'operativa de gestió tesorera i de negociació de l'Entitat.
- **Límit a l'operativa de Tresoreria.** En línia amb el marc general determinat pel Consell d'Administració, el Comitè Global de Riscos de CaixaBank i/o la Direcció Executiva Financera tenen la facultat de desenvolupar el detall de l'estructura de límits de risc de mercat, així com la determinació de menors nivells de risc màxim si així ho aconsellen les circumstàncies de mercat i/o l'enfocament de gestió aprovat. Sobre aquesta base, s'han establert límits específics per a aquesta operativa, tant de caràcter global (VaR, *stop loss*, *stress test*—dependents de Comitè Global del Risc) com per factor de risc (dependents de la Direcció Executiva Financera).
- **Límit dels derivats de negociació vinculats a les participacions permanents de CaixaBank.** El juny de 2008, el Consell d'Administració de "la Caixa" va desenvolupar, al seu torn, el marc general establert, aprovant un límit específic per a aquesta activitat, gestionada amb criteris de gestió del risc de mercat i inclosa en el model intern de risc de mercat. Aquest límit va ser rebaixat el gener de 2009 pel Comitè Global del Risc de "la Caixa". En data 25 de juliol de 2011, el Comitè Global de Riscos de CaixaBank va adaptar aquest mateix marc al canvi organitzatiu del Grup "la Caixa".

En referència als càrrecs de capital regulatori en l'àmbit del còmput del risc de mercat mitjançant models interns, el risc incremental de *default* i migració de *rating* de les carteres de renda fixa i el VaR estressat, el Comitè Global de Riscos de CaixaBank va definir límits específics el juliol de 2011 i el març de 2012, respectivament.

1.2.5. Risc operacional

1. Definició i política general

La definició de risc operacional adoptada pel Grup és l'exposada a la normativa regulatòria¹⁷.

“El risc de pèrdues resultat de la inadequació o fallada de processos interns, persones i sistemes, o degudes a successos externs.”

Les pèrdues en operacions creditícies amb origen en risc operacional es registraran a l'efecte de gestió d'aquest risc operacional. Les pèrdues relatives a risc de mercat amb origen en risc operacional es registraran tant a l'efecte de gestió com de càlcul de capital regulatori per risc operacional.

El Grup CaixaBank té la voluntat de gestionar el risc operacional de manera homogènia i consistent a totes les societats que formen el perímetre de conglomerat financer. Amb aquest objectiu es promou la coherència entre les eines, mesures i *reporting* utilitzades per aquelles, per tal de garantir la provisió d'informació comparable i completa per a la presa de decisions sobre risc operacional. Es fomentarà, també, l'ús dels models de gestió i mesurament avançats, corresponents a cada sector d'activitat, compassant la seva implantació en cadascun d'ells al seu grau de desenvolupament i maduresa.

El Grup CaixaBank gestiona el risc operacional en el seu perímetre de solvència financer d'acord amb els estàndards d'aplicació de models avançats, disposant de les eines, polítiques i estructura adients a aquests models.

2. Definició d'impacte associat a esdeveniment operacional

Un aspecte fonamental a l'efecte de la quantificació dels riscos és la delimitació de l'impacte o “severitat” d'un esdeveniment de pèrdua operacional. Generalment els components d'aquest impacte, en el Grup, es poden assimilar als costos extres directes derivats de l'esdeveniment de pèrdua, costos en els quals no s'hauria incorregut si no s'hagués produït l'esdeveniment. L'impacte operacional inclou, per tant, les restitucions d'importos a clients o terceres parts, pèrdua de recursos no recuperables, crebants, indemnitzacions, multes, contingències legals, etc. Per contra, no inclou el cost de mesures preventives, millora de controls i plans d'inversió.

¹⁷ Vegeu CRR 575/2013 títol I, article 4, definició 52.

En tot cas, i com a mínim per als càlculs regulatoris, la delimitació de l'impacte s'ajustarà als requeriments regulatoris vigents en cada moment.

3. Tipus de risc operacional

Les tipologies de risc operacional desenvolupades en el Grup CaixaBank s'estructuren en quatre nivells jeràrquics.

La categorització principal de riscos en el Grup pren com a base els nivells 1 i 2 definits per la normativa regulatòria¹⁸, ampliant i desenvolupant la casuística de riscos fins als nivells 3 i 4, específics del Grup i que s'obtenen un cop analitzat detalladament el risc operacional en el context àrea/empresa del Grup, prenent com a base els nivells regulatoris (1 i 2).

El Grup CaixaBank ha definit la seva pròpia categorització principal de riscos a partir de l'anàlisi de risc operacional realitzat en les diferents àrees i empreses del Grup. És homogènia per a tot el Grup, i la comparteixen tant les metodologies qualitatives d'identificació de riscos com les metodologies quantitatives de mesura basades en una base de dades de pèrdues operacionals.

El nivell 3 de riscos representa el conjunt de riscos individuals de cada àrea o empresa del Grup.

El nivell 4 representa la materialització concreta dels riscos nivell 3 en un procés, activitat i/o àrea concrets.

Es presenta a continuació una figura que permet il·lustrar la classificació de tipologies de risc operacional (nivells 1-4) desenvolupades en el Grup.

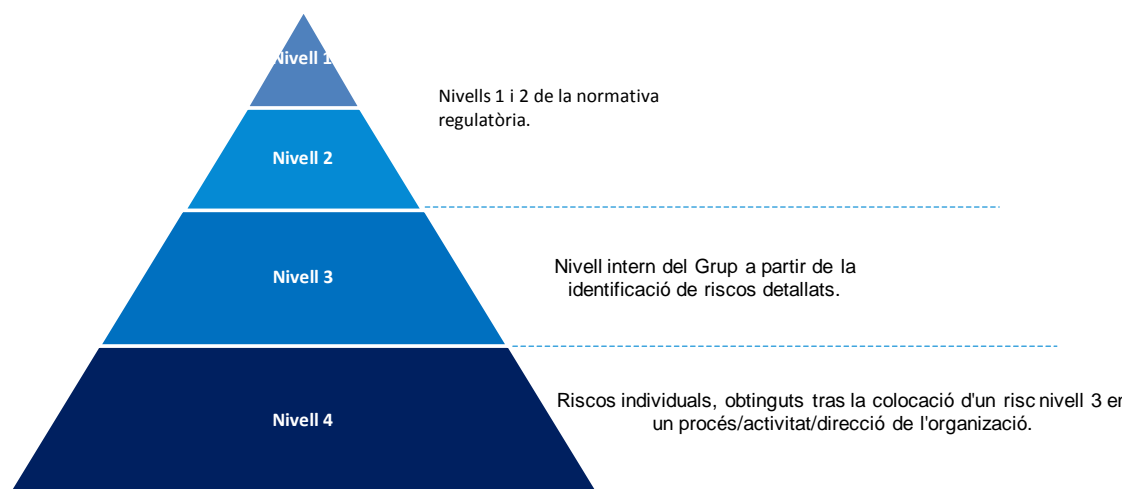

Figura 2

¹⁸ CRR, títol III, capítol 4, article 324.

4. Estructura i organització de la funció de gestió del risc

A CaixaBank, el **Comitè Global del Risc** és l'òrgan de direcció que defineix les línies estratègiques d'actuació i que efectua el seguiment del perfil de riscos de l'Entitat.

El **Comitè de Risc Operacional** és l'òrgan encarregat d'aprovar, transmetre i seguir les polítiques, criteris i procediments de gestió del risc operacional a la resta de l'organització a través de la Direcció de Risc Operacional (p.e. fixació de criteris per a imputació i validació de pèrdues, aprovació i revisió de les principals característiques de la metodologia de càlcul de capital).

El control i supervisió global del risc operacional s'exerceix a través de la **Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc**, on es materialitzen les funcions d'independència requerides pel Comitè de Supervisió Bancària de Basilea i entre les seves responsabilitats hi ha el control i la supervisió del risc operacional.

Les àrees i empreses del Grup són les responsables de la gestió diària del risc operacional dins els seus respectius àmbits. Això implica identificar, avaluar, gestionar i controlar els riscos operacionals de la seva activitat, i informar-ne, col·laborant amb la Direcció de Risc Operacional en la implementació del model de gestió.

La Direcció de Risc Operacional, integrada en la Direcció Corporativa de Models i Polítiques de Risc, dependent de la Direcció Corporativa de Gestió Global del Risc, és la responsable de definir, estandarditzar i implementar el model de gestió, mesurament i control del risc operacional. Addicionalment, proporciona suport a les àrees i consolida la informació sobre els riscos operacionals de tota l'Entitat per al *reporting* a l'Alta Direcció, i als comitès de gestió de risc implicats.

Les àrees de **Validació Interna i Auditoria Interna** validen els models interns de gestió de riscos del Grup.

L'àrea de **Control Intern** coordina el mapa de riscos corporatius, en el qual es basa el model de risc operacional.

Sistemes d'Informació és l'àrea responsable per les aplicacions i la infraestructura tecnològica de la qual s'ajuda la gestió del risc operacional.

3. Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació

L'objectiu global del Grup en la gestió de risc operacional és el següent:

“Millorar la qualitat en la gestió del negoci aportant informació de riscos operacionals que permeti la presa de decisions que assegurin la continuïtat de l'organització a llarg termini, la millora en els seus processos i la qualitat de servei al client, ja sigui intern o extern, complint amb el marc regulatori establert i els requeriments per al càlcul del consum de capital.”

L'objectiu global anteriorment enunciat es desagrega en diferents objectius específics, que estableixin les bases per a l'organització i metodologia del treball que s'ha d'aplicar en la gestió del risc operacional. Aquests objectius són els següents:

- Identificar i anticipar els riscos operacionals existents.
- Assegurar la pervivència a llarg termini de l'organització.
- Promoure l'establiment de sistemes de millora contínua dels processos operatius i de l'estructura de controls existent.
- Aprofitar les sinergies en la gestió de riscos operacionals a escala del Grup.
- Impulsar una cultura de gestió del risc operacional.
- Complir el marc regulatori establert i els requeriments per a l'aplicabilitat del model de gestió i càlcul escollits.

4. Càlcul dels requeriments de recursos propis computables

- **Mètode estàndard:** en la data d'entrada en vigor del Nou Acord de Capital de Basilea II, el 2008, i d'acord amb el que disposa la Circular 03/2008, el Grup va sol·licitar al Banc d'Espanya l'aplicació del mètode estàndard per al càlcul de capital regulatori per risc operacional, i, en conseqüència, aplica aquest mètode.

El càlcul de recursos propis per risc operacional mitjançant el mètode estàndard segueix la mateixa metodologia que el mètode bàsic, és a dir, la multiplicació de l'indicador rellevant per un paràmetre fix, en aquesta ocasió desglossant l'indicador rellevant en les vuit línies de negoci regulatòries i multiplicant cadascuna d'elles pel factor fix que correspongui, d'acord amb la taula següent:

Taula 4. Risc operacional: línies de negoci i coeficients de ponderació

Línia de negoci	Coefficient de ponderació
Finançament empresarial	18%
Negociació i vendes	18%
Intermediació minorista	12%
Banca comercial	15%
Banca minorista	12%
Pagament i liquidació	18%
Serveis d'agència	15%
Gestió d'actius	12%

Per tant, això suposa que les entitats han de ser capaces d'assignar la part de l'indicador rellevant corresponent a cadascuna de les línies de negoci regulatòries.

El càlcul de recursos propis per risc operacional mitjançant el mètode estàndard és la suma de l'indicador rellevant (segregat per línia de negoci) multiplicat pel coeficient de ponderació de la línia de negoci corresponent.

Així mateix, la normativa regulatòria estableix que les entitats que facin servir el mètode estàndard han de complir amb requisits exigents relatius a la gestió i mesurament del risc operacional.

- **Evolució a mètodes avançats AMA:** durant el 2014 s'ha desenvolupat un projecte d'evolució de la gestió de risc operacional sota mètode estàndard cap a mètodes avançats, amb el doble objectiu d'implantar les millors pràctiques de gestió de risc operacional i, a la vegada, poder calcular els requisits de capital regulatori amb metodologies sensibles al risc. Aquest projecte ha implicat, entre d'altres, el desenvolupament de les línies d'actuació següents:
 - ✓ Reforç de la integració en la gestió del risc operacional:
 - Creació del Comitè de Risc Operacional
 - Publicació de la Normativa de Risc Operacional
 - Integració del risc operacional en el marc d'apetit al risc
 - Accions de formació específica sobre risc operacional
 - Inclusió del risc operacional i les seves palanques de gestió en el mapa de riscos corporatius
 - ✓ Implementació i adaptació d'una eina de gestió integral de riscos:

- Captura, seguiment i gestió de pèrdues internes
- Realització d'autoavaluacions de risc operacional
- Seguiment d'indicadors de risc operacional (KRI)
- Alta i seguiment de punts febles i plans d'esmena
- ✓ Mesurament del capital per a risc operacional per mètodes avançats (2 iteracions):
 - Posada en marxa del motor de càlcul
 - Tallers per a construcció d'escenaris de pèrdues extremes
 - Desenvolupament de la metodologia AMA

En aquest context, el Grup ha desenvolupat una anàlisi de cobertura dels requeriments regulatoris. L'objectiu d'aquesta anàlisi és determinar l'estat del model de gestió del risc operacional enfront dels requeriments regulatoris en el moment de fer la sol·licitud a mètodes avançats AMA, prevista per al proper exercici 2015.

5. Polítiques de cobertura i tècniques de mitigació

Mitjançant l'aplicació de tècniques de control i mitigació, el Grup CaixaBank fa una gestió activa del perfil de risc de l'Entitat, prevenint i millorant de forma contínua la gestió de risc operacional.

En aquest sentit, quan es considera necessari, CaixaBank transfereix el risc a tercers mitjançant la contractació de pòlisses d'assegurança, destinades a cobrir els elements del patrimoni del Grup (locals, immobles, equips informàtics, magatzems, etc.) i l'activitat de negoci (responsabilitat civil, infidelitats, frau, etc.).

A partir de l'anàlisi de l'exposició al risc de cadascuna de les tipologies de risc operacional, el Grup determina quins nivells de risc són concordants amb l'apetit al risc i la capacitat d'absorció de pèrdues, assegurant que els principals riscos del Grup (danys a actius, responsabilitat civil — general, professional i directius— i frau intern) estan coberts amb companyies que no pertanyen al Grup, amb l'objecte de diversificar riscos.

En termes de transferència del risc es prenen en consideració els aspectes següents:

- Aspectes clau del negoci
- Habilitat per gestionar i assumir riscos
- Periodicitat de revisió i revaloració en entorns de mercat canviants

- L'aprovació requerida per part del Consell d'Administració

Així mateix, a partir de l'anàlisi detallada dels riscos es detecten els punts de millora en l'entorn de control, a partir del qual el Grup aplica mecanismes de mitigació del risc consistents en l'establiment de plans d'acció i mitigació.

Finalment, l'adequació dels plans de continuïtat de negoci als estàndards internacionals ISO 22301:2012 es revisa anualment mitjançant auditories internes i auditories externes.

1.2.6. Risc estructural de tipus

1.2.6.1 Risc estructural de tipus d'interès

1. Definició i política general

El risc de tipus d'interès és inherent a tota activitat bancària i es produeix quan els canvis en l'estructura de tipus d'interès de mercat afecten les masses d'actiu i passiu del balanç amb diferents venciments i índexs de referència, i en provoquen la renovació o contractació a tipus diferents dels anteriors amb efectes en el seu valor econòmic i en el marge financer.

El Grup CaixaBank gestiona el risc de tipus d'interès amb un doble objectiu:

- Optimitzar el marge financer de l'Entitat dins els límits de volatilitat que estableix el marc d'apetit al risc.
- Preservar el valor econòmic del balanç mantenint-se en tot moment dins els límits detallats en el marc d'apetit al risc.

D'acord amb els objectius de gestió, l'Entitat ha establert uns límits aplicables tant a la volatilitat del marge d'interessos com a la sensibilitat del valor econòmic del balanç.

Els límits aplicables formen part del marc d'apetit al risc¹⁹ formulat per CaixaBank. A data de tancament de 2014 l'Entitat té definits en l'àmbit del marc límits de gestió en relació amb el marge financer per a diversos escenaris de tipus d'interès i horitzons temporals, així com per al valor econòmic en termes de VaR i sensibilitat.

Pel que fa als límits establerts per al marge financer, a partir d'uns escenaris de tipus d'interès estressats per a un escenari de pujada i baixada de tipus s'obtenen unes projeccions de marge

¹⁹ Vegeu apartat A.1.2.1.5. "Marc d'apetit al risc", d'aquest mateix document.

d'interessos que es comparen amb el marge d'interessos obtingut a partir de l'escenari base o de tipus implícits de mercat.

- Els escenaris de pujada i baixada utilitzats s'han establert en diferents quanties (200 pb i 100 pb) així com amb un impacte temporal progressiu i també immediat.
- El marge d'interessos subjecte a límit de volatilitat es refereix tant al marge financer a 1 any com al marge financer a 2 anys.

Pel que fa als límits establerts per al valor econòmic, hi ha dues mètriques:

1. Un límit sobre el VaR de balanç sensible (mesurat en termes de capital econòmic) que ha de ser inferior a un determinat % del valor econòmic.
2. També hi ha un límit establert sobre la Sensibilitat total del balanç a un *stress* de pujada i baixada de 200 pb en els tipus d'interès. El límit està establert, també, en un determinat % de variació positiva o negativa del valor respecte al valor actual calculat de l'Entitat.

2. Estructura i organització de la funció de gestió del risc

En línia amb les recomanacions del Banc d'Espanya i amb les directrius europees, així com amb els organismes consultius del sector bancari internacional (Comitè de Basilea), el Consell d'Administració de CaixaBank té assignades les funcions següents en l'àmbit del risc de tipus d'interès de balanç:

- Aprovar la revisió anual de les polítiques de gestió del risc de tipus d'interès de balanç.
- Revisar el compliment dels límits mínims que estableixen les polítiques de gestió del risc de tipus d'interès de balanç.
- Revisar el marc organitzatiu i funcional en el qual es desenvolupa la gestió i control d'aquest risc, podent establir les delegacions que estimi oportunes en la Direcció. En aquest cas, el Consell rebrà informació sobre les modificacions realitzades en ús de les delegacions i sobre les repercussions previstes.
- Conèixer els aspectes essencials de l'evolució del risc de tipus d'interès de balanç en el Grup.
- Aprovar i revisar el sistema (continguts i periodicitat) mitjançant el qual la Direcció de l'Entitat informa el Consell de la situació i evolució del risc de tipus d'interès de balanç.

El Consell d'Administració ha delegat la gestió i el control d'aquest risc a la Direcció de CaixaBank, a través del Comitè Global del Risc i del Comitè de Gestió d'Actius i Passius (ALCO) i disposa de l'assessorament de la Comissió de Riscos, que vetllarà per la correcta implantació de les decisions aprovades pel Consell així com per l'adequació del risc assumit al perfil de risc de l'Entitat.

El Comitè Global del Risc és un òrgan dependent de la Comissió de Riscos. Aquest comitè fa funcions de control i seguiment dels límits i indicadors de risc de tipus d'interès però no participa en la gestió.

La Direcció Executiva financera és l'encarregada d'analitzar aquest risc i de proposar al Comitè ALCO les operacions necessàries d'inversió i de cobertura d'acord amb els objectius i límits de gestió descrits anteriorment.

L'ALCO es reuneix amb una periodicitat mensual, i amb la informació i propostes elaborades per la Direcció d'Anàlisi ALM i Finançament i la Direcció de Gestió ALM es fa el seguiment, l'anàlisi i es prenen les decisions oportunes per a la gestió del risc estructural de tipus d'interès.

En l'àmbit del risc de tipus d'interès de balanç, l'ALCO fa les funcions següents:

- Proposa la política i el marc de gestió del risc estructural de tipus d'interès, liquiditat i tipus de canvi del Grup per a l'aprovació per part del Consell d'Administració incloent-hi el marc d'apetit al risc d'aquests riscos.
- En relació amb el seguiment i control dels riscos, l'ALCO fa un seguiment complet de tots els elements rellevants per a la valoració i la gestió del risc de tipus d'interès, així com tots els seus límits de gestió.
- En l'àmbit de la gestió del risc de tipus d'interès, el comitè ALCO té capacitat per aprovar les estratègies d'inversió i de cobertura mitjançant operacions en els mercats financers mitjançant qualsevol tipus d'instrument, amb l'objecte d'optimitzar i rendibilitzar l'estructura financera del balanç.

Periòdicament es reporta informació sobre la situació del risc estructural de balanç tant en termes de valor econòmic (sensibilitats i VaR) com de marge d'interessos (projeccions de marge financer davant diferents escenaris de tipus d'interès).

La informació per a la gestió i seguiment del risc de tipus d'interès es dirigeix a l'ALCO, al CGR (que la fa arribar a la Comissió de Riscos, òrgan dependent del Consell) i a l'Alta Direcció de l'Entitat. La informació es distribueix mensualment així com quan resulta necessari en funció de les necessitats de gestió.

3. Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació

La Direcció Executiva Financera utilitza, per al mesurament, el seguiment i el control del risc estructural, les metodologies següents:

- **Mesuraments Estàtics:** són mesuraments estàtics aquells que no utilitzen per construir-se hipòtesis de nou negoci i estan referenciats a una situació puntual.

- ✓ **Gap estàtic**

El *gap* estàtic mostra la distribució contractual de venciments i revisions de tipus d'interès, a una data determinada, de les masses sensibles de balanç i/o fora de balanç.

- ✓ **Sensibilitat del valor econòmic sensible**

A partir de la confecció del *gap* estàtic a una data determinada, s'obtenen els fluxos de caixa actius o passius que vencen o revisen el seu tipus d'interès en cada tram de venciment temporal definit en el *gap*. A través de les eines i sistemes de l'Entitat es procedeix a valorar els fluxos esmentats anteriorment mitjançant les corbes d'interès de mercat i a calcular la seva sensibilitat a canvis de valor davant un augment de +1 pb (+0,01%) immediat i paral·lel.

Les posicions de *gap* positiu presentaran sensibilitats negatives (disminució de valor) i les posicions de *gap* negatiu presentaran sensibilitats positives (augment de valor). La suma total de sensibilitats positives i negatives determinarà la denominada "sensibilitat del balanç".

- ✓ **VaR del balanç sensible**

Malgrat ser una mesura estàtica, té en consideració elements que recullen millor la complexitat del balanç de l'Entitat, atès que en el seu càlcul s'apliquen hipòtesis de volatilitat i correlació per a les masses d'actius i passius considerades.

El VaR del balanç es defineix com el valor màxim que el balanç pot perdre en un període de temps determinat, donat un nivell de confiança. En el mesurament del VaR

de balanç de CaixaBank l'horitzó temporal és d'1 dia i el nivell de confiança del 99%. Per tant, la xifra de VaR s'ha d'interpretar com l'estimació de pèrdua màxima d'1 de cada 100 dies.

A CaixaBank s'aplica la metodologia pròpia de l'activitat tesorera per calcular el VaR de balanç. A la pràctica això suposa que es fan 3 càlculs de VaR.

1. VaR paramètric amb una finestra de dades per estimar els paràmetres de 75 dies.
2. VaR paramètric amb una finestra de dades per estimar els paràmetres de 250 dies.
3. VaR històric de 250 dies en què s'assumeix que el que va ocórrer en la valoració del balanç dels últims 250 dies és una bona guia per estimar el que pot ocórrer entre avui i demà.

Aplicant un principi de prudència, la mètrica considerada és la més elevada de les tres.

✓ **El valor econòmic del balanç**

El valor econòmic del balanç (VE) es calcula com la suma del valor raonable del net dels actius i passius sensibles als tipus d'interès més el net del valor comptable de les partides d'actius i passius no sensibles als tipus d'interès.

El valor raonable de les partides sensibles als tipus d'interès s'obté com a actualització, a la corba de tipus d'interès del mercat interbancari a la data de referència, dels fluxos futurs de principal i interessos.

- **Mesuraments Dinàmics:** parteixen de la posició actual i, a més, tenen en compte el nou negoci. Per tant, a part de considerar les posicions actuals de balanç i fora de balanç, incorporen les previsions de creixement del pla operatiu de l'Entitat.

✓ **Projeccions del marge d'interessos**

L'Entitat fa projeccions per replicar el marge financer futur (a 1, 2 i 3 anys) sota diversos escenaris deterministes de tipus d'interès. L'objectiu és conèixer el marge financer projectat en base a les corbes actuals de mercat i les previsions d'activitat comercial i emissions majoristes, així com preveure com variaria aquest marge depenent d'uns escenaris de tipus d'interès estressats.

Els escenaris de tipus d'interès utilitzats poden ser paral·lels (immediats o progressius) i immediats de canvi de pendent (*stepeping* o *flattening*).

La projecció del marge d'interessos depèn de supòsits i hipòtesis no només sobre la corba de tipus d'interès futurs sinó també sobre el comportament dels clients (prepagaments en préstecs i cancel·lacions anticipades d'imposicions a termini fix), sobre el venciment dels comptes a la vista i l'evolució futura del negoci de l'Entitat.

✓ **Volatilitat del marge d'interessos**

Mostra l'impacte que la revisió de les operacions del balanç provoca en el marge financer per canvis en la corba de tipus d'interès. Aquesta sensibilitat s'obté comparant la simulació del marge d'interessos a partir de diferents escenaris de tipus d'interès. L'escenari més probable, que s'obté a partir dels tipus implícits de mercat, es compara amb altres escenaris de baixada o pujada de tipus i moviments paral·lels i no paral·lels en el pendent de la corba. La sensibilitat del marge financer i del valor patrimonial són mesuraments que es complementen i permeten una visió global del risc més centrada en el curt i mitjà termini en el primer cas i en el mitjà i llarg termini en el segon.

✓ **EaR (*earnings at risk*)**

L'Entitat també fa projeccions per replicar el marge financer futur (a 1 i 2 anys) sota escenaris estocàstics de tipus d'interès per poder derivar una distribució de probabilitat d'aquest marge. El model utilitzat per generar escenaris estocàstics de tipus d'interès és el *Model Hull-White*.

Per al càlcul de l'EaR es parteix de l'escenari base, que recull els volums previstos a les masses d'actiu i passiu per les àrees de negoci. Aquest escenari base es projecta 2 anys a futur sota els diferents escenaris de tipus calculats, amb la qual cosa s'obté un conjunt de marges financers diferents.

L'objectiu és veure com es comporta la cua de la distribució de marges en el cas més desfavorable per a l'Entitat donat un nivell de confiança determinat (99%).

La diferència que hi ha entre el marge financer anual que suposi el percentil 99% de la distribució respecte al marge financer de l'escenari base determinarà l'EaR de l'Entitat.

Segons la normativa vigent, el Grup CaixaBank no consumeix recursos propis pel risc de tipus d'interès estructural assumit, atès el baix perfil de risc del seu balanç. El risc de tipus d'interès de balanç assumit pel Grup CaixaBank és inferior als nivells considerats com a significatius (*outliers*) segons la normativa actual.

Pel que fa a les eines i sistemes de mesurament, s'obté informació rellevant al nivell de transacció de les operacions del balanç sensible de l'Entitat a partir de cadascuna de les aplicacions informàtiques que gestionen els diferents productes. A partir d'aquesta informació es preparen bases de dades amb un cert grau d'agregació, per tal d'accelerar els càlculs i sense perdre qualitat ni fiabilitat en la informació.

L'aplicació de gestió d'actius i passius es parametriza per recollir adequadament les especificitats financeres dels productes del balanç, incorporant models de comportament dels clients en base a informació històrica (models de prepagaments). Addicionalment, s'alimenta l'eina amb el creixement pressupostat en el pla financer (volums, productes i marges) i amb informació dels diferents escenaris de mercat (corbes de tipus d'interès i de canvi) per fer una estimació adequada dels riscos. En aquesta eina es fa el mesurament dels *gaps* estàtics, i les projeccions del marge d'interessos i l'EaR.

Per a tot allò relatiu a mesures de sensibilitat del valor econòmic i VaR s'utilitzen les mateixes eines i metodologia emprades pel Departament de Riscos de l'Operativa en Mercats per al seguiment, mesurament i control dels riscos tresorers.

4. Polítiques de cobertura i tècniques de mitigació

Per assolir els objectius establerts en la gestió del risc de tipus d'interès estructural, es fa una gestió activa contractant en els mercats financers operacions de cobertura addicionals²⁰ a les cobertures naturals generades en el mateix balanç, derivades de la complementaritat de la sensibilitat a variacions dels tipus d'interès de les operacions d'actiu i de passiu realitzades amb els clients.

1.2.6.2 Risc estructural de tipus de canvi

En particular, la gestió del risc de tipus de canvi generat per l'operativa del balanç en divisa és responsabilitat de la Direcció Executiva Financera, que desenvolupa aquesta funció a través de l'activitat de cobertura en els mercats que realitza l'Àrea de Tresoreria. La gestió es fa sota la premissa de minimitzar els riscos de canvi assumits, fet que explica la reduïda o pràcticament nul·la exposició del Grup CaixaBank a aquest risc de mercat.

²⁰ Vegeu punt 3.3 de la Nota 3 "Gestió del risc" dels comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2014.

També com a conseqüència de la gestió activa del risc de canvi per part de l'Àrea de Tresoreria, les petites posicions romanents en moneda estrangera es mantenen majoritàriament davant entitats de crèdit i en divises de primera línia (com poden ser el dòlar, la lliura esterlina o el franc suís), i les metodologies utilitzades per a la quantificació són les mateixes i s'apliquen conjuntament amb els mesuraments de risc propis del conjunt de l'activitat tresorera.

Adicionalment, el Grup CaixaBank mantenia, a 31 de desembre de 2014, posicions en dòlars de Hong Kong per la seva participació en The Bank of East Asia, Ltd. i en pesos mexicans per la seva participació en Grupo Financiero Inbursa.

1.2.7. Risc liquiditat²¹

1. Definició i política general

CaixaBank gestiona la liquiditat amb l'objectiu de mantenir en tot moment uns nivells de liquiditat que permetin atendre sobradament els compromisos de pagament puntualment i que no puguin perjudicar l'activitat inversora per manca de fons prestables mantenint-se, en tot moment, dins el marc d'apetit al risc (RAF -*Risk Appetite Framework*).

Com a indicadors d'apetit al risc s'han establert dos grups d'indicadors, quatre indicadors de nivell 1²² en els àmbits de liquiditat a curt termini (posició i estrès a 30 dies), estructura de finançament a llarg termini (detallista i majorista) i cinc indicadors de nivell 2²³ en els àmbits de liquiditat a curt termini (posició), estructura de balanç, concentració de venciments majoristes, concentració de contraparts de passiu i liquiditat intradia.

Els elements utilitzats per complir l'objectiu de gestió de liquiditat són:

- Sistema de gestió de liquiditat centralitzat en què hi ha segregació de funcions per assegurar la gestió òptima i el control i seguiment dels riscos.
- Manteniment d'un nivell eficient de fons líquids per fer front als compromisos adquirits, per al finançament dels plans de negoci i per al compliment de les exigències regulatòries.
- Gestió activa de la liquiditat, que consisteix en el seguiment continu dels actius líquids i de l'estructura de balanç.
- Sostenibilitat i estabilitat com a principis de l'estratègia de fonts de finançament, basada en dos eixos:
 - ✓ Estructura de finançament basada principalment en dipòsits de la clientela.
 - ✓ El finançament en els mercats de capitals complementa l'estructura de finançament.

2. Estructura i organització de la funció de gestió del risc

Correspon al Consell d'Administració l'aprovació de la política general de Control i Gestió dels Riscos, així com el seguiment periòdic dels sistemes interns de formació i control. Es configura així el Consell com l'òrgan que determina la política de risc de l'Entitat.

²¹ Vegeu per ampliar informació la Nota 3 apartat 3.4 de la Memòria dels comptes anuals del Grup Criteria corresponents a l'exercici 2014.

²² Fixats pel Consell d'Administració i reportats periòdicament a aquest òrgan.

²³ Límits que el Consell d'Administració ha delegat en la Direcció de l'Entitat per fer-ne el seguiment, gestió i control.

El Consell d'Administració ha assignat a la Comissió de Riscos funcions relacionades amb el seguiment recurrent de la gestió de riscos.

El Comitè ALCO és el responsable de la gestió, seguiment i control del risc de liquiditat. Per a això efectua mensualment un seguiment del compliment del marc d'apetit al risc (RAF), del pla de finançament de l'Entitat en un horitzó temporal de llarg termini, de l'evolució de la liquiditat, dels desfasaments previstos en l'estructura de balanç, dels indicadors i alarmes per anticipar una crisi de liquiditat per tal de poder prendre les mesures correctores, tal com es preveu en el Pla de Contingència de Liquiditat. Addicionalment, analitza com quedarien els nivells de liquiditat en cadascun dels escenaris hipotètics de crisi establerts.

La Direcció d'Anàlisi ALM (*asset and liability management*) i Finançament, que depèn de la Direcció Executiva Financera de CaixaBank, es responsabilitza de l'anàlisi i gestió del risc de liquiditat assegurant la disponibilitat permanent de recursos líquids en el balanç, és a dir, minimitza el risc de liquiditat estructural propi de l'activitat bancària seguint les premisses establertes en el Comitè ALCO. L'anàlisi es duu a terme tant en situacions de normalitat de les condicions dels mercats com en situacions excepcionals, en què es consideren diversos escenaris de crisi específiques, sistèmiques i combinades que comporten diferents hipòtesis de severitat en termes de reducció de liquiditat. Així, s'analitzen cinc tipologies d'escenaris: tres escenaris de crisi sistèmiques (crisi macroeconòmiques, disfuncions dels mercats de capitals i alteracions dels sistemes de pagaments), un escenari de crisi específica (crisi de reputació) i una crisi combinada considerada com a «pitjor escenari». Aquests escenaris tenen en compte horitzons temporals i nivells de severitat diferents en funció de la tipologia de la crisi analitzada. Per a cadascun dels escenaris es calculen períodes de «supervivència» (entesa com la capacitat de continuar assumint els compromisos adquirits), amb uns nivells de liquiditat suficients per superar amb èxit les situacions de crisi plantejades.

A partir d'aquestes anàlisis s'ha elaborat el Pla de Contingència, aprovat pel Consell d'Administració, que té definit un pla d'acció per a cadascun dels escenaris de crisi establerts (sistèmics, específics i combinats) i en què es detallen mesures d'àmbit comercial, institucional i de comunicació per fer front a aquest tipus de situacions i es preveu la possibilitat d'utilitzar una sèrie de reserves en espera o fonts de finançament extraordinàries.

La gestió de la liquiditat a curt termini correspon a la Direcció de Liquiditat, que depèn de la Direcció Executiva Financera de CaixaBank. Per fer aquesta gestió, es disposa diàriament del detall de la liquiditat per terminis, mitjançant l'elaboració de les projeccions dels fluxos futurs, que permet saber en qualsevol moment quina és l'estructura temporal d'aquesta liquiditat. Aquest seguiment diari es fa en funció dels venciments contractuals de les operacions.

3. Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació

Per al mesurament, seguiment i control del risc de liquiditat, es fan mesuraments estàtics de posició de liquiditat, dinàmiques de projecció d'aquesta, exercicis d'estrès de liquiditat en diferents escenaris. Addicionalment es fan comparacions estàtiques i dinàmiques de l'estructura de finançament i es calculen ràtios regulatòries (LCR i NSFR).

4. Polítiques de cobertura i tècniques de mitigació

El risc de liquiditat es mitiga amb posicions d'actius líquids que es poden utilitzar en moments de contingència o crisi de liquiditat i tenint vies de finançament obertes.

1.2.8. Risc reputacional

1. Definició i política general

El risc reputacional es refereix a la possibilitat de menyscabament de la capacitat competitiva per deteriorament de la confiança en CaixaBank d'alguns dels seus grups d'interès, a partir de l'avaluació que aquests grups efectuen de les actuacions o omissions, realitzades o atribuïdes, de l'Entitat, la seva Alta Direcció o els seus òrgans de govern.

2. Estructura i organització de la funció de gestió del risc

Totes les persones i àrees comparteixen la responsabilitat sobre la reputació de CaixaBank i, per tant, participen en la identificació de riscos reputacionals que amenacen l'Entitat. Hi ha diverses àrees que tenen, a més, major responsabilitat en la gestió i mesurament del risc reputacional.

A més, hi ha una àrea i un òrgan específic, amb la funció, entre d'altres, de coordinació i seguiment dels riscos reputacionals:

- **Àrea de Responsabilitat Social Corporativa i Reputació:** és l'encarregada de fer seguiment i informar el Comitè de Reputació, que es reuneix de forma periòdica,

d'aquells riscos que, en cas de materialitzar-se, poden afectar negativament la reputació de l'Entitat.

- **Comitè de Reputació:** té l'encàrrec del Comitè de Direcció de dur a terme les polítiques generals en la gestió de la reputació i aconseguir la màxima efectivitat coordinant les diferents iniciatives en l'àmbit de la reputació i proposant les mesures necessàries per a la gestió.

3. Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació

Per tal d'establir les polítiques de mitigació del risc reputacional cal, en primer lloc, mesurar-lo, tant en relació amb els focus principals de risc com respecte a l'evolució en el temps dels nivells de reputació de l'Entitat.

El procés de mesurament del risc està descentralitzat i és responsabilitat de diferents àrees: Qualitat, Comunicació, Recursos Humans, Responsabilitat Social Corporativa i Reputació, Assessoria Jurídica, Auditoria, Seguretat informàtica, entre d'altres.

A més, la minimització del risc reputacional suposa fer una gestió continuada de la reputació. La seva evolució es mesura a través de diversos **sistemes de control i mesurament (interns i externs)**. El sistema de **mesurament intern** es fonamenta en un **mapa de riscos**.

El mapa és un informe de les amenaces que poden erosionar la reputació corporativa de l'Entitat i permet:

- Identificar els riscos que poden afectar la reputació de l'Entitat, classificar-los.
- Jerarquitzar-los en criticitat en funció del seu dany en la reputació i el grau de cobertura de polítiques preventives.
- Identificar indicadors (KPI) que permetin la gestió proactiva per tal d'establir polítiques de gestió, actuacions i comunicació addicionals.

Altres indicadors desenvolupats internament que permeten conèixer la reputació de CaixaBank davant els seus grups d'interès:

- Clients: enquestes mensuals, seguiment de queixes, suggeriments i reclamacions obtinguts a través dels diversos canals bidireccionals establerts a l'efecte.

- **Empleats:** enquesta bianual entre els de l'Entitat amb l'objectiu de conèixer el seu nivell de satisfacció i suggeriments de millora, que complementa les enquestes periòdiques a empleats sobre el nivell de satisfacció.
- **Accionistes:** enquesta anual que permet saber-ne el grau de satisfacció i les expectatives respecte a diferents serveis i actuacions de l'Entitat. Altres canals de comunicació bidireccionals: l'Oficina d'Atenció a l'Accionista a Barcelona, el Servei d'Atenció a l'Accionista o el Comitè Consultiu d'Accionistes de CaixaBank.

El sistema de **mesurament extern** està definit com un observatori reputacional, i inclou informes periòdics sobre la reputació de l'Entitat, tant a Internet com en els mitjans de comunicació i, a més:

- Resultats publicats en diferents monitors i *rànquings* de reputació realitzats per experts independents, d'àmbit nacional i internacional.
- Presència en índexs de sostenibilitat o en *rànquings* d'avaluació de l'activitat de CaixaBank en diferents àmbits (econòmic, govern corporatiu, social, mediambiental, etc.).

4. Polítiques de cobertura i tècniques de mitigació

El mapa de riscos de reputació, que té en compte les polítiques de cobertura establertes per les àrees dels diferents riscos, és una de les principals eines de què disposen l'àrea de Responsabilitat Social Corporativa i el Comitè de Reputació per mitigar el risc reputacional.

1.2.9. Risc actuarial i del negoci assegurador

1. Definició i política general

Els principals riscos derivats de l'activitat del negoci assegurador són gestionats per les entitats asseguradores filials de CaixaBank, principalment VidaCaixa, SA, de Seguros y Reaseguros. Així mateix es fa seguiment dels principals riscos de la participada SegurCaixa Adeslas, SA. L'activitat asseguradora incorpora el risc de subscripció o actuarial.

El risc actuarial es defineix com el risc d'increment del valor dels compromisos contrets per contractes d'assegurances amb clients i per pensions amb empleats arran de la divergència entre les estimacions de sinistralitat i tipus i l'evolució real d'aquestes magnituds. En termes de la Directiva Europea de Solvència II, reflecteix el risc derivat de la subscripció de contractes

d'assegurances de vida i no vida, atesos els sinistres coberts i els processos seguits en l'exercici de l'activitat, podent-se distingir segons la desagregació mostrada a continuació.

- Risc de mortalitat: risc de pèrdua o de modificació adversa del valor dels passius per assegurances, a causa de variacions en el nivell, la tendència o volatilitat de les taxes de mortalitat, sempre que un augment de la taxa de mortalitat generi un augment en el valor dels passius per assegurances.
- Risc de longevitat: risc de pèrdua o de modificació adversa del valor dels passius per assegurances, a causa de variacions en el nivell, la tendència o volatilitat de les taxes de mortalitat, sempre que una davallada de la taxa de mortalitat generi un augment en el valor dels passius per assegurances.
- Risc de discapacitat i morbiditat: risc de pèrdua o de modificació adversa del valor dels passius per assegurances, a causa de variacions en el nivell, la tendència o volatilitat de les taxes de discapacitat, malaltia i morbiditat.

Per consegüent, en el ram de vida, són les taxes de mortalitat, supervivència i invalidesa les principals variables que determinen el risc actuarial, mentre que per a la resta de rams és la ràtio de sinistralitat la variable essencial.

La gestió del risc actuarial es basa en el compliment de la normativa establerta per la DGAFP, a partir de la qual s'estableixen les polítiques, i en el seguiment de l'evolució tècnica dels productes, que depèn fonamentalment de factors actuariais (bàsicament defuncions). Aquesta gestió estable a llarg termini es veu reflectida en les polítiques de gestió del risc actuarial:

- Subscripció: l'acceptació dels riscos es basa en les principals variables actuariais (edat de l'assegurat, capital assegurat i durada de la garantia) i, en les assegurances de vida, en variables addicionals, com els cúmuls de risc per persona i l'estat de salut.
- Tarifació: les tarifes s'estableixen aplicant les taules de mortalitat que permet la legislació vigent. Les taules de mortalitat es contrasten respecte de l'experiència pròpia de l'Entitat.
- Sinistralitat: l'estabilitat en els resultats de la sinistralitat es gestiona diversificant el risc entre diversos reasseguradors amb capacitat suficient per absorbir pèrdues inesperades.

2. Estructura i organització de la funció de gestió del risc

En termes organitzatius, l'àrea del grup assegurador directament implicada és l'Àrea Técnicoactuarial.

Així mateix, l'Entitat disposa d'un Departament de Control de Riscos, adscrit a l'Àrea Economicofinancera, les responsabilitats del qual són el desenvolupament de la funció de riscos i la funció de control (a més de la coordinació de l'adaptació a la Directiva de Solvència II) en col·laboració amb la resta d'àrees implicades descrites.

3. Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació

Adicionalment al seguiment de l'evolució tècnica dels productes esmentat anteriorment, cal destacar que les provisions tècniques són estimades amb procediments i sistemes específics i que la quantificació de les provisions tècniques, així com l'avaluació de la seva suficiència, es fa de manera individualitzada per cada pòlissa.

4. Suport tecnològic

El grup assegurador opera en un entorn en què els processos estan altament mecanitzats i els sistemes estan integrats. Totes les operatives de producció, sigui quin sigui el canal, es registren en els sistemes a través de les diferents aplicacions de contractació, de gestió de prestacions i de càlcul de provisions (com ara TAV per a assegurances individuals i ACO o Avanti per a col·lectives). La gestió i control de les inversions que emparen l'activitat asseguradora de la companyia es fan mitjançant les aplicacions d'inversions (com ara l'aplicació GIF). Totes les aplicacions comptabilitzen de manera automàtica en les aplicacions de suport comptable.

En el marc d'aquests sistemes integrats i automatitzats, hi ha una sèrie d'aplicacions que fan tasques de suport de gestió, entre les quals destaquen aplicacions per al tractament que s'encarreguen de l'elaboració d'informació de *reporting* i gestió de riscos. També s'està desenvolupant un *datamart* de riscos i solvència, que serà una eina de suport per al compliment de tots els requeriments que estableix la Directiva de Solvència II des del mateix moment de la seva entrada en vigor.

5. Informes elaborats

Com s'ha comentat anteriorment, s'elabora un seguiment de l'evolució tècnica dels productes que permet fer un seguiment i control del risc actuarial del Grup.

La posició i control de riscos del grup assegurador és objecte de seguiment periòdic per part del Comitè de Direcció, d'Inversions i Global de Riscos de VidaCaixa i del Comitè Global de Riscos i l'ALCO de CaixaBank.

6. Solvència II

El 2013 les autoritats europees van establir l'1 de gener de 2016 com la data d'entrada en vigor de la Normativa Europea de Solvència II.

El 2014 es va aprovar la Directiva Òmnibus II, que modifica la Directiva de Solvència II i completa el nou marc de regulació i supervisió d'assegurances a la UE, i dóna poders a EIOPA per finalitzar el Projecte de Solvència II.

Durant el 2015 en l'àmbit europeu s'han de finalitzar els desenvolupaments normatius actualment en discussió (actes delegats, normes tècniques d'implementació i guies). En l'àmbit nacional, durant el 2015 s'ha de transposar a l'ordenament jurídic espanyol tot el conjunt de normatives de Solvència II.

Per tal de preparar l'adaptació a Solvència II fins a la seva entrada en vigor l'1 de gener de 2016, el 2014 EIOPA (el supervisor europeu d'assegurances) va emetre quatre guies de preparació, les quals tenen com a objectiu ajudar que les companyies asseguradores vagin incorporant progressivament determinats aspectes que desenvolupa Solvència II fins al 2016. Aquestes guies de preparació tracten els quatre aspectes següents:

- Sistema de governança.
- Avaluació interna prospectiva dels riscos (basada en els principis d'avaluació interna dels riscos i de la solvència).
- Sol·licitud prèvia de models interns.
- Subministrament d'informació a les autoritats nacionals competents.

El Grup, a més de treballar en el compliment d'aquestes guies d'adaptació, està treballant activament en la implantació de Solvència II des de l'inici del projecte, participa en els grups de treball en l'àmbit del sector assegurador i en el test d'impacte quantitatiu i qualitatiu efectuat pels supervisors, i desenvolupa les adaptacions i millores necessàries en els sistemes i la gestió.

7. Polítiques de cobertura i tècniques de mitigació

Se sap que les companyies asseguradores assumeixen risc davant els prenedors i mitiguen aquests riscos adquirint assegurances amb reasseguradors. A través de l'ús de la reassegurança, un assegurador pot reduir el risc, estabilitzar la solvència, utilitzar el capital disponible de forma més eficient i ampliar la seva capacitat de subscripció. No obstant això, i independentment de la reassegurança obtinguda, l'assegurador continua sent contractualment responsable del pagament de tots els sinistres als prenedors.

El grup assegurador documenta, mitjançant el programa de reassegurança, procediments clars per implementar la política de reassegurança establerta, que inclou:

- L'especificació dels tipus de reassegurança a subscriure, condicions i termes, i exposició agregada per tipus de negoci.
- L'establiment de límits respecte a l'import i tipus d'assegurança que seran automàticament coberts per la reassegurança, per exemple, contractes obligatoris de reassegurança.
- L'establiment de criteris per a l'adquisició de cobertura de reassegurança facultativa.

En aquest sentit, el grup assegurador estableix límits en el risc net retingut per línia de negoci, per risc o per esdeveniment (o una combinació dels dos). Aquests límits es justifiquen en una avaluació del perfil de risc i el cost de la reassegurança.

Els sistemes de control intern asseguren que tota la subscripció es duu a terme d'acord amb la política de reassegurança i que la cobertura de reassegurança planificada és la correcta, i també permeten identificar i informar en qualsevol moment si els subscriptors infringeixen els límits autoritzats, incompleixen les instruccions o bé assumeixen riscos que excedeixen la capacitat del capital de l'Entitat i la cobertura de reassegurança.

En resum, el tractament de les prestacions, així com la suficiència de les provisions, són principis bàsics de la gestió asseguradora. Les definicions i seguiment de les polítiques anteriors permeten, si escau, modificar-les amb l'objecte d'adequar els riscos a l'estratègia global del grup assegurador. Així mateix, aquestes polítiques han estat elevades i aprovades pel Comitè Global de Riscos de CaixaBank.

1.2.10. Risc legal i regulatori

1. Definició i política general

El risc legal i regulatori s'entén com la pèrdua o disminució de rendibilitat del Grup CaixaBank a conseqüència de modificacions en el marc regulatori per decisions judicials desfavorables per a l'Entitat.

2. Estructura i organització de la funció de gestió del risc

Per tal de gestionar aquest risc des d'Asesoría Jurídica de CaixaBank, SA, a través de la Direcció de Regulació, el Departament d'Assessoria Jurídica Corporativa i el Departament d'Assessoria Jurídica de Negoci, es fan actuacions de seguiment i anàlisi normativa, així com adaptació de la normativa i identificació de riscos.

La Direcció de Regulació, dins l'Àrea d'Assessoria Jurídica, assumeix la tasca de monitoració constant dels canvis regulatoris, gestió de les alertes regulatòries i fixació de posicionaments en coordinació amb les diferents àrees. Aquesta coordinació s'efectua a través del Comitè de Regulació, constituït com a òrgan dependent del Comitè de Direcció. Està presidit pel Director Executiu de Planificació Estratègica i Estudis, i en són membres el Conseller Delegat, el Secretari General, el Director General de Riscos, el Director General d'Assegurances i Gestió d'Actius, el Director General de Negoci, el Director Executiu de Finances, el Director Executiu d'Intervenció, Control de Gestió i Capital, el Director Executiu d'Assessoria Jurídica i el Director Corporatiu de Gestió de Participacions Bancàries.

El Comitè de Regulació és responsable del seguiment de l'entorn regulatori, l'anàlisi dels seus impactes, la fixació de les posicions estratègiques en relació amb les diferents propostes normatives o prenortatives i la determinació de les línies mestres de l'estratègia a seguir en relació amb elles, incloent-hi la gestió de la representació dels interessos de l'Entitat. Tot això per tal d'anticipar-se als canvis normatius i facilitar l'adaptació del Grup CaixaBank a noves exigències regulatòries.

3. Gestió del risc. Sistemes de mesurament i d'informació

En col·laboració amb les àrees afectades, Assessoria Jurídica elabora i coordina les anàlisis d'impactes regulatoris respecte de noves normes aprovades i aplicables, mitjançant la identificació i sistematització dels nous requeriments normatius i el seu impacte en processos, documentació i normes internes.

El Departament d'Assessoria Jurídica Corporativa i el Departament d'Assessoria Jurídica de Negoci, un cop fetes les anàlisis d'impacte inicials, participen en els processos d'implementació de noves normes mitjançant la fixació de criteris d'interpretació i l'establiment de procediments per gestionar adequadament els riscos normatius, en matèria del mercat de valors (entre d'altres, emissions de valors, normes de conducta, abús de mercat), transparència en la contractació bancària i d'institucions d'inversió col·lectiva, prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme i protecció de dades, entre d'altres.

Aquest sistema inclou una anàlisi detallada de la norma i el seu impacte. Partint de l'anàlisi realitzada s'estableixen controls, amb específica freqüència i organització per a la seva execució i supervisió que correspon a altres àrees de l'Entitat, en particular, l'Àrea de Compliment Normatiu i/o Control Intern/Auditoria Interna.

A més, impulsen i coordinen el procés de redacció i revisió de contractes, normes, polítiques i procediments interns que incorporin la normativa aplicable a la documentació interna.

Els processos d'implementació i adaptació normativa relatius a la comercialització d'instruments financers, productes bancaris i d'assegurances d'estalvi i inversió es presenten al Comitè de Transparència com a òrgan superior i decisor per a tots els aspectes relacionats amb la transparència en la comercialització d'aquests productes, mitjançant la definició i aprovació de les polítiques aplicables.

1.2.11. Risc de compliment

Es defineix com el risc de patir deficiències en els procediments que originin actuacions o omissions no ajustades al marc jurídic, regulatori, o als codis i normes internes, de les quals es puguin derivar sancions administratives o danys reputacionals.

El risc de compliment és gestionat a CaixaBank per tots els empleats i àrees de l'Entitat, amb l'objectiu, d'una banda, de minimitzar la probabilitat que es materialitzi i, d'una altra, en cas que es pugui materialitzar, que les deficiències siguin detectades, reportades i corregides amb celeritat.

La gestió del risc de compliment es basa en una estructura de govern amb una distribució de funcions i responsabilitats clarament definides, basada en el model de tres línies de defensa. Aquesta estructura està formada pels òrgans d'administració i direcció, responsables de l'aprovació de la Política de Compliment Normatiu, el seu impuls i promoció, la supervisió del risc i la recepció d'informes periòdics sobre els riscos detectats i les mesures de mitigació establertes; les àrees de negoci, que han de complir la normativa vigent i establir controls de primer nivell per detectar riscos; àrees d'assessorament, que faciliten la interpretació de les normes, l'assessorament en la seva implantació i en els controls i l'acompanyament a les àrees de negoci per al seu compliment; l'àrea de Compliment Normatiu, que fa funcions de control de segon nivell, així com report i assessorament expert a les àrees i a l'alta direcció en matèries de la seva competència; i l'àrea d'Auditoria Interna, que fa controls de tercer nivell.

2. Informació sobre els recursos propis computables

2.1. Marc normatiu

El 2014, la normativa de solvència ha culminat el procés de reforma que es va iniciar com a conseqüència a la crisi financera internacional, que va posar de manifest la necessitat de modificar la regulació del sistema bancari, amb l'objectiu de reforçar-lo.

La solvència de les entitats financeres està regulada, des de l'1 de gener de 2014, pel Reglament 575/2013 (d'ara endavant, «CRR») i la Directiva 2013/36 (d'ara endavant, «CRD») del Parlament Europeu i del Consell, els dos del 26 de juny de 2013, que incorporen el marc normatiu de Basilea III (BISIII) a la Unió Europea. Aquesta nova regulació ha implicat canvis significatius en l'estructura i en el càlcul dels recursos propis computables.

En l'àmbit nacional, durant el 2014 s'ha efectuat la transposició d'aquests canvis normatius internacionals. En aquest sentit, es va aprovar la Llei 10/2014, de 26 de juny, que posteriorment s'ha desenvolupat en el Reial decret llei 84/2015.

La CRR estableix un calendari d'implantació progressiva dels nous requeriments a la Unió Europea. A les Circulars 2/2014 i 3/2014 del Banc d'Espanya s'exerciten les opcions regulatòries en relació amb els requeriments durant el període transitori de BISIII. A més, la Circular 2/2014 deroga el requisit de capital principal. No obstant això, el Reial decret llei 14/2013 fixa com a mesura transitòria per a l'any 2014 la limitació de la distribució dels elements de capital de nivell 1 a l'excés de capital principal respecte del mínim legalment exigint a 31 de desembre de 2013. A 31 de desembre de 2014, CaixaBank presenta un excés sobre el mínim exigint de 4.648 milions d'euros, amb la qual cosa no hi aplica cap limitació.

El marc regulatori de Basilea es basa en tres pilars:

- Pilar 1: Determinació del capital regulatori
- Pilar 2: Revisió supervisora
- Pilar 3: Disciplina de mercat

Durant el 2014, el Banc Central Europeu (BCE), amb la col·laboració de l'Autoritat Bancària Europea (EBA), ha dut a terme un procés d'avaluació global de la banca europea, que va consistir en una anàlisi de qualitat de l'actiu (AQR) i unes proves de resistència (*stress test* sobre la situació a 31 de desembre de 2013). D'acord amb els resultats oficials publicats l'octubre, el

Grup "la Caixa" ha superat amb comoditat aquest exercici d'avaluació, amb una ràtio CET1 del 9,3% projectada en l'escenari advers per a 2016. En relació amb l'AQR, que va consistir en una revisió minuciosa de la qualitat dels actius, va concloure amb la pràctica absència de necessitats addicionals de provisions i va evidenciar una cobertura sobrada i una política prudent d'identificació i dotació dels actius deteriorats de l'Entitat. Addicionalment, les conclusions de l'AQR incloïen una sèrie de recomanacions per reforçar i formalitzar les polítiques del Grup en relació amb la valoració dels col·laterals, procés que s'ha iniciat i que finalitzarà aviat. També es va sol·licitar una extensió del perímetre de càlcul del *credit value adjustment*, que ja s'ha completat, així com la reclassificació d'algunes exposicions entre carteres. El Grup ha seguit i ha implementat totes les recomanacions pertinents sorgides en el procés.

En un exercici intern, s'ha aplicat aquesta mateixa metodologia a CaixaBank i s'ha obtingut una ràtio CET1 del 10,3% en l'escenari advers per a 2016.

2.2. Gestió de capital

Un dels objectius de CaixaBank és el manteniment d'una confortable adequació de capital al perfil de risc assumit, per tal d'enfortir la seva posició com una de les entitats més sòlides en el mercat bancari europeu.

Amb aquesta finalitat, el Consell d'Administració determina la política de risc i de capital del Grup. Per la seva banda, el Comitè de Direcció duu a terme la seva gestió al més alt nivell, d'acord amb les estratègies establertes pel Consell.

La Direcció Executiva d'Intervenció, Control de Gestió i Capital és l'encarregada del seguiment i control dels recursos propis de l'Entitat.

La gestió de capital té com a objectiu assegurar, en tot moment, el compliment dels requisits regulatoris, així com dels objectius interns de capital de l'Entitat.

Una de les cinc línies estratègiques definides per CaixaBank per al període 2015-2018 és la gestió activa del capital. El manteniment d'un nivell de solvència elevat, un dels pilars de la fortalesa financera de l'Entitat, s'ha d'ajudar i complementar amb una gestió activa del capital que n'optimitzi la utilització. Durant els propers anys, es preveu que disminueixi significativament la proporció de capital dedicada al negoci de participades i al negoci immobiliari.

2.3. Recursos propis computables

A la part segona del CRR, es defineixen les partides del balanç consolidat que constitueixen els recursos propis computables, distingint entre tres nivells de capital.

1. Capital de nivell 1 ordinari (CET1)

El capital de nivell 1 ordinari (*common equity tier 1—CET1*) es constitueix amb els elements de recursos propis de més qualitat, un cop aplicats els filtres prudencials previstos per l'aplicació progressiva de Basilea III. Les deduccions de CET1, un cop feta l'aplicació dels límits regulatoris establerts, i considerant també la implementació gradual que preveu la norma, minoren aquests elements.

Els elements computables com a CET1 són:

- Els fons propis (capital, prima d'emissió, reserves²⁴ i resultats de l'exercici)
- Els interessos minoritaris²⁵ i els ajustos per valoració computables²⁶
- Nets dels dividendes previstos, pendents d'aplicació contra el resultat de l'exercici

A 31 de desembre de 2014, els instruments computables com a CET1 pugen a 23.267 milions d'euros.

Tal com preveu el CRR, es dedueixen d'aquests instruments de capital els elements següents:

- Els fons de comerç i la resta d'actius intangibles
- Els actius per impostos diferits que depenguin de rendiments futurs
- Els actius de fons pensió de prestacions definides
- Les inversions significatives i no significatives en entitats financeres en la mesura que superin els límits regulatoris previstos
- La pèrdua esperada de la renda variable
- El tram de les primeres pèrdues de les titulitzacions

²⁴ A 31.12.2014, la totalitat de les reserves són computables com a recursos propis ordinaris.

²⁵ Interessos minoritaris: participacions representatives que corresponen a accions ordinàries de les societats del grup consolidable, en la part que es trobi efectivament desemborsada, excepte la part que se'ls atribueixi en els ajustos per valoració inclosos en el patrimoni net del grup consolidable.

²⁶ Ajustos per valoració per diferències de canvi, ajustos per valoració de les carteres disponibles per a la venda de renda variable i de renda fixa.

El percentatge previst d'aplicació progressiva per a les deduccions de CET1 per a l'any 2014 és el 20% per a cadascuna d'elles, llevat dels actius de fons de pensió que es dedueixen íntegrament del capital de màxima qualitat.

La suma d'aquestes deduccions, a 31 de desembre de 2014, un cop aplicada la implementació progressiva prevista durant el període transitori, puja a 1.107 milions d'euros.

Adicionalment, es cobreixen amb capital CET1 la resta de deduccions de *tier 1* que no puguin ser cobertes per elements de *tier 1 adicional*. Això suposa 4.066 milions d'euros addicionals de deduccions de CET1.

2. Capital de nivell 1 adicional (AT1)

El capital de nivell 1 adicional (*adicional tier 1* —AT1) consta de les emissions d'instruments híbrids computables netes de les deduccions d'AT1. A 31 de desembre de 2014, l'AT1 de CaixaBank és nul, ja que no disposa d'emissions d'instruments d'aquest tipus.

Les deduccions de *tier 1 adicional*, en no poder ser absorbides, es traslladen a CET1. Aquestes són, durant el període transitori, la part corresponent de:

- Els fons de comerç i la resta d'actius intangibles
- Les inversions significatives i no significatives en entitats financeres en la mesura que superin els límits regulatoris previstos
- La pèrdua esperada de la renda variable
- El tram de les primeres pèrdues de les titulitzacions

Els percentatges previstos d'aplicació progressiva per a les deduccions d'AT1 per a l'any 2014 són el 80% per als actius intangibles i el 40% per a la resta.

3. Capital de nivell 2 (*tier 2*)

El capital de nivell 2 es caracteritza per presentar un grau de permanència i estabilitat menor que els recursos propis bàsics.

Els components dels recursos propis de segona categoria inclouen els finançaments subordinats²⁷ i, parcialment, l'excés de fons de provisió respecte a pèrdues esperades en les carteres de crèdits valuades sota enfocaments IRB. Inclouen, també, la deducció la part corresponent dels excessos d'inversions financeres, així com les pèrdues esperades de la cartera de renda variable i dels trams de les primeres pèrdues de les titulitzacions, segons el calendari d'aplicació durant el període transitori.

CaixaBank disposa de 13 emissions de deute subordinat, a 31 de desembre de 2014, per un import computable de 4.197 milions euros, un cop feta la consideració de la pèrdua de comptabilitat segons calendari. El detall d'aquestes emissions es pot veure a l'Annex I d'aquest document, tal com estableix l'annex III del Reglament d'Execució (UE) 1423/2013 de la Comissió.

²⁷ Vegeu Nota 22.4 "Passius subordinats" dels comptes anuals corresponents a l'exercici 2014 de Grup CaixaBank, per a més detall de les emissions de finançament subordinat realitzades pel Grup "la Caixa", i vegeu-ne també els fulls al web de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (www.cnmv.es).

Taula 5. Recursos propis computables

(Milers d'euros)

	Grup CaixaBank	
Fons propis comptables	23.372.983	
Capital o fons de dotació	5.714.956	
Reserves i prima d'emissió	17.091.622	
Resultat atribuït al Grup net de dividend pagats	566.405	
- Previsió de dividends	(256.344)	
+ Interessos minoritaris i ajustos per valoració	202.906	
- Elements no computables	(52.046)	
Instruments de capital	23.267.499	
- Deduccions de CET1	(1.106.633)	
- Cobertura Tier 1	(4.065.931)	
CET1	18.094.935	13,0%
+ Instruments de Tier 1 adicional	-	
- Deduccions de recursos propis bàsics	(4.065.931)	
+ Cobertura Tier 1	4.065.931	
Recursos propis bàsics (Tier 1)	18.094.935	13,0%
+ Finançaments subordinats	4.196.824	
+ Cobertura genèrica computable	320.520	
- Deduccions de recursos propis de segona categoria	(162.208)	
- Deduccions de recursos propis de segona categoria		
Recursos propis de segona categoria (Tier 2)	4.355.136	
Recursos propis totals (Tier total)	22.450.071	16,1%
Excedent de CET1 ⁽¹⁾	11.807.127	
Excedent de Recursos Propis ⁽²⁾	11.271.745	
Actius ponderats per risc	139.729.077	

⁽¹⁾ Sobre ràtio mínima capital de nivell 1 ordinari del 4,5%, segons article 92 de la CRR.

⁽²⁾ Sobre ràtio mínima de capital del 8%, segons article 92 de la CRR.

A l'annex II es presenta el detall dels recursos propis computables de CaixaBank a 31 de desembre de 2014, tal com estableix l'annex VI del Reglament d'Execució (UE) 1423/2013 de la Comissió.

2.4. Coixins de capital

A 31 de desembre de 2014, l'Entitat no està subjecta a cap coixí de capital previst a la normativa (conservació del capital, anticíclic i sistèmic). La transposició vigent de la Directiva CRD IV a la legislació aplicable preveu que aquests coixins s'aplicaran de forma progressiva a partir de 2016.

2.5. Indicadors d'importància sistèmica global

El Grup "la Caixa", com a perímetre de supervisió prudencial a 31 de desembre de 2013, ha participat, durant el primer semestre de 2014, en l'exercici organitzat pel Grup de Macrosupervisió Prudencial del Comitè de Supervisió Bancària de Basilea per tal d'avaluar la importància sistèmica de les entitats en termes globals. A continuació es mostren els principals indicadors del Grup "la Caixa" a 31 de desembre de 2013:

Taula 6. Indicadors d'importància sistèmica

	des-13
Indicador de mida	
Exposició (inclou partides dins i fora balanç)	376.236
Indicadors d'interconnexió	-
Actius intra-financers	18.551
Passius intra-financers	21.010
Valors pendents/extraordinaris/rellevants	82.359
Indicadors d'infraestructura financera	-
Pagaments	2.376.029
Actius en custòdia	107.208
Operacions practicades en mercats de deute i capital	140
Indicadors de complexidad	-
Valor notional dels derivats OTC	428.133
Trading i valors AFS	4.655
Nivell 3 d'actius	1.698
Indicadors d'activitat interjurisdiccional	-
Reclamacions interjurisdiccionals	17.367
Passius interjurisdiccionals	44

3. Informació sobre els requeriments de recursos propis computables

En aquest apartat es detallen els requeriments de recursos propis mínims del Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2014, per a cada tipologia de risc considerada.

Taula 7. Requeriments de recursos propis

(Milers d'euros)

Tipologia de risc	Grup CaixaBank	% sobre total
Risc de crèdit	7.015.444	62,8%
<i>Mètode estàndard</i>	2.722.438	24,4%
<i>Mètode IRB</i>	4.273.599	38,2%
<i>Titulitzacions</i>	19.407	0,2%
Risc de les participacions accionaries	2.353.930	21,1%
DTA (Actius Fiscals Diferits)	515.871	4,6%
<i>Monetitzables</i>	377.697	3,4%
Risc de mercat	307.744	2,8%
Risc operacional	888.947	8,0%
CVA (Recàrrec de Capital per R. Contrapart)	96.389	0,9%
Total Requeriments de recursos propis	11.178.326	100,0%

3.1. Requeriments de recursos propis mínims per risc de crèdit i de contrapart

A continuació es detallen l'exposició i els requeriments de recursos propis per risc de crèdit del Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2014, segons la seva distribució per metodologia de càlcul de consum de capital regulatori (mètode estàndard o mètode IRB):

Taula 8. Requeriments de recursos propis risc de crèdit*(Milers d'euros)*

Grup CaixaBank	Exposició original	% sobre total	Requeriments	% sobre total
Mètode estàndard	123.502.384	36,8%	2.722.438	38,9%
Método IRB	212.337.904	63,2%	4.273.599	61,1%
Total	335.840.288	100,0%	6.996.037	100,0%

A continuació es detallen l'exposició i els requeriments de recursos per risc de crèdit del Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2014, corresponents a l'aplicació del mètode estàndard. Aquesta informació es presenta segons les categories d'exposició previstes en la nova regulació europea de requeriments de capital: la Directiva de Requeriments de Capital (CRD IV) i el Reglament de Requeriments de Capital (CRR).

Respecte a desembre 2013, el volum de la cartera estàndard ha disminuït. Part d'aquesta disminució s'explica pel fet que durant el primer semestre de l'any es va dur a terme el *roll-out* a metodologia IRB de les carteres creditícies pendents de migrar procedents de Banca Cívica, concretament les carteres de contractes de persones jurídiques i particulars no comunes de Caja Canarias i Caja Burgos.

Taula 9. Exposició per categoria de risc (mètode estàndard)

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc - mètode estàndard	Grup CaixaBank	% sobre total
Administracions centrals i bancs centrals	34.343.325	27,8%
Administracions regionals i autoritats locals	16.880.179	13,7%
Entitats del sector públic i institucions sense fins de lucre	3.161.426	2,6%
Banc multilaterals de desenvolupament	-	-
Organitzacions Internacionals	781.773	0,6%
Entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió	4.178.803	3,4%
Empreses	34.879.129	28,2%
Detallistes	5.200.011	4,2%
Exposicions garantides per béns immobles	2.156.968	1,7%
Exposicions en situació de móra	9.802.894	7,9%
Categoria regulatòria d'alt risc	-	-
Bons garantits	1.605.453	1,3%
Exposicions a curt termini davant institucions i empreses	-	-
Exposicions davant institucions d'inversió col·lectiva (IIC)	-	-
Altres exposicions	10.512.424	8,5%
Total Exposició Risc de Crèdit mètode estàndard (sense titulitzacions)	123.502.384	99,9%
Posicions de titulització	62.102	0,1%
Total Exposició Risc de Crèdit mètode estàndard	123.564.486	100,0%

Taula 10. Requeriments de recursos propis per categoria d'exposició (mètode estàndard)

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc - mètode estàndard	Grup CaixaBank	% sobre total
Administracions centrals i bancs centrals	-	-
Administracions regionals i autoritats locals	526	0,0%
Entitats del sector públic i institucions sense fins de lucre	39.052	1,4%
Banc multilaterals de desenvolupament	-	-
Organitzacions Internacionals	-	-
Entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió	58.133	2,1%
Empreses	1.107.294	40,7%
Detallistes	127.260	4,7%
Exposicions garantides per béns immobles	54.624	2,0%
Exposicions en situació de móra	671.240	24,6%
Categoria regulatòria d'alt risc	-	-
Bons garantits	19.383	0,7%
Exposicions a curt termini davant institucions i empreses	-	-
Exposicions davant institucions d'inversió col·lectiva (IIC)	-	-
Altres exposicions	644.927	23,7%
Total RRPP Risc de Crèdit mètode estàndard (sense titulitzacions)	2.722.438	99,9%
Posicions de titulització	1.374	0,1%
Total RRPP Risc de Crèdit mètode estàndard	2.723.812	100,0%

L'exposició i els requeriments de recursos propis per risc de crèdit del Grup CaixaBank, a 31 de desembre de 2014, ateses cadascuna de les categories d'exposició a les quals s'ha aplicat el mètode basat en qualificacions internes, es presenta a continuació:

Taula 11. Exposició per categoria de risc (mètode IRB)

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc – mètode IRB	Grup CaixaBank	% sobre total
Empreses	62.275.569	29,3%
- Corporates	42.618.181	20,1%
- Pimes	19.657.387	9,2%
Minoristes	150.062.335	70,6%
- Cobertes amb hipoteques sobre immobles	131.476.055	61,9%
de què Pimes:	34.409.888	16,2%
- Exposicions detallistes renovables elegibles	7.179.415	3,4%
- Altres exposicions detallistes	11.406.865	5,4%
de què Pimes:	7.728.912	3,6%
Total Exposició Risc de Crèdit mètode IRB (sense titulitzacions)	212.337.904	99,9%
Posicions de titulització	201.329	0,1%
Total Exposició Risc de Crèdit mètode IRB	212.539.233	100,0%

Taula 12. Requeriments de recursos propis per categoria d'exposició (mètode IRB)

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc – mètode IRB	Grup CaixaBank	% sobre total
Empreses	2.315.658	54,0%
- Corporates	1.829.592	42,6%
- Pimes	486.065	11,3%
Minoristes	1.957.942	45,6%
- Cobertes amb hipoteques sobre immobles	1.585.419	36,9%
de què Pimes:	520.102	12,1%
- Exposicions detallistes renovables elegibles	69.639	1,6%
- Altres exposicions detallistes	302.883	7,1%
de què Pimes:	195.251	4,5%
Total RRPP Risc de Crèdit mètode IRB (sense titulitzacions)	4.273.599	99,6%
Posicions de titulització	18.034	0,4%
Total RRPP Risc de Crèdit mètode IRB	4.291.633	100,0%

A la taula 13, es detallen els requeriments de recursos propis mínims per risc de contrapart a 31 de desembre de 2014 del Grup CaixaBank, que ja estan inclosos en l'import total de requeriments de recursos propis mínims per risc de crèdit²⁸. Addicionalment, a la taula 14 es mostra el recàrrec de capital per CVA (*credit valuation adjustment*), que va entrar en vigor el passat 1 de gener de 2014.

Taula 13. Requeriments de RP per risc de contrapart

(Milers d'euros)

Mètode aplicat	Requeriment de recursos propis per risc contrapartida
Mètode estàndard	171.320
Mètode basat en qualificacions internes (IRB)	42.469
Total requeriments de recursos propis per risc de contrapart Grup CaixaBank	213.789

²⁸ Vegeu apartat 3.1 "Requeriments de recursos propis mínims per risc de crèdit" de la part A, d'aquest mateix document.

Taula 14. Recàrrec de capital per CVA

(Milers d'euros)

Mètode aplicat	Requeriment de recursos propis per CVA
Mètode estàndard	96.389
Mètode avançat (ACVA)	0
Total requeriments de recursos propis per CVA Grup CaixaBank	96.389

3.2. Requeriments de recursos propis mínims per risc associat a la cartera de participacions accionaries

Les taules 18 i 19 recullen el desglossament de l'exposició i els requeriments de recursos propis corresponents a la cartera de renda variable. Aquesta informació es presenta detallada depenent dels mètodes de càlcul previstos a la nova regulació europea de requeriments de capital: la Directiva de Requeriments de Capital (CRD IV) i el Reglament de Requeriments de Capital (CRR) així com en funció de la categoria dels instruments de renda variable²⁹.

Taula 15. Exposició de la cartera de participacions accionaries

(Milers d'euros)

	Grup CaixaBank	% sobre total
En funció del mètode de càlcul		
Mètode simple de ponderació de risc	2.493.647	19,7%
Mètode PD/LG	7.887.913	62,3%
Mètode de models interns	66.477	0,5%
Exposicions de renda variable subjectes a ponderacions de risc	2.220.463	17,5%
Total exposició	12.668.500	100,0%
En funció de la categoria		
Instruments cotitzats	9.367.981	73,9%
Altres instruments no cotitzats	3.300.519	26,1%
Total Exposició	12.668.500	100,0%

²⁹ Vegeu apartat 2 "Informació sobre el risc associat a la cartera de participacions accionaries" de la part B d'aquest mateix document.

Taula16. Requeriments de la cartera de participacions accionaries

(Milers d'euros)

	Grup CaixaBank	% sobre total
En funció del mètode de càlcul		
Mètode simple de ponderació de risc	734.754	31,2%
Mètode PD/LG	1.145.904	48,7%
Mètode de models interns	29.180	1,2%
Exposicions de renda variable subjectes a ponderacions de risc	444.093	18,9%
Total Requeriments de recursos propis	2.353.930	100,0%
En funció de la categoria		
Instruments cotitzats	1.387.836	59,0%
Altres instruments no cotitzats	966.094	41,0%
Total Requeriments de recursos propis	2.353.930	100,0%

3.3. Requeriments de recursos propis mínims per risc de mercat

A continuació es presenta el desglossament dels requeriments de recursos propis per raó de risc de posició de la cartera de negociació i per risc de canvi i de la posició en or del Grup CaixaBank, a 31 de desembre de 2014, atenent el mètode aplicat per calcular-lo. Requeriments de recursos propis mínims per risc posició i liquidació de la cartera de negociació, i per risc de canvi i de la posició en or.

Taula 17. Requeriments de RP per risc de posició de la cartera de negociació i per risc de canvi

(Milers d'euros)

Grup CaixaBank	Mètode estàndard ⁽¹⁾	% sobre total	Mètode intern	% sobre total	Total
Risc de posició de la cartera de renda fixa de negociació	0	0,0%	102.148	62,3%	102.148
Risc de posició en accions i participacions	78	0,1%	19.057	11,6%	19.135
Risc per posicions en primeres matèries	0	0,0%	0	0,0%	0
Risc de tipus de canvi i de la posició en or	143.770	99,9%	38.465	23,5%	182.235
Ajust per correlació entre factors ⁽²⁾	0	0,0%	-27.632	-16,9%	-27.632
Risc incremental d'impagament i migracions	0	0,0%	31.858	19,4%	31.858
Total Requeriments de recursos propis	143.848	100,0%	163.896	100,0%	307.744

(1) Requeriments de recursos propis calculats d'acord amb el mètode estàndard de risc de mercat.

(2) Aplica únicament en el cas d'utilització de mètodes interns.

A 31 de desembre de 2014, els requeriments de recursos propis per risc de liquidació són nuls.

3.4. Requeriments de recursos propis mínims per risc operacional

A la taula 18 es detallen els requeriments de recursos propis per risc operacional del Grup CaixaBank, a 31 de desembre de 2014.

Taula 18. Requeriments de RP per risc operacional

(Milers d'euros)

	Mitjana ingressos rellevants	Consum de capital
Banca detallista	3.776.281	453.154
Intermediació detallista	411.365	49.364
Gestió d'actius	64.495	7.739
Banca comercial	1.734.114	260.117
Serveis d'agència	26.507	3.976
Negociació i venda	515.948	92.871
Finançament empresarial	120.703	21.726
Pagament i liquidació	0	0
Total línies de negoci Grup CaixaBank	6.649.413	888.947

3.5. Procediment aplicat per a l'avaluació de la suficiència del capital intern

Amb el propòsit de satisfer el compliment normatiu del Pilar II de Basilea II, el Grup CaixaBank va desenvolupar el seu model de capital econòmic que mesura, amb criteri propi, el conjunt de riscos als quals està sotmesa l'activitat del Grup.

El model de capital econòmic és la base de l'estimació interna d'exigències de recursos propis que complementa la visió reguladora de la solvència.

El nivell de capitalització d'una entitat i el perfil de riscos assumit, mesurat en termes d'exigències de capital, defineixen la solvència d'una entitat i la seva qualitat creditícia. En aquest sentit, l'objectiu del Grup CaixaBank és disposar de suficients fons propis o capital per poder cobrir eventuais pèrdues inesperades.

Es distingeixen les mesures de capital següents:

- **Capital regulatori.** Capital que l'Entitat ha de mantenir per fer front a les exigències de l'organisme supervisor, corresponents al Pilar 1 de Basilea II. Té com a objectiu evitar la fallida de l'Entitat, protegint els interessos dels clients i dels titulars del deute prioritari.
- **Capital econòmic.** Es tracta del capital que l'Entitat hauria de disposar per poder assumir les pèrdues inesperades que puguin tenir lloc i que podrien posar en perill la continuïtat del negoci del Grup CaixaBank. És una estimació pròpia que s'ajusta depenent del volum i tipus d'activitat.

El capital econòmic no és un substitutiu del capital regulatori, sinó que és un complement a la visió reguladora de solvència per aproximar-se més al perfil de riscos real que assumeix el Grup CaixaBank i incorporar riscos no considerats, o considerats parcialment, en les exigències regulatòries. A més dels riscos ja establerts en el Pilar 1 (risc de crèdit, de mercat i operacional), s'inclouen el risc de tipus d'interès estructural, de liquiditat i altres riscos (el de negoci, el reputacional, de concentració, l'assegurador i el de compromisos per pensions).

Dos dels efectes o canvis més rellevants respecte a l'enfocament regulatori són:

- **Concentració en grans noms:** les exposicions en grans noms o *single large exposures* (exposicions superiors a 100 milions d'euros) tenen un important impacte en les estimacions de capital econòmic, particularment en la cartera accionarial i en els

segments *corporate* i bancs. La formulació regulatòria, que considera les carteres infinitament granulars, no és del tot adequada per cobrir el nivell de concentració que presenta la cartera del Grup. Per aquest motiu el model intern reflecteix la possibilitat de tenir *single large exposures* i simula possibles incompliments d'aquestes posicions específiques. D'aquesta manera, la distribució de pèrdues simulada conté ja el risc de concentració individual davant grans noms. Aquesta mateixa concentració induïx diversificació entre carteres.

- **Estimació de sensibilitats i diversificació:** el Grup CaixaBank ha elaborat un esquema propi de determinació de sensibilitats de les probabilitats d'incompliment a variables econòmiques i financeres específiques de manera que s'estimen implícitament correlacions de les probabilitats d'incompliment ajustades a l'àmbit d'activitat del Grup. Aquestes estimacions incorporen en la pràctica una diversificació addicional entre carteres i sectors industrials, fruit de les diferents sensibilitats obtingudes. També s'estimen sensibilitats específiques per a les participades financeres internacionals de la cartera accionarial que aporten diversificació addicional amb la resta de la cartera.

Addicionalment, en el marc de la revisió supervisora, la normativa estableix la necessitat de disposar d'un "Procés d'Autoavaluació del Capital" (d'ara endavant, «PAC») que s'ha de plasmar anualment en l'"Informe d'autoavaluació del capital" (d'ara endavant, «IAC»), que es presenta al Banc d'Espanya. El PAC persegueix la millora de la gestió interna dels riscos de l'Entitat, amb la finalitat de garantir la correlació efectiva entre els nivells de capital i els seus corresponents perfils de risc.

El Grup CaixaBank ha dissenyat el seu PAC d'acord amb les directrius contingudes a la Guia elaborada pel Banc d'Espanya. En aquest sentit, el PAC que el Grup CaixaBank ha dut a terme es concreta en les actuacions següents:

- Revisió sistemàtica de l'organització de la funció de riscos i dels procediments i metodologies de gestió del risc.
- Anàlisi quantitativa exhaustiva de cadascun dels riscos considerats en el Pilar 1, així com d'aquells altres riscos inherents a l'activitat bancària per als quals, per diverses raons, el Pilar 1 no estableix cap metodologia per mesurar-los. És el cas, per exemple, del risc estructural de balanç o del risc de liquiditat.
- Elaboració d'escenaris de tensió per avaluar la suficiència dels recursos propis de Grup CaixaBank en situacions extremes.

- Disseny de plans de contingència per a situacions de tensió. En particular, es revisen les fonts disponibles de recursos propis addicionals.
- Finalment, es plantegen actuacions de millora dels processos de gestió del risc i de l'organització de la funció de riscos.

En el procediment d'avaluació de suficiència de capital, l'estimació interna del capital total necessari per a Grup CaixaBank s'obté a partir de l'agregació de les necessitats de capital individuals per a cada tipologia de risc, que han estat obtingudes tenint en compte els mètodes aplicables en cada cas.

L'avaluació de la suficiència de capital inclou una anàlisi d'escenaris, d'acord amb allò que estableix la guia del PAC, que podrien generar tensió en la solvència de l'Entitat i afectar de manera significativa el resultat de les seves operacions. L'anàlisi d'escenaris es desenvolupa mitjançant el disseny d'un escenari central, en el qual se suposa una situació macroeconòmica normal, que permet posar en context els escenaris de tensió; i de dos escenaris de tensió amb reduïda probabilitat de materialitzar-se, que han estat escollits perquè suposen una combinació d'impactes que serien especialment estressants per al negoci.

A partir d'aquests escenaris, es fan una sèrie de projeccions a tres anys en l'evolució de l'exposició (EAD en el seu acrònim en anglès per a *exposure at default*) i en els paràmetres de risc (PD, *probability of default*, i LGD, *loss given default*), que permeten estimar l'evolució de la solvència del Grup CaixaBank, així com de les necessitats de capital en termes regulatoris i econòmics. D'aquesta manera es fa la planificació de capital i s'avalua la suficiència de capital.

B. Informació qualitativa i quantitativa de riscos

1. Informació sobre els riscos de crèdit	114
1.1. Requeriments generals	114
1.1.1. Exposició al risc de crèdit	114
1.1.1.1 Definicions comptables de morositat i posicions deteriorades	114
1.1.1.2 Descripció dels mètodes per determinar les correccions per deteriorament	116
1.1.1.3 Exposició total i mitjana al risc de crèdit	118
1.1.1.4 Distribució geogràfica i per sector de les exposicions.....	120
1.1.1.5 Distribució de les exposicions per venciment residual.....	123
1.1.1.6 Distribució geogràfica i per sector econòmic de les posicions deteriorades	124
1.1.1.7 Variacions en les pèrdues per deteriorament i provisions.....	127
1.1.2. Risc de contrapart.....	129
1.1.2.1 Gestió del risc de contrapart	129
1.1.2.2 Exposició al risc de contrapart	131
1.2. Requeriments complementaris d'informació.....	132
1.2.1. Risc de crèdit per mètode estàndard.....	132
1.2.1.1 Assignació de qualificacions d'agències de qualificació externa o de crèdit a l'exportació.....	132
1.2.1.2 Efecte en les exposicions de l'aplicació de tècniques de reducció del risc	132
1.2.2. Risc de crèdit pel mètode basat en qualificacions internes (IRB)	134
1.2.2.1 Informació general	134
1.2.2.2 Descripció del procés intern d'assignació de qualificacions, per a cada categoria d'exposició	139
1.2.2.3 Valors d'exposició.....	144
1.2.2.4 Evolució de les pèrdues per deteriorament registrades en l'exercici anterior.	149
1.2.2.5 Anàlisi comparativa d'estimacions i resultats obtinguts.....	150
1.2.2.6 Integració de les estimacions internes de risc en la gestió	168
1.2.3. Operacions de titulització	171
1.2.3.1 Informació general de l'activitat de titulització	171
1.2.3.2 Exposicions en operacions de titulització i import dels actius titulitzats	175
1.2.4. Tècniques de reducció del risc de crèdit.....	179
1.2.4.1 Informació general	179
1.2.4.2 Informació quantitativa.....	182
2. Informació sobre el risc associat a les participacions accionaries	183
2.1. Descripció, comptabilització i valoració	183
2.2. Valor, exposició i guanys i pèrdues derivats de participacions i instruments de capital de les participacions accionaries	185
2.2.1. Valor raonable i en llibres de les participacions accionaries	185

2.2.2. Valor d'exposició de les participacions accionaries	186
2.2.3. Ajustos de valoració en instruments de capital disponible per a la venda.....	189
3. Informació sobre el risc de mercat.....	190
3.1. Requeriments generals	190
3.2. Models interns	191
4. Informació sobre el risc operacional	199
4.1 Mesurament i gestió del risc operacional	199
4.2 Palanques del risc operacional	201
4.3 Gestió del risc operacional	208
5. Informació sobre el risc estructural de tipus d'interès	215
5.1. Gestió del risc estructural de tipus d'interès.....	215
5.2. Impacte de les variacions del tipus d'interès	216
6. Actius que garanteixen operacions de finançament (“asset encumbrance”).....	218
7. Informació sobre remuneracions	220
7.1 Política de remuneració: composició i mandat del comitè de remuneracions.....	221
7.2 Descripció del Col·lectiu Identificat	224
7.3 Informació qualitativa de la remuneració del Col·lectiu Identificat.....	226
7.4 Informació quantitativa de la remuneració del Col·lectiu Identificat	234

1. Informació sobre els riscos de crèdit

1.1. Requeriments generals

1.1.1. Exposició al risc de crèdit

1.1.1.1 Definicions comptables de morositat i posicions deteriorades

Un actiu financer es considera deteriorat quan hi ha una evidència objectiva d'un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs estimats en el moment de formalitzar-se la transacció o quan no es pugui recuperar íntegrament el seu valor en llibres. Aquest impacte negatiu pot ser generat per raons associades al risc de client (per situació de morositat del client —mora objectiva— o per altres causes —mora subjectiva) o associades al risc país, entès com a tal el risc que es dona, per circumstàncies diferents del risc comercial habitual, en els deutors residents d'un país.

En funció del risc d'insolvència imputable al client o a l'operació, es classifiquen en alguna de les categories següents:

- *Risc normal*: comprèn els instruments que no compleixen els requisits per classificar-los en altres categories.
- *Risc subestàndard*: comprèn els instruments que, sense complir els criteris per classificar-los individualment com a dubtosos o fallits, presenten debilitats que poden suposar pèrdues per al Grup CaixaBank. Inclou, entre d'altres, les operacions de clients que formen part de col·lectius que s'ha posat de manifest que tenen dificultats econòmiques, com ara els residents en una àrea geogràfica determinada o els que pertanyen a un sector econòmic concret.
- *Risc dubtós*:
 - *Per raó de la morositat del client*: comprèn l'import total dels instruments de deute, sigui quin sigui el titular i la garantia, que tinguin algun import vençut per principal, interessos o despeses pactats contractualment, amb més de tres mesos d'antiguitat, llevat que sigui procedent classificar-los com a fallits.

El refinançament o reestructuració de les operacions que no estan al corrent de pagament no interromp la seva morositat, ni produeix la seva reclassificació a la categoria de risc normal, llevat que hi hagi la certesa raonable que el client pot fer front al seu pagament en el calendari previst o s'aportin noves garanties eficaces (vegeu Nota 2.10).

Tenen la consideració de garanties eficaces les garanties pignoratives sobre dipòsits dineraris, instruments de capital cotitzat i valors representatius de deute emesos per emissors de solvència reconeguda; les garanties hipotecàries sobre habitatges, oficines i locals polivalents acabats i finques rústiques, deduïdes, si escau, les càrregues prèvies, i les garanties personals, com ara avals, fiances o incorporació de nous titulars, que impliquin la responsabilitat directa i solidària dels nous garants davant el Grup CaixaBank, sent els nous garants persones o entitats amb solvència suficientment demostrada a l'efecte de garantir el reemborsament total de l'operació en els termes acordats.

- *Per raons diferents de la morositat del client:* comprèn els instruments de deute, vençuts o no, en què sense que es donin les circumstàncies per classificar-los en les categories de fallits o dubtosos per raó de la morositat del client, hi ha dubtes raonables sobre el seu reemborsament total, principal i interessos, en els termes pactats contractualment.

Com a criteri general únicament s'activen, i per tant incrementen l'import del deute, les despeses reclamables judicialment, com les despeses de lletrats i procuradors.

- *Risc fallit:* en aquesta categoria es classifiquen els instruments de deute, vençuts o no, per als quals després d'una anàlisi individualitzada es considera que tenen possibilitats remotes de recuperació i es procedeix a donar-los de baixa de l'actiu, sens perjudici de les actuacions que pugui dur a terme el Grup CaixaBank per intentar aconseguir cobrar-los fins que no s'hagin extingit definitivament els seus drets, sigui per prescripció, condonació o altres causes.

Llevat que hi hagi una prova en contra, s'inclouen en aquesta categoria tots els dèbits, llevat dels imports coberts amb garanties eficaces suficients, quan els acreditats pateixen un deteriorament notori i irrecuperable de la solvència, quan s'hagi declarat la fase de liquidació del concurs de creditors o quan hagin transcorregut més de quatre anys des de la seva classificació com a dubtós per raó de la morositat.

1.1.1.2 Descripció dels mètodes per determinar les correccions per deteriorament

Com a criteri general, la correcció del valor en llibres dels instruments financers a causa del seu deteriorament s'efectua amb càrrec al compte de pèrdues i guanys del període en què aquest deteriorament es manifesta, i les recuperacions de les pèrdues per deteriorament prèviament registrades, en cas de produir-se, es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys del període en què el deteriorament s'elimina o es redueix.

Quan es considera remota la recuperació de qualsevol import registrat, aquest s'elimina del balanç, independentment de les actuacions que puguin dur a terme les entitats consolidades per intentar aconseguir-ne el cobrament fins que no s'hagin extingit definitivament els seus drets, sigui per prescripció, condonació o altres causes.

Pel que fa específicament a les pèrdues per deteriorament que s'originen en la materialització del risc d'insolvència dels obligats al pagament (risc de crèdit), un instrument de deute està deteriorat per insolvència quan s'evidencia un empitjorament en la capacitat de pagament de l'obligat, que es posa de manifest per la situació de morositat o per altres causes, com també per materialització del risc-país.

Amb l'objectiu de determinar les pèrdues per deteriorament, se segmenta la cartera creditícia partint de models interns de gestió del risc de crèdit agrupant els actius financers en funció de característiques similars del risc de crèdit del deutor que siguin indicatives de la seva capacitat per pagar la totalitat dels imports deguts. L'anàlisi es duu a terme:

- Individualment: les pèrdues per deteriorament de totes les operacions d'un import significatiu d'actius classificats com a dubtosos per raons de la morositat del client es consideren de manera individualitzada, tenint en compte l'antiguitat dels imports impagats, les garanties aportades i la situació econòmica del client i dels garants. També s'analitzen i es consideren de manera individual les pèrdues per deteriorament de les operacions classificades com a dubtoses per raons diferents de la morositat del client.

- Col·lectivament: el càlcul de les pèrdues per deteriorament per a la resta d'operacions classificades com a dubtoses per raons de la morositat del client es realitza de manera col·lectiva agrupant els instruments que tenen característiques de risc de crèdit similars i que siguin indicatives de la capacitat dels deutors per pagar els imports deguts, principal i interessos, d'acord amb les condicions contractuals. Les característiques de risc de crèdit que es consideren per agrupar els actius són, entre d'altres: el tipus d'instrument, el sector d'activitat del deutor, l'àrea geogràfica de l'activitat, el tipus de garantia, l'antiguitat dels imports vençuts i qualsevol altre factor rellevant per a l'estimació dels fluxos d'efectiu futurs.

Com a criteri general, l'import de les pèrdues per deteriorament experimentades per aquests instruments coincideix amb la diferència positiva entre els seus respectius valors en llibres i els valors actuals dels seus fluxos d'efectiu futurs previstos.

En l'estimació de la cobertura per deteriorament dels instruments classificats com a dubtosos per raó de la morositat del client determinada de manera col·lectiva s'apliquen, com a mínim, al risc viu de les operacions, els percentatges de cobertura que s'indiquen a continuació en funció del temps transcorregut des del venciment de la primera quota impagada.

Taula 19. Percentatges de cobertura

Percentatge de cobertura	
Menys de 6 mesos	25%
Més de 6 mesos sense excedir els 9 mesos	50%
Més de 9 mesos sense excedir els 12 mesos	75%
Més de 12 mesos	100%

Per al cas d'instruments de deute que disposin de garanties reals, es considera el valor dels drets rebuts en garantia com la millor estimació del valor recuperable d'aquests instruments, sempre que els drets reals siguin primera càrrega i estiguin degudament constituïts i registrats a favor del Grup.

Per determinar el valor dels drets rebuts en garantia, s'utilitza l'import més baix entre el cost escriturat o acreditat del bé i el valor de taxació en el seu estat actual. Quan l'antiguitat de la

data de l'escriptura sigui notòria, el seu import s'ajustarà mitjançant un indicador que reflecteixi adequadament la variació del cost entre la data d'escriptura i la data d'estimació.

Al valor de la garantia, així determinat, s'hi aplica un percentatge segons el tipus de bé de què es tracti:

Taula 20. Percentatges aplicats en el valor de la garantia segons el tipus de bé

Ponderacions	
Habitatges finalitzades, residència habitual	80%
Finques rústiques en explotació i oficines, locals i naus polivalents finalitzades	70%
Habitatges finalitzades (altres)	60%
Parcel·les, solars i altres actius immobiliaris	50%

La cobertura del risc de crèdit s'estima sobre el risc viu pendent que excedeix el valor de la garantia ponderada amb els percentatges del quadre precedent. Sobre aquests valors s'apliquen els percentatges de cobertura indicats anteriorment en funció del temps transcorregut des del venciment de la primera quota impagada.

Amb el propòsit d'assegurar la cobertura correcta de les pèrdues en què s'hagi incorregut per deteriorament d'actius financers valorats a cost amortitzat es contrasten les provisions determinades tal com s'ha descrit anteriorment amb les pèrdues obtingudes a partir de models interns. Sobre la base d'informació que li proporcionen els seus models de gestió interna, CaixaBank disposa d'una metodologia de càlcul de pèrdua en què s'ha incorregut que es basa en el producte de tres factors: l'exposició en el moment d'incompliment (EAD, pel seu acrònim en anglès per a "*exposure at default*"), la probabilitat d'incompliment (PD, pel seu acrònim en anglès per a "*probability of default*") i la severitat (LGD, pel seu acrònim en anglès per a "*loss given default*")³⁰.

1.1.1.3 Exposició total i mitjana al risc de crèdit

En aquest epígraf s'informa del valor de les exposicions al risc de crèdit del Grup CaixaBank, a 31 de desembre de 2014.

³⁰ Vegeu per a més detalls la Nota 2.9 de la Memòria dels comptes anuals consolidats de Criteria.

1. Valor total de les exposicions

A la taula 21 es mostra el detall del valor total de les exposicions un cop fets els ajustos i les correccions de valor per deteriorament d'actius del Grup CaixaBank, segons el mètode de càlcul de requeriments de recursos propis aplicat, sense considerar els efectes de la reducció del risc de crèdit.

Taula 21. Valor total de les exposicions al risc de crèdit

(Milers d'euros)

Mètode aplicat	Valor exposició ⁽¹⁾	Fons de correcció de valor per deteriorament d'actius i provisions	Valor net de l'exposició ⁽²⁾
Mètode Estàndard	123.502.384	-2.256.152	121.246.232
Mètodes IRB ⁽³⁾	212.337.904	-	212.337.904
Valor total Grup CaixaBank	335.840.288	-2.256.152	333.584.136

(1) Exposició original abans de l'aplicació de correccions de valor per deteriorament, dels efectes de la reducció del risc de

(2) Exposicions després d'ajustos i de correccions de valor per deteriorament, sense considerar els efectes de la reducció

(3) En el mètode IRB els fons no redueixen exposició.

2. Valor mitjà de les exposicions

A continuació es facilita la informació relativa al valor mitjà de les exposicions del Grup CaixaBank, corresponents a l'exercici 2014, abans d'ajustos i de correccions de valor per deteriorament i sense considerar els efectes de la reducció del risc de crèdit. Aquests imports es presenten, segons el mètode de càlcul aplicat, per a cadascuna de les categories d'exposició. No es consideren en aquesta taula les exposicions corresponents a la cartera de titulitzacions.

Taula 22. Exposició mitjana per categoria de risc

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc - Valor mitjà de l'exposició ⁽¹⁾	Grup CaixaBank	% sobre total
Mètode Estàndard		
Administracions centrals i bancs centrals	41.255.522	12,0%
Administracions regionals i autoritats locals	15.998.334	4,7%
Entitats del sector públic i institucions sense fins de lucre	4.056.768	1,2%
Banc multilaterals de desenvolupament	-	0,0%
Organitzacions Internacionals	2.032.099	0,6%
Entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió	5.778.843	1,7%
Empreses	28.668.214	8,4%
Detallistes	5.587.143	1,6%
Exposicions garantides per béns immobles	7.012.433	2,0%
Exposicions en situació de móra	10.510.636	3,1%
Categoria regulatòria alt risc	-	0,0%
Bons garantits	802.727	0,2%
Exposicions a curt termini davant institucions i empreses	-	0,0%
Exposicions davant institucions d'inversió col·lectiva (IIC)	-	0,0%
Altres exposicions	10.115.292	3,0%
Total (mètode estàndard)	131.818.010	38,5%
Mètode IRB		
Empreses	63.271.508	18,5%
Detallistes	147.463.144	43,0%
Total (mètode IRB)	210.734.652	61,5%
TOTAL	342.552.662	100,0%

(1) Calculat com la mitjana de l'exposició original a desembre 2013 i desembre de 2014.

1.1.1.4 Distribució geogràfica i per sector de les exposicions

1. Distribució geogràfica de les exposicions

A 31 de desembre de 2014, la composició del valor d'exposició, sense deduir les correccions de valor per deteriorament, desglossat per àrees geogràfiques significatives per al Grup CaixaBank es mostra a continuació:

Taula 23. Distribució de les exposicions per àrea geogràfica*(Milers d'euros)*

Àrea geogràfica	Grup CaixaBank	% sobre total
Espanya	324.609.803	96,7%
Unió Europea	7.928.951	2,4%
Resta del món	3.301.534	1,0%
Total Exposició	335.840.288	100,0%

(1) Exposició original abans de l'aplicació de correccions de valor per deteriorament, sense considerar els efectes de la reducció del risc de

2. Distribució de les exposicions per sector

A la taula 24 es detalla, per al Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2014, la distribució d'aquestes exposicions per tipus de sector d'activitat, segons cadascuna de les categories regulatòries d'exposició.

Taula 24. Distribució de les exposicions per sector econòmic

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc	Valor de l'exposició per sector ⁽¹⁾							
	TOTAL	AA.PP.	Particulars	Energia	Construcció i Act.	Industrial	Serveis	Resta Sectors
Mètode Estàndard								
Administracions centrals i bancs centrals	34.343.325	95,7%	-	-	0,2%	0,0%	0,1%	3,9%
Administracions regionals i autoritats locals	16.880.179	89,4%	-	0,9%	3,7%	0,0%	5,8%	0,2%
Entitats del sector públic i institucions sense fins de lucre	3.161.426	37,7%	-	13,8%	11,5%	0,1%	35,8%	1,1%
Banc multilaterals de desenvolupament	-	-	-	-	-	-	-	-
Organitzacions Internacionals	781.773	100,0%	-	-	-	-	-	-
Entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió	4.178.803	-	-	-	0,0%	0,0%	100,0%	-
Empreses	34.879.129	0,2%	-	10,4%	12,3%	3,8%	64,3%	8,9%
Minoristes	5.200.011	-	100,0%	-	-	-	-	-
Exposicions garantides per béns immobles	2.156.968	-	100,0%	-	-	-	-	-
Exposicions en situació de móra	9.802.894	1,5%	5,6%	3,0%	8,7%	0,3%	4,1%	76,9%
Categoria regulatòria d'alt risc	-	-	-	-	-	-	-	-
Bons garantits	1.605.453	-	-	-	-	-	100,0%	-
Exposicions a curt termini davant institucions i empreses	-	-	-	-	-	-	-	-
Exposicions davant institucions d'inversió col·lectiva (IIC)	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres exposicions	10.512.424	-	-	-	-	-	-	100,0%
Total (mètode estàndard)	123.502.384	40,6%	6,4%	3,7%	5,0%	1,1%	24,9%	18,3%
Mètode IRB								
Empreses	62.275.569	0,0%	-	14,0%	36,1%	9,2%	36,9%	3,7%
Detallistes	150.062.335	0,0%	77,1%	0,4%	5,3%	2,4%	14,7%	0,1%
Total (mètode IRB)	212.337.904	0,0%	54,5%	4,4%	14,3%	4,4%	21,3%	1,1%
Valor total de l'exposició	335.840.288	15,0%	36,8%	4,1%	10,9%	3,2%	22,6%	7,5%

(1) Exposició original abans de l'aplicació de correccions de valor per deteriorament i dels factors de conversió (CCF).

(2) Inclou exposició neta en immobles adjudicats.

Destaca, sota metodologia estàndard, el pes de l'operativa amb l'Administració pública (prop del 40% de l'exposició original), així com l'operativa amb bancs i *project finance* (incloses en el sector Serveis). Pel que fa a la metodologia IRB, els sectors econòmics que predominen en la distribució d'empreses avaluades sota aquest mètode s'emmarquen en Construcció i Serveis. Aquests percentatges es mantenen relativament estables en comparació amb l'exercici anterior.

1.1.1.5 Distribució de les exposicions per venciment residual

A la taula 25 es mostra el valor de l'exposició, sense deduir les correccions de valor per deteriorament, a 31 de desembre de 2014 del Grup CaixaBank, desglossat segons el termini de venciment residual i segons les categories d'exposició, per a cadascun dels mètodes de càlcul de requeriments de recursos propis mínims aplicats.

La distribució de l'exposició original per venciments mostra que, sota metodologia estàndard, aquesta es concentra en prop del 50% en el *bucket* de venciments menors per any en l'operativa amb l'Administració pública. En allò relatiu a l'operativa amb institucions, gairebé la totalitat de l'exposició es concentra en el *bucket* de venciments menors als 3 mesos. Quant a exposicions valuades sota metodologia IRB, i exclouent-ne les exposicions garantides per béns immobles (96,1% venç a més de 5 anys), el Grup CaixaBank disposa d'una distribució de venciments equilibrada per a empreses i concentrada en el mitjà-llarg termini per a detallistes.

Taula 25. Distribució de les exposicions per venciment residual

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc	Valor de l'exposició en funció del termini de venciment residual ^{(1) (2)}				
	Total	< 3 mesos	3 mesos - 1 any	1-5 anys	> 5 anys
Mètode Estàndard					
Administracions centrals i bancs centrals	34.343.325	24,0%	24,4%	30,9%	20,7%
Administracions regionals i autoritats locals	16.880.179	12,0%	34,2%	20,8%	33,0%
Entitats del sector públic i institucions sense fins de lucre	3.161.426	29,4%	7,6%	16,2%	46,8%
Banc multilaterals de desenvolupament	-	-	-	-	-
Organitzacions Internacionals	781.773	0,0%	96,0%	4,0%	0,0%
Entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió	4.178.803	87,8%	7,8%	1,9%	2,5%
Empreses	34.879.129	48,2%	6,4%	22,7%	22,8%
Detallistes	5.200.011	73,2%	6,4%	12,6%	7,8%
Exposicions garantides per béns immobles	2.156.968	24,6%	0,5%	11,0%	63,9%
Exposicions en situació de móra	9.802.894				
Categoria regulatòria d'alt risc	-	-	-	-	-
Bons garantits	1.605.453	0,1%	61,3%	38,1%	0,5%
Exposicions a curt termini davant institucions i empreses	-	-	-	-	-
Exposicions davant institucions d'inversió col·lectiva (IIC)	-	-	-	-	-
Altres exposicions	10.512.424	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Total (mètode estàndard)	123.502.384	44,5%	15,5%	19,7%	20,3%
Mètode IRB					
Empreses	62.275.569	16,5%	14,9%	31,7%	37,0%
Detallistes	150.062.335	1,4%	2,9%	9,7%	86,1%
Total (mètode IRB)	212.337.904	5,8%	6,4%	16,2%	71,7%
Valor total de l'exposició	335.840.288	20,0%	9,7%	17,5%	52,8%

(3) Inclou exposició neta en immobles adjudicats.

1.1.1.6 Distribució geogràfica i per sector econòmic de les posicions deteriorades

1. Distribució de les posicions deteriorades per sector econòmic

La taula 26 presenta el valor de les exposicions en situació de mora, sense incloure la cartera d'immobles derivada de la gestió de la cartera de crèdits, desglossades segons el tipus de sector al qual pertanyen, a 31 de desembre de 2014, així com el valor total de les pèrdues per deteriorament d'actius i provisions per a riscos i compromisos contingents constituïts i comptabilitzats.

Taula 26. Distribució d'exposicions deteriorades i en situació de mora per sector econòmic

(Milers d'euros)

Exposicions en situació de mora ⁽¹⁾	Grup CaixaBank	% sobre el total
AA.PP.	148.552	1%
Particulars	5.385.076	27%
Energia i Utilities	430.298	2%
Construcció i Act. Immobiliàries	9.128.069	45%
Industrial	1.103.388	5%
Serveis i Distribució	3.821.399	19%
Resta Sectors	93.896	0%
Valor total	20.110.678	100%
Fons de correcció de valor per deteriorament d'actius i provisions per a riscos contingents	11.120.427	55%

(1) Valor de l'exposició original prèvia a l'aplicació dels factors de conversió (CCF).

Per a Grup CaixaBank els deutors dubtosos s'han situat en 20.110 i 25.365 milions d'euros a 31 de desembre de 2014 i 2013, respectivament, incloent-hi els dubtosos per riscos contingents. A 31 de desembre de 2014 i 2013, la taxa de morositat (incloent-hi els dubtosos per riscos contingents) se situa en el 9,69% i l'11,66%, respectivament. Així mateix, a 31 de desembre de 2014 i 2013, la taxa de cobertura de les provisions constituïdes sobre els actius dubtosos se situa en el 55,30% i el 61,02%, respectivament.

Els actius rebuts en pagament de deutes es reconeixen pel menor import entre el valor comptable dels actius financers aplicats, entès com el seu cost amortitzat net del deteriorament estimat que com a mínim serà del 10%, i el valor de taxació de mercat de l'actiu rebut en el seu estat actual menys els costos estimats de venda, que en cap cas seran inferiors al 10% del valor de taxació.

A 31 de desembre de 2014, la cartera d'actius adjudicats nets disponibles per a la venda és de 6.719 milions d'euros. Addicionalment, els actius immobiliaris adjudicats de CaixaBank destinats al lloguer (classificats comptablement com a Inversions immobiliàries) pugen, a 31 de desembre de 2014, a 2.771 milions d'euros nets de provisions.

El criteri fonamental que guia la gestió dels actius problemàtics a CaixaBank consisteix a facilitar als acreditats el compliment de les seves obligacions. Quan no es veuen possibilitats raonables de recuperació de l'import finançat, es gestiona l'adquisició de la garantia.

La ràtio de cobertura de la cartera d'actius adjudicats disponibles per a la venda puja al 55% i inclou els sanejaments inicials i les provisions registrades després de l'adjudicació dels immobles.

La intensa activitat de BuildingCenter ha permès comercialitzar el 2014 (venda o lloguer) immobles per un import de 2.512 milions d'euros, un +15,3% més que el 2013. Destaca la ràtio d'ocupació de la cartera destinada al lloguer, que assoleix el 87%.

2. Distribució geogràfica de les posicions deteriorades

La distribució per àrees geogràfiques significatives dels valors de les exposicions en situació de mora del Grup CaixaBank, a 31 de desembre de 2014, és la que consta a continuació.

Taula 27. Distribució d'exposicions deteriorades i en situació de mora per àrea geogràfica

(Milers d'euros)

Exposicions en situació de móra per àrea geogràfica ⁽¹⁾	Grup CaixaBank	% sobre el total
Espanya	19.832.395	98,62%
Unió Europea	236.324	1,18%
Resta del món	41.959	0,21%
Valor total	20.110.678	100%

(1) Valor de l'exposició original prèvia a l'aplicació dels factors de conversió (CCF).

1.1.1.7 Variacions en les pèrdues per deteriorament i provisions

1. Variacions en el fons de provisions

A continuació es mostra el detall de les modificacions realitzades en les correccions de valor de diferents epígrafs del balanç de situació consolidat i en les provisions per riscos i compromisos contingents del Grup CaixaBank, en l'exercici 2014.

Taula 28. Moviments del fons de provisions

(Milers d'euros)

Grup CaixaBank	Fons de correcció de valor per deteriorament d'actius	Provisions per a riscos i compromisos contingents	Total fons de provisions
Saldo inicial	14.985.253	528.990	15.514.243
Dotació neta	1.338.952	34.265	1.373.217
Imports utilitzats amb càrrec a provisions i reversions de pèrdues per deteriorament d'actius registrats en el període	(3.665.157)		(3.665.157)
Traspassos i altres	(2.064.476)	342	(2.064.134)
Saldo final	10.594.572	563.597	11.158.169

2. Pèrdues per deteriorament i reversions de les pèrdues anteriorment reconegudes

El detall de les pèrdues per deteriorament i les reversions de les pèrdues prèviament reconegudes en actius fallits, registrades directament contra el compte de pèrdues i guanys consolidat del Grup CaixaBank en l'exercici 2014, es mostra a la taula 29³¹.

³¹ Vegeu Notes 37 "Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)" i 38 "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)" dels comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2014.

Taula 29. Pèrdues per deteriorament i reversions de les pèrdues

(Milers d'euros)

	Grup CaixaBank
Sanejaments	(1.300.626)
Inversions creditícies	(1.104.994)
Actius financers – disponibles per a la venda	
Actius intangibles	(14.119)
Actiu material d'ús propi	(8.392)
Inversions immobiliàries	(33.554)
Altres actius	(139.567)
Dotacions netes	(1.308.328)
Inversions creditícies	(1.315.584)
Existències	(23.242)
Participacions - entitats associades	(25.561)
Actiu material - Inversions inmobiliarias	57.187
Altres actius	(1.128)
Cobertura Genèrica	(23.368)
Recuperació d'actius	390.143
Valor total	(2.242.179)

1.1.2. Risc de contrapart

1.1.2.1 Gestió del risc de contrapart

1. Metodologia per a l'assignació interna de capital

En la gestió del risc de contrapart, el perfil de la contrapart de Grup CaixaBank és, majoritàriament, una entitat financera. En aquest sentit, no s'assignen recursos propis específics per risc de contrapart, sinó que es tracta de manera conjunta amb el risc de crèdit.

2. Gestió i sistema de límits

En relació amb els processos d'autorització, la màxima exposició autoritzada de risc de crèdit amb una contrapartida entitat financera es determina mitjançant un càlcul complex, aprovat per la Direcció, basat fonamentalment en els *ratings* de les entitats i l'anàlisi dels seus estats financers. Així, en el marc de l'operativa de la Sala de Tresoreria, s'estableixen les línies de risc autoritzades per a l'operativa amb cadascuna de les contrapartides de mercat financer, i el consum d'aquestes línies està definit per l'exposició al risc de contrapart calculada. Els gestors de la posició (*traders*) tenen accés en temps real a aquesta informació i la consulten sistemàticament abans de fer noves operacions. D'aquesta manera es minimitza el risc que es produeixi un excedit.

Adicionalment, hi ha certes restriccions d'àmbit general en el càlcul dels límits de risc, com el fet de no concedir línies de risc a entitats amb determinats *ratings* o assignar un límit de risc a un grup bancari.

D'altra banda, hi ha un sistema d'alarmes sobre riscos interbancaris que permet detectar els deterioraments crediticis de les contrapartides bancàries mitjançant la comparació diària entre els *ratings* oficials atorgats per les agències de qualificació i els *ratings* implícits cotitzats en el mercat (CDS). Si el *rating* implícit d'una entitat pateix un deteriorament significatiu, es fa l'anàlisi necessària per a la presa de decisió respecte a la conveniència de modificar el límit de la línia de risc.

És política de l'Entitat assignar un límit únic (*global limit*) del qual es descompten tots els riscos en què s'hagi incorregut amb la contrapartida, tant per operacions de balanç (dipòsits, renda fixa, *repos*...) com per operacions de fora balanç (derivats).

En l'operativa amb la clientela, les operacions de derivats vinculades a una sol·licitud d'actiu (cobertura del risc de tipus d'interès en préstecs) s'aproven conjuntament amb aquesta. Tota la resta d'operacions s'aproven segons el compliment de límit del risc assignat o bé segons la seva anàlisi individual. L'aprovació d'operacions correspon a les àrees de Riscos encarregades de l'anàlisi i la concessió.

En l'aprovació d'operacions i a l'hora d'assignar el consum en les línies, a l'inici i diàriament des de llavors, es considera l'exposició potencial futura (*potential future exposure—PFE*). L'exposició potencial futura és una estimació del valor màxim que pot tenir una operació durant la seva vida. Per a la seva quantificació s'aplica simulació de Montecarlo a partir de models estocàstics que tenen en compte la volatilitat del subjacent, temps fins a la data d'inici de l'operació, termini fins al venciment, moneda de l'operació i tipus contractat.

3. Eficàcia de les garanties reals

Per tal de garantir l'operativa subjecta a risc de contrapart amb entitats financeres, el Grup CaixaBank aplica contractes de col·lateral d'efectiu com a garantia real. Un contracte de col·lateral és un acord pel qual dues parts es comprometen a lliurar-se un actiu com a garantia per cobrir la posició neta de risc de crèdit originada pels productes derivats contractats entre ells, i sobre la base d'un acord de compensació previ (*close-out netting*) inclòs a les clàusules dels contractes ISDA o CMOF.

Sovint, habitualment de forma diària, es fa la quantificació del risc mitjançant la revaluació, a preus de mercat, de totes les operacions vives; això implica la modificació del dipòsit que ha de fer la part deutora.

D'altra banda, l'impacte sobre les garanties reals en el cas hipotètic d'una baixada de *rating* de CaixaBank no seria significatiu perquè la majoria dels contractes de col·laterals no preveu franquícies relacionades amb el nostre *rating*.

Tenint en compte que la majoria de contractes amb entitats financeres té el *threshold*³² a zero i que en aquells en què hi ha un escalat lligat al *rating* el valor de la cartera no sol superar l'import del *threshold*, una disminució de *rating* suposaria, en el pitjor dels casos, una sortida d'efectiu no significativa.

³² Llindar a partir del qual s'aplica el col·lateral en cas d'impagament per part de la contrapartida.

1.1.2.2 Exposició al risc de contrapart

1. Exposició al risc de contrapart

La taula 30 mostra, per al Grup CaixaBank, l'efecte dels acords de compensació i de les garanties sobre l'exposició al risc de contrapart dels contractes de derivats exposats al risc de contrapart:

Taula 30. Exposició al risc de crèdit de contrapart (derivats)

(Milers d'euros)

	Import
Valor Raonable positiu brut	18.181.965
Valor Raonable positiu net	6.892.892
Exposició creditícia potencial futura net	2.239.056
Exposició creditícia neta	9.131.948
Garanties reals	4.396.824
Exposició creditícia en derivats després de la compensació i de les garanties ⁽²⁾	4.604.711

(1) Aquesta taula inclou l'exposició amb Cambres de Contrapartida Central de derivats.

(2) Exposició creditícia dels derivats neta dels efectes dels acords de compensació contractual jurídicament exigibles i dels acords de garanties rebudes. S'inclou tota exposició de derivats subjecta a risc de contrapart.

2. Operacions amb derivats de crèdit

A 31 de desembre de 2014, el Grup CaixaBank tenia la següent posició de derivats de crèdit utilitzats.

Taula 31. Valor nocional de derivats de crèdit

(Milers d'euros)

Tipus de derivats de crèdit utilitzats	Valor nocional	
	Protecció comprada	Protecció venuda
Derivats de crèdit utilitzats per a la pròpia cartera de crèdits de l'Entitat	0	0
Derivats de crèdit utilitzats en activitats de negociació de l'Entitat	0	10.000

1.2. Requeriments complementaris d'informació

1.2.1. Risc de crèdit per mètode estàndard

1.2.1.1 Assignació de qualificacions d'agències de qualificació externa o de crèdit a l'exportació

Per fer el càlcul de les exposicions ponderades per risc mitjançant l'aplicació del mètode estàndard, la ponderació per risc s'estableix segons la qualitat creditícia de l'exposició. El Grup CaixaBank utilitza les agències de qualificació externa designades com a elegibles pel Banc d'Espanya. Aquestes agències de qualificació externes elegibles són Standard & Poor's, Moody's, Fitch i DBRS.

El Grup CaixaBank aplica el mètode estàndard permanent amb caràcter permanent a les exposicions corresponents a les enumerades a continuació:

- Administracions centrals i bancs centrals
- Administracions regionals i autoritats locals
- Institucions

Segons l'aplicació dels mètodes de càlcul previstos en la nova regulació europea de requeriments de capital: la Directiva de Requeriments de Capital (CRD IV) i el Reglament de Requeriments de Capital (CRR), en cas de no disposar de qualificació externa corresponent a exposicions d'administracions regionals o locals, s'utilitzarà aquella qualificació disponible de l'organisme públic de nivell superior.

Cal dir que el Grup no assigna qualificacions creditícies d'emissions públiques de valors a actius comparables que no estiguin a la cartera de negociació.

1.2.1.2 Efecte en les exposicions de l'aplicació de tècniques de reducció del risc

En aquest apartat es detallen del Grup CaixaBank els valors d'exposició neta després d'aplicar correccions de valor per deteriorament d'actius abans i després de l'aplicació de les tècniques de mitigació segons la categoria d'exposició i el percentatge de ponderació aplicat depenent del grau de qualitat creditícia de cada exposició.

Taula 32. Exposició abans de les tècniques de reducció del risc per categoria d'exposició i ponderació aplicada (mètode estàndard)

(Milers d'euros)

Grup CaixaBank Categories d'exposició	Total	Ponderació de risc								
		0%	2%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	1250%
Administracions centrals i bancs centrals	34.343.235	100,0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Administracions regionals i autoritats locals	16.872.650	99,5%	-	0,0%	-	-	-	0,5%	-	-
Entitats del sector públic i institucions sense fins de lucre	2.839.402	13,7%	-	83,2%	-	0,4%	-	2,7%	-	-
Banc multilaterals de desenvolupament	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organismes Internacionals	781.773	100,0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió	4.178.635	13,3%	3,2%	65,8%	-	9,6%	-	8,2%	-	0,0%
Empreses	34.743.939	4,2%	-	-	-	0,1%	0,0%	95,7%	0,0%	-
Minoristes	5.191.432	28,4%	-	-	-	0,0%	71,6%	0,0%	-	-
Exposicions garantides per béns immobles	2.138.582	-	-	-	69,4%	29,1%	0,0%	1,4%	-	-
Exposicions en situació de móra	8.038.707	-	-	-	-	0,0%	-	88,5%	11,5%	-
Categoria regulatòria d'alt risc	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bons garantits	1.605.453	24,5%	-	75,5%	-	-	-	-	-	-
Exposicions a curt termini davant institucions i empreses	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exposicions davant institucions d'inversió col·lectiva (IIC)	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres exposicions	10.512.424	23,3%	-	-	-	-	-	76,7%	0,0%	-
Total	121.246.232	48,4%	0,1%	5,2%	1,2%	0,9%	3,1%	40,4%	0,8%	0,0%

(1) Exposició neta de correccions de valor per deteriorament d'actius i provisions prèvia a l'aplicació de factors de conversió de crèdit (CCF).

Taula 33. Exposició després de les tècniques de reducció del risc per categoria d'exposició i ponderació aplicada (mètode estàndard)

(Milers d'euros)

Grup CaixaBank Categories d'exposició	Total	Ponderació de risc								
		0%	2%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	1250%
Administracions centrals i bancs centrals	36.718.281	100,0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Administracions regionals i autoritats locals	16.928.497	99,5%	-	0,0%	-	-	-	0,5%	-	-
Entitats del sector públic i institucions sense fins de lucre	2.806.529	13,9%	-	83,0%	-	0,4%	-	2,7%	-	-
Banc multilaterals de desenvolupament	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organismes Internacionals	781.773	100,0%	-	-	-	-	-	-	-	-
Entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió	3.877.960	14,3%	3,4%	71,8%	-	4,9%	-	5,5%	-	0,0%
Empreses	32.865.058	4,4%	-	-	-	0,4%	0,0%	95,1%	0,1%	-
Minoristes	5.049.203	29,2%	-	-	-	0,0%	70,8%	0,0%	-	-
Exposicions garantides per béns immobles	2.108.571	-	-	-	69,4%	29,1%	0,0%	1,4%	-	-
Exposicions en situació de móra	8.020.792	-	-	-	-	0,0%	-	88,7%	11,3%	-
Categoria regulatòria d'alt risc	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bons garantits	1.605.453	24,5%	-	75,5%	-	-	-	-	-	-
Exposicions a curt termini davant institucions i empreses	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Exposicions davant institucions d'inversió col·lectiva (IIC)	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altres exposicions	10.512.424	23,3%	-	-	-	-	-	76,7%	0,0%	-
Total	121.274.542	50,3%	0,1%	5,2%	1,2%	0,8%	2,9%	38,6%	0,8%	0,0%

(1) Exposició neta de correccions de valor per deteriorament d'actius i provisions prèvia a l'aplicació de factors de conversió de crèdit (CCF).

1.2.2. Risc de crèdit pel mètode basat en qualificacions internes (IRB)

1.2.2.1 Informació general

1. Utilització del mètode basat en qualificacions internes

El mes de juliol de 2005, el Consell d'Administració de "la Caixa" va aprovar, en línia amb les indicacions del Banc d'Espanya, el Pla Director d'Implantació de Basilea II. En aquell moment, "la Caixa" va sol·licitar formalment al Banc d'Espanya l'autorització per a l'ús de models interns en el mesurament del risc de crèdit. Durant l'exercici 2007, el Banc d'Espanya va efectuar-ne el procés de validació i va emetre, amb data 25 de juny de 2008, la corresponent autorització perquè el Grup "la Caixa" pogués procedir a partir d'aquell exercici a aplicar-los en el càlcul de les seves exigències de capital.

El Banc d'Espanya ha autoritzat la utilització del mètode basat en qualificacions internes (mètode IRB) per al càlcul dels requeriments de recursos propis de les exposicions creditícies següents:

- Exposicions valuades pels models de préstecs hipotecaris a persones físiques (de comportament i admissió), amb aplicació d'estimacions pròpies de pèrdues en cas d'impagament i dels factors de conversió.
- Exposicions valuades pels models per a préstecs personals a persones físiques (de comportament i admissió), amb aplicació d'estimacions pròpies de pèrdues en cas d'impagament i dels factors de conversió.
- Exposicions valuades pels models de targetes a persones físiques (de comportament i admissió), amb aplicació d'estimacions pròpies de pèrdues en cas d'impagament i dels factors de conversió.
- Exposicions valuades pels models de pimes, en les seves variants de mitjanes empreses, petites empreses i microempreses, amb aplicació d'estimacions pròpies de pèrdues en cas d'impagament i dels factors de conversió.
- Exposicions valuades pel model de pimes promotores, amb aplicació d'estimacions pròpies de pèrdues en cas d'impagament i dels factors de conversió.
- Exposicions valuades pel model de corporativa, amb aplicació d'estimacions pròpies de pèrdues en cas d'impagament i dels factors de conversió.

- Exposicions de renda variable avaluades pel mètode basat en qualificacions internes, en les seves modalitats de models interns (VaR), PD/LGD i simple ponderació del risc.

Amb efectes a tancament de l'exercici 2009, el Banc d'Espanya va autoritzar la utilització del mètode IRB per al càlcul dels requeriments de recursos propis de les exposicions creditícies derivades de l'operativa de MicroBank de "la Caixa", SA després de la reorganització del Grup Nou MicroBank, SA.

2. Integració de les estimacions internes en la gestió

Els resultats de les eines esmentades anteriorment s'utilitzen per desenvolupar les actuacions següents³³:

- Suport en la decisió
- Sistema de facultats per pèrdua esperada en la concessió de risc a empreses
- Sistema de diagnòstics per prima de risc en la concessió de risc a particulars
- Optimització de processos interns i funció de seguiment
- Sistema de Rendibilitat Ajustada a Risc (RAR)
- Sistema de *pricing* en la concessió de risc
- Sistema de Bonus Ajustat al Risc (BAR)

3. Procés de gestió i reconeixement de la reducció del risc

El resultat de les tècniques de mitigació de riscos de la cartera IRB es reflecteix en l'estimació i assignació dels paràmetres de severitat (LGD) que seran diferents segons les garanties aportades. Amb aquest objectiu s'observa per a cada operació el tipus de garantia per determinar el tipus de col·lateral: financer, béns arrels o altres col·laterals. Addicionalment, en el cas dels béns arrels utilitzats com a col·laterals es consulta la característica de la garantia hipotecària per tal de determinar si es tracta d'un bé residencial o comercial.

4. Control dels sistemes interns de qualificació

La criticitat i importància del procés de determinació del capital exigeix disposar d'entorns de control adequats que garanteixin la fiabilitat de les estimacions. A més, cal que l'entorn de control sigui suficientment especialitzat i que es faci de manera contínua en les entitats. En

³³ A la secció 1.2.2.6 d'aquest mateix document es dona un major detall sobre la integració de les estimacions internes en la gestió.

aquest sentit, la validació interna ha de complir les exigències regulatòries, i ha de representar un suport fonamental a la gestió del risc, en les seves responsabilitats d'emissió d'opinió tècnica i autorització a l'ús de models interns.

La normativa estableix la validació interna com un requisit ineludible previ a la validació supervisora que ha de dur a terme una unitat suficientment independent i especialitzada dins la mateixa entitat, amb funcions clarament establertes.

A CaixaBank la funció de Validació Interna l'exerceix Validació de Models de Risc (d'ara endavant, «VMR»), la creació de la qual va ser aprovada pel Comitè de Direcció. VMR és una funció directament dependent de la Direcció General de Riscos. Es garanteix així la seva independència de les àrees responsables del desenvolupament de models de risc i de polítiques i infraestructures de risc.

La missió de VMR és assegurar que els models avançats de mesurament de riscos siguin adequats per determinar correctament les necessitats de capital regulatori del Grup CaixaBank.

D'acord amb la missió, l'àmbit d'actuació de VMR engloba els riscos de crèdit, mercat i operacional, i revisa els aspectes metodològics, de gestió (usos dels models i eines de gestió, polítiques de risc, nivell de cobertura, controls, *governance*, implantació dels models en els processos de gestió) i la verificació de l'existència d'un entorn tecnològic amb la qualitat de dades suficient per donar suport al procés de modelització.

Les activitats de VMR estan alineades amb les exigències normatives dels diferents mecanismes de supervisió i coordinades amb Auditoria Interna en l'exercici de les seves funcions.

En el marc del projecte de transició al Mecanisme Únic de Supervisió (MUS), VMR ha fet un exercici d'identificació dels punts que s'han de reforçar en l'àmbit del govern intern. S'ha definit i formalitzat el marc global de validació de models de risc, document que recull la missió de VMR, el marc general d'actuació, les línies de *reporting*, etc. Així mateix, s'han definit els criteris de rellevància de les recomanacions emeses.

Les activitats de VMR s'agrupen en tres àmbits:

1. Planificació estratègica: VMR disposa d'un pla que recull les necessitats i els objectius de validació a mitjà termini, amb perspectiva a tres anys. El pla a mitjà termini es concreta en

la planificació anual, que reflecteix les activitats d'anàlisi i revisions que s'efectuaran cada any per garantir la vigència de les opinions emeses per VMR.

2. Revisió i seguiment:

- Mitjançant els cicles de validació, VMR manté actualitzada l'opinió sobre els diferents models i la seva integració en la gestió (per als models IRB).
- Validació completa en el cas de *roll-out* de models i canvis rellevants.
- Revisions específiques que complementen els processos de validació ordinaris i tenen com a objectiu aportar valor addicional a les àrees de gestió de risc.

3. Activitats de *reporting*:

- Memòria anual de VMR, sobre les activitats dutes a terme en l'últim exercici.
- Coordinació del procés d'actualització dels dossiers de seguiment dels models.
- Seguiment periòdic de les recomanacions emeses.

Els resultats de qualsevol activitat de revisió de VMR deriven en recomanacions i en una opinió global. L'atenció de VMR s'ha de centrar en les principals deficiències identificades, adequant el nivell de seguiment i escalat de les recomanacions en funció de la seva rellevància.

Per tal d'assolir els seus objectius, VMR ha d'actuar sota els principis generals definits en el marc global de validació de models de risc. En particular, en el procés de valoració de les revisions són especialment rellevants els principis generals següents:

- Examen crític: s'ha d'avaluar tota la informació rellevant amb relació als models i els seus usos. S'ha d'emetre una opinió rigorosa, profunda i fonamentada.
- Transparència: l'opinió de VMR ha de ser degudament compresa per les àrees revisades.
- Compliment Normatiu: VMR ha de complir sempre les normes internes i regulatòries que li siguin aplicables. En particular, ha d'assegurar que els models interns compleixen els requisits mínims regulatoris.

A continuació s'inclou un quadre resum de les valoracions vigents de VMR:

Taula 34. Valoracions vigents de VMR

Valoració	Total	En curs
No presenta deficiències o el seu nombre és reduït i poc material	52%	19%
Existeixen certes debilitats per a què ha de fixar-se un pla d'acció i abordar-se en el mitjà termini	35%	44%
Existeixen aspectes rellevants per a què ha de fixar-se un pla d'acció i establir un calendari d'actuació	13%	83%

1.2.2.2 Descripció del procés intern d'assignació de qualificacions, per a cada categoria d'exposició

1. Estructura dels sistemes interns de qualificació

CaixaBank disposa de models interns de qualificació creditícia que, a través de l'assignació de qualificacions de solvència o *ratings* interns als clients, permet fer una predicció de la probabilitat d'incompliment de cada acreditat, cobrint gairebé la totalitat de l'activitat creditícia.

Aquests models interns de qualificació creditícia, desenvolupats d'acord amb l'experiència històrica de mora de l'Entitat i que incorporen els mesuraments necessaris per ajustar els resultats al cicle econòmic, estan orientats tant al producte com al client. Les eines orientades al producte prenen en consideració característiques específiques del deutor relacionades amb el producte en qüestió i són utilitzades bàsicament en l'àmbit de l'admissió de noves operacions de banca detallista. Pel que fa a les eines orientades al client, aquestes avaluen la probabilitat d'incompliment del deutor de manera genèrica, tot i que en el cas de persones físiques poden aportar resultats diferenciats per producte.

Les eines orientades al client a CaixaBank estan constituïdes per *scorings* de comportament per a persones físiques i per *ratings* d'empreses, i estan implantats a tota la xarxa d'oficines integrades dins les eines habituals de concessió de productes d'actiu.

Per a empreses, les eines de *rating* estan enfocades per client i varien notablement en funció del segment al qual pertanyen. Les qualificacions obtingudes també se sotmeten a un ajust al cicle econòmic que segueix la mateixa estructura que per a les persones físiques.

CaixaBank disposa d'una funció de *rating* corporatiu per a la qualificació especialitzada del segment de grans empreses i ha desenvolupat models de qualificació interna. Aquests models són de caràcter «expert» i requereixen la participació dels analistes. La construcció d'aquests models s'ha alineat amb la metodologia de Standard & Poor's, de manera que s'han pogut utilitzar taxes d'incompliment global publicades per aquesta agència de *rating* que afegeixen fiabilitat a la metodologia.

○ **Models d'estimació de la probabilitat d'impagament (PD)**

CaixaBank disposa de 27 models interns d'estimació de probabilitat d'impagament (PD) que cobreixen la major part de carteres del Grup. En els segments encara no coberts, es fa la captura d'informació rellevant per construir, en el futur, eines d'estimació de la probabilitat d'incompliment.

Es defineix el *default* com la incapacitat de la contrapart per complir amb les seves obligacions de pagament. El tipus de probabilitat d'incompliment (PD) estimada a l'Entitat és *through the cycle*. És a dir, s'associen les puntuacions assignades pels models de qualificació a probabilitats de *default* mitjanes per a un cicle econòmic complet. Aquesta estimació es fa ancorant la corba de probabilitats de *default* a la tendència de llarg termini (tendència central) estimada per a la cartera. Un cop assignada una probabilitat d'incompliment a cada contracte/client, aquesta es tradueix a l'"escala mestra", categorització a la qual es vinculen els resultats de totes les eines de *scoring* i *rating*, que en facilita la interpretació. La taula 35 mostra, de manera resumida, la correspondència entre escala mestra i la probabilitat d'incompliment.

Taula 35. Escala mestra de qualificacions creditícies

Escala Mestra Interna	PD Mínima (%)	PD Màxima (%)
0	0,0000	0,0245
1	0,0245	0,0755
2	0,0755	0,1805
3	0,1805	0,4205
4	0,4205	0,9995
5	0,9995	2,3385
6	2,3385	5,3655
7	5,3655	11,8365
8	11,8365	24,1515
9	24,1515	100,0000

○ **Models d'estimació de l'exposició en el moment de *default* (EAD)**

CaixaBank disposa de 15 models interns d'estimació de l'exposició en el moment de *default* (EAD).

L'exposició en el moment de *default* (EAD) es defineix com la quantitat que s'espera que el client degui a l'entitat de crèdit en el supòsit d'una entrada en mora en algun moment durant els propers 12 mesos.

Es calcula l'EAD com el dispostat actual (quantitat reflectida en l'actiu del balanç de l'Entitat) més un percentatge del concedit no utilitzat (disponible), això és, un factor d'equivalència denominat CCF (*credit conversion factor*) i que representa una estimació quantitativa de quin percentatge de l'import no utilitzat pel client s'estima que serà finalment utilitzat o dispostat en el moment d'entrada en morositat.

El mètode utilitzat a l'Entitat per a l'estimació de l'EAD consisteix en l'enfocament de l'horitzó variable (fixant un any com a horitzó per calcular els CCF observats).

Actualment, els models d'EAD existents a l'Entitat per als compromisos de saldos disponibles s'han desenvolupat segons el segment del titular i del producte.

- **Models d'estimació de la pèrdua en cas de *default* (LGD)**

CaixaBank disposa de 39 models interns d'estimació de la pèrdua en cas de *default* (LGD).

L'LGD és la pèrdua econòmica derivada d'un esdeveniment de *default*. Actualment, a l'Entitat s'estima una LGD mitjana a llarg termini, així com una LGD sota condicions adverses del cicle (*downturn*) per a totes les operacions que no estan en *default*. Així mateix, per a aquelles operacions que estan en *default*, s'està calculant una estimació no esbiaixada de la pèrdua (*best estimate*).

Els models de LGD existents a l'Entitat s'han desenvolupat segons el segment del titular i del tipus de garantia.

2. Models de qualificació

A continuació es descriuen els models de qualificació aprovats per ser utilitzats en el càlcul de requeriments de recursos propis pel mètode IRB:

2.1 Particulars i autònoms

- **Comportament actiu.** Avalua mensualment tots els clients operatius (particulars o autònoms) titulars d'alguna operació amb garantia personal o hipotecària. El seu ús principal és:
 - Seguiment del risc viu de totes les operacions amb més de 12 mesos d'antiguitat d'aquests clients.

En la construcció del model es va utilitzar una metodologia d'anàlisi multivariant (regressió logística). Es basa exclusivament en dades del comportament financer del client.

- **Comportament no actiu.** Avalua mensualment tots els clients (particulars o autònoms) sense contractes d'actiu llevat de targetes de crèdit. El seu ús principal és:
 - Seguiment del risc viu de targetes amb més de 12 mesos d'antiguitat de clients i descoberts.

En la construcció del model es va utilitzar una metodologia d'anàlisi multivariant (regressió logística). Es basa exclusivament en dades del comportament financer del client.

- **Hipotecari client.** S'utilitza per a l'avaluació en el moment d'admissió d'operacions amb garantia hipotecària a clients. La qualificació del moment de concessió es manté durant els dotze primers mesos de vida de l'operació.

En la construcció del model es va utilitzar una metodologia d'anàlisi multivariant (regressió logística). Es basa en dades relatives a l'operació, sociodemogràfiques i del comportament financer del client.

- **Hipotecari no client.** S'utilitza per a l'avaluació en el moment d'admissió d'operacions amb garantia hipotecària a no clients. La qualificació del moment de concessió es manté durant els dotze primers mesos de vida de l'operació.

En la construcció del model es va utilitzar una metodologia d'anàlisi multivariant (regressió logística). Es basa en dades relatives a l'operació, de la garantia i sociodemogràfiques del client.

- **Personal client.** S'utilitza per a l'avaluació en el moment d'admissió d'operacions amb garantia personal a clients i l'admissió de targetes a clients. La qualificació del moment de concessió es manté durant els dotze primers mesos de vida de l'operació.

En la construcció del model es va utilitzar una metodologia d'anàlisi multivariant (regressió logística). Es basa en dades relatives a l'operació, sociodemogràfiques i del comportament financer del client.

- **Personal no client.** S'utilitza per a l'avaluació en el moment d'admissió d'operacions amb garantia personal a no clients. La qualificació del moment de concessió es manté durant els dotze primers mesos de vida de l'operació.

En la construcció del model es va utilitzar una metodologia d'anàlisi multivariant (regressió logística). Es basa en dades relatives a l'operació, característiques del risc del prestatari i en dades del client (sociodemogràfiques, laborals, econòmiques, etc.).

- **Targetes no client.** S'utilitza per a l'avaluació en el moment d'admissió de targetes a no clients. La qualificació del moment de concessió es manté durant els dotze primers mesos de vida de l'operació.

En la construcció del model es va utilitzar una metodologia d'anàlisi multivariant (regressió logística). Es basa en dades relatives a l'operació, característiques del risc del prestatari i en dades del client (sociodemogràfiques, laborals, econòmiques, etc.).

2.2 Empreses

- **Rating de pimes i pimes promotores.** Els models de *rating* de pimes i pimes promotores tenen com a objecte assignar una puntuació interna o *rating* a les empreses privades classificades com a microempresa, petita empresa, mitjana empresa o pime promotora segons la segmentació de risc interna. S'avalua mensualment tota la cartera de pimes i pimes promotores, així com en el moment de concessió d'una nova operació a una pime o pime promotora si no es disposa de *rating* calculat.

En la construcció dels quatre models es va utilitzar una metodologia d'anàlisi multivariant (regressió logística). Es basa en:

- **Informació financera:** informació disponible en els balanços i comptes de resultats. Per exemple: actius totals, fons propis o benefici net.
- **Informació d'operativa:** informació operativa bancària i creditícia de l'empresa client, tant en la seva relació amb CaixaBank com amb la resta de bancs del sistema financer espanyol (CIRBE). Per exemple: saldo mitjà dels productes de passiu o mitjana utilització CIRBE.
- **Informació qualitativa:** basada en característiques de l'empresa i la seva posició en el sector. Per exemple: experiència del gerent de l'empresa, règim patrimonial dels immobles, etc.

- **Rating de Corporativa.** El model de *rating* de Corporativa té com a objecte assignar una puntuació interna o *rating* a les empreses privades i promotores immobiliàries classificades com a grans empreses segons la segmentació interna de risc de CaixaBank. El càlcul del *rating* de Corporativa el fa una unitat centralitzada, i la periodicitat de recàlcul del *rating* dependrà de la recepció de nova informació a incorporar a la valoració, tenint en compte que hi ha una vigència màxima de 12 mesos.

El model de Corporativa està basat en judici expert, construït seguint la metodologia de Standard & Poor's, i es basa en la utilització de diferents eines de *rating* (*templates* o plantilles) segons el sector al qual pertany l'empresa.

Les variables intervinents en el model de Corporativa tenen en compte aspectes tant qualitatius com quantitius:

- Les variables de tipus qualitatiu són representatives del risc de negoci, com per exemple la posició sectorial de l'empresa.
- Les variables quantitatives són en general ràtios financeres, com per exemple deute total sobre EBITDA.

1.2.2.3 Valors d'exposició

Els valors de les exposicions considerades en el mètode de qualificacions internes utilitzen estimacions dels paràmetres de pèrdues en cas d'incompliment o de factors de conversió.

1. Categories d'exposició IRB - Empreses

A les taules següents es detalla, segons els graus de deutor, informació relativa a les exposicions de la categoria Empreses que van per mètode IRB del Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2014.

Taula 36. Exposició i grau de deutor d'empreses (mètode IRB)

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc en funció de la PD mitjana	Exposició ⁽¹⁾	Pèrdua en cas d'incompliment (LGD) ⁽²⁾ (%)	Ponderació de risc mitjana ⁽³⁾ (%)	Factors de conversió	
				Compromisos no disposats ⁽⁴⁾	CCF Mitjà ⁽⁵⁾ (%)
Empreses - Altres	42.618.181	29,74	90,36	16.309.171	36,45
Riscos que no es trobin en situació d'incompliment	38.045.045	33,22	88,95	15.857.405	38,41
0,0480	334.111	20,81	5,03	235.341	29,94
0,1409	7.631.213	29,07	25,62	4.259.002	43,02
0,3294	11.394.943	30,82	45,53	5.543.622	42,60
0,6917	5.045.710	38,44	75,84	1.880.391	31,28
1,5060	3.793.135	34,72	89,28	1.315.528	32,61
3,3982	3.365.822	33,51	107,66	901.684	30,20
7,0661	3.942.174	40,42	162,37	1.141.612	26,17
16,7604	1.118.458	33,09	171,82	371.519	41,02
42,7259	1.419.479	34,66	184,63	208.705	41,46
Riscos en situació d'incompliment	4.573.137	0,80	10,06	451.766	30,31

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc en funció de la PD mitjana	Exposició ⁽¹⁾	Pèrdua en cas d'incompliment (LGD) ⁽²⁾ (%)	Ponderació de risc mitjana ⁽³⁾ (%)	Factors de conversió	
				Compromisos no disposats ⁽⁴⁾	CCF Mitjà ⁽⁵⁾ (%)
Empreses - Pime	19.657.387	18,70	39,88	3.312.694	24,20
Riscos que no es trobin en situació d'incompliment	13.029.423	28,50	37,35	2.668.272	34,29
0,0471	211.283	35,08	8,94	89.445	52,01
0,1338	2.082.680	30,14	18,34	604.072	45,95
0,2804	849.285	27,32	24,92	254.803	40,64
0,5825	3.200.093	30,39	39,84	666.669	38,97
1,6388	2.506.723	28,93	54,58	438.854	27,43
3,4959	2.074.449	26,93	66,49	331.262	21,68
7,9348	921.528	25,32	73,99	160.736	9,65
17,3398	458.108	25,66	98,87	31.447	17,60
35,3463	725.273	23,67	97,19	90.983	15,81
Riscos en situació d'incompliment	6.627.965	0,55	6,91	644.423	11,86

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc en funció de la PD mitjana	Exposició ⁽¹⁾	Pèrdua en cas d'incompliment (LGD) ⁽²⁾ (%)	Ponderació de risc mitjana ⁽³⁾ (%)	Factors de conversió	
				Compromisos no disposats ⁽⁴⁾	CCF Mitjà ⁽⁵⁾ (%)
Total Empreses	62.275.569	26,26	74,42	19.621.866	32,58

(1) Exposició original abans de l'aplicació de factors de conversió (CCF), determinada per la suma dels imports disposats i no disposats.

(2) Percentatge estimat com a mitjana ponderada per exposició de la LGD. En situació d'incompliment mitjana ponderada per exposició de la LGD best-estima't.

(3) Percentatge estimat com a mitjana ponderada per exposició. Una ponderació del 100% representa un consum de recursos propis del 8%.

(4) Previ a l'aplicació de factors de conversió (CCF).

(5) Percentatge estimat com a mitjana ponderada per exposició.

En el total de les categories d'empreses avaluades per la metodologia IRB avançada, per una exposició original de 62.275.569 milers d'euros, la pèrdua en cas d'incompliment resulta de 26,26% mentre que la ponderació de risc mitjana de la cartera és de 74,42%.

La pèrdua en cas d'incompliment de la categoria Empreses - Altres és del 29,74% per una exposició original de 42.218.181 milers d'euros. La ponderació de risc mitjana d'aquesta cartera és del 90,36%.

La pèrdua en cas d'incompliment de la categoria Empreses - Pimes és del 18,70% per una exposició original de 19.657.387 milers d'euros. La ponderació de risc mitjana d'aquesta cartera és del 39,88%.

2. Categories d'exposició IRB - Detallistes

A les taules següents es detalla, segons els graus de deutor, informació relativa a les exposicions de la categoria Detallista que van per mètode IRB del Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2014.

Taula 37. Exposició i grau de deutor de minoristes (mètode IRB)

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc en funció de la PD mitjana	Exposició ⁽¹⁾	Pèrdua en cas d'incompliment (LGD) ⁽²⁾ (%)	Ponderació de risc mitjana ⁽³⁾ (%)	Factors de conversió	
				Compromisos no disposats ⁽⁴⁾	CCF Mitjà ⁽⁵⁾ (%)
Minoristes - Garantides per béns immobles no de PIME	97.066.166	17,45	17,90	17.551.843	3,33
Riscos que no es trobin en situació d'incompliment	92.507.183	18,31	17,90	17.472.952	3,31
0,0362	50.076.947	16,91	1,95	11.583.499	3,42
0,1206	15.232.709	19,83	5,71	2.770.257	2,74
0,2532	6.002.250	19,46	9,85	1.042.401	2,68
0,6129	7.912.766	19,86	18,77	1.064.634	3,04
1,5413	3.065.547	20,16	35,41	328.171	3,67
3,7199	4.460.266	19,91	58,39	413.964	3,72
9,7942	1.949.205	20,46	97,36	116.286	4,58
18,8727	1.511.810	20,91	122,56	66.408	7,26
33,8591	2.295.683	21,37	129,47	87.331	9,69
Riscos en situació d'incompliment	4.558.983	0,50	6,20	78.891	0,08

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc en funció de la PD mitjana	Exposició ⁽¹⁾	Pèrdua en cas d'incompliment (LGD) ⁽²⁾ (%)	Ponderació de risc mitjana ⁽³⁾ (%)	Factors de conversió	
				Compromisos no disposats ⁽⁴⁾	CCF Mitjà ⁽⁵⁾ (%)
Minoristes - Garantides per béns immobles de PIME	34.409.888	15,67	24,48	5.833.849	4,47
Riscos que no es trobin en situació d'incompliment	31.347.059	17,20	24,48	5.689.519	4,55
0,0391	10.240.748	14,94	1,81	2.726.626	3,67
0,1219	5.536.253	17,47	5,01	1.012.716	4,59
0,2660	2.500.752	17,84	8,81	460.695	4,92
0,6456	3.681.908	18,56	16,67	494.007	6,36
1,5832	2.352.945	18,48	28,57	300.268	6,50
3,7553	3.438.322	18,05	48,25	404.283	5,81
8,4546	1.456.797	19,63	75,80	172.845	4,63
18,6449	793.357	19,20	103,51	48.994	5,11
34,9738	1.345.977	20,15	111,87	69.084	6,62
Riscos en situació d'incompliment	3.062.829	0,45	5,59	144.330	0,13

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc en funció de la PD mitjana	Exposició ⁽¹⁾	Pèrdua en cas d'incompliment (LGD) ⁽²⁾ (%)	Ponderació de risc mitjana ⁽³⁾ (%)	Factors de conversió	
				Compromisos no disposats ⁽⁴⁾	CCF Mitjà ⁽⁵⁾ (%)
Minoristes - Admissibles per a renovació	7.179.415	23,18	35,42	5.338.027	34,21
Riscos que no es trobin en situació d'incompliment	7.163.732	23,23	35,42	5.338.027	34,23
0,0366	3.026.817	0,00	2,09	2.490.408	33,34
0,1176	1.353.208	0,00	5,60	1.101.355	33,31
0,2172	609.141	0,00	9,30	473.502	37,37
0,5769	1.065.726	76,92	20,13	740.602	35,37
1,5250	442.440	76,47	42,46	272.302	37,02
3,3021	402.735	76,38	73,63	187.277	34,91
7,1354	148.281	76,32	123,11	54.909	36,00
15,4922	86.698	75,47	184,17	15.926	30,15
43,2435	28.687	68,96	217,84	1.747	25,59
Riscos en situació d'incompliment	15.683	0,02	0,20	-	-

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc en funció de la PD mitjana	Exposició ⁽¹⁾	Pèrdua en cas d'incompliment (LGD) ⁽²⁾ (%)	Ponderació de risc mitjana ⁽³⁾ (%)	Factors de conversió	
				Compromisos no disposats ⁽⁴⁾	CCF Mitjà ⁽⁵⁾ (%)
Minoristes - Altres no PIME	3.677.953	57,61	40,19	255.564	39,15
Riscos que no es trobin en situació d'incompliment	3.551.258	59,67	40,19	251.020	38,65
0,0450	1.353.878	55,46	7,92	109.092	47,13
0,1289	481.075	63,04	19,75	21.149	54,08
0,2846	483.144	61,26	32,87	17.205	46,10
0,6491	380.776	65,30	56,25	26.789	34,23
1,4827	311.594	63,62	79,16	34.777	22,41
3,4205	279.678	59,90	89,43	26.297	24,37
7,8276	71.864	58,66	98,09	6.795	14,06
15,7339	100.341	58,34	123,89	4.747	17,99
38,8069	88.908	60,56	166,56	4.169	25,28
Riscos en situació d'incompliment	126.695	0,31	3,93	4.543	31,36

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc en funció de la PD mitjana	Exposició ⁽¹⁾	Pèrdua en cas d'incompliment (LGD) ⁽²⁾ (%)	Ponderació de risc mitjana ⁽³⁾ (%)	Factors de conversió	
				Compromisos no disposats ⁽⁴⁾	CCF Mitjà ⁽⁵⁾ (%)
Minoristes - Altres PIME	7.728.912	49,15	42,39	2.158.063	44,95
Riscos que no es trobin en situació d'incompliment	7.387.258	51,43	42,39	2.095.013	48,26
0,0466	646.600	51,01	5,73	193.340	54,02
0,1210	906.239	53,71	12,25	362.768	54,00
0,3026	1.070.792	51,53	21,95	368.201	50,32
0,6843	1.558.427	53,46	36,13	464.921	50,20
1,5719	1.365.661	51,22	49,41	307.012	45,53
3,6437	1.213.602	48,36	56,48	300.775	39,20
7,6131	332.192	48,84	62,79	58.512	37,52
17,6505	143.131	50,37	85,13	16.940	31,89
38,9400	150.614	51,03	106,73	22.544	30,99
Riscos en situació d'incompliment	341.655	0,75	9,40	63.051	26,98

(Milers d'euros)

Categoria regulatòria de risc en funció de la PD mitjana	Exposició ⁽¹⁾	Pèrdua en cas d'incompliment (LGD) ⁽²⁾ (%)	Ponderació de risc mitjana ⁽³⁾ (%)	Factors de conversió	
				Compromisos no disposats ⁽⁴⁾	CCF Mitjà ⁽⁵⁾ (%)
Total Minoristes	150.062.335	19,93	20,36	31.137.346	8,09

(1) Exposició original abans de l'aplicació de factors de conversió (CCF), determinada per la suma dels imports disposats i no disposats.

(2) Percentatge estimat com a mitjana ponderada per exposició de la LGD. En situació d'incompliment mitjana ponderada per exposició de la LGD best-estima't.

(3) Percentatge estimat com a mitjana ponderada per exposició. Una ponderació del 100% representa un consum de recursos propis del 8%.

(4) Previ a l'aplicació de factors de conversió (CCF).

(5) Percentatge estimat com a mitjana ponderada per exposició.

La pèrdua en cas d'incompliment de la categoria IRB "Detallistes - Garantides per béns immobles no de pime" és del 17,45% per una exposició original de 97.066.166 milers d'euros. La ponderació de risc mitjana d'aquesta cartera és del 17,90%.

La pèrdua en cas d'incompliment de la categoria IRB "Detallistes - Garantides per béns immobles de pime" és del 15,67% per una exposició original de 34.409.888 milers d'euros. La ponderació de risc mitjana d'aquesta cartera és del 24,48%.

La pèrdua en cas d'incompliment de la categoria IRB "Detallistes - Admissibles per a renovació" és del 23,18% per una exposició original de 7.179.415 milers d'euros. La ponderació de risc mitjana d'aquesta cartera és del 35,42%.

La pèrdua en cas d'incompliment de la categoria IRB "Detallistes - Altres no pime" és del 57,61% per una exposició original de 3.677.953 milers d'euros. La ponderació de risc mitjana d'aquesta cartera és del 40,19%.

La pèrdua en cas d'incompliment de la categoria IRB "Detallistes - Altres pime" és del 49,15% per una exposició original de 7.728.912 milers d'euros. La ponderació de risc mitjana d'aquesta cartera és del 42,39%.

1.2.2.4 Evolució de les pèrdues per deteriorament registrades en l'exercici anterior

Els fons de correcció de valor per deteriorament d'actius i provisions per a riscos i compromisos contingents del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2013 i 2014, per a cadascuna de les categories de risc en què l'Entitat aplica el mètode basat en qualificacions internes, es recullen a la taula 38.

Taula 38. Evolució del fons de correcció de valor

(Milers d'euros)

Grup CaixaBank	Fons de correcció de valor per deteriorament d'actius i provisions per a riscos i compromisos contingents			
	dic-13	% sobre total	dic-14	% sobre total
Exposicions no IRB	5.140.694	33,1%	2.228.195	20,0%
Empreses	7.870.891	50,7%	6.100.718	54,7%
Minoristes. De què :	2.502.658	16,1%	2.829.256	25,4%
Exposicions cobertes per hipoteques sobre immobles	2.098.749	13,5%	2.488.680	22,3%
Exposicions detallistes renovables elegibles	9.609	0,1%	14.502	0,1%
Altres exposicions detallistes	394.300	2,5%	326.074	2,9%
Altres	-	-	-	-
Total	15.514.243	100,0%	11.158.169	100,0%

Les pèrdues per deteriorament d'actius d'inversions creditícies del Grup CaixaBank s'han vist reduïdes en l'exercici 2014, ja que han passat d'un import de dotacions netes de 3.768.268 milers d'euros en l'exercici 2013 a 1.315.584 milers d'euros en l'exercici 2014³⁴.

A desembre de 2014, tenint en compte la totalitat de provisions disponibles per fer front a les pèrdues esperades d'IRB, el Grup CaixaBank presenta un superàvit de provisions de 660 milions d'euros. En l'exercici 2013 el superàvit de provisions era de 134 milions d'euros.

1.2.2.5. Anàlisi comparativa d'estimacions i resultats obtinguts

1. Introducció

La pèrdua esperada regulatòria recull el valor estimat de la pèrdua mitjana anual corresponent a un cicle econòmic complet. Aquesta pèrdua es calcula considerant els conceptes següents:

- Probabilitat d'incompliment mitjana del cicle (*probability of default - through the cycle, abreujat "PD"*): informa sobre la proporció d'incompliments en relació amb el total de risc sa que en mitjana es preveu que es produiran durant un any del cicle econòmic i per a una qualitat creditícia donada (*scoring/rating*). Aquest valor s'obté a partir dels incompliments que hi ha a la cartera.

³⁴ Vegeu Nota 37 "Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)" dels comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2014.

- Severitat *downturn* (*downturn loss given default*, abreujat “LGD DT”): informa de la proporció de deute que es preveu recuperar en un període advers del cicle. Per això, la severitat que inicialment s’estima a partir dels fluxos de processos de recuperació de contractes en incompliment, segons la cartera, s’estressa mitjançant una variable explicativa o s’estima a partir d’una mostra d’estimació restringida a un període advers del cicle.
- Exposició en *default* (*exposure at default*, abreujat “EAD”): exposició que s’espera tenir en el moment d’incompliment.

Atès que la pèrdua esperada es calcula utilitzant una probabilitat d’incompliment ancorada al cicle i una severitat representativa d’un moment advers del cicle, el valor ofert de pèrdua esperada només fluctuarà, fixats uns paràmetres de risc, a causa de canvis en la composició de la cartera o de les característiques d’aquesta.

D’altra banda, la pèrdua efectiva és el valor de la pèrdua actualitzada que s’ha produït en la cartera en un període concret. Aquesta pèrdua efectiva es pot descompondre en els conceptes següents:

- Freqüència d’incompliment observada (*observed default frequency*, abreujat “ODF”): informa de la proporció de contractes sans que incorren en incompliment a un any vista.
- Severitat observada (*realised loss given default*, abreujat “LGD”): es calcula a partir dels fluxos de recuperació i pèrdua dels contractes en incompliment. Aquesta severitat informa de la proporció de deute que es recupera durant el procés de recuperació.
- Exposició observada (*realised exposure*): risc assignat al contracte en el moment d’incompliment.

Pel fet que la pèrdua efectiva es calcula amb els valors corresponents a cada període d’observació, els valors obtinguts per a aquest concepte tindran una dependència directa de la situació econòmica vigent en cada període analitzat.

En base a les definicions introduïdes es presenta la sèrie d’ODF històrica i les següents comparatives aplicades sobre les carteres IRB més rellevants:

- ODF vs PD: es compara per tram de risc l’ODF de 2014 amb la PD calculada a 31 de desembre de 2013 i utilitzada en el càlcul de requeriments de recursos propis de la mateixa data.

- EAD vs exposició observada: per a aquells contractes que ha entrat en *default* durant el 2014, es compara l'EAD estimada a 31 de desembre de 2013 amb l'exposició real observada en la data en què s'identifica el *default*.
- LGD DT vs LGD observada: es comparen la severitat *downturn* estimada a 31 de desembre de 2011 amb la severitat observada d'aquells incompliments identificats en el període d'un any i que hagin finalitzat el procés de recuperació. Es pren una data de referència anterior a la utilitzada amb la resta de paràmetres per permetre la maduració dels cicles de recuperació i d'aquesta manera disposar d'una mostra representativa per fer l'anàlisi.
- Pèrdua observada vs pèrdua efectiva: es compara la pèrdua esperada estimada a 31 de desembre amb la pèrdua efectiva observada a la cartera durant l'any següent. L'anàlisi inclou el període 2011-2014.

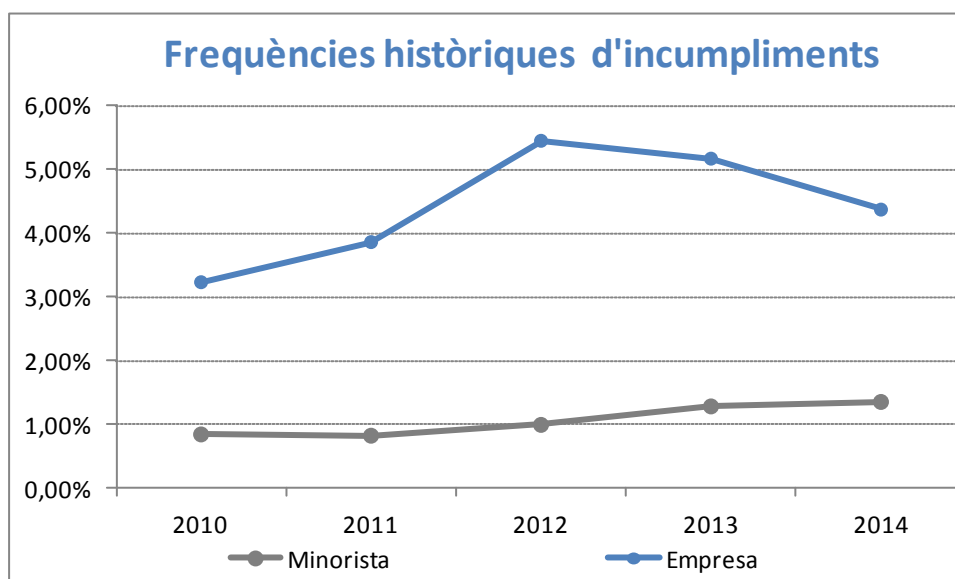
2. Sèries d'ODF històriques

La sèrie històrica d'ODF mostra el nivell d'incompliment d'exposicions concretes amb CaixaBank al llarg del temps.

Taula 39. Sèries ODF

ODF històrica					
	2010	2011	2012	2013	2014
Minorista	0,84%	0,82%	0,99%	1,28%	1,35%
Empresa	3,23%	3,86%	5,45%	5,17%	4,37%

Per bé que el deteriorament de l'escenari macroeconòmic manté les ODF en nivells elevats, en el segment d'empresa s'observa un canvi de tendència, ja que durant els dos últims anys l'ODF s'ha vist reduïda.

Gràfic 1. Evolució ODF

3. Comparativa d'ODF i PD

L'estimació regulatòria de necessitats de recursos propis per a la cobertura de pèrdua esperada i inesperada d'un exercici es fa a partir de l'avaluació de la probabilitat d'incompliment de cada client/contracte en base a la informació que hi ha en el tancament de l'exercici anterior.

Per compliment normatiu, i amb la voluntat de mantenir estabilitat en les estimacions, la PD *through the cycle* (per simplicitat, d'ara endavant, «PD») d'una cartera a tancament d'any no pretén predir els incumpliments de l'exercici següent, sinó valorar la probabilitat d'incompliment en mitjana del cicle.

Així, de forma natural, les ODF en moments de debilitat en el cicle econòmic, com l'actual, haurien de ser superiors a les PD estimades per a aquests exercicis.

Malgrat la seva diferent vocació de recollir l'efecte dels cicles econòmics, la comparació de les dues mesures permet observar la magnitud de l'ajust a cicle realitzat en les estimacions de PD. Tal com s'observa a les taules següents, per a la gran majoria de trams, les ODF es mantenen en nivells pròxims o lleugerament inferiors a les PD estimades en el moment econòmic actual, denotant llavors el caràcter conservador de l'ajust a cicle implementat en l'estimació.

Depenent de la qualificació dels contractes davant persones físiques o dels *ratings* de persones jurídiques, cada cartera se segmenta en diferents nivells de qualitat creditícia, definits a l'escala mestra, amb diferents nivells de PD.

La bondat dels models es pot analitzar comparant l'ODF realment obtinguda en un exercici amb l'estimació de PD realitzada a l'inici d'aquell, per a cada tram de qualitat creditícia de cada cartera. En aquesta anàlisi es pretén:

- Confirmar que la relació entre ODF i escala mestra sigui monòtona creixent. Que és el que s'espera per a models amb poder de discriminació elevats com els de l'Entitat.
- Comparar els nivells per analitzar la ciclicitat de l'estimació i la realitat.

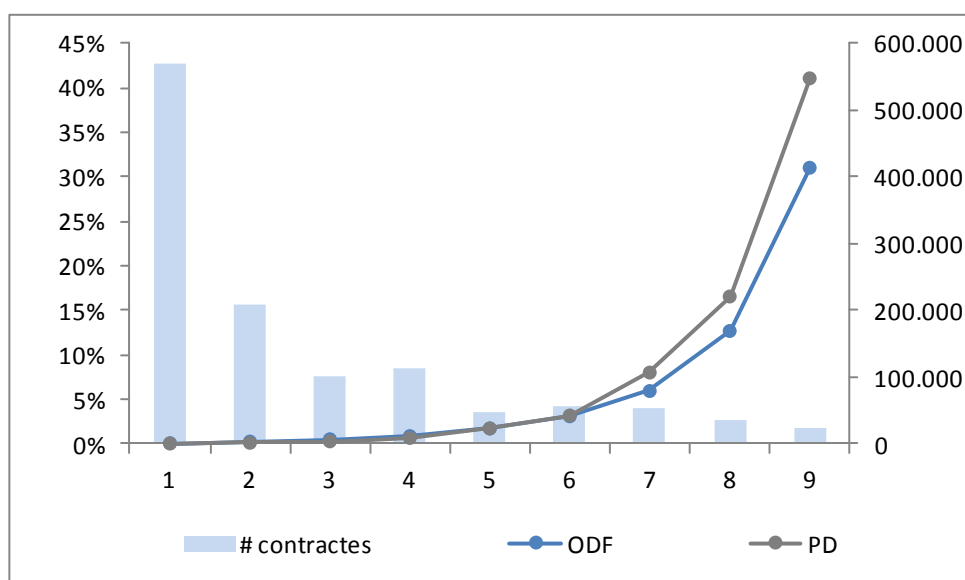
En aquest capítol es contrasta, per a cada tram de risc en cadascuna de les carteres:

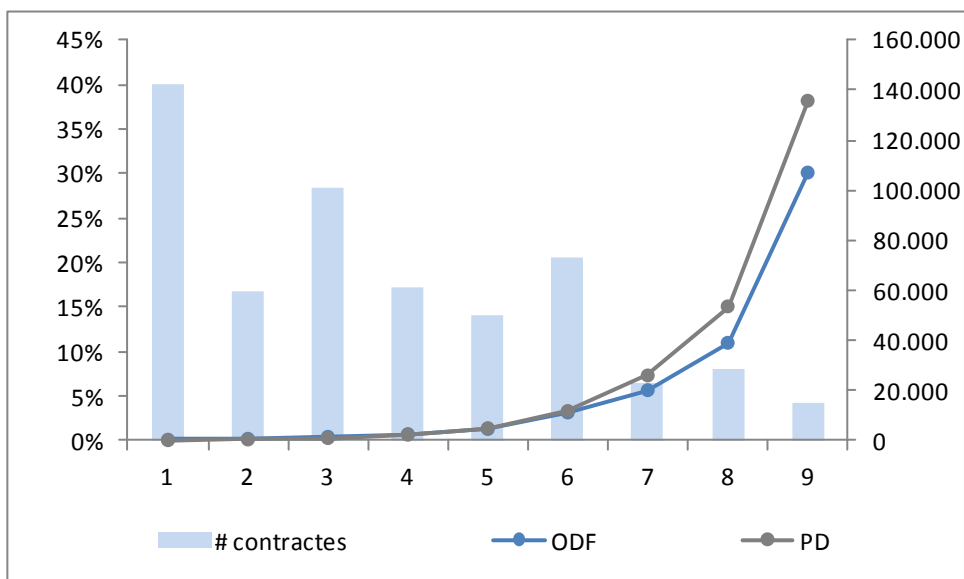
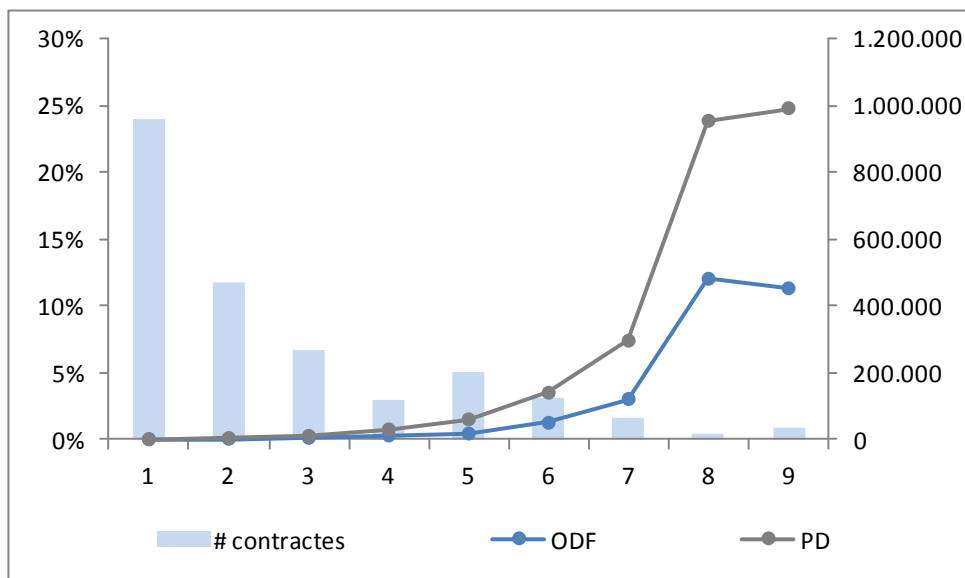
- Les ODF de l'exercici 2014.
- Les PD per a l'any 2014, estimades a tancament de 2013.

Conjuntament, per facilitar la comprensió de les dades, es mostra la distribució del nombre de contractes en persones físiques i el nombre de clients en persones jurídiques que hi havia a tancament de 2013.

Minorista

Gràfic 2. Hipotecari

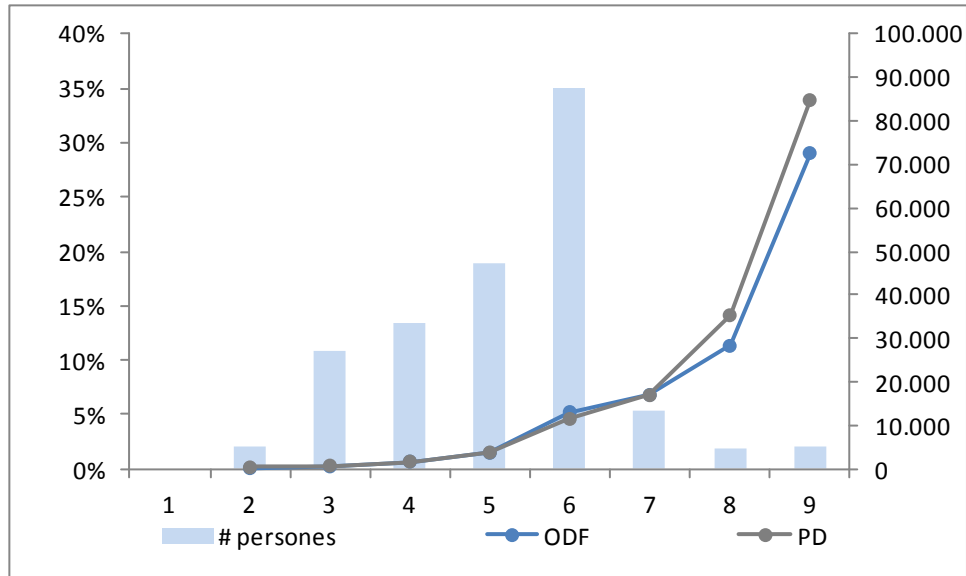
Gràfic 3. Consum

Gràfic 4. Targetes

A les carteres de particulars es confirma que la sèrie d'ODF és una funció monòtona creixent respecte a l'escala mestra excepte en l'últim tram d'escala mestra de targetes, en el qual no es disposa d'un volum de població significativa. Això és, com s'ha comentat anteriorment, el reflex que els models interns detallistes de CaixaBank discriminen correctament els clients per nivell de risc.

Adicionalment s'observa com les PD presenten valors iguals o superiors a les ODF, fet que, juntament amb la situació adversa del cicle econòmic, és un indicatiu que els valors estimats de PD són conservadors.

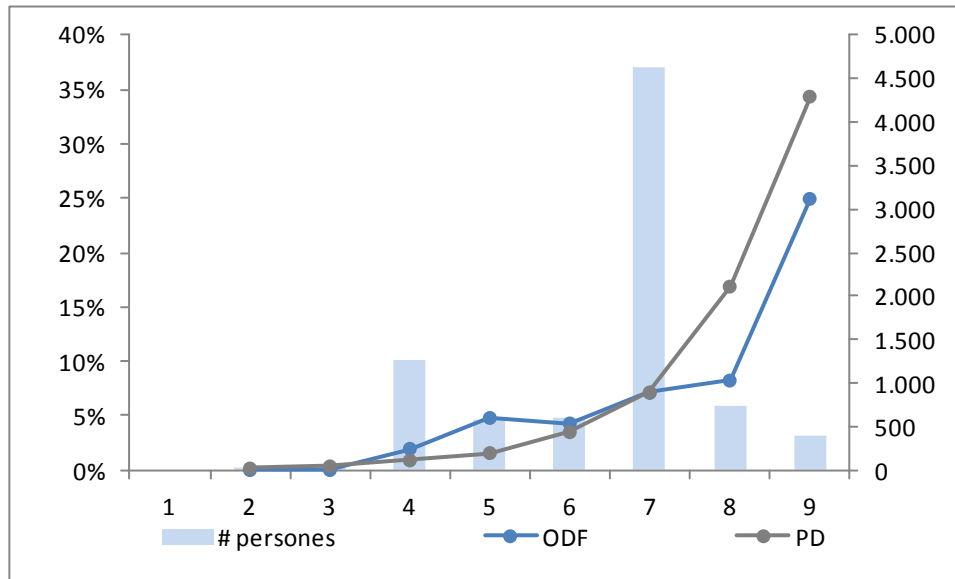
Empresa

Gràfic 5. Pime no promotora

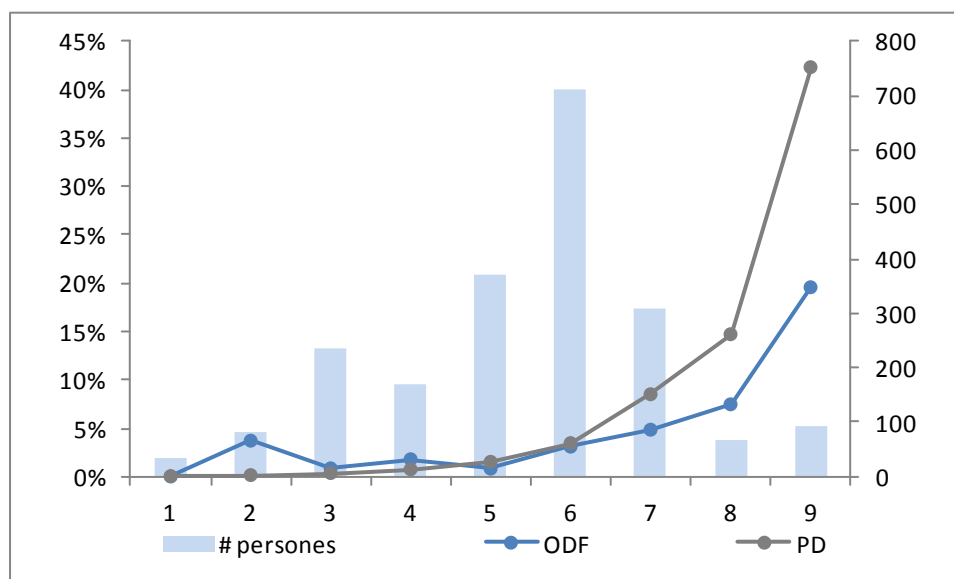
Tant la sèrie d'ODF de la cartera de pime no promotora com la de PD són funcions monòtones creixents respecte a l'escala mestra. D'aquesta manera els models interns estan discriminant correctament els clients per nivell de risc.

La cartera presenta una PD que, a causa dels ajustos conservadors introduïts en l'ajust al cicle, se situa en la línia de les freqüències d'incompliment observades el 2014.

Gràfic 6. Pime promotora

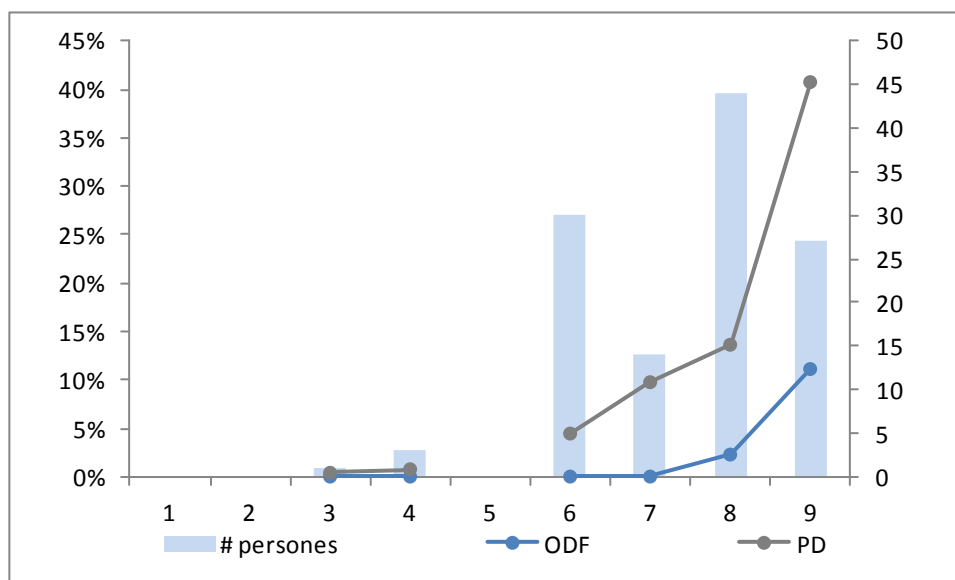
Tant la sèrie d'ODF, excepte en algun tram, com la de PD a la cartera de pime promotora són funcions monòtones creixents respecte a l'escala mestra. D'aquesta manera, es considera que els models interns de CaixaBank discriminen raonablement els clients per nivell de risc.

A diferència d'anys anteriors en què l'ODF era clarament superior a la PD, l'ODF se situa en valors pròxims als de PD. Aquest és un aspecte a destacar, ja que les carteres de promotors s'havien deteriorat significativament durant els últims anys de crisi i s'havia observat una ODF pitjor que la PD.

Gràfic 7. Gran empresa no promotor

El baix nombre de clients que hi ha fa que l'ODF per escala mestra no sigui estadísticament representativa, amb la qual cosa no li pot exigir monotonia a l'ODF. No obstant això, aquesta es compleix a les escales de pitjor qualitat creditícia mentre que en els millors trams fluctua al voltant de valors pròxims als de la PD, excepte en l'escala mestra 2, on la diferència és més gran.

Gràfic 8. Gran empresa promotor

A causa de la reduïda quantitat de grans promotors i de la seva major concentració en l'escala de pitjor qualitat creditícia, els incompliments es concentren en les dues últimes escales. A la resta de trams l'ODF obtinguda és de 0% a causa de la inexistència de *defaults*.

4. Comparativa entre EAD i exposició observada

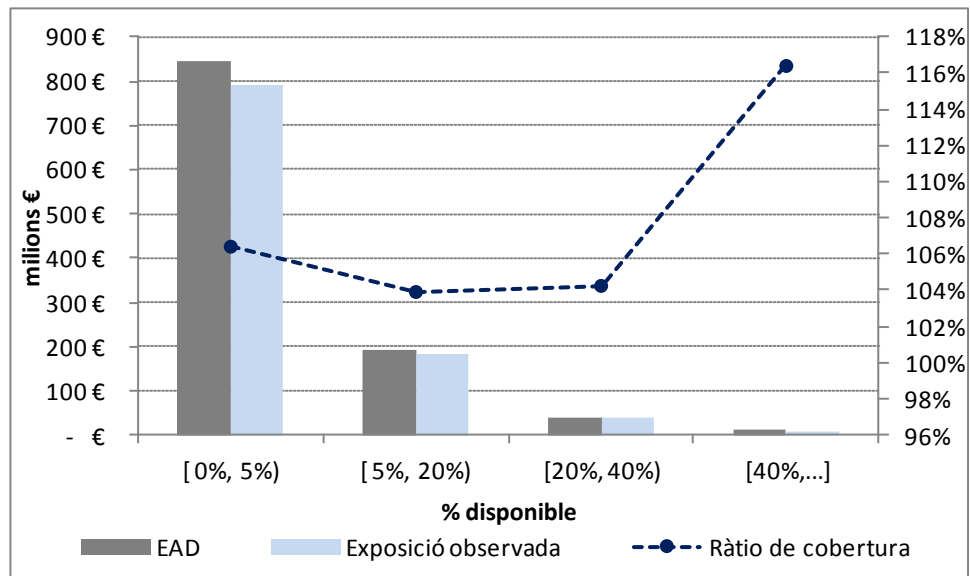
L'EAD, o *exposure at default*, es defineix com l'import que en cas d'incompliment s'estima que estarà disposat pel client. Aquest valor s'obté com el disposat en el moment en què s'estima més una proporció de l'import disponible que es determina mitjançant el *credit conversion factor* (CCF).

Per verificar la bonança del CCF estimat, en les principals carteres en les quals es concedeix la possibilitat de disposar fins al límit contractat, s'ha comparat l'EAD estimada a 31 de desembre de 2013 amb l'exposició observada en la data en què s'identifica el *default*. Aquesta comparativa es fa per trams de disponibilitat, la qual es calcula com a import disponible dividit entre el límit o disposat potencial màxim.

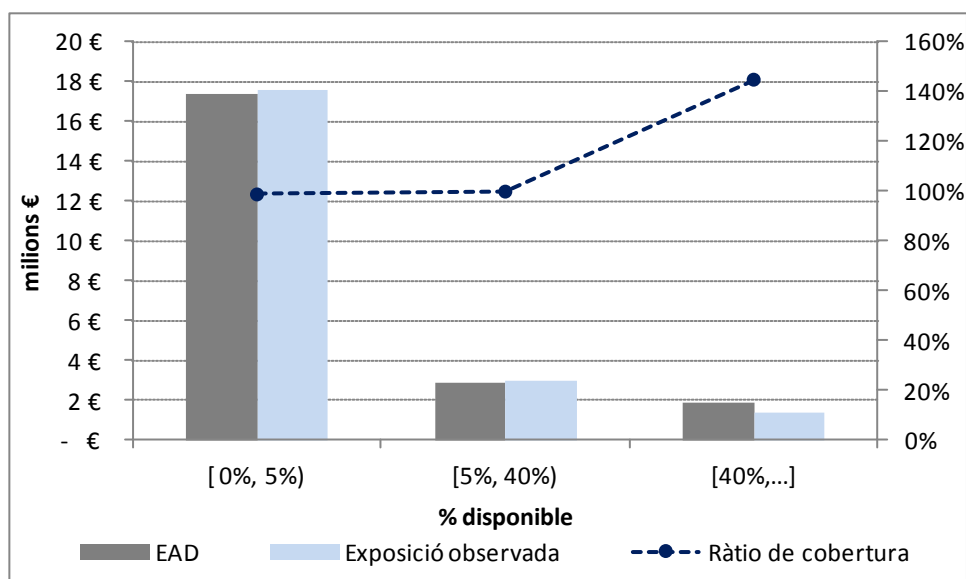
Addicionalment es defineix la ràtio de cobertura com una mesura a partir de la qual poder valorar la precisió de les estimacions realitzades. Aquesta ràtio es defineix com l'EAD estimada entre l'exposició realment observada.

Minorista

Gràfic 9. Crèdit obert

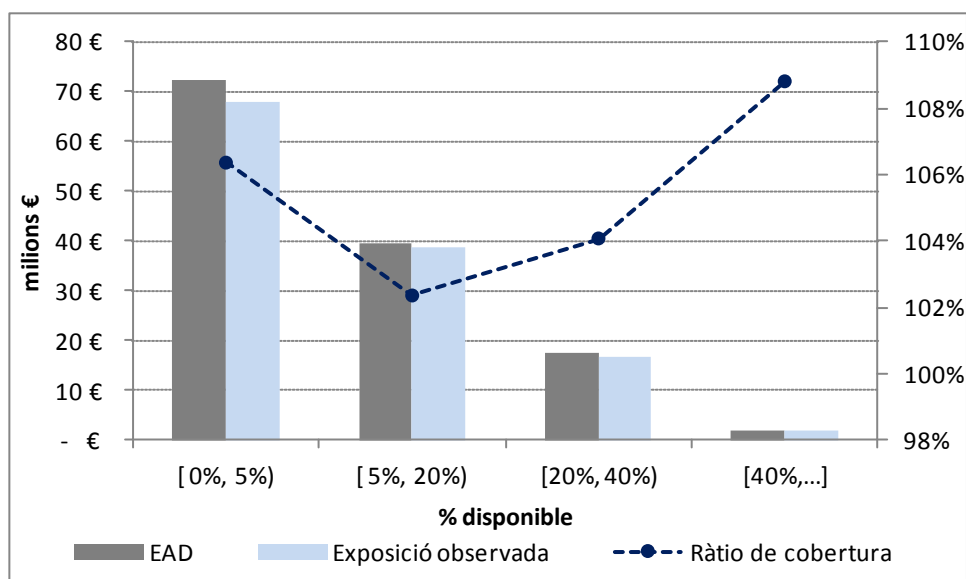

El crèdit obert és un dels productes més importants de tota la cartera de CaixaBank i en especial de la cartera detallista. En aquesta cartera, la major part de l'exposició es concentra en els trams de menor disponibilitat i presenta una ràtio de cobertura mitjana de 106%, la qual cosa és indicativa que el CCF d'aquest producte prediu correctament, tot i que amb certa prudència, l'exposició del moment del *default*.

Gràfic 10. Targetes de crèdit

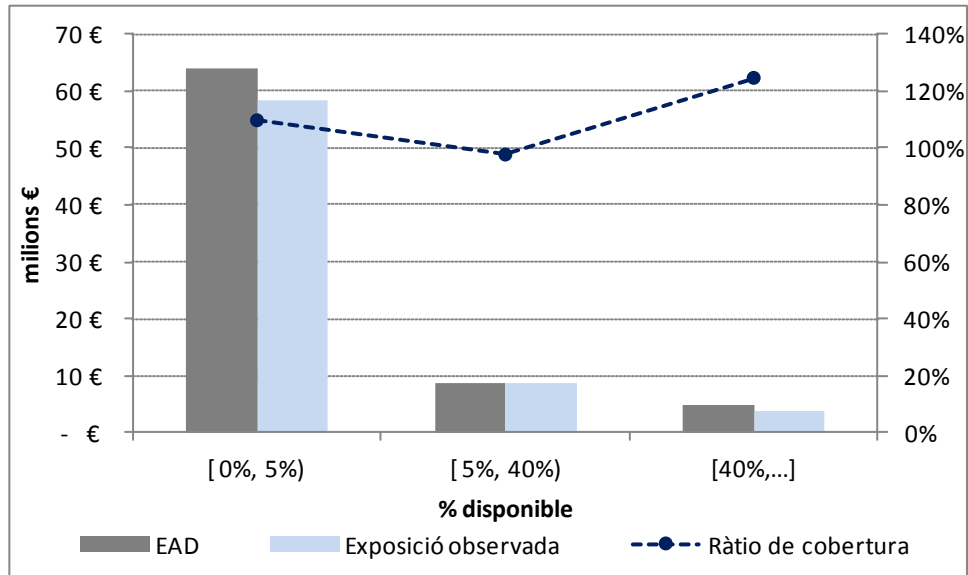
A la cartera de targetes de particulars s'observa com l'EAD estimada a l'inici de l'any és lleugerament superior a la que finalment s'observa quan es produeix el *default*, la qual cosa situa la ràtio de la cobertura de la cartera en el 102%.

Pime

Gràfic 11. Crèdit obert

En tots els trams de disponibilitat el total d'EAD estimat és superior a l'exposició que s'observa en la data en què es produeix el *default*. Aquesta situació permet que la ràtio de cobertura de la cartera pugi fins al 105%.

Gràfic 12. Comptes de crèdit

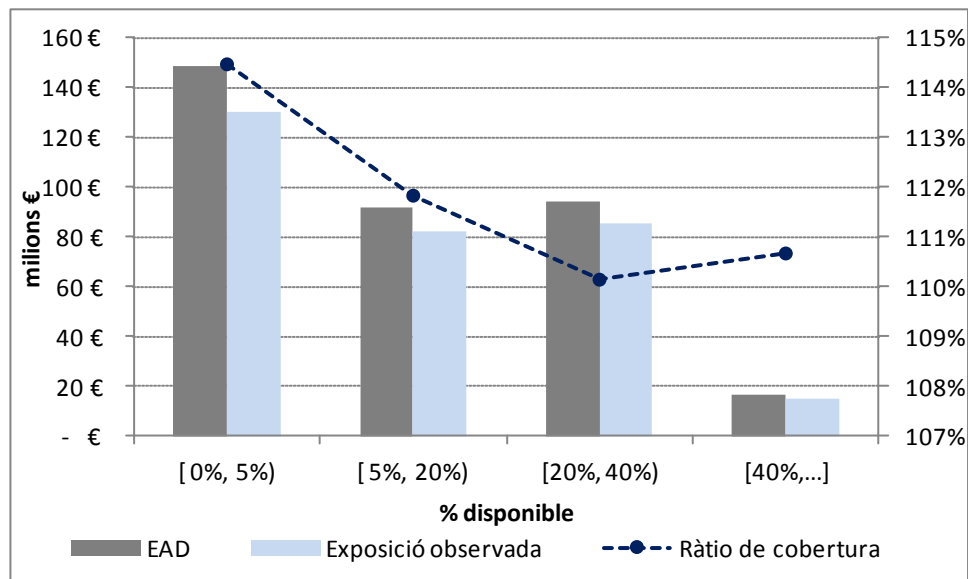

El fet que s'observi una concentració important en el tram de major utilització és un bon indicatiu que els límits de crèdit s'ajusten correctament a les necessitats de les pimes, no oferint un disponible que podria suposar un major risc per a l'Entitat.

La ràtio de cobertura de la cartera se situa en el 109%, de manera que s'ha estimat una EAD que cobreix amb marge l'exposició observada en la data d'incompliment.

Pime-promotora

Gràfic13. Crèdit obert

La disposició en crèdit obert de promotors està condicionada a l'avenç de l'obra de la promoció que s'està finançant. Aquesta situació fa que la concentració en trams de menor disponibilitat sigui menor a la identificada en altres carteres. D'aquesta manera, s'observen volums significatius en trams de disponibilitat que van fins al 40%.

La ràtio de cobertura de la cartera se situa en el 112% i, per tant, dins els nivells desitjables, tot i que mostrant un petit biaix conservador en l'estimació.

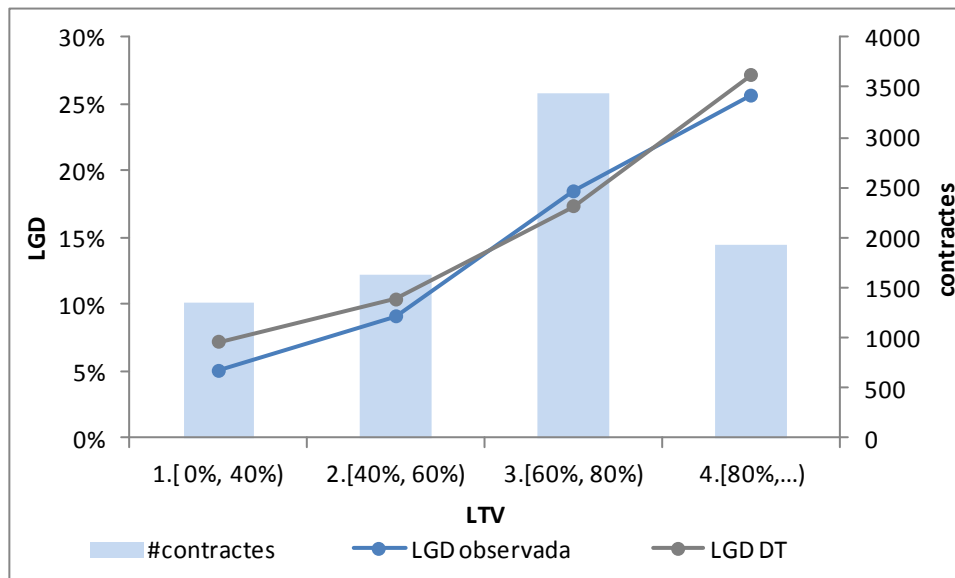
5. Comparativa entre LGD DT i LGD observada

L'LGD, o *loss given default*, és una mesura que informa sobre la proporció d'EAD que l'Entitat no ha estat capaç de recuperar després de finalitzar els processos de recuperació. Per tant, atès que la pèrdua real en un *default* només serà certa quan acaba el procés de recuperació, que pot durar des d'uns quants dies fins a diversos anys, l'LGD observada només es podrà calcular en processos finalitzats. Aquesta situació fa necessari disposar d'un període d'observació major al d'ODF o exposició per obtenir l'LGD observada. A més, per a una mateixa cartera en *default* l'LGD mitjana observada pot variar d'un any a un altre per la incorporació de nous *default* finalitzats.

Per poder disposar d'un període d'observació de més d'un any, en les anàlisis que es presenten a continuació se seleccionen els *defaults* de contractes sans a 31 desembre de 2011 el procés recuperatori dels quals estigui finalitzat el 30 de setembre de 2014.

Minorista

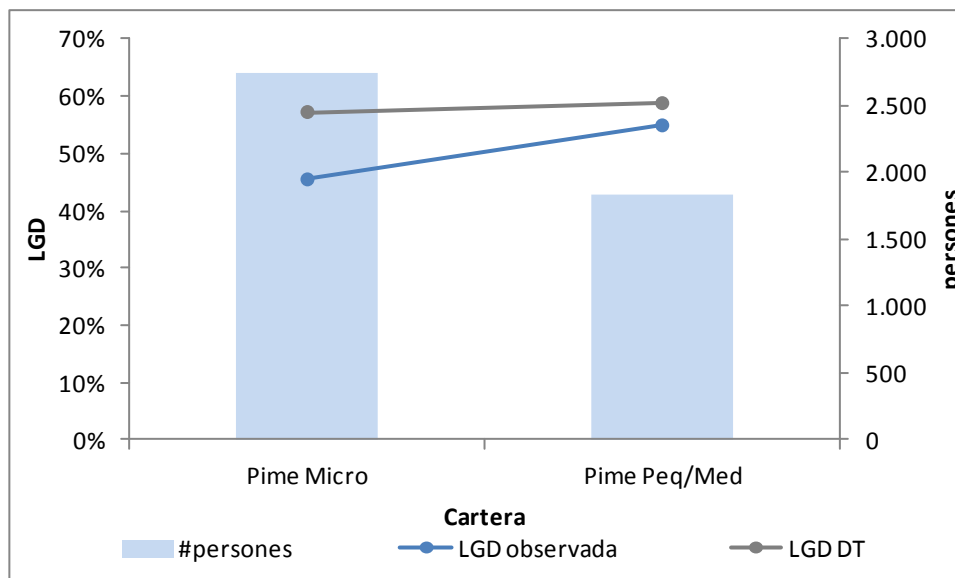
Gràfic 14. Garantia hipotecària (1a Hipoteca)

En termes generals s'observa com l'LGD observada (16,13%) se situa en un valor molt proper a l'estimada (16,62%). Pel fet que el període d'observació correspon a un període de recessió en què la caiguda en el valor de l'habitatge ha penalitzat la recuperació de crèdits hipotecaris en incompliment, és normal que l'LGD observada es trobi en valors propers a l'LGD DT. D'aquesta manera, l'estimació realitzada per CaixaBank ha previst adequadament l'efecte sobre l'LGD de l'escenari *downturn* de la cartera hipotecària.

Pime

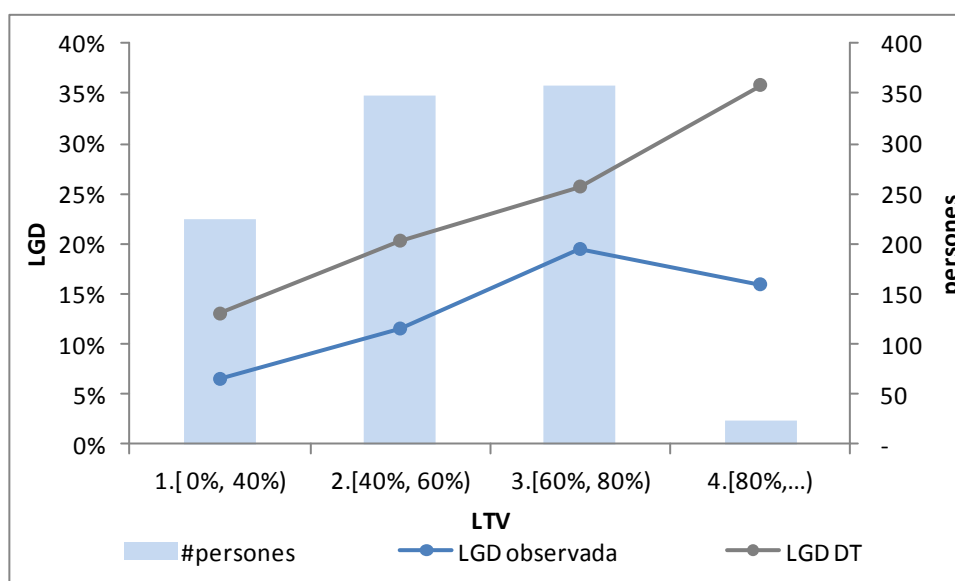
Gràfic 15. Garantia personal

Malgrat haver seleccionat un període inclòs en els anys de recessió, l'LGDT observada (49,22%) se situa en nivells inferiors als de l'estimada (57,83%), la qual cosa és un indicatiu que en l'estimació s'estan prenent criteris molt prudents.

Pime-promotor

Gràfic 16. Garantia promoció finalitzada (1a Hipoteca)

S'observa com l'LGD observada (13,46%) se situa en nivells inferiors als de l'LGD DT (21,01%). Per bé que el període de mostreig correspon a una situació *downturn* i l'LGD observada ja recull un període avançat de la caiguda de preus, les assumpcions prudencials que es prenen en l'estimació de la severitat de promotors fan que la diferència observada estigui dins els valors que caldria esperar.

6. Comparativa entre pèrdua efectiva i pèrdua esperada regulatòria

Els objectius d'aquest exercici són:

- (i) Comprovar com la pèrdua esperada regulatòria manté valors estables al llarg del cicle mentre que la pèrdua observada presenta una dependència directa amb la situació econòmica vigent en cada moment.
- (ii) Avaluar la raonabilitat de l'ordre de magnitud de la diferència entre les dues xifres.

En relació amb el primer objectiu, es destaca que la pèrdua esperada regulatòria s'estima com la pèrdua mitjana anual del cicle econòmic i, per tant, no es pot considerar com un estimador ajustat de la pèrdua que es preveu tenir en un any o període concret. Per això, mentre que la pèrdua esperada regulatòria ha d'oferir valors estables al llarg del temps, la pèrdua observada fluctuarà segons la fase en què estigui el cicle econòmic i les polítiques de recuperació aplicades per l'Entitat.

Per fer la comparació entre pèrdua esperada i efectiva s'han agafat els contractes sans a 31 de desembre de cada any valorats mitjançant IRB avançat i s'ha comparat la pèrdua esperada en aquell moment amb la pèrdua efectiva observada durant l'any següent. A causa de les restriccions existents, en el càlcul de la pèrdua efectiva s'han fet les hipòtesis següents:

- Només es calcularà pèrdua efectiva per a aquells contractes que hagin entrat en *default*, prenent com a exposició l'observada en la data de *default*. Per tant, els contractes que no hagin incorregut en *default* durant el següent any disposaran d'una pèrdua efectiva de 0 €.
- L'LGD assignada a aquells contractes en *default* que no tingui el procés de recuperació finalitzat serà l'LGD mitjana observada en el període 2009-2013 en la mateixa segmentació i tram de *driver*.
- Aquells contractes el *default* dels quals s'hagi donat per finalitzat, però per als quals no es disposi d'una LGD observada se'ls assignarà l'LGD mitjana observada en incompliments del mateix any de *default*, tipus de finalització (regularització, adjudicació, dació, fallit...),

segmentació i tram de *driver*. A causa de la falta de profunditat històrica en *defaults* esdevinguts el 2014, en aquells casos en què no es disposi d'LGD observada s'assignarà l'LGD mitjana observada de *defaults* de 2013 (en comptes de la de 2014) per al mateix tipus de finalització, segmentació i tram de *driver*.

- La pèrdua efectiva podrà variar d'un any a un altre per al mateix període a causa de la finalització de processos de recuperació. Aquesta situació farà que l'LGD observada de la cartera pugui variar fent-la més precisa i corregint en el mateix sentit la pèrdua efectiva.
- Per fer comparables els valors de cada any, s'ha exclòs de l'anàlisi els contractes provinents de les entitats integrades Banca Cívica i Banc de València.

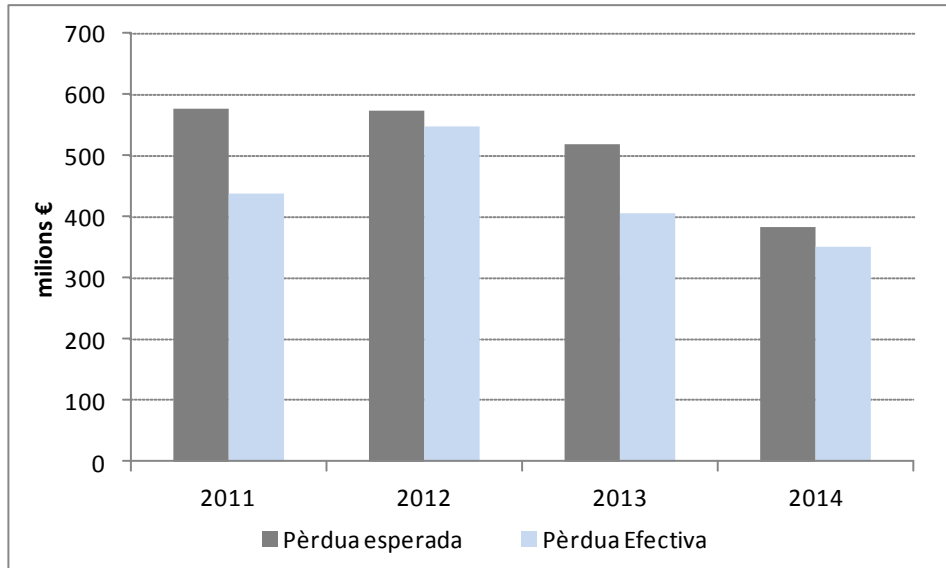
Finalment, es destaca que CaixaBank duu a terme un procés d'actualització en què mesura els paràmetres que participen en el càlcul de la pèrdua esperada utilitzant un any més d'informació interna sobre incompliments i les pèrdues associades a aquests. Aquest procés d'actualització permet millorar la qualitat dels paràmetres estimats per dues vies:

- o En primer lloc, pel fet de disposar d'una mostra amb dades actualitzades i d'un volum més gran és possible millorar la precisió dels paràmetres estimats.
- o La segona via correspon al procés continu d'anàlisi i estudi de la informació continguda en els sistemes de CaixaBank que permet identificar nous patrons i variables explicatives o renovar els ja existents millorant d'aquesta manera la predicció de la pèrdua esperada.

A continuació es mostra com ha evolucionat la pèrdua esperada i la pèrdua efectiva al llarg dels últims anys en diferents carteres d'IRB avançat:

Minorista

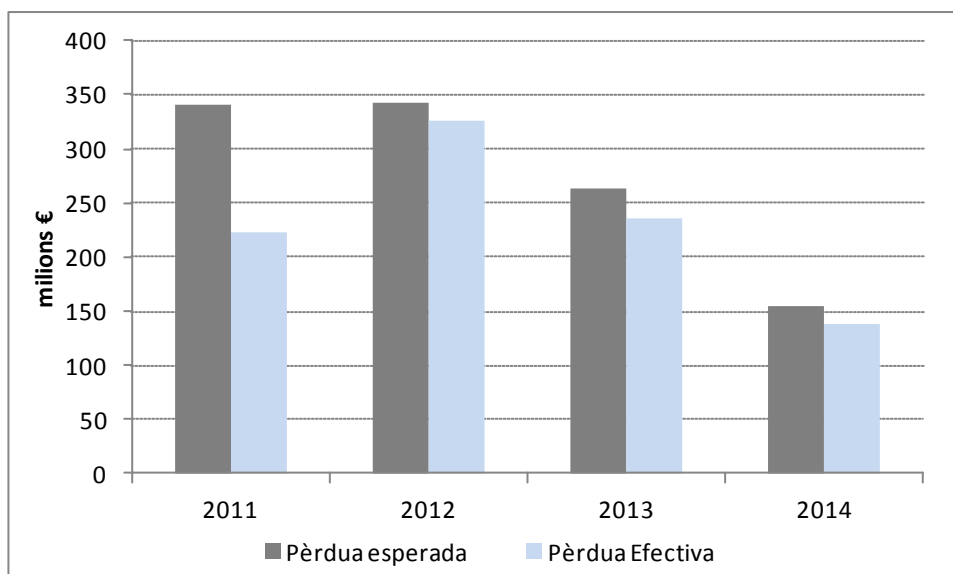
Gràfic 17. Pèrdua esperada i efectiva en la cartera minorista

En els últims anys s'observa una reducció de la pèrdua esperada que el 2014 se situa en nivells similars als de la pèrdua efectiva. Tot i així, malgrat que en els últims exercicis s'ha millorat la precisió dels paràmetres utilitzats en el càlcul de la pèrdua esperada, els ajustos conservadors sobre aquests paràmetres fan que la pèrdua esperada encara se situï per damunt de la pèrdua efectiva malgrat que els anys mostrats corresponen a un període de recessió.

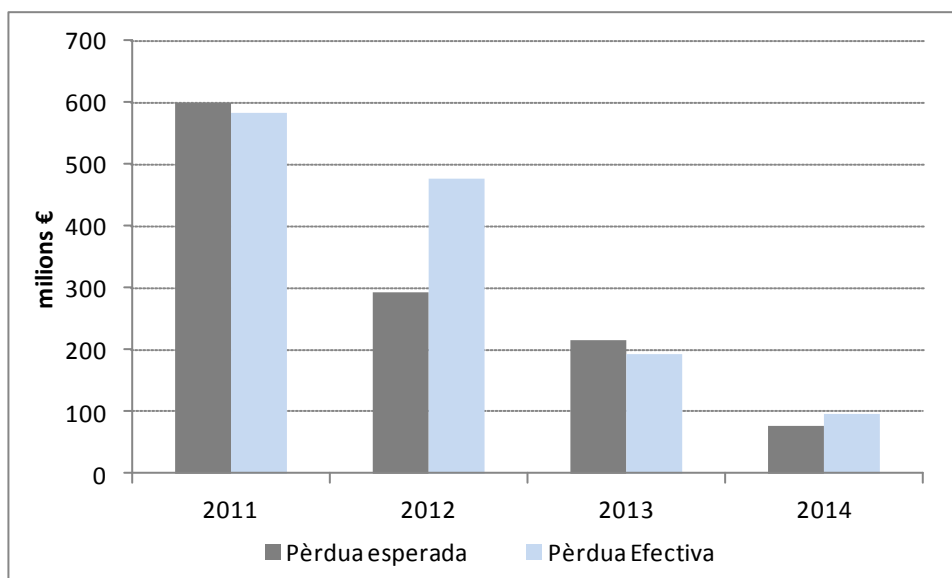
Empresa

Gràfic 18. Pèrdua esperada i efectiva en la cartera de pimes

Malgrat tenir en compte un període de recessió, la pèrdua esperada sempre se situa per damunt de la pèrdua efectiva, la qual cosa deixa patent que l'estimació de la pèrdua esperada inclou biaixos prudencials. És especialment significatiu observar com entre el 2012 i el 2014 la pèrdua esperada i la pèrdua efectiva segueixen un comportament similar, fet que reflecteix que s'ha modelitzat adequadament el comportament de la cartera.

Gràfic 19. Pèrdua esperada i efectiva en la cartera de pime-promotors

Tant la pèrdua efectiva com la pèrdua esperada s'han anat reduint any rere any gràcies al continu sanejament de la cartera de promotors. Aquesta reducció ha permès situar la pèrdua efectiva i la pèrdua esperada en nivells significativament inferiors als observats en l'inici de la sèrie presentada.

1.2.2.6. Integració de les estimacions internes de risc en la gestió

L'ús dels paràmetres de risc, PD, LGD i EAD, són una peça clau en la gestió del risc de crèdit de l'Entitat, i el seu ús va més enllà del regulatori.

Els principals paràmetres per mesurar el risc estan presents en la presa de decisions, des de la concessió fins al seguiment de les exposicions, incloent-hi la gestió d'incentius i la monitoració de la rendibilitat dels segments de negoci.

A continuació s'exposen les principals eines i polítiques:

○ **Sistema de facultats per pèrdua esperada en la concessió de risc a empreses:**

El càlcul del nivell de risc per pèrdua esperada (probabilitat de mora x exposició x severitat) millora el control del risc, adequant les facultats d'aprovació al mesurament del risc del client, i si escau del seu grup econòmic.

El càlcul del nivell de risc d'una sol·licitud acumula la pèrdua esperada i la pèrdua màxima (exposició x severitat) de tots els contractes i sol·licituds del client i del seu grup econòmic en el marc de l'Entitat, incloent-hi la nova operació i excloent-ne aquelles operacions que s'ha indicat que es cancel·laran.

La limitació de la pèrdua màxima evita que es puguin concedir imports nominals excessivament alts quan la probabilitat de mora del client (PD) sigui molt baixa.

En funció dels imports de pèrdues esperades i pèrdues màximes acumulades de les operacions de cada titular i de les del seu corresponent grup econòmic, si escau, es determina el nivell d'aprovació del risc.

○ **Sistema de *pricing* en la concessió de risc:**

Garanteix l'adequada relació del binomi rendibilitat/risc, en termes de sol·licitud. Estimació del preu de l'operació com a suma de:

- La **pèrdua esperada**
- El cost dels **recursos propis**
- L'estimació de **costos operatius** interns
- La prima de liquiditat

○ **Sistema de diagnòstics per prima de risc en la concessió de risc a particulars:**

Sistema automàtic de recomanació d'actuació en la concessió d'operacions de particulars en base a **prima de risc** (pèrdua esperada + retribució de capital).

Establiment d'un punt de tall d'acceptació/denegació d'operacions amb penalització en les facultats d'aprovació del risc quan implica un nivell especialment alt de risc.

○ **Sistema de Rendibilitat Ajustada a Risc (RAR):**

La rendibilitat ajustada a risc mesura la rendibilitat sobre el capital consumit, una vegada descomptada la pèrdua esperada, els costos operatius i el cost dels fons.

$$RAR = \frac{\text{Resultats d'Explotació} - \text{Pèrdua Esperada}}{\text{Requeriment de capital}}$$

La taxa mínima de rendibilitat sobre capital que ha d'assolir una operació ve determinada pel cost de capital, que és la remuneració mínima exigida pels seus accionistes.

Quan una operació obté una rendibilitat ajustada al risc positiva, significa que està participant en els beneficis de l'Entitat, però només crearà valor per a l'accionista quan la rendibilitat sigui superior al cost del capital.

Aquest sistema permet un millor control de l'equilibri entre la rendibilitat i el risc sobre la cartera de clients de l'Entitat.

○ **Sistema de Bonus Ajustat al Risc (BAR):**

És un sistema aplicable a tots aquells col·lectius considerats com a prenedors i impulsors de risc de crèdit, de risc de mercat i direccions d'àrees de control i seguiment financer. Aquest sistema es vincula als programes de retribució variable ja existents a CaixaBank — Programa de Reptes de Serveis Centrals i Programa de Bonus de les diferents Àrees de Negoci— aplicables als professionals d'aquests col·lectius.

Els seus principals objectius són:

- Ajustar l'import de la retribució variable als riscos assumits pels professionals per a la consecució dels objectius fixats i als resultats globals de l'Entitat.
- Ajustar les quanties de retribució variable assignades a cada professional en cas que els riscos assumits per l'Entitat es materialitzin.

1.2.3. Operacions de titulització

1.2.3.1 Informació general de l'activitat de titulització

1. Objectius i funcions del Grup

Els objectius del Grup CaixaBank en fer operacions de titulització han estat, fins a les integracions de Banca Cívica i Banc de València, de dos tipus:

- Fonamentalment en utilitzar els bons resultants del procés de titulització com a col·lateral admissible davant el Banc Central Europeu. El Grup CaixaBank procedeix a la recompra d'aquests bons i d'aquesta manera aconseguix diversificar les possibles fonts de finançament de què disposa l'Entitat en una situació adversa dels mercats financers.
- De manera més esporàdica, es duen a terme processos de titulització d'actius per obtenir finançament a un cost competitiu mitjançant la col·locació dels trams de bons garantits sota programes patrocinats per l'Estat (FTPYME), la Generalitat de Catalunya (FTGENCAT) o altres organismes públics sempre que les condicions de mercat ho permetin.

Per a aquesta activitat de titulització, cal destacar que el Grup CaixaBank principalment exerceix una funció originadora, és a dir, transforma part de la seva cartera de préstecs i crèdits homogenis en títols de renda fixa a través de la transferència dels actius als diferents fons de titulització, els partícips dels quals assumeixen els riscos inherents a les operacions titulitzades. Com s'ha comentat anteriorment, en dur a terme aquestes operacions de titulització, el Grup CaixaBank no té per objectiu obtenir liquiditat ni aconseguir transferència del risc, per la qual cosa adquireix gairebé la totalitat de la majoria de bons emesos pels corresponents fons de titulització com a contrapartida als actius que els han estat transferits.

No obstant això, amb les integracions de Banca Cívica i Banc de València, s'han incorporat al Grup CaixaBank diferents operacions de titulització amb l'objectiu, bàsicament, d'obtenir liquiditat i aconseguir transferència de risc tant comptable com regulatòria mitjançant la mobilització de part de la seva cartera d'actius.

D'altra banda, per a les posicions en cartera de titulitzacions en què el Grup no ha exercit d'originador, provenen en bona part de les carteres d'inversions d'alguna de les entitats integrades. L'objectiu de gestió d'aquestes posicions ha estat liquidar la posició de seguida que les posicions de mercat ho han permès. Mentre la posició es manté en cartera, és objecte de revaluació diària i se'n revisa periòdicament la qualificació creditícia.

A continuació, es detallen les diferents àrees implicades en els processos de titulització i el paper que exerceixen:

- **Mercats.** És l'àrea encarregada de la determinació de l'objectiu i el volum de l'operació, de l'obtenció de l'aprovació de l'òrgan directiu intern, del disseny financer de l'operació, de la determinació dels marges dels bons i de la coordinació de la direcció i col·locació de bons.
- **Planificació i Capital.** En el cas de fer futures emissions que busquin transferència de risc de caràcter regulatori, és l'àrea encarregada de la determinació del volum de l'operació, de l'obtenció de l'aprovació de l'òrgan directiu intern, del disseny financer de l'operació, de la determinació dels marges dels bons i de la coordinació de la direcció i col·locació de bons.
- **Polítiques i Procediments d'Admissió.** S'ocupa de la determinació dels criteris de selecció de la cartera i de la seva anàlisi, de la provisió de la informació històrica complementària requerida per les agències de qualificació externes i de la gestió de l'exercici d'auditoria dels actius.
- **Sistemes d'informació: Segments i Serveis.** S'encarrega de fer l'extracció de les carteres (preliminar, provisional i definitiva) i els respectius quadres d'amortització.
- **Assessoria Jurídica.** És l'àrea encarregada d'obtenir l'aprovació per l'òrgan societari intern corresponent i de supervisar la documentació generada.
- **Intervenció i Comptabilitat.** S'ocupa de la comptabilització de l'operació.
- **Riscos de l'Operativa en Mercats.** És l'àrea responsable del càlcul de consum de capital de les exposicions de titulització i del seu *reporting* en els estats de solvència.
- **Serveis Bancaris.** És l'àrea responsable de fer un seguiment dels pagaments als fons de titulització i de resoldre incidències i peticions de les gestores.

Adicionalment, cal destacar el paper desenvolupat per l'entitat Gesticaixa, SGFT, SA com a gestora dels fons de titulització de Grup CaixaBank, que té com a funció principal la constitució, administració i representació legal dels fons de titulització d'actius, així com intervenir en la seva estructuració.

Pel que fa als fons de titulització procedents de Banca Cívica, en què l'Entitat actuava com a originadora, la gestió dels fons és duta a terme per Titulización de Activos, SGFT, SA i Ahorro y Titulización, SGFT, SA.

Pel que fa a Banc de València, la gestió dels fons de titulització en què l'Entitat actuava com a originadora és duta a terme per Europea de Titulización, SA, SGFT.

El Grup CaixaBank no ha desenvolupat, fins ara, l'operativa de titulitzacions sintètiques. Banc de València i Banca Cívica tampoc van fer aquesta operativa durant els exercicis anteriors a la seva integració pel Grup CaixaBank.

Finalment, cal dir que en l'activitat de titulitzacions, el Grup CaixaBank utilitza les quatre agències de qualificació externa considerades com a admissibles pel regulador (Moody's, S&P i Fitch i DBRS).

2. Polítiques comptables

D'acord amb la norma comptable, un actiu financer es donarà de baixa del balanç només quan es transmetin substancialment els riscos i beneficis, de manera que es transmetin íntegrament tots els drets contractuals a rebre els fluxos d'efectiu que genera.

Les transferències d'actius financers s'avaluaran per determinar en quina mesura s'han transferit a tercers els riscos i beneficis. Aquesta avaluació es farà comparant l'exposició del cedent, abans i després de la transferència. D'aquesta avaluació en sorgirà la classificació següent:

- Transferències d'actius financers els riscos i beneficis de les quals associats a la propietat de l'actiu financer es transfereixen substancialment a tercers. En aquesta categoria s'inclouen aquelles titulitzacions el resultat de les quals sigui que l'exposició de CaixaBank a la variació actual dels fluxos nets d'efectius futurs de l'actiu financer transferit es redueix substancialment, cas d'aquelles titulitzacions en què CaixaBank no aporta finançament subordinat ni concedeix cap tipus de millora creditícia. Quan es transfereixin substancialment els riscos i beneficis, l'actiu financer transferit es donarà de baixa de balanç i es reconeixerà separadament qualsevol dret o obligació, retingut o creat en la transferència.
- Transferències d'actius financers el risc i beneficis de les quals associats a la propietat de l'actiu financer es retenen substancialment. En aquesta categoria s'inclouen aquelles

titulitzacions en què l'exposició de CaixaBank a la variació del valor actual dels fluxos nets d'efectiu futurs de l'actiu financer no canvia de manera substancial, cas d'aquelles titulitzacions en què CaixaBank assumeix un finançament subordinat o un altre tipus de millores creditícies. Quan la titulització no suposi la baixa del balanç de l'actiu financer transferit es reconeixerà un passiu financer associat per un import igual a la contraprestació rebuda. D'aquest passiu financer se'n deduiran els instruments financers, com ara bons i préstecs que constitueixin un finançament per a l'Entitat a la qual s'hagin transferit els actius transferits, en la mesura en què aquests instruments financin específicament els actius transferits. L'actiu financer transferit es continuarà valorant amb els mateixos criteris utilitzats abans de la transferència.

Els actius titulitzats mitjançant fons de titulització anteriors al 2004, d'acord amb l'aplicació prospectiva esmentada en el paràgraf 106 de la NIC 39 que va entrar en vigor amb l'aplicació de les Normes Internacionals de Comptabilitat, i d'acord amb la disposició transitòria primera de la Circular 4/2004, no van ser reconeguts en balanç.

En el cas de fons constituïts abans de l'1 de gener de 2004, tots corresponen als fons de titulització de la participada Unión de Crédito para la Financiación Inmobiliaria (Credifimo), adquirida en la combinació de negocis amb Banca Cívica. La baixa de balanç d'aquests fons es va fer en el moment de la seva constitució, totes amb anterioritat a la combinació de negocis amb Banca Cívica, i no va suposar impacte en resultats. D'acord amb la normativa, es van donar de baixa els préstecs titulitzats en el moment de l'emissió dels bons, atès que es donaven les circumstàncies que permetien la transmissió substancial de tots els riscos i beneficis que incorporava l'actiu financer titulitzat subjacent. Tots els bons emesos per aquests fons de titulització van ser transmesos a tercers, i el tenidor del bo suportava majoritàriament les pèrdues derivades dels préstecs titulitzats donats de baixa de balanç.

3. Càlcul de consum de capital regulatori

Per als fons que no compleixen els requisits exposats en els articles 243 i 244 de la CRR (*capital requirements regulation*) per considerar que hi ha transferència efectiva i significativa del risc, el mètode de càlcul utilitzat per calcular els requeriments de capital per a les operacions de titulització és el mateix que s'aplica als actius que no han estat titulitzats. Per als fons que compleixen els requisits, el mètode de càlcul utilitzat ha estat el mètode estàndard o IRB de titulitzacions, segons el mètode de càlcul de consum de capital que aplicaria a la cartera subjacent de l'emissió si aquesta no hagués estat titulitzada.

1.2.3.2 Exposicions en operacions de titulització i import dels actius titulitzats

Totes les exposicions en operacions de titulització del Grup CaixaBank són sobre titulitzacions (no retitulitzacions) i pertanyen a la cartera d'inversions.

El Grup CaixaBank no participa com a entitat patrocinadora en cap esquema de titulització.

1. Import agregat de les posicions de titulització

La taula 40 detalla les posicions dins i fora de balanç mantingudes en exposicions de titulització pel Grup CaixaBank, totes a través de CaixaBank, a 31 de desembre de 2014, en funció del tipus d'exposició. En aquesta taula es mostren totes les exposicions de titulització, independentment d'acabar tenint o no transferència de risc de caràcter regulatori.

Taula 40. Posicions de titulització per tipus d'exposició

(Milers d'euros)

Tipus d'exposició	Exposició ⁽¹⁾	% sobre total
1) Posicions en exposicions de titulització en què el Grup actua com originador	8.096.746	
A) Posicions en exposicions de titulització dins balanç	7.998.834	
Bons de titulització tram preferent	5.075.176	62,5%
Bons de titulització tram entresolat	1.423.942	17,5%
Bons de titulització tram equity	488.757	6,0%
Préstecs Subordinats	1.010.959	12,5%
B) Posicions en exposicions de titulització fora de balanç	97.912	
Línies de liquiditat	-	-
Derivats de tipus d'interès	97.912	1,2%
2) Posicions en exposicions de titulització en què el Grup no actua com originador	20.073	
A) Posicions en exposicions de titulització dins balanç	20.073	
Bons de titulització tram preferent	6.123	0,1%
Bons de titulització tram entresolat	6.980	0,1%
Bons de titulització tram equity	6.970	0,1%
Préstecs Subordinats	-	-
B) Posicions en exposicions de titulització fora de balanç	-	
Línies de liquiditat	-	-
Derivats de tipus d'interès	-	-
Valor total	8.116.818	100,0%

La taula 41 informa del total de les exposicions titulitzades de crèdits efectuades i pendents d'amortització a 31 de desembre de 2014.

Taula 41. Titulització de crèdits sobre clients

(Milers d'euros)

Tipus d'exposició	Exposició
Operacions donades de baixa del balanç	97.554
Operacions mantingudes en el balanç	8.878.666
No aplicable - titulitzacions de passiu	1.053.664
Valor total ⁽¹⁾	10.029.884

(1) En coherència amb les dades reportats en el COREP c14.00, el camp Exposició considera només el disposat dels contractes subjacents.

Adicionalment, a la taula 42 es mostra el detall dels actius titulitzats per CaixaBank, segons el tipus d'actiu titulitzat.

Taula 42. Distribució per tipus d'actius titulitzats

(Milers d'euros)

	Saldo viu	% sobre total	Del qual: saldo viu operacions deteriorades i en móra	% sobre total	Pèrdues per deteriorament efectives	% sobre total
Hipoteques residencials	1.718.944	17,1%	186.802	34,3%	62.282	22,0%
Hipoteques comercials	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Targetes de crèdit	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Lísing	804.943	8,0%	22.077	4,1%	15.627	5,5%
Préstecs a empreses i Pimes	4.777.214	47,6%	242.645	44,6%	76.093	26,9%
Préstecs al consum	1.675.120	16,7%	92.432	17,0%	129.072	45,6%
Drets de cobrament	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Altres actiu	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Cèdules hipotecàries	993.664	9,9%	0	0,0%	0	0,0%
Altres passius	60.000	0,6%	0	0,0%	0	0,0%
Total	10.029.884	100,0%	543.954	100,0%	283.074	100,0%

(1) En coherència amb les dades reportats en el COREP c14.00, el camp Exposició considera només el disposat dels contractes subjacents.

A aquesta data el Grup no mantenia posicions titulitzades corresponents a estructures renovables, enteses aquestes com a operacions de titulització en les quals, dins uns límits

prèviament convinguts, es permeten fluctuacions dels saldos pendents dels clients tenint en compte les seves decisions de disposició i reemborsament.

L'activitat de titulització de l'exercici 2014 es resumeix en l'emissió d'un nou acord de titulització gestionat per GestiCaixa, SGFT, SA: FONCAIXA PYMES 5, FTA. En aquesta emissió, l'import inicial de la titulització és de 1.936 milions d'euros. A data de constitució, el 98,29% dels actius subjacents titulitzats tenien garantia mobiliària i l'1,719% restant, garantia immobiliària.

2. Informació quantitativa del càlcul de consum de capital de les posicions de titulització

A continuació, a la taula 43 es presenta un detall de les posicions, netes de correccions de valor per deteriorament d'actius, mantingudes en operacions de titulització pel Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2014 a les quals el Grup aplica, a l'efecte del càlcul dels seus requeriments de recursos propis per risc de crèdit per a titulitzacions, el tractament disposat en el capítol cinquè del títol segon de la part tercera de la CRR 575/2013.

Taula 43. Exposició en operacions de titulització

(Milers d'euros)

	Exposició ⁽¹⁾	Variació anual
A) Posicions retintudes en operacions de titulització en què el Grup actua com originador	243.358	-83,09%
Posicions en titulitzacions multicedents	124.710	-90,61%
Resta de posicions de titulitzacions	118.648	7,47%
B) Posicions adquirides en operacions de titulització en què el Grup no actua com originador	20.073	-83,92%
Total	263.431	-83,15%

(1) Exposició neta de correccions de valor per deteriorament d'actius, calculada seguint els criteris d'informació de l'EAD de titulitzacions en els COREP. És a dir, no es consideren posicions originadores en titulitzacions de passiu.

Adicionalment, comentar que els trams inversors de les titulitzacions multicedents en què el Grup participa com originador estan considerats dins l'epígrafe A de la taula anterior.

Les principals variacions respecte al tancament del període anterior fan referència a amortitzacions de diverses titulitzacions en què el Grup CaixaBank participava com a originador, reclassificació d'algunes cèdules multicedents que passen de ser considerades titulitzacions a tractar-se com a cèdules i, adequació a la CRR del càlcul de l'EAD dels *swaps* de titulització, que deixen de tenir exposició potencial futura (PFE) nul·la.

Adicionalment, a la taula 44 s'informa del detall de les posicions, netes de correccions de valor per deteriorament d'actius, en operacions de titulització mantingudes pel Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2014, desglossat per bandes de ponderació de risc a les quals estan assignades segons el capítol cinquè del títol segon de la part tercera de la CRR. Amb l'objectiu de tenir una visió completa del seu consum de capital, en aquesta mateixa taula es mostra el consum de

recursos propis i les deduccions que implica cadascun d'aquests grups d'exposicions de titulització.

Taula 44. Titulitzacions per ponderació de risc assignada

(Milers d'euros)

	Exposició (1)	% sobre total	Consum de Capital	% sobre total	Deduccions
A) Subjecta a ponderacions de risc					
Mètode Estàndard	62.102	23,6%	1.374	7,1%	36.020
Ponderació de risc del 20%	6.123	2,3%	98	0,5%	0
Ponderació de risc del 50%	18.801	7,1%	752	3,9%	0
Ponderació de risc del 100%	0	0,0%	0	0,0%	0
Ponderació de risc del 350%	0	0,0%	0	0,0%	0
Ponderació de risc del 1250%	36.020	13,7%	0	0,0%	36.020
Ponderació de risc vinculada a la ponderació de risc de les exposicions titulitzades	1.158	0,4%	524	2,7%	0
Mètode IRB	201.329	76,4%	18.034	92,9%	11.042
Ponderació de risc entre 7% i 35%	101.871	38,7%	753	3,9%	0
Ponderació de risc entre 35% i 50%	1.102	0,4%	47	0,2%	0
Ponderació de risc entre 60% i 75%	1.221	0,5%	78	0,4%	0
Ponderació de risc del 100%	33.656	12,8%	2.854	14,7%	0
Ponderació de risc del 250%	14.020	5,3%	963	5,0%	0
Ponderació de risc del 425%	0	0,0%	0	0,0%	0
Ponderació de risc del 650%	8.101	3,1%	4.465	23,0%	0
Ponderació de risc del 1250%	41.359	15,7%	8.874	45,7%	11.042
Ponderació de risc vinculada a la ponderació de risc de les exposicions titulitzades	0	0,0%	0	0,0%	0
Total	263.431	100,0%	19.407	100,0%	47.062

(1) Exposició neta de correccions de valor per deteriorament d'actius.

Com a conseqüència dels *roll-outs* de les carteres de Banca Cívica i Banc de València, a diferència del període anterior, a tancament de 2014, el Grup CaixaBank té en la seva majoria posicions en exposicions de titulització a les quals s'aplica el mètode IRB de titulitzacions. Actualment, totes les titulitzacions en les quals s'aplica IRB es calculen sota mètode RBA (*rating based method*).

1.2.4. Tècniques de reducció del risc de crèdit

1.2.4.1 Informació general

A continuació es resumeixen les principals tècniques de reducció del risc de crèdit acceptades habitualment en el desenvolupament de l'operativa del Grup CaixaBank.

1. Polítiques i processos de compensació de les posicions de balanç i de fora de balanç

Els acords de compensació d'operacions, inclosos en les clàusules dels contractes marc de compensació, són utilitzats com a tècniques de mitigació del risc de crèdit, ja que permeten fer una compensació entre contractes d'un mateix tipus. En aquest sentit, en la gestió del risc i càlcul de recursos propis, les posicions recíproques entre l'Entitat i la contrapart es compensen.

2. Tipus de garanties reals, polítiques i procediments de gestió i valoració

La concessió d'operacions en CaixaBank es basa en l'avaluació de la capacitat de devolució de l'acreditat. Si aquest criteri es compleix, addicionalment, s'avalua l'aportació de garanties complementàries (hipoteca, fiança dels socis o de la matriu, o pignoració) i es fixa un preu d'acord amb les condicions anteriors i que garanteixi una cobertura adequada de la prima de risc.

De tota manera, les operacions a llarg termini han de disposar de garanties més sòlides, ja que la capacitat de devolució està sempre subjecta a la contingència del pas del temps i a la dificultat d'avaluar i controlar els projectes d'inversió.

En cap cas aquestes garanties han de substituir una falta de capacitat de devolució o una finalitat incerta de l'operació.

Garanties personals

Destaquen les operacions de risc pur amb empreses, en què es considera rellevant l'aval dels socis, siguin persones físiques o jurídiques, com a responsables màxims del curs de l'operació. Quan es tracta de persones físiques, l'estimació de la garantia s'efectua a partir de les declaracions de béns i, quan l'avalador és persona jurídica, s'analitza en el procés de concessió com un titular.

Garanties reals

Els principals tipus de garanties reals acceptats en l'operativa diària són els següents:

o **Garanties pignorades**

Aplicable a préstecs, crèdits oberts, comptes de crèdit, avals, línies de risc o *lísings*, mitjançant penyora d'operacions de passiu o intermediació de CaixaBank. En gairebé la totalitat dels casos, CaixaBank ha de ser l'entitat dipositària de la garantia pignorada i la pignoració roman fins que venç o es cancel·la anticipadament l'actiu o mentre no es doni de baixa. Els principals tipus de garanties financeres acceptades són:

- *Llibretes d'estalvi a la vista*: s'efectua la pignoració d'un import concret. De la resta se'n pot disposar lliurement i fins i tot pot servir com a garantia d'una altra operació activa.
- *Imposicions a termini i làmines d'estalvi*: s'hi aplica la retenció efectiva de la totalitat de l'import del producte.
- *Participacions en fons d'inversió*: la retenció de la garantia s'aplica al nombre de participacions que sumen l'import pignorat, en funció de la valoració en el moment de la pignoració. La resta de participacions poden ser pignorades en altres operacions d'actiu. Els percentatges establerts per a la pignoració varien segons el tipus d'inversió entre el 100%, per als FIM i FIAMM, i el 50% per als de renda variable, mixtos o en divises.
- *Pòlisses d'assegurança*: pignoració en termes de la pòlissa associada i pel valor més baix entre el valor de rescat i l'import dels capitals, pensions i aportacions. La pòlissa pignorada queda afectada pel total.
- *Cèdules hipotecàries*: s'aplica la pignoració al nombre de títols que sumen l'import pignorat. La resta de títols es podran utilitzar com a garantia en altres operacions d'actiu.
- *Drets i valors*: poden ser objecte de pignoració els valors de renda fixa o variable dipositats a "la Caixa" en un expedient de valors, sempre que cotitzin en mercats oficials. Les aplicacions de "la Caixa" recullen l'evolució diària del valor dels títols pignorats. Per regla general, el percentatge de pignoració aplicable és del 50% del valor efectiu en el cas de renda variable, i del 85% per a la renda fixa, encara que en determinats casos el sistema aplica percentatges inferiors o fins i tot n'impedeix la

pignoració. El sistema controla, en el procés d'alta de la garantia, que el títol és pignorable i determina el coeficient.

o **Factures a càrrec d'un organisme públic i certificació d'obres, subministraments o serveis o subvenció estesa per un ens públic**

Són operacions de préstec o compte de crèdit a les quals s'afegeix l'afectació a favor de l'Entitat d'un dret de cobrament. En tots els casos, s'ha de formalitzar un contracte de cessió de crèdit juntament amb el contracte de préstec o pòlissa de compte de crèdit.

o **Garanties hipotecàries**

La norma interna estableix de manera expressa els aspectes següents:

- El procediment d'admissió de garanties i els requeriments necessaris per a la formalització de les operacions com, per exemple, la documentació que ha de ser lliurada a l'Entitat i la certesa jurídica que ha de tenir aquesta.
- Processos de revisió de les taxacions registrades, per assegurar el seguiment i control correctes de la garantia. Es duen a terme processos periòdics de contrast i validació dels valors de taxació, a fi de detectar possibles anomalies en l'actuació de les societats de taxació que proveeixen CaixaBank.
- Política de desemborsament, que afecta principalment les operacions de promocions immobiliàries, perquè les disposicions es duguin a terme en funció de la valoració per part d'una societat de taxació del grau d'avançament de les obres.
- *Loan to value* (LTV) de l'operació. Els capitals que es concedeixen en operacions hipotecàries estan limitats a uns percentatges sobre el valor de la garantia, valor que es defineix com el més baix de tres: el de taxació, l'estimat pel sol·licitant i, en cas que sigui una operació d'adquisició, el que consta en l'escriptura pública de compravenda. Els sistemes informàtics calculen el nivell d'aprovació requerit per a cada tipus d'operació.

3. Derivats de crèdit: garants i contrapart

Finalment, el Grup CaixaBank utilitza puntualment derivats de crèdit per a la cobertura del risc de crèdit. Així mateix, no existeix la participació significativa de cap contrapart en la contractació de derivats de crèdit de cobertura. El Grup CaixaBank fa la seva contractació amb entitats de crèdit amb alta qualificació creditícia (que, en la seva pràctica totalitat, estan emparats en un contracte de col·lateral).

4. Risc de concentració de crèdit

CaixaBank gestiona el risc de concentració de crèdit reportant regularment al supervisor i mensualment al Comitè Global de Riscos.

El límit màxim de risc amb grans empreses, que inclou el risc de crèdit per la cartera creditícia i l'accionarial, la cartera del negoci assegurador, i les posicions dels fons d'inversió i fons de pensions garantits, és assignat a partir de la qualitat creditícia (*rating* assignat per la Unitat de Rating Corporatiu) i de la pèrdua total (capital regulatori i pèrdua esperada).

Adicionalment i a més alt nivell hi ha controls del risc de concentració dins el marc d'apetit al risc.

1.2.4.2 Informació quantitativa

La taula 45 presenta la informació relativa a les exposicions, segons el tipus de garantia aplicada en la mitigació del risc de crèdit, del Grup CaixaBank a 31 de desembre de 2014.

Taula 45. Exposició segons l'aplicació de tècniques de mitigació

(Milers d'euros)

Tipus de Garantia Aplicada en la Mitigació del Risc de Crèdit	Valor exposició			
	Mètode Estàndard	Mètode IRB	Total	% sobre total
Garanties hipotecàries	4.323.954	152.891.193	157.215.147	46,8%
Garanties reals	16.777.362	2.579.020	19.356.382	5,8%
Garanties personals ⁽¹⁾	102.401.068	56.867.692	159.268.759	47,4%
Total	123.502.384	212.337.904	335.840.288	100,0%

(1) S'inclouen contractes avalats pel sector públic estatal.

Adicionalment, cal destacar que, com s'esmenta a l'apartat anterior, hi ha acords de compensació en productes derivats, inclosos a les clàusules dels contractes ISDA o CMOF.

2. Informació sobre el risc associat a les participacions accionaries

2.1. Descripció, comptabilització i valoració

La cartera de participacions del Grup CaixaBank comprèn companyies de primer nivell, amb una important presència en els seus respectius mercats i amb una capacitat de generar valor i rendibilitat recurrent. En general, es tracta de participacions de caire estratègic, amb involucració del Grup en els seus òrgans de govern i en la definició de les seves polítiques i estratègies futures. Els comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2014 presenten el detall de les entitats incloses en la cartera de participacions accionaries del Grup CaixaBank amb indicació del seu sector d'activitat i el seu àmbit d'actuació³⁵.

La inversió en aquestes companyies està registrada en els capítols següents d'actiu:

- **Participacions**³⁶. Inversions en el capital d'entitats multigrup³⁷ o associades.
- **Actius financers disponibles per a la venda**. Resta de participacions, a excepció d'aquelles que estiguin incloses a la cartera de negociació o actius no corrents en venda.

A continuació es presenten les polítiques comptables i mètodes de valoració de cadascun dels capítols esmentats.

1. Participacions

Es valoren mitjançant l'aplicació del mètode de la participació, utilitzant la millor estimació del seu valor teòric comptable en el moment de la formulació dels comptes anuals.

El Grup CaixaBank té establerta una metodologia per a l'avaluació trimestral d'indicadors que assenyalen l'aparició d'indicis de deteriorament en el valor registrat d'aquestes societats. Concretament, s'avalua la cotització de la societat durant el període considerat, així com els preus objectius publicats per analistes independents de reconegut prestigi. A partir d'aquestes dades, el Grup CaixaBank determina el valor raonable associat a la participació i en el cas que

³⁵ Vegeu Notes 7 "Combinacions de negoci, adquisició i venda de participacions en el capital d'entitats dependents", 12 "Actius financers disponibles per a la venda" i 17 "Participacions", i els annexos 1, 2 i 3 dels comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2014.

³⁶ A l'efecte de solvència les entitats dependents no consolidables per la seva activitat estan registrades en aquest epígraf, ja que es comptabilitzen pel mètode de la participació.

³⁷ En són una excepció les entitats multigrup que tenen com a activitat la tinença d'accions. Vegeu punt 1.1.1 de la part A d'aquest mateix document i la Nota 2.1 "Combinacions de negocis i principis de consolidació" dels comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2014.

superi àmpliament el valor registrat d'aquestes societats, es considera que no hi ha indicis de deteriorament.

Quan es considera que hi pot haver indicis de deteriorament el Grup CaixaBank efectua proves addicionals per avaluar el valor raonable de les participacions i comprovar la correcció de valor registrat. S'utilitzen mètodes de valoració generalment acceptats, com per exemple models de descompte de fluxos de caixa (DCF), corbes de regressió, models de descompte de dividends (DDM) i altres. Les projeccions de balanç i compte de resultats de les participacions bancàries es fan en la majoria dels casos a 5 anys pel fet que tenen caràcter d'inversions estables a llarg termini, mentre que els terminis de projecció per a participacions industrials s'adeqüen a les característiques de cada negoci, fonamentalment la vida residual de les concessions. S'utilitzen hipòtesis moderades obtingudes de fonts d'informació de reconegut prestigi i taxes de descompte individualitzades per a cada negoci i país. No es consideren potencials primes de control en la valoració. Les taxes de creixement utilitzades per calcular el valor residual més enllà del període cobert per les projeccions realitzades es determinen segons les dades de l'últim període projectat i no superen mai el PIB nominal estimat del país o països on les entitats participades desenvolupen la seva activitat.

2. Actius financers disponibles per a la venda

Els actius financers disponibles per a la venda es valoren sempre pel seu valor raonable i els canvis en el seu valor, nets del seu impacte fiscal, es registren amb contrapartida al patrimoni net. En el cas de les participacions en entitats cotitzades, el seu valor raonable serà el valor de mercat i, quan no cotitzin, es valoraran pel seu cost d'adquisició minorat per qualsevol pèrdua per deteriorament que s'hagi manifestat. En el moment de la venda es comptabilitzarà la corresponent pèrdua o benefici registrat prèviament en el patrimoni net en el compte de resultats.

En general, es procedeix al sanejament amb càrrec a resultats quan hi ha evidències objectives de deteriorament. Es presumeix l'aparició d'aquestes evidències en cas de verificar-se una reducció del 40% en el seu valor raonable o observar-se una situació de pèrdua continuada durant un període superior als 18 mesos.

2.2. Valor, exposició i guanys i pèrdues derivats de participacions i instruments de capital de les participacions accionaries

2.2.1. Valor raonable i en llibres de les participacions accionaries

A continuació es detalla el valor raonable i en llibres de les participacions i instruments de capital del Grup CaixaBank no inclosos a la cartera de negociació ni a la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, a 31 de desembre de 2014.

Taula 46. Valor en llibres de les participacions i instruments de capital no inclosos en la cartera de negociació

(Milers d'euros)

	Grup CaixaBank
Actius disponibles per a la venda	3.895.450
Accions de societats cotitzades ⁽¹⁾	2.912.160
Accions de societats no cotitzades	858.904
Participacions en el patrimoni de fons d'inversió i altres	124.386
Participacions	9.266.397
Cotitzades	7.798.896
No cotitzades	1.467.501
Total Valor en llibres	13.161.847

(1) El valor en llibres d'aquests actius equival al seu valor raonable.

Taula 47. Valor raonable de les participacions i instruments de capital no inclosos en la cartera de negociació

(Milers d'euros)

	Grup CaixaBank
Actius disponibles per a la venda	3.895.450
Accions de societats cotitzades ⁽¹⁾	2.912.160
Accions de societats no cotitzades	858.904
Participacions en el patrimoni de fons d'inversió i altres	124.386
Participacions	8.177.401
Cotitzades	6.709.900
No cotitzades	1.467.501
Total Valor raonable	12.072.851

(1) El valor en llibres d'aquests actius equival al seu valor raonable.

A 31 de desembre de 2014, el valor de mercat de la cartera de participades cotitzades del Grup CaixaBank, que inclou les classificades com a «Participacions» i com a «Actius financers disponibles per a la venda - Instruments de capital», puja a 9.622 milions d'euros, respectivament.

2.2.2. Valor d'exposició de les participacions accionaries

1. Valor d'exposició

A 31 de desembre de 2014, el valor de les exposicions del Grup CaixaBank al risc associat a la cartera de participacions accionaries era de 12.668.500 milers d'euros³⁸, respectivament. Aquest import inclou el valor de la cartera d'actius financers disponibles per a la venda, participacions en entitats associades i en entitats dependents no consolidables per la seva activitat.

La taula 48 informa dels imports d'aquestes exposicions³⁹, depenent de si es tracta d'instruments cotitzats o no cotitzats.

³⁸ Vegeu apartat 3.2 "Requeriments de recursos propis mínims per risc associat a la cartera de participacions accionaries" de la part A d'aquest mateix document.

³⁹ El valor de l'exposició no inclou les deduccions de recursos propis que són el fons de comerç i els actius intangibles, i l'excés de participacions significatives en entitats financeres sobre els límits establerts. Addicionalment, no s'inclouen les plusvàlues latents en instruments de capital disponibles per a la venda registrades amb contrapartida a Patrimoni Net, d'acord amb la norma 5 del CBE 2/2014.

Taula 48. Exposicions en participacions de capital no incloses en la cartera de negociació

(Milers d'euros)

Exposició	Grup CaixaBank	% sobre total
Actius disponibles per a la venda	3.465.496	27,4%
Accions de societats cotitzades	2.646.045	20,9%
Total Mètode Simple	52.594	0,4%
Total Mètode VaR	66.477	0,5%
Total Mètode PD/LGD	2.526.974	19,9%
Accions de societats no cotitzades	819.450	6,5%
Total Mètode Simple	421.896	3,3%
Total Mètode PD/LGD	380.967	3,0%
Exposicions de renda variable subjectes a ponderacions de risc	16.588	0,1%
Participacions (dependents, multigrup i associades)	9.203.004	72,6%
Participacions cotitzades	6.721.935	53,1%
Total Mètode PD/LGD	4.643.040	36,7%
Exposicions de renda variable subjectes a ponderacions de risc	2.078.895	16,4%
Participacions no cotitzades	2.481.069	19,6%
Total Mètode Simple	2.019.157	15,9%
Total Mètode PD/LGD	336.932	2,7%
Exposicions de renda variable subjectes a ponderacions de risc	124.980	1,0%
Valor total	12.668.500	100,0%

2. Altra informació

A continuació es mostra el detall del valor de l'exposició en participacions accionaries d'acord amb l'aplicació del mètode simple de ponderació i desglossada per categoria de ponderació de risc:

Taula 49. Exposicions de renda variable (mètode simple)

(Milers d'euros)

Ponderacions de risc	Grup CaixaBank	% sobre total
Exposicions de Renda Variable no cotitzades incloses en cartera suficientment diversificades (ponderades al 190%)	0	0,0%
Exposicions de renda variable negociables en mercats organitzats (ponderades al 290%)	52.594	2,1%
Resta d'exposicions de renda variable (ponderades al 370%)	2.441.053	97,9%
Total Mètode simple	2.493.647	100,0%

La taula següent presenta el valor de l'exposició al risc associat a la cartera de participacions accionaries, la pèrdua en cas d'incompliment i la ponderació mitjana de risc⁴⁰.

Taula 50. Exposició per categoria d'exposició i grau de deutor

(Milers d'euros)

Tram de PD fins a:	Ponderació mitjana ⁽¹⁾	Exposició	% sobre total
0,16	127,8%	853.937	10,83%
0,29	166,5%	6.345.309	80,44%
0,71	233,2%	111.179	1,41%
1,58	286,3%	90.290	1,14%
2,84	294,8%	36.934	0,47%
5,38	388,2%	284.335	3,60%
19,97	558,8%	14	0,00%
30,15	569,6%	164.007	2,08%
En incompliment	0,0%	1.909	0,02%
Total mètode PD/LGD		7.887.913	100,00%

(1) Mitjana ponderada per exposició. Una ponderació del 100% representa un consum de recursos propis del 8%.

⁴⁰ Aquesta informació únicament es presenta per a les exposicions de renda variable a les quals s'aplica el mètode PD/LGD.

2.2.3. Ajustos de valoració en instruments de capital disponible per a la venda

El moviment dels ajustos de valoració en instruments de capital disponibles per a la venda del Grup CaixaBank, que ha tingut lloc durant l'exercici 2014, amb indicació dels imports transferits al compte de resultats⁴¹ és el següent:

Taula 51. Variació anual dels ajustos de valoració en instruments de capital disponibles per a venda

(Milers d'euros)

Saldo ajustos de valoració a 31/12/2013	Imports transferits al compte de resultats ⁽¹⁾	Plusvàlues i minusvalideses per valoració ⁽²⁾	Passius i actius fiscals diferits	Saldo ajustos de valoració a 31/12/2014 ⁽³⁾
331.559	(20.705)	32.482	109.095	452.431

(1) Després d'impostos.

(2) Abans d'impostos

(3) Inclou els ajustos atribuïts al Grup

⁴¹ Vegeu Nota 25.2 "Ajustos per valoració" dels comptes anuals del Grup CaixaBank corresponents a l'exercici 2013.

3. Informació sobre el risc de mercat

3.1. Requeriments generals

L'Entitat disposa de polítiques i procediments per a la gestió de les carteres de negociació considerant la seva pròpia capacitat de gestió dels riscos i les millors pràctiques de mercat, així com per determinar quines posicions s'inclouen en el model intern a l'efecte de càlcul del capital regulatori.

L'activitat de negociació inclou l'operativa resultant de la gestió dels riscos de mercat associats a l'activitat comercial o de distribució d'operacions típiques dels mercats financers als clients de CaixaBank, així com l'operativa realitzada amb l'objecte d'obtenció de rendibilitat mitjançant la compravenda i posicionament en els mercats monetari, de renda fixa, renda variable i divisa, principalment.

Hi ha una política específicament aprovada per a la determinació, identificació, possible inclusió en el model intern, gestió, seguiment i control d'aquest perímetre. Diàriament, una unitat de l'àrea de Riscos, i per tant, independent de les àrees de negoci, valora i calcula resultats de gestió i riscos d'aquesta cartera, assegurant el compliment del que estableix la política aprovada.

L'Entitat disposa de sistemes i controls suficients que proporcionen estimacions prudents i fiables del valor raonable dels instruments financers, com polítiques i procediments que defineixen la responsabilitat de cada àrea en el procés de valoració i línies de report (assegurant la independència d'aquesta funció respecte a les àrees de negoci), les fonts de dades usades, els models utilitzables i les hores de preus tancament.

Tot i que l'Entitat utilitza models de valoració i *inputs* apropiats i conformes als estàndards de la pràctica en mercat, el valor raonable d'un actiu pot estar sotmès a cert nivell d'incertesa que pot provenir de l'existència de fonts alternatives de dades de mercat, *spread bid-offer*, models alternatius als utilitzats i els seus paràmetres no observables, o baixa liquiditat del subjacent.

L'aplicació i càlcul dels ajustos associats a aquesta incertesa s'aplica principalment als actius poc líquids, on s'utilitza el costat més conservador de l'*spreadbid-offer* de fonts contrastables, o en l'ús d'hipòtesis amb biaix conservador en l'àmbit de la valoració *mark-to-model*. El volum dels actius de nivell III a la cartera de negociació és nul, amb la qual cosa es redueix significativament el possible risc de model.

A l'efecte de solvència, la cartera de negociació està integrada per aquells actius i passius financers que l'Entitat manté amb intenció de negociació, o que formen part d'una cartera d'instruments financers (identificats i gestionats conjuntament) per a la qual hi ha una evidència d'intenció de negociació.

D'acord amb els punts (86) i (87) de l'art. 4 (1) de la Regulació UE 575/2013, hi ha "intenció de negociació" quan les posicions es mantenen amb l'objectiu de fer-les a curt termini o de beneficiar-se a curt termini de les diferències entre el preu d'adquisició i el de venda, o de les variacions d'altres preus o del tipus d'interès.

A diferència de la cartera de negociació que estableix la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, la cartera de negociació, a l'efecte del càlcul dels requeriments de recursos propis, també està integrada per instruments financers que serveixen de cobertura a altres elements d'aquesta cartera i, en compliment de determinats requisits, per cobertures internes (posicions que compensen d'una manera significativa el risc d'una posició o d'un conjunt de posicions no inclòs en la cartera de negociació). En aquest sentit, la cartera de negociació a l'efecte de solvència té un major abast que la cartera de negociació determinada a la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya.

A 31 de desembre de 2014, l'import dels requeriments de recursos propis mínims per risc de posició de la cartera de negociació i tipus de canvi era de 307.744 milers d'euros.

3.2. Models interns

El Grup CaixaBank s'exposa al risc de mercat per moviments desfavorables dels factors de risc següents: tipus d'interès i tipus de canvi, preu de les accions i mercaderies, inflació, volatilitat i moviments en els diferencials de crèdit de les posicions en renda fixa privada i derivats de crèdit. Diàriament es reporten estimacions de la sensibilitat i el VaR, tant des d'un punt de vista agregat com segmentades per factor de risc i per unitats de negoci.

El juliol de 2006, es va sol·licitar l'autorització al Banc d'Espanya per a la utilització del model intern de VaR de risc de mercat de la cartera de negociació, risc de tipus de canvi i or i de preu de matèries primeres per al càlcul del consum de recursos propis regulatoris. En l'exercici 2007 el Banc d'Espanya, un cop acabat el procés de validació desenvolupat, va autoritzar l'ús d'aquest model intern, que es va començar a aplicar en el càlcul de recursos propis regulatoris corresponent al 31 de desembre de 2007. Posteriorment, en l'exercici 2011 es va sol·licitar al

Banc d'Espanya l'autorització per al càlcul de recursos propis regulatoris per risc incremental d'impagament i migracions i VaR estressat mitjançant models interns. El 2012 el Banc d'Espanya, un cop acabat el procés de validació, va autoritzar l'ús d'aquest model intern, que es va començar a aplicar en el càlcul de recursos propis regulatoris corresponent al 31 de desembre de 2011.

1. Característiques dels models utilitzats

A continuació, es resumeixen les metodologies utilitzades per al compliment dels requisits que estableix la part 3, títol IV, capítol V, seccions 1-4 de la Regulació UE 575/2013 per a la determinació del consum de recursos propis segons el model intern del Grup CaixaBank.

En línies generals, hi ha dos tipus de mesures que constitueixen el denominador comú i estàndard de mercat per al mesurament de risc de mercat, la sensibilitat i el VaR:

- La sensibilitat calcula el risc com l'impacte en el valor de les posicions d'un petit moviment dels factors de risc, però no comporta cap hipòtesi sobre la probabilitat de l'esmentat moviment.
- D'altra banda, per homogeneïtzar el mesurament del risc del conjunt de la cartera, així com per incorporar certes hipòtesis sobre la magnitud del moviment dels factors de risc de mercat, s'utilitza el VaR per a l'horitzó temporal d'un dia i amb un interval de confiança estadística del 99% (és a dir, que 99 de cada 100 vegades les pèrdues reals serien inferiors a les estimades pel VaR). Les metodologies utilitzades per a l'obtenció d'aquesta mesura són dues: el VaR paramètric i el VaR històric:
 - El VaR paramètric es basa en el tractament estadístic dels paràmetres amb la volatilitat i les correlacions dels moviments dels preus i dels tipus d'interès i de canvi dels actius que componen la cartera que s'aplica sobre dues finestres temporals: 75 dies (donant més pes a les observacions més recents mitjançant allisatge exponencial) i un any (equiponderant totes les observacions).
 - El càlcul del VaR històric es fa mitjançant el càlcul de l'impacte sobre el valor de la cartera actual de les variacions històriques diàries dels factors de risc en l'últim any.

L'empitjorament de la qualificació creditícia dels emissors dels actius pot motivar també una evolució desfavorable dels preus cotitzats pel mercat. Per aquesta raó, es completa la quantificació del risc de mercat amb una estimació de les pèrdues derivades de moviments del

diferencial de crèdit de les posicions en renda fixa privada i derivats de crèdit (*spread VaR*), que constitueix una estimació del risc específic atribuïble als emissors dels valors. Aquest càlcul es fa mitjançant simulació històrica i prenent en consideració la potencial menor liquiditat d'aquests actius, amb un interval de confiança del 99%.

El VaR segons model intern resulta de l'agregació del VaR de tipus d'interès i tipus de canvi (derivat de les fluctuacions dels tipus d'interès, de canvi i volatilitat dels dos) i l'*spread VaR*, que es fa de forma conservadora, assumint una correlació zero entre els dos grups de factors de risc, i de l'addició del VaR de renda variable i del VaR de mercaderies, assumint en els dos casos correlació u amb la resta de grups de factors de risc.

El valor del VaR diari es defineix com el màxim de les tres quantificacions de les dues metodologies utilitzades. Cal destacar que el VaR històric resulta molt adequat per completar les estimacions obtingudes mitjançant el VaR paramètric, ja que aquest no incorpora cap hipòtesi sobre el comportament estadístic dels factors de risc (el paramètric assumeix fluctuacions modelitzables a través d'una distribució estadística «normal»). Addicionalment, el VaR històric incorpora la consideració de relacions no lineals entre els factors de risc, especialment necessari per a les operacions d'opció, la qual cosa el fa també especialment vàlid.

Addicionalment a la mètrica de VaR ja comentada, el consum de recursos propis segons el model intern incorpora dues mètriques addicionals: el VaR estressat i el risc incremental d'impagament i migracions, introduïdes per Basilea 2.5 i transposades a la Circular 4/2011 i, posteriorment, a la Regulació UE 575/2013.

El càlcul del VaR estressat consisteix en el còmput del VaR històric amb un interval de confiança del 99% a partir de les variacions diàries dels preus de mercat en un període estressat d'un any significatiu per al posicionament de la cartera. El càlcul del VaR estressat està palanquejat en la mateixa metodologia i infraestructura que el càlcul del VaR històric per a VaR. L'única diferència significativa és la finestra històrica seleccionada.

El risc incremental d'impagament i migracions és una estimació de les pèrdues associades a impagament i canvis de *rating* crediticis de la cartera inclosa en el perímetre del model amb un interval de confiança del 99,9% a un any i horitzó de liquiditat trimestral, justificat aquest últim per l'elevada liquiditat de la cartera i que ve motivada per l'existència de criteris estrictes d'inclusió que limiten la concentració a escala de país, *rating*, emissió i emissor. La mesura es fa mitjançant la simulació Montecarlo de possibles estats futurs de *rating* extern per emissor i

emissió a partir de les matrius de transició publicades per les principals agències de *rating*, on la dependència entre les variacions de qualitat creditícia entre els diferents emissors es modelitza mitjançant còpula t-Student, que permet assolir majors correlacions de *default* en la simulació. De la mateixa manera que en els models interns d'IRB, s'estableix una probabilitat mínima de *default* del 0,03% anual.

A l'efecte regulatori i a diferència del que s'exposa anteriorment, tant el VaR com el VaR estressat regulatoris es computen amb un horitzó temporal de 10 dies de mercat, per a la qual cosa s'escalen els valors obtinguts amb l'horitzó d'1 dia multiplicant-los per l'arrel quadrada de 10. Els valors màxims, mínims i mitjans d'aquestes mètriques durant l'exercici 2014, així com el seu valor al final del període de referència, es mostren a la taula següent.

Taula 52. Màxim, mínim i mitjana de les mètriques associades als RP de risc de mercat per model intern

(Milers d'euros)

	Últim valor	Màxim	Mínim	Mitjana ⁽¹⁾
VaR 10d	8.844	26.373	8.844	14.621
VaR estressat 10d	26.602	75.794	22.441	39.482
Risc incremental d'impagament i migracions	16.799	213.140	13.932	42.066

(1) Mitjana de l'any actual

Els diferents elements que determinen els càrrecs regulatoris finals per model intern de risc de mercat per a cadascuna de les mesures anteriors apareixen a continuació. Els càrrecs per VaR i VaR estressat són anàlegs i corresponen al màxim entre l'últim valor disponible i la mitjana aritmètica dels últims 60 valors multiplicats per un factor dependent del nombre de vegades que el resultat net diari ha estat inferior al VaR a dia estimat. D'una manera semblant, el capital per risc incremental és el màxim de l'últim valor i la mitjana aritmètica de les últimes 12 setmanes.

Taula 53. Requeriments de RP de risc de mercat per model intern

(Milers d'euros)

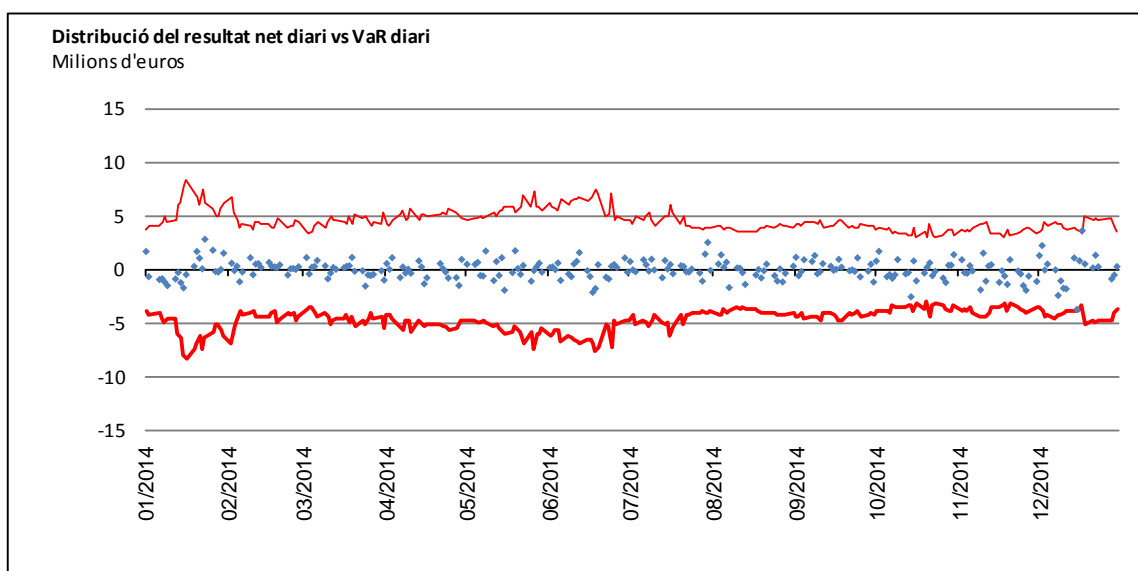
	Últim valor	Mitjana 60d	Factor incrementat	Mitjana 60d x Factor	RRPP
VaR 10d	8.844	11.929	3	35.786	35.786
VaR estressat 10d	26.602	32.084	3	96.252	96.252
Risc incremental d'impagament i migracions	16.799	31.858			31.858
Total					163.896

2. Validació de la fiabilitat i coherència dels models interns

Per verificar la idoneïtat de les estimacions de risc, es fa la comparació dels resultats diaris amb la pèrdua estimada pel VaR, la qual cosa constitueix l'anomenat exercici de *backtest*. Tal com exigeixen els reguladors bancaris, es fan dos exercicis de validació del model d'estimació de riscos:

- *Backtest net*, que relaciona la part del resultat diari *marked-to-market* (és a dir, el derivat del canvi en el valor de mercat) de les posicions vives al tancament de la sessió anterior amb l'import del VaR estimat amb horitzó temporal d'un dia, calculat amb les posicions vives al tancament de la sessió anterior. Aquest exercici és el més adequat per a l'autoavaluació de la metodologia utilitzada per a la quantificació del risc.
- Addicionalment, s'avalua el resultat total obtingut durant el dia (incloent-hi, per tant, l'operativa intradia que s'hagi pogut fer) amb l'import del VaR en l'horitzó d'un dia calculat amb les operacions vives al tancament de la sessió anterior (*backtest brut*). D'aquesta manera, s'avalua la importància de l'operativa intradia en la generació de resultats i en l'estimació del risc total de la cartera.

Gràfic 20. *Backtesting net*

No s'observen excedits durant el període de referència en la comparació del VaR a 1 dia amb les variacions diàries del valor actual del perímetre del model a tancament del dia laborable següent.

3. Proves de tensió

Finalment, i amb l'objectiu d'estimar les possibles pèrdues de la cartera en situacions extraordinàries de crisi, es fan dos tipus d'exercicis de *stress* sobre el valor de les posicions:

- Anàlisi de *stress* sistemàtiques: es calcula la variació del valor de la cartera davant una sèrie determinada de canvis extrems en els principals factors de risc. Seguint les recomanacions del Comitè de Supervisió Bancària de Basilea i les millors pràctiques bancàries, es consideren fonamentalment els factors de risc següents: els moviments paral·lels de tipus d'interès (pujada i baixada), els moviments de pendent en diferents trams de la corba de tipus d'interès (pronunciament i aplanament), l'augment i disminució del diferencial entre els instruments subjectes a risc de crèdit i el deute públic (diferència *bo-swap*), els moviments paral·lels de la corba de tipus d'interès del dòlar (pujada i baixada), l'augment i disminució de la volatilitat de tipus d'interès, l'apreciació i la depreciació de l'euro respecte al dòlar, el ien i la lliura; l'augment i la disminució de la volatilitat de tipus de canvi; l'augment i la disminució del preu de les accions i mercaderies; l'augment i la disminució de la volatilitat de les accions i de les mercaderies i, finalment, l'augment de la volatilitat de les accions i de les matèries primeres.
- Anàlisi d'escenaris històrics: es considera l'impacte que sobre el valor de les posicions tindrien situacions realment esdevingudes, com, per exemple, la caiguda del Nikkei el 1990, la crisi del deute nord-americà i la crisi del peso mexicà el 1994, la crisi asiàtica de 1997, la crisi del deute rus el 1998, la creació i explosió de la bombolla tecnològica el 1999 i 2000, respectivament, els atacs terroristes de major impacte sobre els mercats financers dels últims anys, el *credit crunch* de l'estiu de 2007 o la crisi de liquiditat i confiança ocasionada per la fallida de Lehman Brothers durant el mes de setembre de 2008 o l'increment dels diferencials de crèdit dels països perifèrics de la zona euro pel contagi de la crisi de Grècia i Irlanda el 2010 o la crisi de deute espanyol el 2011 i 2012.

Per tal de completar aquests exercicis d'anàlisi del risc en situacions extremes, es determina l'anomenat «pitjor escenari», que és la situació dels factors de risc esdevinguts l'últim any i que implicaria la major pèrdua sobre la cartera actual. Posteriorment, s'analiza l'anomenada «cua de la distribució», que és la magnitud de les pèrdues que es produirien si el moviment de mercat que les ocasionés es calculés amb un interval de confiança del 99,9% mitjançant *extreme value theory*.

4. Seguiment i control⁴²

Com a part del seguiment necessari i del control dels riscos de mercat assumits, el Comitè Global de Riscos aprova una estructura de límits globals de VaR, de *stress* i de pèrdues suportades (diàries i mensuals), i delega en la Direcció Executiva Financera l'estructura de sublímits de sensibilitats i de VaR per factor de risc per a l'activitat de la Sala de Tresoreria. Els factors de risc són gestionats per la mateixa Direcció Executiva Financera en funció de la relació rendibilitat-risc que determinen les condicions i les expectatives del mercat. El Departament de Risc de l'Operativa en Mercats, ubicat a la Direcció Corporativa de Models de Risc, i aquesta al seu torn a la Direcció General de Riscos, és responsable d'efectuar el seguiment d'aquests riscos. Per al compliment de la seva tasca, aquesta àrea efectua diàriament un seguiment de les operacions contractades, el càlcul del resultat que suposa l'afectació de l'evolució del mercat en les posicions mitjançant resultat diari *marked-to-market* i ús de metodologies comunament acceptades pel mercat, la quantificació del risc de mercat assumit, el seguiment del compliment dels límits i l'anàlisi de la relació del resultat obtingut davant el risc assumit.

Per a tot això, cal destacar que el Departament de Risc de l'Operativa en Mercats disposa de suficients recursos humans amb elevada capacitat tècnica per poder utilitzar el model intern de Risc de Mercat.

Com es comenta anteriorment, el Departament de Risc de l'Operativa en Mercats és responsable de fer el seguiment diari del compliment de límits de risc de mercat i, si escau, la comunicació d'excessos a l'Alta Direcció i a la unitat prenedora del risc que correspongui, amb indicació a aquesta que ha de procedir a la reestructuració o tancament de les posicions que provoquen tal situació o a l'obtenció d'autorització explícita de l'òrgan que competeixi per al seu manteniment. L'Informe de riscos, que és objecte de distribució diària, recull de forma explícita el contrast entre el consum efectiu i els límits autoritzats. A més, diàriament es reporten estimacions de la sensibilitat i el VaR, tant des d'un punt de vista agregat com segmentades per factor de risc i per unitats de negoci.

Des del Departament de Risc de l'Operativa en Mercats s'elaboren i distribueixen diàriament a la Direcció, als responsables de la Sala de Tresoreria i a Auditoria Interna els informes relatius al seguiment del risc de mercat de:

- Tota l'activitat tesorera.

⁴² Vegeu apartat 1.2.4 "Risc de mercat de la cartera de negociació" de la part A d'aquest mateix document per a més informació de l'estructura i organització de la funció de gestió del risc de mercat.

- La posició que constitueix el perímetre del Model Intern de Risc de Mercat per a còmput de Recursos Propis, inclosos en aquest apartat els derivats de renda variable sobre participades.
- La posició estructural de CaixaBank en divisa estrangera.

De forma genèrica aquest seguiment consta de tres seccions diferenciades: mesurament del risc a dia, *backtesting* i *stress test*.

Amb periodicitat mensual, el Departament de Risc de l'Operativa en Mercats elabora un compendi d'informes que es denomina "Resum Executiu", que és objecte de presentació al Comitè de Direcció per part de la Direcció General de Riscos, així com la secció corresponent a "Risc de Mercat" del "Quadre de Comandament de Riscos", que s'eleva al Comitè Global del Risc de l'Entitat.

Cal destacar que la Direcció General de Riscos, en la qual s'engloba el Departament de Risc de l'Operativa en Mercats, desenvolupa una funció de supervisió que té com a objectiu genèric tutelar la sanitat del risc i preservar els mecanismes de solvència i garantia; assegurant la gestió integral dels diferents riscos mitjançant la seva visió general d'aquests.

Adicionalment, des de la Direcció Executiva de Secretaria Tècnica i Validació es fa la funció de validació interna dels models i metodologies utilitzats per a la quantificació i seguiment del risc de mercat.

Finalment, cal dir que les activitats de tresoreria i mercats del Grup CaixaBank, i els sistemes de mesurament i control de riscos utilitzats en aquests àmbits, són objecte d'Auditoria Interna permanent. Així, en el seu últim informe emès el 2014, Auditoria Interna va concloure que les metodologies i els procediments, per a la gestió, mesurament i control del risc de mercat associat a l'activitat de negociació en mercats financers, són adequats i que compleixen amb els requisits que estableix la normativa vigent en els àmbits analitzats.

4. Informació sobre el risc operacional

4.1 Mesurament i gestió del risc operacional

Per bé que durant aquest exercici el mètode utilitzat per al càlcul de capital es correspon amb el mètode estàndard, el model de mesurament i gestió del risc operacional implantat en el Grup està orientat a donar suport a la gestió mitjançant models avançats (AMA).

D'aquesta manera, d'acord amb la normativa regulatòria, la implantació de mètodes avançats (AMA) per al càlcul de capital persegueix dos grans objectius:

- Ús de metodologies de càlcul avançades basades en dades internes de pèrdues operacionals, dades externes, escenaris i factors de control intern i entorn de negoci.
- Establir un model de risc operacional sustentat en polítiques, processos, eines i metodologies que millori la gestió del risc operacional de les entitats i ajudi, en darrera instància, a reduir el risc operacional.

Per a la consecució d'aquests objectius —i d'acord amb l'entorn regulatori— les entitats han de basar el seu model de risc operacional al voltant de dos pilars fonamentals:

- *Operational risk management framework* (ORMF)
- *Operational risk measurement system* (ORMS)

Operational risk management framework (ORMF)

Es tracta del marc de govern i estructura de gestió del model de risc operacional, recollit en aquest marc integral de gestió i els documents que el despleguen. És l'estructura encarregada de definir l'*operational risk measurement system* basant-se en polítiques, procediments i processos per a la gestió del risc operacional, alineant-les amb les polítiques generals de risc del Grup.

Operational risk measurement system (ORMS)

Es defineix com el sistema, processos i dades usats per mesurar el risc operacional de l'Entitat amb l'objectiu de determinar el capital regulatori per risc operacional. Es tracta d'un sistema que integra la gestió del risc operacional en el dia a dia del Grup.

L'*operational risk measurement system* del Grup rep el nom de **Model de mesurament AMA**.

La normativa regulatòria estableix que les metodologies avançades de mesurament AMA s'han de basar en la combinació i interacció de metodologies qualitatives i quantitatives, que s'agrupen en quatre pilars fonamentals⁴³:

- Dades internes de pèrdues operacionals
- Dades externes de pèrdues operacionals
- Escenaris de risc operacional
- Factors de control intern i entorn de negoci (BEICF)⁴⁴

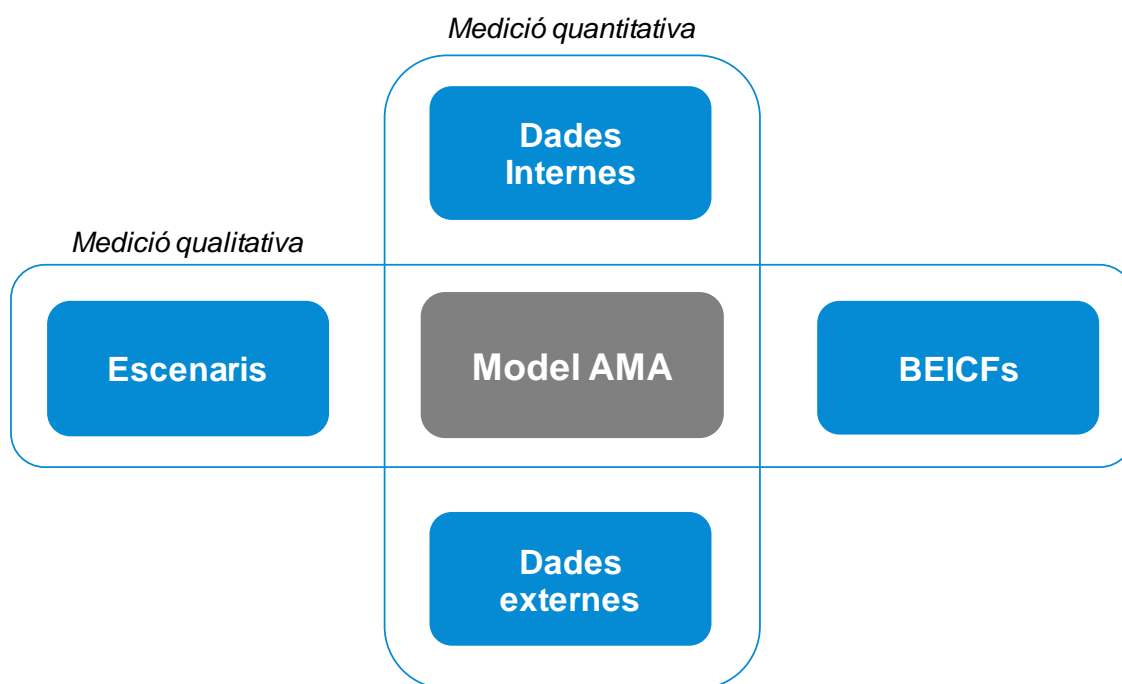

Figura 3

Amb tot el que s'exposa en la normativa i l'entorn regulatori, tenint en compte tant els dos pilars bàsics sobre els quals s'ha de sustentar un model de risc operacional sota enfocaments

⁴³Four data elements of an AMA. Entorn regulatori. Supervisory Guidelines for the Advanced Measurement Approaches, article 40.

⁴⁴Sigles en anglès de *Business Environment and Internal Control Factors*.

AMA, com el model i el conjunt d'eines necessàries, el model de risc operacional basat en metodologies AMA implantat en el Grup té l'estructura següent:

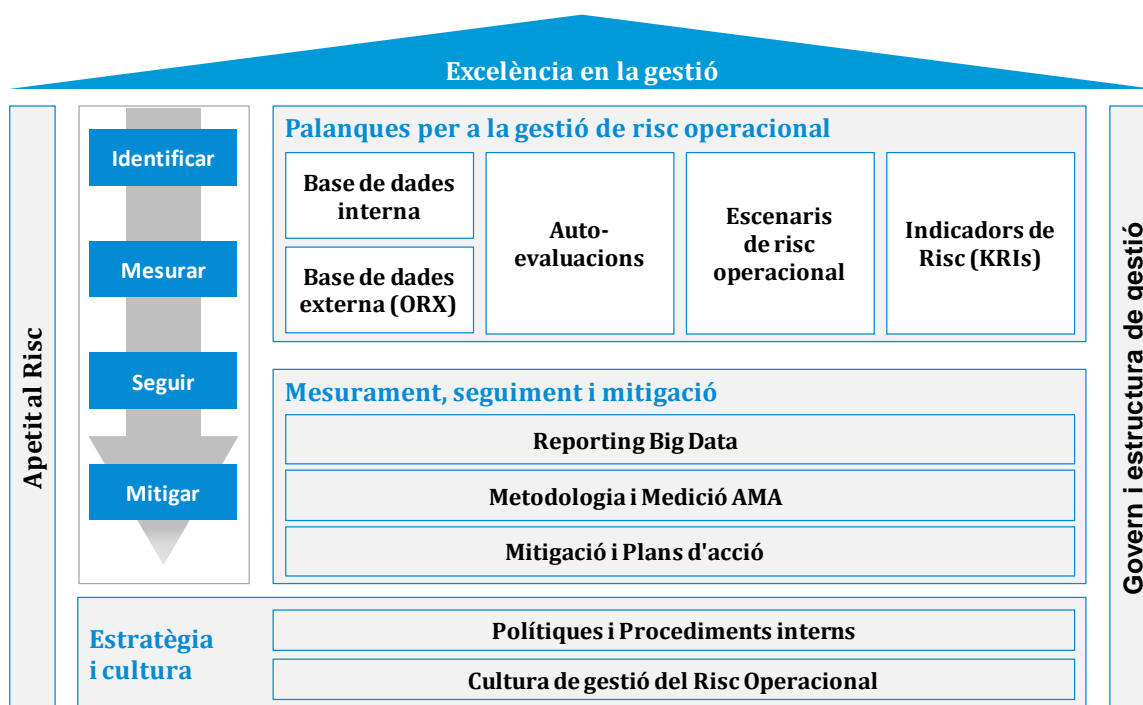

Figura 4

Les diferents metodologies implementades a través de les palanques de gestió del risc operacional, i les eines i procediments de mesurament, seguiment i mitigació, formen part del **conjunt d'eines fonamentals d'identificació, mesurament i avaluació** del risc operacional, i s'han constituït també en *best practice* del sector⁴⁵.

4.2 Palanques del risc operacional

A continuació es detallen les principals palanques de gestió de risc operacional il·lustrades a la figura 3.

1. Mesurament qualitatiu. Autoavaluacions de riscos operacionals

L'avaluació qualitativa de riscos operacionals en el Grup es fa a partir de la metodologia d'autoavaluacions de riscos operacionals. Es tracta d'una metodologia que permet, mitjançant el criteri expert, avaluar els riscos operacionals identificats en el mapa de riscos operacionals.

Els objectius que el Grup pretén cobrir amb el procés d'autoavaluació són els següents:

⁴⁵ *Principles for the Sound Management of Operational Risk, Principi 6, Article 39.d*

- Disposar d'un procés estandarditzat d'avaluació qualitativa de riscos operacionals i els seus controls associats.
- Assegurar la correcta actualització del mapa de riscos i controls, cobrint amb això el perfil de risc operacional del Grup.
- Identificar riscos crítics de manera preventiva.
- Identificar nous riscos operacionals i controls a través de l'avaluació qualitativa completa del perfil de risc operacional del Grup.

El procés d'autoavaluacions es fa en tres grans etapes:

- Valoració del risc per part de l'àrea. Els paràmetres d'entrada que se sol·liciten són estimacions de dades relatives a: freqüències i impactes de possibles esdeveniments de pèrdua, assignació del risc a línia de negoci, valoració de controls associats.
- Validació de la valoració per part del responsable de l'àrea.
- Validació final per part de la Direcció de Risc Operacional.

Resultats de l'exercici actual:

- Durant aquest exercici 2014, s'han analitzat i avaluat mitjançant aquesta metodologia un total de 475 riscos operacionals i 1.570 controls vinculats.

2. Mesurament quantitatiu. Base de Dades Interna de Risc Operacional

El mesurament de risc operacional a partir de tècniques quantitatives basades en dades de pèrdues operacionals internes és un dels eixos sobre els quals s'articulen tant la gestió del risc operacional com, quan s'obtingui l'autorització per a l'ús de models avançats, per al càlcul de recursos propis per risc operacional en el Grup.

La metodologia quantitativa de mesurament del risc operacional, basada en dades de pèrdues internes, rep el nom de Base de Dades Interna de Risc Operacional⁴⁶ en el Grup i es basa en l'eina de gestió corporativa (SAP-GRC).

Els objectius que el Grup pretén cobrir amb la Base de Dades Interna són:

- Disposar d'un procés estandarditzat de captura de pèrdues operacionals.
- Identificació de les fonts habituals del risc operacional significatives en el Grup.

⁴⁶ També referit com a Base de Dades Interna.

- Procés estandarditzat d'identificació i avaluació del risc operacional inherent en totes les activitats, productes, processos i sistemes, així com la seva assignació a les línies de negoci corresponents.
- Definir i actualitzar el marc de gestió, el mapa de riscos i els controls i avaluacions d'aquests últims.
- Gestió avançada del risc per a la mitigació i reducció de pèrdues.
- Permetre la identificació de nous riscos operacionals a partir de la informació d'esdeveniments operacionals capturats.
- Modelitzar les futures pèrdues, en base a les dades de pèrdues històriques, amb fins tant de gestió del risc operacional com de càlcul de recursos propis.
- Sustentar la infraestructura tecnològica que facilita la gestió efectiva del model i que permeti tendir a l'automatització del procés complet de gestió de pèrdues.

La Base de Dades Interna s'estructura sota un entorn tecnològic regit per un model de dades.

En el seu nivell més baix, la base de dades s'estructura sota el concepte "efecte operacional", que està directament vinculat al concepte "esdeveniment operacional", el qual és el seu nivell superior immediat.

Es defineix el concepte "esdeveniment operacional" com el succés que materialitza un risc operacional identificat. Del concepte "esdeveniment" se'n deriva —i hi està íntimament vinculat— el concepte "efecte", que es defineix al seu torn com la descripció sota la qual es classifica una pèrdua o recuperació operacional (repercussió econòmica) provocada per l'ocurrència d'un esdeveniment operacional⁴⁷.

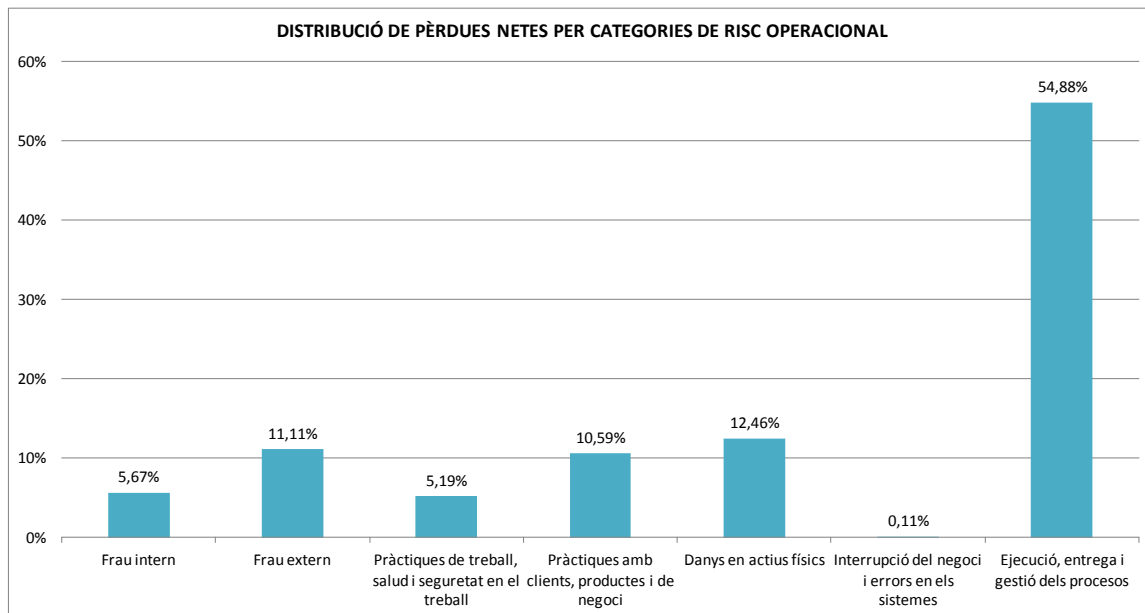
D'aquesta manera, un esdeveniment operacional pot originar un, múltiples o cap efecte operacional, que al seu torn podran ser detectats en una o diverses àrees.

El concepte esdeveniment operacional és el concepte de més rellevància i sobre el qual pivota tot el model de dades de la Base de Dades Interna.

A continuació es mostra un gràfic amb la distribució de les pèrdues operacionals netes del Grup durant l'exercici 2014:

⁴⁷ Els efectes lligats a pèrdues reben el nom d'efectes de pèrdua operacional. Els efectes lligats a recuperacions reben el nom d'efectes de recuperació operacional.

Gràfic 21. Distribució de les pèrdues operacionals netes del Grup

3. Mesurament quantitatiu. Base de Dades Externa

La metodologia quantitativa basada en dades de pèrdues externes al Grup (pèrdues ocorregudes en altres entitats del sector) rep el nom de **Base de Dades Externa**.

La implantació d'una metodologia quantitativa basada en dades externes de pèrdues operacionals és un requeriment regulatori⁴⁸ en les metodologies avançades (AMA), ja que el seu ús permet complementar les dades històriques de pèrdues operacionals en les entitats. L'obligatorietat regulatòria al voltant de les dades externes de pèrdues es justifica amb els punts següents:

- Les dades històriques de pèrdues operacionals de l'Entitat només permeten el càlcul de la pèrdua esperada dins el conjunt de distribució de pèrdues. El seu ús queda limitat als esdeveniments ocorreguts a l'Entitat, obviant tots aquells als quals està potencialment exposada però que no han ocorregut.
- L'ús de dades externes mitiga aquesta limitació gràcies a l'aportació d'informació de pèrdues operacionals del sector financer que permeten calcular la pèrdua inesperada de la distribució de pèrdues.
- L'ús combinat de dades internes i externes permet obtenir una primera aproximació del CaR (*capital at risk*) amb un nivell de confiança comparable a un 99,9%.

⁴⁸ CRR, títol III, capítol 4, Article 322, apartat 2.b.

L'objectiu del Grup amb l'ús de dades externes és el següent:

- Mitigar la limitació de les dades internes de pèrdues operacionals i poder calcular la pèrdua inesperada de la distribució de pèrdues, complint així amb els requeriments regulatoris.
- Conèixer la naturalesa d'esdeveniments no registrats a l'Entitat per poder predir accions que n'evitin o mitiguin l'ocurrència.
- Tenir un major volum d'informació d'esdeveniments que serveixin com a *input* per a la metodologia qualitativa d'Escenaris, complint així amb la normativa regulatòria⁴⁹.
- Identificar nous riscos operacionals mitjançant l'ús i anàlisi de la informació externa de risc operacional.

Per a la implantació de la metodologia quantitativa de dades externes, el Grup s'ha adscrit a l'organització ORX (*operational risk data exchange*), que té informació de pèrdues operacionals de bancs a escala mundial.

Amb l'objectiu de proporcionar informació de més realitat i utilitat a les entitats, l'organització ORX agrupa els bancs per zones geogràfiques, i crea diferents subgrups dins aquestes agrupacions.

L'organització requereix a totes les seves entitats membres que les dades de pèrdues operacionals identificades es classifiquin sota una sèrie de paràmetres que aquesta defineix, alguns dels quals regulatoris i altres d'específics de l'organització. En aquest sentit, tots els esdeveniments de la Base de Dades Interna del Grup tenen informats els paràmetres requerits per ORX.

4. Mesurament qualitatiu. Escenaris de risc operacional

La identificació de riscos operacionals a partir de tècniques qualitatives és un dels eixos sobre els quals s'articula la gestió del risc operacional en el Grup. Amb aquest objectiu s'ha implantat una **metodologia de generació d'escenaris** de riscos operacionals que permet:

- Obtenir un millor coneixement del perfil de risc operacional del Grup.
- Millorar el nivell d'interacció amb les àrees implicades en la gestió del risc operacional.
- Integrar efectivament la gestió dels riscos operacionals.

Els objectius que el Grup pretén cobrir amb el procés de generació d'escenaris són:

⁴⁹ L'ús de dades externes en la metodologia d'Escenaris és un requeriment regulatori. CRR, títol III, capítol 4, article 322, apartat 5.

- Disposar d'un procés estandarditzat de generació d'escenaris de riscos operacionals.
- Complementar les dades històriques disponibles —tant internes com externes— amb escenaris de risc operacional que:
 - tinguin una perspectiva *forward-looking*,
 - siguin sensibles al risc del Grup ateses les condicions actuals, incloent-hi l'entorn de negoci, marc regulatori, així com de control intern.
- Identificar riscos crítics de manera preventiva.
- Permetre la identificació de nous riscos operacionals fruit de la generació d'escenaris així com anàlisi dels resultats obtinguts.

El procés de generació d'escenaris és un procés qualitatiu que consisteix en una sèrie de tallers i reunions d'experts amb l'objectiu de generar una sèrie d'escenaris de risc operacional que es puguin usar en la metodologia de càlcul de recursos propis sota enfocaments avançats AMA.

El procés de generació d'escenaris es desenvolupa en cinc etapes recurrents: fixació del perímetre, identificació d'escenaris, tallers d'escenaris, determinació d'escenaris, seguiment i *reporting*.

El procés de generació d'escenaris s'efectua anualment. El procés recurrent permet usar els resultats d'exercicis previs com a punts de partida per a exercicis següents.

Resultats de l'exercici actual:

Durant aquest exercici 2014, s'han avaluat un total de 59 escenaris operacionals.

5. Indicadors de risc operacional (KRI)

El mesurament de riscos operacionals a partir d'indicadors de risc (KRI⁵⁰) associats a aquests és una de les principals metodologies qualitatives/quantitatives de mesurament del risc operacional en el Grup. La seva implementació permet:

- Anticipar l'evolució dels riscos operacionals i promoure una visió *forward-looking* en la gestió del risc operacional.
- Aportar informació de l'evolució del perfil de risc operacional de l'Entitat, així com les causes d'aquesta evolució.

Els objectius que el Grup pretén cobrir amb la metodologia de KRI són els següents:

⁵⁰ *Key Risk Indicators*.

- Disposar d'un procés estandarditzat de presa de decisions/accions —relatives a la gestió del risc operacional—, a través d'indicadors de risc mesurables i monitorables.
- Identificar riscos crítics de manera preventiva.
- Disposar d'una metodologia de caràcter ampli i transversal, les mètriques de la qual es puguin fer servir i/o replicar en altres contextos i àmbits del Grup, fet que permet la identificació de nous riscos.

Un KRI és una mètrica, índex o mesura que permet detectar i anticipar variacions en els nivells de risc operacional. La seva naturalesa no està orientada a ser un resultat directe d'exposició al risc, sinó a ser mètriques a través de les quals es puguin identificar i gestionar de manera activa el risc operacional del Grup.

La metodologia de KRI es basa en l'eina de gestió corporativa SAP-GRC.

Els conceptes principals sota els quals es defineix i estructura la metodologia d'indicadors de risc operacional (KRI) en el Grup: definició de cada KRI (incloent-hi possibles subKRI), llindars, alertes (i accions vinculades), periodicitat, mode d'actualització, criticitat.

Tots aquests conceptes formen la major part del model de KRI definit en el Grup. Aquest model permet un seguiment actiu dels nivells de risc operacional així com establir una estructura de presa de decisió / acció que permet mitigar els riscos operacionals a través de la mitigació dels valors dels KRI, d'acord amb el model de llindars i alertes.

Resultats de l'exercici actual:

Durant aquest exercici 2014, s'han seguit un total de 421 KRI.

6. Factors de control intern i entorn de negoci (BEICF)

El quart pilar fonamental del mesurament del risc operacional per models avançats consisteix en els anomenats factors de control intern i entorn de negoci.

Es defineix com tots aquells controls i mesures que siguin capaços de monitorar el perfil de risc operacional del Grup i predir-hi o notificar-hi canvis.

El perfil de risc operacional del Grup, pel que fa a BEICF, es pot classificar segons:

- L'entorn de negoci en què opera, tant intern com extern.

- Els controls interns en processos, polítiques, eines i metodologies de què disposa el Grup amb l'objectiu de mitigar o eliminar el risc operacional.

L'entorn de negoci consta dels conceptes següents: formació i disponibilitat del capital humà del Grup, complexitat i riscos del negoci (definitos segons l'apetit al risc del Grup), nivell d'automatització de processos i eines, entorn regulatori i mercats en què el Grup té activitat.

Els controls interns mesuren factors com ara: nombre de nous productes adoptats en el Grup, nombre de queixes de clients, resultats d'auditories i nombre de recomanacions d'aquestes (internes i externes), mesuraments qualitius de riscos i rotació de personal.

Mitjançant el control de l'entorn de negoci i els controls interns, el Grup s'assegura una cobertura de predicció i detecció de riscos operacionals a través del quart pilar fonamental AMA exposat a la normativa regulatòria.

4.3 Gestió del risc operacional

1. Plans d'acció i mitigació

La generació de plans d'acció i mitigació és un dels elements sobre els quals s'estructura el procés de gestió del risc operacional en el Grup. Amb aquesta finalitat s'ha implantat una metodologia de plans d'acció i mitigació que permet:

- Mitigar de manera efectiva els riscos operacionals del Grup, disminuint la seva freqüència d'ocurrència, l'impacte en cas d'ocurrència, o tots simultàniament.
- Posseir una estructura sòlida de control sustentada en polítiques, metodologies, processos i sistemes.
- Integrar efectivament la gestió dels riscos operacionals.

Els objectius que el Grup pretén cobrir amb la metodologia de plans d'acció i mitigació són els següents:

- Disposar d'un procés estandarditzat de presa de decisió/acció basat en la identificació, mesura i seguiment del risc operacional.
- Assegurar la mitigació de riscos operacionals crítics així com una millora contínua dels seus processos associats.
- Assegurar la implicació activa de les persones involucrades en el procés, reforçant la cultura interna del Grup en la gestió del risc operacional.

Els plans d'acció i mitigació consisteixen en una sèrie de processos i activitats que tenen com a objectiu mitigar un risc operacional.

Els plans d'acció i mitigació poden tenir origen en qualsevol de les eines de gestió del risc operacional, així com en altres factors: autoavaluacions, escenaris, fonts externes (ORX, premsa especialitzada), KRI, pèrdues per esdeveniments operacionals, informes d'auditoria interna i validació interna.

El procés de definició i seguiment de plans d'acció i mitigació, basat en l'eina de gestió corporativa SAP-GRC, es desenvolupa en tres etapes segons s'il·lustra a continuació:

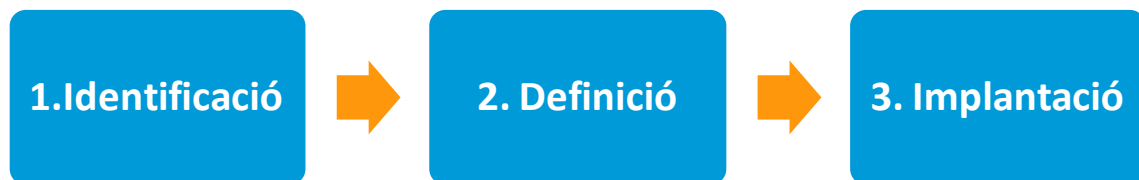

Figura 5

2. Transferència del risc (assegurances)

El marc d'assegurances per riscos operacionals permet cobrir determinats riscos específics per transferir i, per tant, mitigar-ne l'impacte.

El Grup posseeix pòlisses d'assegurança corporatives per donar cobertura als principals riscos en què pot incórrer com a resultat de l'exercici de la seva activitat.

Basant-se en aquesta situació de partida, s'està desenvolupant la metodologia de mitigació del risc operacional partint de les assegurances (la seva finalització és prevista per al 2015), i això exigirà complir el que recull el CRR, títol III, capítol 4, article 323.

3. Informes de gestió del risc operacional (*reporting*)

La generació d'informació de gestió de risc operacional és un dels eixos sobre els quals es basa la gestió del risc operacional en el Grup. Amb aquesta finalitat s'ha implementat una metodologia de generació d'informes de gestió que permet:

- Informar del perfil i exposició al risc operacional del Grup.
- Millorar el nivell d'interacció tant de l'Alta Direcció com de les àrees en la gestió activa del risc operacional.
- Fer informes de gestió amb diferents nivells d'agregació segons la finalitat d'aquests i els nivells a què es destini.

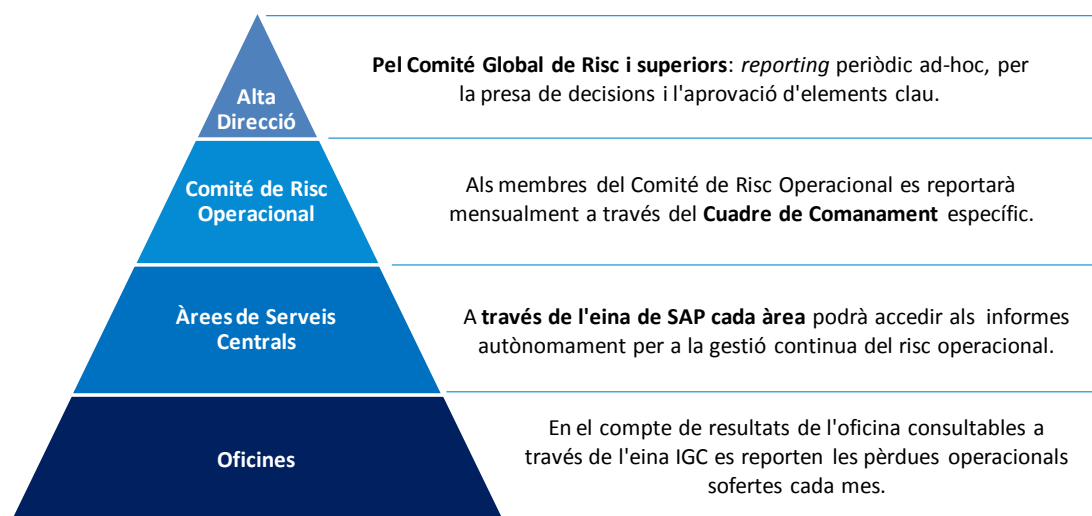
Els objectius que el Grup pretén cobrir amb la metodologia de generació d'informes de gestió són els següents:

- Disposar d'un procés estandarditzat de *reporting* que permeti: informar del nivell del risc operacional i de l'estat de les metodologies i eines de control —regides pel marc integral de gestió del risc operacional—, fomentant així una gestió activa del risc operacional.
- Disposar d'un sistema de *reporting* amb caràcter dinàmic que permeti adaptar els informes i les seves periodicitats a les necessitats temporals i els diferents nivells que s'enquadren sota la metodologia.
- Integrar la gestió del risc operacional de manera efectiva tant en l'Alta Direcció com en les àrees.

Es disposa d'una agrupació d'informes de gestió independents —qualitatius i quantitius— per al seguiment del risc operacional. L'agrupació d'informes permet obtenir una visió àmplia del perfil de risc operacional amb diferents criteris d'agregació i poder així presentar-los a nivells jeràrquics diferents.

La generació d'informes de gestió del risc operacional s'ajuda de les eines SAP-GRC i *bigdata* (aquesta última a través de l'eina MicroStrategy).

S'adjunta a continuació una il·lustració que permet observar els diferents nivells als quals s'informa de l'estat del risc operacional a través del *reporting*:

El departament de Risc Operacional donarà suport a les àrees en cas de necessitat d'informes específics.

Figura 6

El Departament de Risc Operacional donarà suport a les àrees en cas de necessitat d'informes específics.

4. Pla de Continuitat del Negoci

La continuïtat de negoci descriu la capacitat d'una organització per recuperar-se d'un desastre i/o esdeveniment inesperat i reprendre o continuar les seves operacions, és a dir, planificar com s'ha d'actuar davant un succés o la possibilitat que passi.

L'objectiu de la continuïtat de negoci és protegir el negoci i, per tant, l'empresa.

La continuïtat de negoci és una disciplina que afecta tota l'organització i només amb la participació i col·laboració de tots els empleats serà possible aconseguir els objectius.

Així mateix, la continuïtat de negoci s'ha de veure com un procés més que s'ha de tenir en compte quan es duen a terme les activitats diàries o es dissenyen o modifiquen els processos de negoci.

Incorporar la continuïtat de negoci en la cultura de l'empresa permetrà una millora contínua que assegurarà la capacitat de recuperació davant incidents en el present i en el futur.

Tot això es fa a través del Sistema de Gestió de la Continuitat de Negoci, certificat de conformitat amb els requisits de la norma ISO 22301:2012⁵¹.

Aquesta metodologia és un sistema de gestió basat en un procés cíclic de planificació, implantació, revisió i millora dels procediments i accions que duu a terme el Grup per gestionar la continuïtat de negoci de manera que es garanteixi el compliment dels objectius que la Direcció determini.

El Pla de Continuitat de Negoci del Grup està estructurat en quatre grans pilars:

- Pla Específic de SC (Serveis Centrals)
- Pla Específic de la Xarxa Territorial
- Pla Específic de Banca Internacional
- Pla Específic de Filials

5. Pla de contingència tecnològica i plans d'emergència i mesures de seguretat

- Pla de Contingència Tecnològica

Està basat en dos elements:

- Identificació de serveis en clau de negoci
- Pla General de Contingència Tecnològica

- Plans d'emergència i mesures de seguretat

- Seguretat en els edificis centrals
- Seguretat informàtica
- Tractament i confidencialitat de les dades personals

6. Marc de formació de risc operacional

El correcte ús diari del model de gestió del risc operacional és un dels seus objectius fonamentals. Amb aquest objectiu, el model es basa en processos de formació de risc operacional i difusió de la cultura de risc operacional al llarg del Grup.

L'objectiu de la formació i difusió de la cultura del risc operacional és el següent:

- Donar a conèixer el risc operacional en tot el Grup, tant a les àrees i empreses del Grup que el materialitzen com a potencials àrees, tant en la seva materialització com predicció o detecció.

⁵¹ International Organization for Standardisation's. ISO 22301:2012 Societal Security - Business Continuity Management Systems - Requirements.

- Interioritzar el risc operacional com un risc inherent a tots els processos de l'Entitat, assegurant la consciència de la seva possible materialització a l'hora de definir i desenvolupar processos, activitats i metodologies per part de les diferents àrees i empreses del Grup.

Els processos de formació del risc operacional es fan en tres nivells: cursos en línia, documentació de suport i específica:

- **Cursos en línia:** a través de la plataforma de formació en línia, s'ha fet un curs de formació del risc operacional interactiu per a tots els empleats del Banc. El curs busca promoure la formació contínua sobre el model de gestió del risc operacional i conscienciar els empleats del Grup a tots els nivells de la importància del risc operacional.
- **Documentació de suport:** set complet de documents de suport que cobreix la totalitat del marc de gestió de risc operacional a disposició de tots els empleats amb l'objectiu de suportar la gestió diària del risc.
- **Específica:** segons necessitats del model⁵² es desenvolupen iniciatives específiques de formació aperiòdiques. El model de gestió del risc operacional considera la formació com un procés continu al llarg de l'any, posant cursos i material a disposició de les àrees —a través de les diferents plataformes— en els quals s'expliquin els avenços i canvis en el model de gestió del risc operacional del Grup, així com possibles canvis en la normativa regulatòria.

7. Estructura tecnològica del model de gestió del risc operacional

L'entorn tecnològic del sistema de risc operacional, per donar resposta a les diferents funcionalitats requerides, es troba completament integrat amb el sistema transaccional i amb el sistema informacional del Banc.

El sistema principal es basa en una implementació del producte SAP-GRC, que ha estat adaptat a les necessitats pròpies del Banc. Aquest component ofereix la majoria de funcionalitats requerides per a la gestió diària del risc operacional i més de 400 usuaris hi tenen accés.

SAP-GRC s'alimenta diàriament de múltiples fonts d'informació del sistema transaccional (tant del Banc mateix com d'algunes de les seves empreses filials), per tal de capturar principalment esdeveniments i efectes de pèrdues i KRI, però també disposa d'interfícies per actualitzar l'estructura organitzativa i altres entitats del seu model de dades.

⁵² Per exemple: per als directors d'àrea durant l'any 2014, s'ha dut a terme un procés de formació a directors d'àrea en què s'ha exposat la voluntat del Grup d'entrar en models avançats AMA i les seves implicacions.

Tots els processos d'avaluació de riscos, enriquiment de pèrdues, gestió de KRI, plans d'acció, etc. s'efectuen a través de fluxos de treball que gestiona i controla el producte, i que en cada moment avisa les persones responsables d'una tasca pendent.

El sistema també genera interfases automàtiques per a la comunicació de pèrdues a l'organització ORX i per al motor de càlcul OpVision.

Finalment, també és important assenyalar la integració amb el sistema informacional del Banc, ja que s'han preparat múltiples interfases que baixen tota la informació del sistema SAP GRC i la carreguen en un entorn *big data* per oferir un entorn analític.

5. Informació sobre el risc estructural de tipus d'interès

5.1. Gestió del risc estructural de tipus d'interès

El risc estructural de tipus d'interès, com s'ha comentat anteriorment⁵³, es produeix quan els canvis en l'estructura de la corba de tipus de mercat afecten les masses d'actiu i passiu i en provoquen la renovació a tipus diferents dels anteriors amb efectes en el seu valor econòmic i en el marge financer.

El Consell ha delegat la gestió i control d'aquest risc a la Direcció de CaixaBank, a través del Comitè Global del Risc (d'ara endavant, «CGR») i del Comitè de Gestió d'Actius i Passius (d'ara endavant, «ALCO»), i té l'assessorament de la Comissió de Riscos.

El CGR és un òrgan dependent de la Comissió de Riscos. Aquest comitè fa funcions de control i monitoració dels límits i indicadors de risc de tipus d'interès però no participa en la gestió.

La Direcció Executiva financera és l'encarregada d'analitzar aquest risc i de proposar al Comitè de Gestió d'Actius i Passius (ALCO) les operacions necessàries d'inversió i de cobertura d'acord amb els objectius i límits descrits a l'apartat de polítiques i objectius.

L'ALCO es reuneix amb una periodicitat mensual, i amb la informació i propostes elaborades per la Direcció d'Anàlisi ALM i Finançament i de la Direcció de Gestió ALM es fa el seguiment, l'anàlisi i es prenen les decisions oportunes per a la gestió del risc estructural de tipus d'interès.

Periòdicament es reporta informació sobre la situació del risc estructural de balanç tant en termes de valor econòmic (sensibilitats i VaR) com de marge d'interessos (projeccions de marge financer) davant diferents escenaris de tipus d'interès.

Hi ha una sèrie d'hipòtesis clau relacionades amb la gestió del risc de tipus d'interès estructural de balanç.

Les hipòtesis de cancel·lació anticipada dels productes d'actiu i passiu s'obtenen mitjançant la utilització de models interns basats en l'experiència històrica que recullen variables de comportament dels clients, dels mateixos productes, variables estacionals i variables

⁵³ Vegeu apartat A.1.2.6 "Risc de tipus d'interès en posicions no incloses en la cartera de negociació", d'aquest mateix document.

macroeconòmiques. Per a les masses sense venciment contractual, s'analitza la seva sensibilitat als tipus d'interès, juntament amb el seu termini esperat de venciment, considerant la possibilitat que té el client de cancel·lar anticipadament els seus productes basada en l'experiència històrica.

Pel que fa al tractament dels comptes a la vista, aquest pretén, basant-se en l'estudi dels clients realitzat per l'Entitat i l'experiència històrica, adaptar el venciment indeterminat dels saldos a un venciment concret. Per fer-ho s'utilitzen dos criteris (la modificació del tipus d'interès i el grau de permanència d'aquests saldos) tenint sempre en compte el principi de prudència en la modelització.

5.2. Impacte de les variacions del tipus d'interès

El risc de tipus d'interès estructural de balanç està subjecte a un control específic i comprèn diverses mesures de risc entre les quals s'inclouen anàlisi de sensibilitat del tipus d'interès sobre el marge d'interessos i sobre el valor actual dels fluxos futurs (impacte d'1 punt bàsic), mesures VaR (*value at risk*) i mesures estocàstiques tipus EaR (*earnings at risk*).

La sensibilitat del marge d'interessos mostra l'impacte que canvis en la corba de tipus d'interès podrien provocar en la revisió de les operacions del balanç. Aquesta sensibilitat s'obté comparant la simulació del marge d'interessos, a un o dos anys, en funció de diferents escenaris de tipus d'interès (moviments paral·lels instantanis i progressius de diferents intensitats així com de canvis de pendent). L'escenari més probable, obtingut a partir dels tipus implícits de mercat, es compara amb altres escenaris de baixada o pujada de tipus i moviments paral·lels i no paral·lels en el pendent de la corba. La sensibilitat del marge d'interessos a un any de les masses sensibles del balanç, considerant un escenari de pujada i un altre de baixada de tipus instantani de 100 punts bàsics cada un, és aproximadament del +0,27% en l'escenari de pujada i del -0,60% en el de baixada. Atès el nivell actual de tipus d'interès, és important assenyalar que l'escenari de baixada de -100 pb no suposa l'aplicació de tipus d'interès negatius.

La sensibilitat del valor patrimonial als tipus d'interès mesura quin seria l'impacte en el valor econòmic davant variacions en els tipus d'interès.

Taula 54. Impacte d'un increment d'1 punt bàsic en la corba

(Milers d'euros)	31.12.2014	31.12.2013
Sobre el valor actual dels fluxos futurs	-1.501	-8.619

La sensibilitat del marge d'interessos i del valor patrimonial són mesures que es complementen i permeten una visió global del risc estructural, més centrada en el curt i mitjà termini en el primer cas, i en el mitjà i llarg termini en el segon.

Per complementar les mesures de sensibilitat esmentades, s'apliquen mesuraments VaR seguint la metodologia pròpia de l'activitat tesorera.

Taula 55. VaR de balanç a 1 dia amb un nivell de confiança del 99%

(Milers d'euros)	Final període	Mitjana	Màxim	Mínim
2014	89.916	80.662	115.285	67.920
2013	88.928	163.015	215.975	88.928

Finalment, s'efectuen també mesuraments EaR (*earnings at risk*), que permeten establir amb un grau de confiança determinat (99%) quina serà la pèrdua màxima en el marge d'interessos en els propers 2 anys, tenint en compte un volum determinat de creixement del balanç. Alhora, aquesta anàlisi també permet identificar el possible millor i pitjor escenari de tots els escenaris simulats i d'aquesta manera obtenir uns nivells màxims de risc.

Segons la normativa vigent, el Grup CaixaBank no consumeix recursos propis pel risc de tipus d'interès estructural assumit, atès el baix perfil de risc del seu balanç. El risc de tipus d'interès de balanç assumit pel Grup CaixaBank és inferior als nivells considerats com a significatius (*outliers*) segons la normativa actual.

A CaixaBank es continua duent a terme un conjunt d'actuacions relatives a la intensificació del seguiment i de la gestió del risc de tipus d'interès de balanç.

En referència a l'impacte de variacions sobre els tipus d'interès sobre el valor econòmic i sobre el marge financer, s'han utilitzat els mateixos criteris que els establerts per emplenar l'estat RP51 del Banc d'Espanya.

6. Actius que garanteixen operacions de finançament (“*asset encumbrance*”)

Els actius que a 31 de desembre de 2014 garanteixen determinades operacions de finançament i aquells que es troben lliures de càrregues o garanties es mostren a continuació.

Taula 56. Actius que garanteixen operacions de finançament i actius lliures de càrrega

(Milers d'euros)

	Valor en llibres actius compromesos	Valor raonable actius compromesos	Valor en llibres actius no compromesos	Valor raonable actius no compromesos
Actius				
Instruments de capital	0	0	10.960.560	9.711.261
Valors representatius de deute	8.096.122	8.024.850	30.418.126	30.360.618
Cartera creditícia	49.444.784		152.481.741	
Altres actius	2.130.503		59.686.403	
Total	59.671.409		253.546.830	

Aquests actius corresponen, principalment, a préstecs que garanteixen les emissions de cèdules hipotecàries, cèdules territorials i bons de titulització; a valors representatius de deute que són lliurats en operacions de cessió temporal d'actius i als actius posats en garantia (préstecs o instruments de deute) per tal d'accedir a operacions de finançament del Banc Central Europeu. També s'inclouen com a actius compromesos el saldo d'efectiu lliurat per garantir l'operativa de derivats.

En relació amb les garanties rebudes principalment per l'operativa d'adquisició temporal d'actius, efectiu i valors representatius de deute rebuts per garantir l'operativa de derivats i amb l'autocartera emesa de deute avalat i deute prioritari. El detall d'actius que garanteixen operacions de finançament i aquells que es troben lliures de càrregues o garanties és el següent per a Grup CaixaBank:

Taula 57. Actius que garanteixen operacions de finançament

(Milers d'euros)

	Valor raonable actius compromesos	Valor raonable actius no compromesos
Col·lateral rebut	6.028.307	12.250.006
Instruments de capital	0	0
Valors representatius de deute	6.028.307	8.080.546
Altres garanties rebudes	0	4.169.460
Autocartera emesa (*)	56.678	2.047.508
Total	6.084.985	14.297.514

(*)És l'autocartera emesa diferent de cèdules hipotecàries / territorials o bons titulitzats, és a dir, deute avalat retinguda en la part de valor raonable actius compromesos i deute avalat retinguda i deute sènior retinguda en la part de valor raonable d'actiu no compromesos.

Els actius utilitzats en garantia de finançament suposen un total de 65.699.716 milers d'euros, resultat dels conceptes recollits en les dues taules anteriors sobre un total d'actius (incloent-hi garanties rebudes) de 331.496.552 milers d'euros. La ràtio d'utilització d'actius en garantia d'operacions de finançament és d'un 19,82%.

A la taula següent es pot observar la relació entre els passius garantits i els actius que els garanteixen. Amb dades en valor en llibres amb 65.756.394 milers d'euros d'actius en garantia de finançaments es corresponen amb uns passius de 56.258.318 milers d'euros.

Taula 58. Passius garantits

(Milers d'euros)

	Passius coberts, passius contingents o títols cedits	Actius, garanties rebudes i autocartera emesa, llevat de cèdules i bons de titulització compromesos
Import en llibres de passius financers seleccionats	53.552.548	63.050.625
Derivats	2.521.162	2.130.503
Dipòsits	17.379.605	18.868.931
Emissions	33651781,95	42.051.191
Altres fonts de càrregues	2.705.769	2.705.769
Total fonts de càrregues	56.258.318	65.756.394

7. Informació sobre remuneracions

La norma cent setze bis de la Circular 3/2008, de 22 de maig, del Banc d'Espanya, incorporada per la Circular 4/2011, de 30 de novembre, estableix el contingut de la informació sobre remuneracions que cal incloure dins l'Informe amb rellevància prudencial; tot com a norma vigent de desenvolupament de l'article 85 de la Llei 10/2014, de 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit (d'ara endavant, «LOSS») i de l'article 93 del Reial decret 84/2015, de 13 de febrer, pel qual es desenvolupa la LOSS.

Un element rellevant que estableix la Circular 4/2011 del Banc d'Espanya consisteix en l'obligació d'informar amb transparència de la política de remuneracions dels directius i col·lectius d'empleats les decisions dels quals puguin afectar el perfil de risc de les entitats de crèdit.

En particular, la norma cent disset bis de l'esmentada circular es refereix a la "Informació sobre remuneracions" que s'haurà de publicar i actualitzar periòdicament, almenys un cop l'any. Aquesta informació es recull en aquest document, "Informació amb rellevància prudencial".

7.1 Política de remuneració: composició i mandat del comitè de remuneracions

Introducció

La informació que segueix a continuació fa referència al Grup "la Caixa" fins a la seva transformació en fundació bancària i al Grup CaixaBank d'ara endavant, i se circumscriu a l'exercici de 2014.

Funcions de la Comissió de Remuneracions de CaixaBank

La Llei de societats cotitzades (d'ara endavant, «LSC») atribueix a la Comissió de Remuneracions (d'ara endavant, «CR») d'una societat cotitzada, entre altres funcions, la de proposar al Consell d'Administració la política de retribucions dels Consellers i dels Directors Generals o de qui desenvolupi les seves funcions d'alta direcció sota la dependència directa del Consell, de comissions executives o de Consellers Delegats. A més, segons la LOSS, correspon a la CR la supervisió directa de la remuneració dels Alts Directius encarregats de la gestió de riscos i amb funcions de compliment.

Els Estatuts socials i el Reglament del Consell d'Administració de CaixaBank són consistents amb aquests preceptes.

Finalment, la Guia CEBS atribueix a la CR, entre d'altres, (i) la responsabilitat de formular les recomanacions per al Consell d'Administració relatives a la remuneració dels membres de la direcció, així com dels empleats més ben pagats de la institució, (ii) donar suport i assessorament al Consell d'Administració sobre el disseny de la política general de remuneració de la institució, (iii) donar suport al Consell d'Administració en el control del disseny i el funcionament del sistema de remuneració en nom del Consell d'Administració, i (iv) prestar especial atenció a l'avaluació dels mecanismes adoptats per garantir que el sistema de remuneració tingui degudament en compte tots els tipus de risc, liquiditat i nivells de capital, i que la política general de remuneració sigui coherent amb la gestió adequada i prudent de la institució.

Les propostes de la CR, consultades abans amb el President en els casos que estableix la Política de Remuneració, són elevades al Consell d'Administració perquè les consideri i, si escau, aprovi. En cas que les decisions corresponguin a la Junta General d'Accionistes de CaixaBank, d'acord amb les seves competències, el Consell d'Administració aprova la seva inclusió en l'ordre del dia i les propostes dels corresponents acords, acompanyades dels informes preceptius.

Composició de la Comissió de Remuneracions de CaixaBank

D'acord amb allò que estableixen l'LSC i la LOSS, els Consellers que componen la Comissió de Retribucions a 31 de desembre de 2014 són els següents:

- María Amparo Moraleda Martínez (independent), Presidenta
- Salvador Gabarró Serra (dominical), Vocal
- Alain Minc (independent), Vocal
- Leopoldo Rodés Castañé (dominical), Vocal

Durant l'exercici 2014 hi va haver diversos canvis en la composició de la Comissió de Retribucions, que juntament amb l'actual Comissió de Nomenaments integraven una sola Comissió, la denominada Comissió de Nomenaments i Retribucions.

El 27 de febrer, després d'acordar el nomenament d'Antonio Sainz de Vicuña y Barroso com a membre de l'òrgan d'administració de CaixaBank, el Consell, també a proposta de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, va acordar nomenar Sainz de Vicuña y Barroso com a membre d'aquesta Comissió, per substituir Javier Godó Muntañola, que havia presentat la seva renúncia com a membre d'aquesta Comissió.

El 24 d'abril de 2014 la Junta General Ordinària d'Accionistes va aprovar el nomenament de María Amparo Moraleda Martínez com a membre del Consell d'Administració, amb caràcter de conseller independent, per tal de cobrir la vacant generada per Susana Gallardo Torrededía en haver-se complert el termini del seu mandat.

Després de la Junta General Ordinària d'Accionistes, el Consell d'Administració, a proposta de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, va acordar la reelecció d'Antonio Sainz de Vicuña i el nomenament de María Amparo Moraleda com a vocals de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, que, al seu torn, va acordar designar Sainz de Vicuña com el seu President.

El 25 de setembre de 2014 el Consell d'Administració de CaixaBank va acordar, en compliment de la LOSS, la transformació de la fins llavors Comissió de Nomenaments i Retribucions en Comissió de Nomenaments, amb la mateixa composició que l'anterior Comissió de Nomenaments i Retribucions, i la creació de la Comissió de Retribucions i el nomenament dels seus membres. Els membres nomenats van ser Salvador Gabarró Serra, Leopoldo Rodés Castañé i María Amparo Moraleda Martínez, que va passar a ocupar el càrrec de Presidenta d'aquesta nova Comissió.

Com a última modificació de l'exercici 2014, el 18 de desembre, el Consell d'Administració, a proposta de la Comissió de Nomenaments, va acordar el nomenament d'Alain Minc (Conseller Independent) com a Vocal de la Comissió de Retribucions.

Reunions de la Comissió de Remuneracions de CaixaBank durant el 2014

Durant l'any 2014 la Comissió de Nomenaments i Retribucions de CaixaBank s'ha reunit en 15 ocasions abans del seu desdoblament. La remuneració percebuda a favor dels seus membres ha estat de 60.750 euros, i en 6 ocasions més com a Comissió de Retribucions, els seus membres han percebut 20.250 euros.

Funcions del Comitè de Direcció

La Guia CEBS estableix la necessitat que les funcions de control participin en el disseny de la política de remuneració. Considerant les línies anteriors, el Comitè de Direcció de CaixaBank incorpora representants de, entre d'altres, les àrees següents:

- Riscos
- Finances
- Auditoria i control intern
- Compliment normatiu
- Recursos humans
- Secretaria general

En particular, el Comitè de Direcció de CaixaBank es responsabilitza de garantir l'obtenció i preparació de la informació necessària perquè la CR pugui complir amb les seves responsabilitats de manera eficient.

El departament de Recursos Humans de CaixaBank (d'ara endavant, «RH») és l'encarregat d'impulsar aquestes actuacions en el Comitè de Direcció.

Per tal d'evitar conflictes d'interessos, l'obtenció, preparació i revisió d'informació sobre la remuneració de (i) els membres del Consell d'Administració de CaixaBank, ja sigui en les seves funcions de supervisió o en les seves funcions executives, i (ii) els membres del Comitè de Direcció, han de ser desenvolupades directament per la CR.

L'Àrea de Recursos Humans del Grup "la Caixa", per delegació del Comitè de Direcció, ha disposat de la col·laboració d'assessors externs (Garrigues Abogados y Asesores Tributarios) per

fer diferents estudis i anàlisis destinats a dissenyar i implantar l'adaptació de la política de remuneracions del Grup "la Caixa" als requeriments legals exigits.

Aprovació de la Política de Remuneració del Col·lectiu Identificat vigent el 2014

El 29 de novembre de 2012, la Comissió de Nomenaments i Retribucions va presentar al Consell d'Administració, per a aprovació, la Política de Remuneració per als Professionals del Col·lectiu Identificat, acomplint així el requeriment del Banc d'Espanya.

7.2 Descripció del Col·lectiu Identificat

Durant l'exercici 2014, el Col·lectiu Identificat es va definir d'acord amb allò que estableix el Reial decret 216/2008, que establia que les entitats de crèdit han d'aplicar els requisits d'ajust a risc de la compensació variable a les categories d'empleats les activitats professionals dels quals incideixen de manera significativa en el perfil de risc a escala de grup, societat matriu i filials, sempre que l'activitat d'aquestes últimes sigui rellevant a l'efecte de nivell de risc de la matriu.

Amb motiu de l'entrada en vigor de la LOSS i del Reglament Delegat (UE) núm. 604/2014 de la Comissió, de 4 de març de 2014 (d'ara endavant, «Reglament Delegat»), CaixaBank ha procedit a revisar i adaptar la política de remuneració del Col·lectiu Identificat, en el qual s'inclouen els Consellers no Executius de CaixaBank; tot i així, els efectes d'aquesta nova definició del Col·lectiu Identificat seran aplicables a partir de l'1 de gener de 2015.

Amb l'objectiu d'identificar les persones del Grup "la Caixa" per ser incloses en el Col·lectiu Identificat el 2014 pel RD 216/2008, cal analitzar en primer lloc les diferents empreses que el componen, per tal de determinar si (i) per la seva pròpia naturalesa jurídica queden subjectes a les normes en matèria de remuneració contingudes en aquest RD, o (ii) si per si mateixes poden impactar de manera significativa en el perfil de riscos del grup; dins de cadascuna d'elles, per tant, cal determinar les persones concretes que compleixen amb els requisits per formar part del col·lectiu. D'aquesta anàlisi se'n desprèn que les empreses a incloure en l'àmbit d'aplicació són les següents:

- "la Caixa" (fins a la seva transformació en fundació bancària)
- CaixaBank
- MicroBank, SA (d'ara endavant, «MicroBank»)
- FinConsum EFC, SA (d'ara endavant, «FinConsum»)
- CaixaRenting, SA (d'ara endavant, «CaixaRenting»)

Els diversos grups d'empleats inclosos en el denominat "Col·lectiu Identificat" són els següents:

1. Col·lectiu de Direcció:

A l'efecte de determinar el Col·lectiu Identificat, per a l'aplicació del RD 771/2011, es consideren Col·lectiu de Direcció:

- El Director General de "la Caixa"
- Els Directores Executius de "la Caixa" amb impacte material en risc de crèdit o de mercat
- Els Consellers Executius de CaixaBank
- Els Directors Generals i Directors Generals Adjunts de CaixaBank
- Els Directors Executius de CaixaBank
- Els Directors Territorials de CaixaBank

2. Altres directius del grup

- Màxim responsable de MicroBank
- Màxim responsable de FinConsum i CaixaRenting

3. Prenedors de risc de crèdit

S'inclouen els professionals amb càrrecs directius que participen en el procés de gestió de riscos i que tenen assignades facultats i decisions en matèria de risc de crèdit amb facultats sobre un nivell predeterminat de risc, segons estableix la normativa interna de l'Entitat.

4. Impulsors de risc de crèdit

Incorpora Directors de segment de negoci o de producte que, malgrat no tenir assignades facultats en matèria de risc de crèdit, impulsen la captació d'operacions de crèdit des de la seva posició de direcció, amb la qual cosa les seves decisions tenen un impacte material en el consum de capital per risc de crèdit de l'Entitat.

5. Prenedors de risc de mercat

Considera aquells Directius les decisions dels quals tenen un impacte significatiu en el consum de capital per risc de mercat de l'Entitat.

6. Directors de l'Àrea de Control i de l'Àrea Financera

S'identifiquen aquells Directius de les àrees de Control i Financera que tenen rellevància pel que fa a la seva funció i/o per la participació en alguns dels comitès que configuren l'estructura de gestió de risc en CaixaBank, com ara:

- Comitè Global del Risc
- Comitè de Crèdits

- Comitè de Valoració i Adquisició d'Actius Immobiliaris
- Comitè de Seguiment del Risc
- Comitè de Polítiques de Concessió

7. Altres empleats

S'inclouen qualssevol empleats de "la Caixa" i de CaixaBank que, fins i tot no formant part del Col·lectiu Identificat, percebessin un bonus de 200.000 € o superior.

7.3 Informació qualitativa de la remuneració del Col·lectiu Identificat

1. Aspectes generals

La política de remuneració per al Col·lectiu Identificat s'estructura prenent en consideració el context de conjuntura i resultats, i inclou:

- Una remuneració fixa basada en el nivell de responsabilitat i la trajectòria professional de l'empleat, que constitueix una part rellevant de la compensació total
- Una remuneració variable vinculada a la consecució d'objectius prèviament establerts i a una gestió prudent dels riscos
- Beneficis socials

Les quanties de remuneració fixa són suficients, i el percentatge que representa la remuneració variable sobre la remuneració fixa anual és, en general, relativament reduït.

En aquest sentit, la Guia CEBS estableix que com més elevada sigui la remuneració variable en relació amb la remuneració fixa, més elevat serà l'incentiu per aconseguir els resultats requerits, i més elevats poden arribar a ser els riscos associats. D'altra banda, si el component fix és massa baix en relació amb la remuneració variable, és possible que resulti difícil reduir o eliminar la remuneració variable en un exercici financer en què s'hagin obtingut mals resultats.

De manera implícita, la Guia CEBS equipara, per tant, la remuneració variable amb un incentiu a assumir riscos, i conclou que un nivell baix de la remuneració variable constitueix un mètode simple de protecció enfront dels incentius basats en un nivell no adequat d'assumpció de riscos.

D'altra banda, seguint el que disposa la Guia CEBS, el nivell d'assumpció de riscos ha de tenir igualment en compte la categoria dels professionals inclosos en el Col·lectiu Identificat, aplicant el principi de proporcionalitat interna, pel qual l'equilibri apropiat dels components fix i variable de la remuneració pot variar entre les categories de professionals, depenent de les condicions

del mercat i del context específic en el qual opera l'entitat financera. Per tot això, la política de remuneració ha de procurar l'equilibri raonable i prudent entre la remuneració fixa i la variable.

2. Remuneració fixa

Com a criteri general s'aplica als empleats de "la Caixa" i de CaixaBank el sistema de classificació professional i taules salarials del Conveni Col·lectiu de Caixes d'Estalvis i els acords laborals pactats amb la representació legal dels treballadors.

La remuneració fixa que ha de percebre cada persona es determina a partir del càrrec que exerceix, aplicant la taula salarial del Conveni esmentat en funció del seu nivell professional, de l'acord laboral i de la classificació del centre de treball.

Les posicions de Serveis Centrals s'emmarquen dins d'una classificació per nivells de contribució, amb bandes salarials establertes de manera que permetin la gestió de l'equitat interna. Així mateix, vetllant per la competitivitat externa, aquests imports de les bandes salarials es defineixen en funció del posicionament competitiu de l'Entitat; amb aquest objectiu es duu a terme un seguiment de l'evolució dels salaris de mercat, participant anualment en diverses enquestes salarials.

La política de remuneració aplicada a les posicions de l'Alta Direcció es basa, principalment, en un enfocament de mercat en funció d'enquestes salarials específiques.

3. Remuneració variable

La remuneració variable ajustada al risc per al Col·lectiu Identificat es basa en el *mix* de remuneració (proporcionalitat entre remuneració fixa i variable, descrita anteriorment) i en el mesurament de l'acompliment.

El mesurament d'acompliment es duu a terme mitjançant ajustos *ex ante* i *ex post* de la remuneració, com a forma d'aplicació del control del risc.

Per al mesurament de l'acompliment i en l'avaluació dels resultats individuals s'han de fer servir criteris quantitatius (financers) i qualitius (no financers). Generalment, els criteris quantitatius han de ser més habituals en el marc de l'Entitat en conjunt, mentre que els factors qualitius han de ser aplicats habitualment amb caràcter individual, on són més rellevants. Aquests últims, però, també poden ser rellevants en el context de tota l'Entitat o d'unitats de negoci.

La combinació adequada de criteris quantitatius i qualitius ha de dependre, també, de les funcions i de les responsabilitats de cada professional. En tots els casos, els criteris quantitatius i qualitius i l'equilibri entre ells, per a cada nivell i categoria, han d'estar especificats i clarament documentats.

Els indicadors que s'utilitzen per ajustar a risc *ex ante* la remuneració variable meritada a través dels Programes de Bonus o Programes de Reptes varien entre categories del Col·lectiu Identificat.

Cadascun dels directius i empleats de l'Entitat inclosos en el Col·lectiu Identificat està assignat a un programa de retribució variable o bonus, en base a la funció que desenvolupa.

Cada àrea funcional de l'Entitat disposa d'un programa específic de bonus amb un disseny i mètriques específiques, incorporant una sèrie de reptes i condicions que determinen la retribució variable de les persones de cada àrea. Les principals àrees que compten amb aquests programes són: Banca Comercial, Banca Privada, Banca d'Empreses, Banca Transaccional, Banca d'Institucions, Tresoreria i Mercat de Capitals, Finançaments Estructurats, Banca Corporativa i les àrees de Serveis Centrals i Serveis Territorials.

Per a les àrees de Serveis Centrals i Territorials, el model de retribució variable es denomina "Programa de reptes" i s'hi inclouen tots aquells directius del Col·lectiu Identificat que desenvolupen la seva tasca en àrees de suport al negoci. Principalment, es tracta de diverses àrees de Serveis Centrals de control o financer, que inclouen així mateix per la seva importància pel que fa al perfil de risc de l'Entitat diversos empleats enquadrats en els departaments de Risc. Els reptes que s'acorden en aquestes àrees són fruit principalment de la proposta específica de cada empleat d'acord amb el seu responsable funcional i els reptes de l'àrea.

La resta de programes de bonus esmentats anteriorment per a altres àrees de l'Entitat corresponen a diverses àrees de negoci. Els reptes que s'estableixen estan principalment relacionats amb l'activitat comercial que fa cada segment de negoci.

L'import de bonus que pot meritjar cada empleat que pertany al programa específic s'estableix en funció del seu acompliment. Per al mesurament de l'acompliment i en l'avaluació dels resultats individuals s'utilitzen criteris quantitatius (financers) i qualitius (no financers). La combinació adequada de criteris quantitatius i qualitius ha de dependre de les funcions i de les responsabilitats de cada professional.

Aquesta quantia inicial es veu modificada així mateix per un "factor corrector de bonus" que estableix cada any la direcció de l'Entitat, tot això de conformitat amb els requeriments que estableix la normativa aplicable, amb l'objecte d'incorporar en les polítiques retributives ajustos específics en funció de determinats perfils de risc predeterminats per la direcció de l'Entitat. Aquest factor corrector intenta recollir principalment els resultats globals de l'Entitat així com altres aspectes de tipus més qualitatiu.

Amb caràcter general, aquest factor corrector és aplicable a tots els empleats de forma homogènia i pot oscil·lar entre un mínim de 0,85 i un màxim d'1,15.

La LOSS estableix que les entitats de crèdit, a l'hora de fixar els components variables de la remuneració dels Alts Directius, els empleats que assumeixen riscos, els que exerceixen funcions de control, així com tot treballador que rebi una remuneració global que l'inclogui en el mateix barem de remuneració que el dels Alts Directius i els empleats que assumeixen riscos, les activitats professionals dels quals incideixen de manera important en el seu perfil de risc (d'ara endavant, el «Col·lectiu Identificat»), hauran de determinar les ràtios apropiades entre els components fixos i els variables de la remuneració total, aplicant els principis següents:

- El component variable no pot ser superior al 100% del component fix de la remuneració total de cada persona.
- No obstant això, els accionistes de l'Entitat podran aprovar un nivell superior al previst en el paràgraf anterior, sempre que no sigui superior al 200% del component fix de la remuneració total.

A aquests efectes el Consell d'Administració de CaixaBank ha emès un informe justificatiu de la proposta d'aprovació del nivell màxim de retribució variable del Col·lectiu Identificat, que s'ha sotmès a la Junta General de 24 d'abril de 2014, per tal que el nivell de remuneració variable de 8 empleats a què es refereix aquest informe pugui arribar fins al 200% del component fix de la retribució total.

En relació amb la política general de remuneracions, a continuació es descriuen els criteris de diferiment en el pagament del bonus meritat i, si escau, entrega d'accions de l'Entitat exclusivament als directius inclosos en el Col·lectiu Identificat:

4. Professionals afectats pel diferiment de la retribució variable i per l'entrega d'accions (o instruments de patrimoni equivalents)

S'aplicarà el diferiment en l'abonament de la retribució variable, així com entrega d'accions als Consellers Executius i per a qualsevol membre del Col·lectiu de Direcció que percebi retribució variable independentment de la seva quantia.

Dins el grup d'empleats inclosos dins els col·lectius següents: (i) prenedors de risc de crèdit i mercat, (ii) impulsors de risc de crèdit, o (iii) directius de les àrees de control i financera, s'aplicarà l'ajornament i entrega d'accions quan l'import de la retribució variable resulti superior a 100.000 euros o al 30% de la retribució fixa del directiu.

Qualsevol professional de l'Entitat que sense formar part del Col·lectiu Identificat percebi un bonus per un import igual o superior a 200.000 euros.

5. Funcionament del diferiment i de l'entrega d'accions

En la data de pagament establerta de la retribució variable, s'abonarà el percentatge del bonus en efectiu en relació amb la porció no diferida d'aquesta retribució variable que correspongui a cada empleat. D'ara endavant, ens referirem a aquesta data com la data del pagament *upfront*.

El 50% de l'import a abonar *upfront* es liquida en metàl·lic. El 50% restant es lliurarà mitjançant accions de l'Entitat.

A continuació, s'exposen els percentatges de diferiment per a cada col·lectiu:

Taula 59. Percentatges de diferiment per a cada col·lectiu

Col·lectius	Ajust a risc ex post (ajornament)	Entrega d'Accions
Consellers Executius de CaixaBank	Es difereix a 3 anys, en terceres parts, un 60% del "bonus" meritat.	Pagament en accions d'un 50% del "bonus".
Col·lectiu de Direcció (a efecte d'aplicació del RD 771)	Es difereix a 3 anys, en terceres parts, un 50% del "bonus" meritat.	Pagament en accions d'un 50% del "bonus".
Resta Col·lectiu	Si el "bonus" percebut és superior a 100.000 euros o supera en import el 30% de la retribució fixa: Es difereix el 40% del "bonus" meritat durant 3 anys, abonant-se en terceres parts.	Si el "bonus" percebut és superior a 100.000 euros o supera en import el 30% de la retribució fixa: Pagament en accions del 50% del "bonus".
Resta d'empleats	Si el "bonus" percebut és igual o superior a 200.000 euros: Es difereix el 40% del "bonus" meritat durant 3 anys, abonant-se en terceres parts.	Si el "bonus" percebut és igual o superior a 200.000 euros: Pagament en accions del 50% del "bonus".

El 50% de l'import a abonar en cadascuna d'aquestes tres dates es pagarà en metàl·lic. El 50% restant es liquida mitjançant entrega en accions de CaixaBank un cop satisfets els impostos (o retencions) pertinents.

Totes les accions lliurades comportaran un període de restricció del dret de venda per un període d'un any des de la seva entrega a l'empleat.

Els indicadors que s'utilitzen per ajustar al risc *ex ante* en relació amb la determinació de la retribució variable que estableix el "Programa de reptes", varien entre els diferents grups del Col·lectiu Identificat. A continuació es detallen per a cadascun d'ells.

1. Prenedors i impulsors de risc de crèdit

Per a les funcions considerades en els col·lectius de prenedors i impulsors de risc de crèdit, l'indicador principal que s'utilitza per ajustar al risc *ex ante* es denomina "Ajust a Risc de Crèdit" (AJRC).

La mètrica prevista per calcular-lo és el capital regulatori consumit per la unitat de negoci, cartera o segment dividit entre l'EAD ("*exposure at default*" o exposició a l'incompliment) corresponent, en línia amb allò que estableix la Guia CEBS, on es destaca el cost i la quantitat de capital requerit per cobrir els riscos de les seves activitats entre els factors financers que s'han d'utilitzar com a base per ajustar la remuneració variable al risc. Tot plegat segons la fórmula següent:

$$\frac{\sum_{n=1}^T CR_n}{\sum_{n=1}^T EAD_n}$$

El bonus final a percebre per l'empleat es calcula d'aquesta manera:

Bonus ajustat a risc = AJRC x Bonus *target* x (% de consecució de "reptes" individuals + % de consecució de "reptes" corporatius) x factor corrector Entitat

2. Prenedors de risc de mercat

Per a les funcions considerades en els col·lectius de prenedors de risc de mercat de CaixaBank, l'indicador que s'utilitzarà per ajustar a risc *ex ante* és l'ajust a risc de mercat (AJRM). L'horitzó temporal de mesurament és l'exercici de vigència del Programa de Bonus.

A continuació es concreta el funcionament de l'indicador:

Taula 60. Indicador AJRM

Situacions de risc	AJRM
Excedit de risc de fins al 15% dels límits aprovats causat explícitament per 1 posicionament en el mercat no autoritzat o de volum superior als imports de risc autoritzats	0,9
Excedit de risc per damunt del 15% dels límits aprovats causat explícitament per 1 posicionament en el mercat no autoritzat o de volum superior als imports de risc autoritzats, o 2 posicionaments d'aquest tipus, dels quals almenys un no excedeixi el 15% d'aquests límits	0,75
Excedit de risc per damunt del 15% dels límits aprovats causat explícitament per 2 posicionaments en el mercat no autoritzats o de volum superior als imports de risc autoritzats, o 3 posicionaments d'aquest tipus, dels quals almenys un no excedeixi el 15% d'aquests límits	0,5
Excedit de risc per damunt dels límits aprovats causat explícitament per posicionaments en el mercat no autoritzats o de volum superior als imports de risc autoritzats superiors en nombre o import als indicats anteriorment	0

L'import a abonar per als professionals d'aquest col·lectiu es calcula mitjançant la fórmula següent:

$$\text{Bonus ajustat a risc} = \text{AJRM} \times \text{Bonus target} \times (\% \text{ de consecució de "reptes" individuals} + \% \text{ de consecució de "reptes" corporatius}) \times \text{factor corrector Entitat}$$

3. Directors d'àrees de Control i Finances

L'ajust a risc *ex ante* per a les funcions de control i de finances desenvolupades pels corresponents professionals del Col·lectiu Identificat consistirà en la utilització d'uns reptes de caràcter individual, formalitzats en l'eina corporativa de reptes, vinculats sempre a les activitats de control i de finances de l'àmbit de responsabilitat de cadascun dels directius implicats.

L'import a abonar per als empleats integrants d'aquest col·lectiu es calcula mitjançant la fórmula següent:

$$\text{Bonus ajustat a risc} = \text{Bonus target} \times (\% \text{ de consecució de "reptes" individuals} + \% \text{ de consecució de "reptes" corporatius}) \times \text{factor corrector Entitat}$$

Els reptes dels empleats adscrits a les àrees de Control i Financera, en base als quals es determina el seu acompliment per al pagament del bonus, s'estableixen sobre la base dels paràmetres de rendiment determinats entre l'empleat i el seu responsable i no estan relacionats amb els resultats de les àrees de negoci que controlen i supervisen.

En particular, el Programa de reptes de l'exercici 2014 per a aquests empleats es determina en base als següents paràmetres objecte de mesurament:

- 70% dels reptes individuals i/o d'equip
- 10% del repte de qualitat de l'Entitat
- 10% de la variació de les despeses d'explotació recurrents
- 10% del RoE

Segons el que s'ha indicat, la remuneració en accions només és aplicable als empleats que tenen dret a percebre un bonus i compleixen els requisits per a diferiment i entrega d'accions d'acord amb els criteris exposats prèviament per excedir els límits de percepció de retribució variable continguts en la política de remuneracions aprovada per l'Entitat.

El sistema d'ajust ex post de les remuneracions variables aplicat al Col·lectiu Identificat, d'acord amb allò que estableix el Reial decret, no ha de permetre que la remuneració variable diferida es pagui si no resulta sostenible d'acord amb la situació de l'Entitat en el seu conjunt, i si no es justifica en funció dels resultats de l'Entitat, de la unitat de negoci i del professional de què es tracti.

D'aquesta manera, les persones incloses en el Col·lectiu Identificat perdran, a proposta de RH, el dret a cobrar els imports de remuneració variable diferits, en efectiu o mitjançant entrega d'accions, en les situacions següents:

- En general supòsits en què la satisfacció d'aquests imports no resulti sostenible d'acord amb la situació de l'Entitat en el seu conjunt o, si no es justifica, amb els resultats de l'Entitat, de la unitat de negoci i del professional de què es tracti.
- Per als Prenedors i Impulsors de Risc de Crèdit, consums de capital regulatori per risc de crèdit superiors als nivells tolerables preestablerts (augment del consum de capital de la producció de l'any de meritació del bonus superior al 25%).
- Acomiadaments disciplinaris procedents.
- Incompliments normatius de caràcter general que tinguin un caràcter substancial.

- Incompliments normatius que comportin pèrdues, imputables a un empleat, que puguin posar en risc la solvència d'una línia de negoci.

7.4 Informació quantitativa de la remuneració del Col·lectiu Identificat

Durant l'exercici 2014 les retribucions satisfetes al Col·lectiu Identificat sobre el qual s'apliquen les disposicions normatives vigents en matèria de remuneracions, en funció dels diversos àmbits d'activitat de l'Entitat, es detallen a continuació.

Per a l'any 2014, s'ha inclòs en la informació reportada en la retribució fixa 2014 d'aquest informe tots els components fixos de la retribució que percep cada membre del Col·lectiu Identificat i que no s'inclouen en anteriors informes per ser pagaments o beneficis addicionals que són part d'una política general, no discrecional, de la institució en el seu conjunt i no incentiven l'assumpció de riscos. Per tant, en aquest concepte s'inclou tant la remuneració fixa dinerària com la percebuda en espècie (aportacions a sistemes de previsió social, assegurances d'assistència sanitària, etc.).

Taula 61. Retribucions satisfetes al Col·lectiu Identificat

Àmbits d'activitat	Descripció del tipus de negocis	Retribució Fixa 2014	Retribució variable 2014	Total 2014
Banca d'Inversió	Mercat de capitals, Banca Corporativa i Financaments Estructurats	2.607	1.887	4.494
Banca Comercial	Banca de Particulars, Banca Privada i Personal, Banca d'Empreses, i Banca	11.835	3.286	15.121
Gestió d'Actius	No aplica			
Resta	Àrees de Serveis Centrals	21.721	3.222	24.943

Remuneracions Col·lectiu Identificat 2014	Consellers Executius	Directius	Resta Col·lectiu Identificat	Total Col·lectiu Identificat
Núm. de beneficiaris	3	32	66	101
Retribució fixa 2014	6.322	17.870	11.971	36.163
Retribució variable 2014	584	3.418	4.392	8.394
En metàl·lic	292	1.709	2.726	4.727
En accions o instruments relacionats	292	1.709	1.666	3.667
En altres instruments	0	0	0	0
Retribució variable diferida i pendent de pagament ¹	893	3.001	2.357	6.251
Atribuïda	0	0	0	0
No atribuïda	893	3.001	2.357	6.251
En metàl·lic	446,3	1.501	1.178,8	3.126
En accions o instruments relacionats	446,3	1.500	1.178,6	3.125
En altres instruments	0	0	0	0
Retribucions diferides pagades en l'exercici 2014 ²	639	1.220	1.008	2.867
En metàl·lic	273	586	485	1.344
En accions o instruments relacionats	366	634	523	1.523
En altres instruments	0	0	0	0
Import ajust explícit exposat per acompliment aplicat l'any per a les retribucions meritades en anys previs	0	0	0	0
Nombre de destinataris d'indemnitzacions per acomiadament	1	0	2	3
Indemnitzacions per acomiadament	15.081		1.479	16.561
Període mitjà de permanència	7		38	28
Import màxim d'aquest tipus de pagaments abonats	15.081		969	15.081

¹S'inclou la retribució variable diferida d'exercicis anteriors pendent de pagament a 31/12/2014 (1 terç bonus 2012, 2 terços bonus 2013 i la part diferida del bonus 2014)

²S'inclou la retribució variable diferida d'exercicis anteriors i pagada en febrer 2015 (1 terç bonus 2011, 1 terç bonus 2012 i 1 terç bonus 2013)

(Milers d'euros)

Tipologia d'empleats, dins el col·lectiu identificat	Nombre de persones inclòs en el col·lectiu identificat	Retribució variable 2014	Bonus 2014 en efectiu percebut el 2015	Bonus 2014 en accions percebut el 2015	Bonus 2014 efectiu diferit (no atribuït)	Bonus 2014 en accions diferit (no atribuït)
Consellers Executius	3	584	117	117	175	175
Directius	32	3.418	854,6	854,6	854,6	854,6
Resta Col·lectiu Identificat	66	4.392	2.056	996	670	670

nombre de persones que perceben remuneració superior a 1 milió EUR	Nombre de beneficiaris
d'1.000.000 a 1.500.000	3
d'1.500.000 a 2.000.000	3
de 2.000.000 a 2.500.000	1
de 3.000.000 a 3.500.000	1

Pel que fa a l'exercici 2014:

- No hi ha hagut pagaments per noves contractacions dins el Col·lectiu Identificat.
- No s'ha produït cap ajust derivat dels resultats d'acompliment de la Retribució diferida concedida en l'exercici 2014.

C. ANNEXOS

Annex I. Principals característiques dels instruments de capital 238

Annex II. Informació sobre fons propis transitoris..... 242

Annex I. Principals característiques dels instruments de capital

	ES0213249008	ES0312284005	ES0240609000	ES0240609018
1 Emissor	Caixa Girona	Caixa Girona	CaixaBank	CaixaBank
2 Identificador únic	ES0213249008	ES0312284005	ES0240609000	ES0240609018
3 Legislació aplicable a l'instrument (tractament normatiu)	Legislació espanyola: - Llei 24/1988 - Reial decret 1310/2005 pel qual es desenvolupa la Llei 24/1988. - Reglament (CE) 809/2004. - Llei 211/1964. - Llei 13/1985. - Per defecte el RD-Llei 1564/89.	Legislació espanyola: - Llei 24/1988. - Llei 211/1964. - Reial decret 1310/2005 i Ordre EHA/3537/2005. - Llei 13/1985. - Llei 13/1992 i Reial decret 216/2008.	Legislació espanyola: - Llei 24/1999. - Disposició transitòria tercera RD-Llei 2/2011. - Reglamento CE 809/2004 i Directiva 2003/71/CE	Legislació espanyola: - Llei 24/1999. - Disposició transitòria tercera RD - Llei 2/2011. - Reglamento CE 809/2004 i Directiva 2003/71/CE
4 Normes transitòries del RRC	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2
5 Normes del RRC posteriors a la transició	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2
6 Admissibles a títol individual / (sub) consolidat/individual i (sub) consolidat	(Sub) consolidat	(Sub) consolidat	(Sub) consolidat	(Sub) consolidat
7 Tipus d'instrument	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades
8 Import reconegut en el capital reglamentari (moneda en milions)	14	19	2.042	1.292
9 Import nominal d'instrument	100	50	2.072	1.302
9a Preu d'emissió	100%	100%	100%	100%
9b Preu de reemborsament	100%	100%	100%	100%
10 Classificació comptable	Passiu	Passiu	Passiu	Passiu
11 Data d'emissió inicial	21-09-2006	17-11-2006	09-02-2012	09-02-2012
12 Perpetus o amb venciment establert	Venciment determinat	Venciment determinat	Venciment determinat	Venciment determinat
13 Data de venciment inicial	21-09-2016	08-11-2016	09-02-2022	09-02-2022
14 Opció de compra de l'emissor subjecta a l'aprovació prèvia de les autoritats de	Sí	Sí	Sí	Sí
15 Data opcional d'exercici de l'opció de compra, dates d'exercici contingents i import a reemborsar	En qualsevol moment a partir del 21/9/2011. Preu de compra 100%. Possibilitat de compra parcial o total.	A partir dels cinc anys a comptar de la data de desemborsament, és a dir, a partir de 17/11/2011, en cada data de cupó (febr/maig/ag/nov)	En qualsevol moment a partir del 9/2/2017. Preu de compra 100%.	En qualsevol moment a partir del 9/2/2017. Preu de compra 100%.
16 Dates d'exercici posteriors, Si escau	En qualsevol moment a partir del 21/9/2011	En cada data de cupó (febr/maig/ag/nov)	En qualsevol moment a partir del 9/2/2017	En qualsevol moment a partir del 9/2/2017
17 Dividend o cupó fix o variable	Variable	Variable	Fix	Fix
18 Tipus d'interès del cupó i qualsevol índex connex	Eur 3m +0,4932%	Eur 3m +0,4572%	0	0,05
19 Existència de limitacions al pagament de dividendes	No	No	No	No
20a Plenament discrecional, parcialment discrecional o obligatori (calendari)	Obligatori	Obligatori	Obligatori	Obligatori
20b Plenament discrecional, parcialment discrecional o obligatori (import)	Obligatori	Obligatori	Obligatori	Obligatori
21 Existència d'un increment del cupó o altres incentius al reemborsament	No	Sí	No	No
22 Acumulatiu o No acumulatiu	n/p	n/p	n/p	n/p
23 Convertible o No convertible	No convertible	No convertible	No convertible	No convertible
24 Si són convertibles, factor (és) que desencadenen la conversió	n/p	n/p	n/p	n/p
25 Si són convertibles, totalment o parcialment	n/p	n/p	n/p	n/p
26 Si són convertibles, tipus de conversió aplicable	n/p	n/p	n/p	n/p
27 Si són convertibles, conversió obligatòria o opcional	n/p	n/p	n/p	n/p
28 Si són convertibles, especifiqueu el tipus d'instrument en què es poden convertir	n/p	n/p	n/p	n/p
29 Si són convertibles, especifiqueu l'emissor de l'instrument en què es converteix	n/p	n/p	n/p	n/p
30 Característiques de la depreciació	No	No	No	No
31 En cas de depreciació, factor (és) que la desencadenen	n/p	n/p	n/p	n/p
32 En cas de depreciació, total o parcial	n/p	n/p	n/p	n/p
33 En cas de depreciació, permanent o temporal	n/p	n/p	n/p	n/p
34 Si la depreciació és provisional, descripció del mecanisme d'apreciació	n/p	n/p	n/p	n/p
35 Posició en la jerarquia de subordinació en la liquidació (especifiqueu el tipus d'instrument de rang immediatament superior)	Després de creditors amb privilegi i ordinaris	Darrere dels següents creditors: 1. Dipositants 2. Creditors amb privilegi 3. Creditors ordinaris	Després dels creditors comuns	Després dels creditors comuns
36 Característiques No conformis després de la transició	No	No	No	No
37 En cas afirmatiu, especifiqueu-se les característiques No conformis	n/p	n/p	n/p	n/p

	ES0217156092	AYTS491201	AYTS490629
1 Emissor	CajaSol	CajaSol	CajaSol
2 Identificador únic	ES0217156092	AYTS491201	AYTS490629
3 Legislació aplicable a l'instrument (tractament normatiu)	Legislació espanyola: - Llei 13/1985 (derogada la disp. adicional tercera) i Llei 24/1988. - Llei 13/1992, i RD 116/1992, RD 1343/1992 i RD 538/1994. - Llei 44/2002 i Llei 26/2003. - RD 2590/1998. - Llei 211/1964. - Circular 2/1999 CNMV. - Reglament (CE) 809/2004 i Directiva 2003/71/CE. - Ordre EHA/3537/2005 i Llei 24/1988 i RD 1310/2005.	Legislació espanyola	Legislació espanyola
4 Normes transitòries del RRC	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2
5 Normes del RRC posteriors a la transició	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2
6 Admissibles a títol individual / (sub) consolidat/individual i (sub) consolidat	(Sub) consolidat	(Sub) consolidat	(Sub) consolidat
7 Tipus d'instrument	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades
8 Import reconegut en el capital reglamentari (moneda en milions)	30	18	1
9 Import nominal d'instrument	200	18	15
9a Preu d'emissió	50%. Emès al 100%, encara que figura a un cost del 50%.	100%	100%
9b Preu de reemborsament	100%	Sense documentació	Sense documentació
10 Classificació comptable	Passiu	Passiu	Passiu
11 Data d'emissió inicial	01-12-2005	21-12-1990	24-06-1994
12 Perpetus o amb venciment establert	Perpetu	Sense documentació	Sense documentació
13 Data de venciment inicial	Sense venciment	Perpètua	24-06-2093
14 Opció de compra de l'emissor subjecta a l'aprovació prèvia de les autoritats de	Sí	Sense documentació	Sense documentació
15 Data opcional d'exercici de l'opció de compra, dates d'exercici contingents i import a reemborsar	A partir del 01/12/2015. Coincidint amb pagament de cupó (Mar, Jun, Set, Des). Preu de recompra 100%	Sense documentació	Sense documentació
16 Dates d'exercici posteriors, Si escau	A partir del 01/12/2015. Coincidint amb pagament de cupó (Mar, Jun, Set, Des)	Sense documentació	Sense documentació
17 Dividend o cupó fix o variable	Variable	Sense documentació	Sense documentació
18 Tipus d'interès del cupó i qualsevol índex connex	Eur 3m + 1,10% fins a 1/12/2015. A partir d'aquesta data Eur 3m + 2,60%		
19 Existència de limitacions al pagament de dividends	Sí	Sense documentació	Sense documentació
20a Plenament discrecional, parcialment discrecional o obligatori (calendari)	Parcialment discrecional (no repartiment dividends si presenta pèrdues)	Sense documentació	Sense documentació
20b Plenament discrecional, parcialment discrecional o obligatori (import)	Obligatori	Sense documentació	Sense documentació
21 Existència d'un increment del cupó o altres incentius al reemborsament	Sí	Sense documentació	Sense documentació
22 Acumulatiu o No acumulatiu	Acumulatiu	Sense documentació	Sense documentació
23 Convertible o No convertible	No convertible	Sense documentació	Sense documentació
24 Si són convertibles, factor (és) que desencadenen la conversió	n/p	n/p	n/p
25 Si són convertibles, totalment o parcialment	n/p	n/p	n/p
26 Si són convertibles, tipus de conversió aplicable	n/p	n/p	n/p
27 Si són convertibles, conversió obligatòria o opcional	n/p	n/p	n/p
28 Si són convertibles, especifiqueu el tipus d'instrument en què es poden convertir	n/p	n/p	n/p
29 Si són convertibles, especifiqueu l'emissor de l'instrument en què es converteix	n/p	n/p	n/p
30 Característiques de la depreciació	Sí	Sense documentació	Sense documentació
31 En cas de depreciació, factor (és) que la desencadenen	S'haurà d'aplicar l'import i els interessos pendents a l'absorció de pèrdues de l'Entitat, una vegada esgotades les reserves i recursos assimilables al capital, accions i part. preferents emeses per filials.	Sense documentació	Sense documentació
32 En cas de depreciació, total o parcial	Total o parcial	Sense documentació	Sense documentació
33 En cas de depreciació, permanent o temporal	Permanent	Sense documentació	Sense documentació
34 Si la depreciació és provisional, descripció del mecanisme d'apreciació		Sense documentació	Sense documentació
35 Posició en la jerarquia de subordinació en la liquidació (especifiqueu el tipus d'instrument de rang immediatament superior)	Després de les Obligacions Subordinades No especials.	Sense documentació	Sense documentació
36 Característiques No conformis després de la transició	No	Sense documentació	Sense documentació
37 En cas afirmatiu, especifiqueu-se les característiques No conformis	n/p	Sense documentació	Sense documentació

	AYTS161108 (ES0312284005)	ES0214979181	ES0214981070
1 Emissor	CajaSol	CajaSol	Caja Canarias
2 Identificador únic	AYTS161108 (ES0312284005)	ES0214979181	ES0214981070
3 Legislació aplicable a l'instrument (tractament normatiu)	Legislació espanyola: - Article 270.10 Reglament del Registre Mercantil. - Llei 13/1992.	Legislació espanyola: - Llei 24/1988 i Llei 211/1964. - RD 1310/2005 i Ordre EHA/3537/2005. - Llei 13/1985. - Llei 13/1992. - Reial decret 216/2008.	Legislació espanyola: - Llei 24/1988. - Reglament (CE) 809/2004 i Directiva 2003/71/CE. - Llei 211/1964. - Llei 13/1992.
4 Normes transitòries del RRC	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2
5 Normes del RRC posteriors a la transició	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2
6 Admissibles a títol individual / (sub) consolidat/individual i (sub) consolidat	(Sub) consolidat	(Sub) consolidat	(Sub) consolidat
7 Tipus d'instrument	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades
8 Import reconegut en el capital reglamentari (moneda en milions)	4	8	8
9 Import nominal d'instrument	10	9	150
9a Preu d'emissió	100%	100%	73%. Emès inicialment al 100%, encara que en balanç de CaixaBank figura a un cost del 73%.
9b Preu de reemborsament	100%	100%	100%
10 Classificació comptable	Passiu	Passiu	Passiu
11 Data d'emissió inicial	17-11-2006	30-12-2009	04-11-2005
12 Perpetus o amb venciment establert	Venciment determinat	Venciment determinat	Venciment determinat
13 Data de venciment inicial	08-11-2016	30-12-2019	04-11-2015
14 Opció de compra de l'emissor subjecta a l'anovació prèvia de les autoritats de	Sí	Sí	Sí
15 Data opcional d'exercici de l'opció de compra, dates d'exercici contingents i import a reemborsar	A partir de 17/11/2011, en cada data de cupó (febr/maig/ag/nov)	A partir de 30/12/2014, en cada data de cupó (30/06 i 30/12). A la par - Preu 100%	A partir del 4/11/2010, coincidint en data de cupó (Nov, Febr, Maig, Ag) Preu de compra 100%.
16 Dates d'exercici posteriors, Si escau	En cada data de cupó (febr/maig/ag/nov)	En cada data de cupó (30/06 i 30/12)	En qualsevol moment a partir del 4/11/2010, coincidint en data de cupó (Nov, Febr, Maig, Ag) Preu de compra 100%.
17 Dividend o cupó fix o variable	Variable	Variable	Variable
18 Tipus d'interès del cupó i qualsevol índex connex	Eur 3m +0,4572%	Eur 6m +5% fins a 12/14 Eur 6m +5,5% fins a vto	Eur 3m + 0,34% fins al 4/11/2010. A partir d'aquesta data Eur 3m+0,84%
19 Existència de limitacions al pagament de dividends	No	No	No
20a Plenament discrecional, parcialment discrecional o obligatori (calendari)	Obligatori	Obligatori	Obligatori
20b Plenament discrecional, parcialment discrecional o obligatori (import)	Obligatori	Obligatori	Obligatori
21 Existència d'un increment del cupó o altres incentius al reemborsament	Sí	Sí	Sí
22 Acumulatiu o No acumulatiu	n/p	n/p	n/p
23 Convertible o No convertible	No convertible	No convertible	No convertible
24 Si són convertibles, factor (és) que desencadenen la conversió	n/p	n/p	n/p
25 Si són convertibles, totalment o parcialment	n/p	n/p	n/p
26 Si són convertibles, tipus de conversió aplicable	n/p	n/p	n/p
27 Si són convertibles, conversió obligatòria o opcional	n/p	n/p	n/p
28 Si són convertibles, especifiqui's el tipus d'instrument en què es poden convertir	n/p	n/p	n/p
29 Si són convertibles, especifiqui's l'emissor de l'instrument en què es converteix	n/p	n/p	n/p
30 Característiques de la depreciació	No	No	No
31 En cas de depreciació, factor (és) que la desencadenen	n/p	n/p	n/p
32 En cas de depreciació, total o parcial	n/p	n/p	n/p
33 En cas de depreciació, permanent o temporal	n/p	n/p	n/p
34 Si la depreciació és provisional, descripció del mecanisme d'apreciació	n/p	n/p	n/p
35 Posició en la jerarquia de subordinació en la liquidació (especifiqui's el tipus d'instrument de rang immediatament superior)	Darrere dels següents creditors: 1. Dipositants 2. Creditors amb privilegi 3. Creditors ordinaris	Darrere creditors comuns i al mateix nivell que creditors subordinats: 1. Creditors amb privilegi 2. Creditors ordinaris i dipositants En cas de concurs, no gaudiran de preferència al si del deute subordinat de Caixa Guadalajara. Davant de les quotes participatives i particip. pref. emeses o garantides.	Subordinats a: 1. Dipositants 2. Creditors amb privilegi 3. Creditors ordinaris
36 Característiques No conformis després de la transició	No	No	No
37 En cas afirmatiu, especifiquin-se les característiques No conformis	n/p	n/p	n/p

	XS0989061345	ES0214979157	ES0214965008
1 Emissor	CaixaBank	CajaSol	Caja Navarra
2 Identificador únic	XS0989061345	ES0214979157	ES0214965008
3 Legislació aplicable a l'instrument (tractament normatiu)	In accordance with <u>English law</u> , except the provisions relating to the estatus of the Notis (and any senar-contractual obligations arising out of or in connection with it), the capacity of the Issuer, the relevant corporate resolutions, the syndicate of the Noteholders and the Commissioner which llauri governed by <u>Spanish law</u> .	Legislació espanyola: - Llei 24/1988. - Reial decret 1310/2005 i Llei 24/1988. - Reglament (CE) 809/2004 i Directiva 2003/71/CE. - Llei 211/1964. - Llei 13/1992.	Legislació espanyola: - Llei 24/1988. - Reglament (CE) 809/2004 i Directiva 2003/71/CE. - Llei 211/1964.
4 Normes transitòries del RRC	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2
5 Normes del RRC posteriors a la transició	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2	Capital de nivell 2
6 Admissibles a títol individual / (sub) consolidat/individual i (sub) consolidat	(Sub) consolidat	(Sub) consolidat	(Sub) consolidat
7 Tipus d'instrument	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades	Obligacions subordinades
8 Import reconegut en el capital reglamentari (moneda en milions)	746	1	15
9 Import nominal d'instrument	750	4	150
9a Preu d'emissió	99%	100%	67%. Emès al 100%, encara que en balanç de CaixaBank figura a un cost del 67%.
9b Preu de reemborsament	100%	100%	100%
10 Classificació comptable	Passiu	Passiu	Passiu
11 Data d'emissió inicial	14-11-2013	28-11-2005	16-06-2006
12 Perpetus o amb venciment establert	Venciment determinat	Venciment determinat	Venciment determinat
13 Data de venciment inicial	14-11-2023	28-11-2015	16-06-2016
14 Opció de compra de l'emissor subjecta a l'aprovació prèvia de les autoritats de	Sí	Sí	Sí
15 Data opcional d'exercici de l'opció de compra, dates d'exercici contingents i import a reemborsar	14/11/2018 i en qualsevol moment per raons fiscals o un esdeveniment de capital i previ consentiment del Banc d'Espanya. Preu de recompra 100%	En qualsevol moment a partir del 28/11/2010, coincidint amb data de cupó (Febr, Maig, Ag, Nov). Preu reemborsament 100%	En qualsevol moment a partir del 16/06/2011. Preu reemborsament 100%
16 Dates d'exercici posteriors, Si escau	n/p	En qualsevol moment a partir del 28/11/2010, coincidint amb data de cupó (Febr, Maig, Ag, Nov)	En qualsevol moment a partir del 16/06/2011.
17 Dividend o cupó fix o variable	De fix a variable	Variable	Variable
18 Tipus d'interès del cupó i qualsevol índex connex	5% fins a 14/11/18. A partir de llavors M/s 5 anys + 395 pbs	3,50% fins a 28/5/2006. Resta termini Eur 6m + (0,10%-0,50%).	Eur 3m + 0,39% fins al 16/6/2011. A partir d'aquesta data Eur3m+0,89%
19 Existència de limitacions al pagament de dividends	No	No	No
20a Plenament discrecional, parcialment discrecional o obligatori (calendari)	Obligatori	Obligatori	Obligatori
20b Plenament discrecional, parcialment discrecional o obligatori (import)	Obligatori	Obligatori	Obligatori
21 Existència d'un increment del cupó o altres incentius al reemborsament	No	no	sí
22 Acumulatiu o No acumulatiu	n/p	n/p	n/p
23 Convertible o No convertible	No convertible	No convertible	No convertible
24 Si són convertibles, factor (és) que desencadenen la conversió	n/p	n/p	n/p
25 Si són convertibles, totalment o parcialment	n/p	n/p	n/p
26 Si són convertibles, tipus de conversió aplicable	n/p	n/p	n/p
27 Si són convertibles, conversió obligatòria o opcional	n/p	n/p	n/p
28 Si són convertibles, especifiqueu el tipus d'instrument en què es poden convertir	n/p	n/p	n/p
29 Si són convertibles, especifiqueu l'emissor de l'instrument en què es converteix	n/p	n/p	n/p
30 Característiques de la depreciació	No	No	No
31 En cas de depreciació, factor (és) que la desencadenen	n/p	n/p	n/p
32 En cas de depreciació, total o parcial	n/p	n/p	n/p
33 En cas de depreciació, permanent o temporal	n/p	n/p	n/p
34 Si la depreciació és provisional, descripció del mecanisme d'apreciació	n/p	n/p	n/p
35 Posició en la jerarquia de subordinació en la liquidació (especifiqueu el tipus d'instrument de rang immediatament superior)	Després dels creditors comuns	Subordinats a: 1. Dipositants 2. Creditors amb privilegi 3. Creditors ordinaris	Després dels creditors comuns
36 Característiques No conformis després de la transició	No	No	No
37 En cas afirmatiu, especifiqueu-se les característiques No conformis	n/p	n/p	n/p

Annex II. Informació sobre fons propis transitoris

(Milers d'euros)

	(A)	(B)	(C)
<i>(A) Import a data de la informació; (B) CRR referència a article; (C) Imports subjectes al tractament anterior al CRR o import residual prescrit pel CRR</i>			
Capital de nivell 1 ordinari: Instruments i reserves			
1	Instruments de capital i les corresponents comptes de primera emissió	17.736.745	26 (1), 27, 28, 29 llista de l'ABE 26 (3)
2	Guany acumulats	5.069.833	26 (1) (c)
3	Altres resultats integral acumulats (i altres reserves, per incloure les pèrdues o guanys no realitzades, d'acord amb les normes comptables aplicables)	181.802	26 (1)
5	Participacions minoritàries (import admès en el capital de nivell 1 ordinari consolidat)	16.883	84, 479, 480
5a	Beneficis provisionals verificats de forma independent, nets de tot possible despesa o dividend previsible	310.061	26 (2)
6	Capital ordinari de nivell 1 abans dels ajustos reglamentaris	23.315.324	
Capital de nivell 1 ordinari: ajustos reglamentaris			
8	Actius intangibles (net de deute tributari) (import negatiu)	(975.931)	36 (1) (b), 37, 472 (4)
12	Els imports negatius que resultin del càlcul de les pèrdues esperades	(27.932)	36 (1) (d), 40, 159, 472 (6)
13	Tot increment del patrimoni net que resulti dels actius titulitzats (import negatiu)	(9.412)	32 (1)
14	Pèrdues o guanys per passius valorats al valor raonable que es derivin de canvis en la pròpia qualitat creditícia	(47.825)	33 (b)
15	Els actius de fons de pensió de prestacions definides (import negatiu)	(1.018)	36 (1) (e), 41, 472 (7)
16	Tinences directes i indirectes d'instruments propis de capital de nivell 1 ordinari per part d'una entitat (import negatiu)	(48.581)	36 (1) (f), 42, 472 (8)
19	Tinences directes, indirectes i sintètiques d'instruments de capital de nivell 1 ordinari d'ens del sector financer quan l'entitat mantingui una inversió significativa en aquests ens (import superior al llindar del 10% i net de posicions curtes admissibles) (import negatiu)	(43.760)	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) a (3), 79, 470, 472 (11)
27	Deduccions admissibles del capital de nivell 1 addicional que superin el capital de nivell 1 addicional de l'entitat (import negatiu)	(4.065.931)	36 (1) (j)
28	Total dels ajustos reglamentaris del capital de nivell 1 ordinari	(5.220.389)	
29	Capital de nivell 1 ordinari	18.094.935	
Capital de nivell 1 addicional: Instruments			
36	Capital de nivell 1 addicional abans dels ajustos reglamentaris		
Capital de nivell 1 addicional: ajustos reglamentaris			
40	Tinences directes i indirectes d'instruments de capital de nivell 1 ordinari d'ens del sector financer quan l'entitat mantingui una inversió significativa en aquests ens (import superior al llindar del 10% i net de posicions curtes admissibles) (import negatiu)	(87.519)	56 (d), 59, 79, 475 (3)
41a	Imports residuals deduïts del capital de nivell 1 addicional respecte a la deducció del capital de nivell 1 ordinari en el curs del període transitori, en virtut de l'article 472 del Reglament (UE) 575/2013	(3.978.412)	472, 472 (3) (a), 472 (4), 472 (6), 472 (8) (a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)
	<i>Dels quals: actius intangibles</i>	(3.903.723)	
	<i>Dels quals: pèrdua esperada renda variable</i>	(55.864)	
	<i>Dels quals: actius titulitzats</i>	(18.825)	
43	Total dels ajustos reglamentaris del capital de nivell 1 addicional	(4.065.931)	
45	Capital de nivell 1 (Capital de nivell 1 = capital de nivell 1 ordinari + capital de nivell 1 addicional)	18.094.935	
Capital de nivell 2: Instruments i provisions			
46	Els instruments de capital i les corresponents comptes de primes d'emissió	4.196.824	62, 63
50	Ajustos per risc de crèdit	320.520	62 (c) i (d)
51	Capital de nivell 2 abans dels ajustos reglamentaris	4.517.344	

<i>(A) Import a data de la informació; (B) CRR referència a article; (C) Imports subjectes al tractament anterior al CRR o import residual prescrit pel CRR</i>		(A)	(B)	(C)
Capital de nivell 2: ajustos reglamentaris				
55	Tinences directes i indirectes d'instruments de capital de nivell 2 i préstecs subordinats d'ens del sector financer quan l'entitat mantingui una inversió significativa en aquests ens (net de posicions curtes admissibles) (import negatiu)	(87.519)	66 (d), 69, 70, 79, 477 (4)	
56a	Imports residuals deduïts del capital de nivell 2 respecte a la deducció del capital de nivell 1 ordinari en el curs del període transitori, en virtut de l'article 472 del Reglament (UE) 575/2013	(74.688)	472, 472 (3) (a), 472 (4), 472 (6), 472 (8) (a), 472 (9), 472 (10) (a), 472 (11) (a)	
	<i>Dels quals: pèrdua esperada renda variable</i>	(55.864)		
	<i>Dels quals: actius titulitzats</i>	(18.825)		
57	Total dels ajustos reglamentaris del capital de nivell 2	(162.208)		
58	Capital de nivell 2	4.355.136		
59	Capital total (Capital total = capital de nivell 1 + capital de nivell 2)	22.450.071		
59a	Actius ponderats en funció del risc pel que fa als imports subjectes al tractament anterior al RRC i tractaments transitoris subjectes a eliminació gradual, d'acord amb el que disposa el Reglament (UE) no 575/2013 (és a dir, imports residuals establerts en el RRC)	139.729.074		
	<i>Dels quals: ... elements no deduïts del capital de nivell 1 ordinari [Reglament (UE) no 575/2013, imports residuals] (elements que han de detallar-se línia per línia, per exemple, els actius per impostos diferits que depenen de rendiments futurs nets dels passius per impostos connexos, les tinences indirectes de capital de nivell 1 ordinari propi, etc.)</i>	1.727.176	472, 472 (5), 472 (8) (b), 472 (10) (b), 472 (11) (b)	
	<i>Dels quals: ... elements no deduïts d'elements de capital de nivell 1 adicional [Reglament (UE) no 575/2013, imports residuals] (elements que han de detallar-se línia per línia, per exemple, tinences recíproques d'instruments de capital de nivell 2, tinences directes d'inversions no significatives en el capital d'altres ens del sector financer, etc.)</i>	5.551.156	475, 475 (2) (b), 475 (2) (c), 475 (4) (b)	
60	Total actius ponderats en funció del risc	139.729.074		
Ràtios i matalassos de capital				
61	Capital de nivell 1 ordinari (en percentatge de l'import de l'exposició al risc)	13,0%	92 (2) (a), 465	
62	Capital de nivell 1 (en percentatge de l'import de l'exposició al risc)	3,1%	92 (2) (a), 465	
63	Capital total (en percentatge de l'import de l'exposició al risc)	16,1%	92 (2) (c)	
Ràtios i matalassos de capital				
72	Tinences directes i indirectes de capital d'ens del sector financer quan l'entitat no mantingui una inversió significativa en aquests ens (import inferior al llindar del 10 % i net de posicions curtes admissibles)	1.495.664	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 475 (4), 66 (c), 70, 477 (4)	
73	Tinences directes i indirectes d'instruments de capital de nivell 1 ordinari d'ens del sector financer quan l'entitat mantingui una inversió significativa en aquests ens (import inferior al llindar del 10 % i net de posicions curtes admissibles)	2.439.260	36 (1) (i), 45, 48, 470, 472 (11)	
75	Els actius per impostos diferits que es derivin de les diferències temporals (import inferior al llindar del 10 %, net de passius per impostos connexos, sempre que es reuneixin les condicions establertes en l'article 38, apartat 3)	690.871	36 (1) (c), 38, 48, 470, 472 (5)	
Límits aplicables en relació amb la inclusió de provisions en el capital de nivell 2				
78	Els ajustos per risc de crèdit inclosos en el capital de nivell 2 pel que fa a les exposicions subjectes al mètode basat en qualificacions internes (abans de l'aplicació del límit)	320.520	62	
79	Límit relatiu a la inclusió dels ajustos per risc de crèdit en el capital de nivell 2 d'acord amb el mètode basat en qualificacions internes	320.520	62	
* S'ometen les files sense informació				
3 Ajustos de valoració per diferències de canvi (Grup i Minoritaris)				
5 Resultats i Reserves de Minoritaris				
5a Resultats de l'exercici atribuïts al Grup (auditats), nets de dividendes (a cta.pagados i previsió de complementaris a càrrec de l'exercici)				
8 Fons de comerç i actius intangibles, nets de fons de correcció aplicats a Banc BPI i The Bank of East Asia (20%)				
41a Actius intangibles: Fons de comerç i actius intangibles, nets de fons de correcció aplicats a Banc BPI i The Bank of East Asia (80%)				
46 Deute subordinat computable (neta d'autocarera, pignoracions i pèrdua de comptabilitat segons venciment)				
50 Superàvit de provisions davant pèrdues esperades IRB (límit regulatori)				